

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\R\Robinson Frank M\Scortia Thomas N &
Robinson Frank M - Prometheus v plamenech.pdb

PDB Name: Robin&Scor - Prometheus ...
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 19.2.2002
Modification Date: 19.2.2002
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Robinson & Scortia
PROMETHEUS V PLAMENECH

* * *

PROLOG

Výňatek ze soudního slyšení zvláštního Podvýboru Kongresu pro jadernou energii - Incident v Cardenas Bay (Dokument č. Y4. NE7 (2. Cb(2)979-80). Druhý den, druhé zasedání. Senátor Clement A. Hoyt (demokrat, Idaho), předseda. Přítomni: senátoři Harold J. Stone (dem., Pennsylvania), Robert J. Clarkson (republikán, Vermont), Clinton E. Marks (rep., Connecticut) a členové Sněmovny reprezentantů Horace T. Holmburg (rep., Indiána) a James X. Paine (dem., Massachusetts).

Senátor Hoyt: Rád bych poděkoval doktoru Caulfieldovi za vyličení události, které následovaly poté, co se nepodařilo zlikvidovat poruchu na Prométheu Jedna zásahem havarijních tyčí. Máte ještě další doličné filmy, fotografie nebo jiné dokumenty, které byste mohl Výboru předvést?

Dr. Caulfield: Ne, pane senátore. Předložím podrobné údaje týkající se ztrát na majetku a životech spolu se statistickou předpovědí budoucích ztrát jako addendum ke své zprávě.

Senátor Hoyt: Pokud moji kolegové nemají další dotazy, můžete odejít, pane doktore. Myslím, že by bylo nyní namístě zavolat znovu pana Parkse. Senátor Stone a poslanec Holmburg nebyli přítomni rannímu zasedání - byl byste tak laskav a znovu uvedl plné jméno a svou funkci u společnosti Western Gas and Electric v době neštěstí.

Gregory Parks: Jmenuji se Gregory Parks. Byl jsem v uvedené době generálním ředitelem jaderné elektrárny v Cardenas Bay.

Senátor Stone: Říkáte, že jste byl. Mohu se zeptat, jaká je vaše současná funkce?

Parks: Pro společnost Western už nepracuji. Nyní jsem technickým poradcem - mám dojem, že by se tomu dalo říkat na volné noze.

Senátor Hoyt: Jako generální ředitel jste byl tedy odpovědný za vlastní stavbu komplexu Prométheus?

Parks: Ne. Fultonovy inženýrské stavby byly generálním dodavatelem, přičemž subdodavatelem byla Renkinova společnost.

Senátor Hoyt: Ale byl jste přece zodpovědný za chod komplexu, zkušební provoz elektrárny a její zapojení do sítě?

Parks: Ano, byl, pane senátore. Účastnil jsem se prací v posledních dnech dokončování stavby, a jakmile byla elektrárna hotova, převzal jsem funkci generálního ředitele. Já sám i dodavatelé jsme se samozřejmě zodpovídali příslušným federálním inspektorům, například Podvýboru pro bezpečnost jaderných reaktorů.

Senátor Hoyt: Takže jste si o těchto dodavatelích učinil určité mínění.

Parks: Ano, jistě.

Senátor Hoyt: Jaké? Parks: Myslím, že by se to dalo nazvat tichou hrůzou.

Senátor Stone: To je dost tvrdé nařčení, pane Parksi. Chcete tím říci, že strojní zařízení a montáž elektrárny Prométheus byly o tolik horší než u jiných amerických jaderných elektráren?

Parks: Ne. U většiny ostatních jaderných elektráren by se daly prokázat obdobné nedostatky, co se týče kontroly provedení strojního zařízení. Že bylo možné připustit, aby tato nedbalost zavládla i na stavbě nejnovějšího a největšího reaktorového komplexu, je podle mého názoru zvlášť skličující a úděsné.

Poslanec Holmburg: Myslím, že vám tak docela nerozumím, pane Parksi. Chcete snad svým tvrzením naznačit, že se určité skutečnosti zakrývaly, či co?

Parks: Není snadné vysvětlit tuto záležitost laikovi. U většiny staveb, včetně standardních tepelných elektráren na fosilní paliva, nehraje nějaká ta chybička nebo nevalitní provedení velkou roli. Určitě věci se tolerují. V případě jaderné elektrárny může mít špatný projekt nebo nedbalé provedení katastrofami následky.

Senátor Clarkson: Šlo ve vašem případě o špatný projekt?

Parks: Pouze zčásti. Na Prométheu jsme přišli do styku s dodavateli a inženýry, kteří si patrně vůbec neuvědomovali, co se může stát, jestliže součásti nebudou odpovídat požadované normě, nebo jestliže nebudou řádně promyšleny podrobnosti projektu. Bylo jim to úplně fuk, a tenhle přístup převažoval v celé elektrárně.

Senátor Stone: Přístup se těžko ověřuje, pane Parksi.

Parks: To sice může být pravda, ale právě tenhle přístup vedl ke katastrofě v Cardenas Bay - příliš mnoha lidem to bylo prostě fuk.

PRVNÍ DEN

1

Z tlampačů tiše zašvelel hlas pilota. "Za deset minut přistaneme v Cardenas Bay, pánové."

Eliot Cushing si uvolnil poutačí pás a protáhl se. Cesta letadlem byla sice krátká, ale zato dost nepohodlná, a už se těšil, až přistanou. Naneštěstí všechny elektrárny, které dosud navštívil, byly postaveny v pustině, kde lišky dávají dobrou noc, na míle vzdálené slušným letištím, slušným hotelům a zvlášť slušným restauracím.

"Gregory Parks nás bude čekat na letišti, Eliote," řekl Brandt. "Vzpomínáte si na ředitele elektrárny, ne?" Jeho hlas zněl příliš žoviálně, příliš horlivě se snažil se zavděčit.

"Ted' si vážně nevzpomínám," zamumlal Cushing. Pohodlně se opřel a vyhlédl z okna. Přesto tam ještě uviděl Brandta a Waltona, zpola se odrážející na skle. S oběma se bude muset dohodnout, ale nic nenasvědčuje tomu, že by s nimi měla být těžká práce. Gerrold Walton byl pouhý najatý panák a na jeho mínění nezáleželo. Stárnoucí, mírně podsaditý Hilary Brandt by mohl dělat těžkosti. Jako místopředseda Výboru pro rozvoj jaderných elektráren při společnosti Western byl stále ještě spíš inženýrem než politikem firmy. Inženýři jsou většinou až příliš opatrní, a když se dají dohromady, dokážou si vymyslet hned deset důvodů, proč by se to či ono nemělo dělat. Na druhé straně politikové jsou ve své většině tak trochu kšeftsmeni, a to se hodí, když je potřeba do něčeho praštit.

Brandt vypadal ustaraně, což znamenalo, že si na oplátku odhaduje Cushinga a chystá se mu klást otázky a nabízet ujištění, bez nichž by se Cushing v tuto chvíli docela rád obešel. Cushing zavřel oči a začal si mnout kořen nosu, aby se vyhnul hovoru.

S tím Parksem budou starosti. Ať se vyptával kohokoli, všichni potvrzovali, že je inženýr tělem i duší a postrádá politické myšlení. Pilný, poctivý, oddaný dílu. ... Cushing se pro sebe pousmál. To je zatraceně nevhodná kombinace.

Otevřel oči. "Povězte mi něco o tom vašem Parksovi," řekl tiše. "Četl jsem jeho hlášení a už tři měsíce v jednom kuse jen nadává."

Brandt se chystal k odpovědi, když je přerušil hlas pilota. "Napravo už je vidět elektrárna. Za chvíli poletíme přímo nad ní."

Cushing zvednutím ruky zarazil Brandta uprostřed věty a naklonil se k oknu. V houstnoucím soumraku ostře vystupovala ze stínů silueta elektrárny: roztažená skupina továrních budov, s jakou se můžete setkat na předměstí Detroitu nebo Clevelandu či ve stovkách dalších průmyslových měst. Budovy se ničím neodlišovaly od tisíců dalších jim podobných, snad kromě toho, že z nějakého nepochopitelného důvodu neměly okna.

A pak tu ještě byla kupole - obrovská bílá polokoule, která v tuto denní dobu s oslepující silou odrážela rudou zář zapadajícího slunce. Pod téměř zrcadlovým odleskem se rýsovaly vrstvy betonu a oceli - přes metr silná vrstva betonu zpevněná masivními ocelovými výztužnými pruty, jež měla za úkol zabránit jakémukoli ohrožení okolí při poruše nebo havárii reaktoru.

Největší jaderná elektrárna na světě, pomyslel si zachmuřeně Cushing. Čtyři reaktory po třech tisících megawattech, celkem tedy dvanáct tisíc megawattů. Největší. A nejlepší.

"Tak co ten Parks?" připomněl zdvořile Brandtovi.

Brandt se začal ošívát. "Co o něm chcete vědět?"

Cushing rozhodil rukama. "Vše, co by se nám mohlo hodit."

Brandt si odkašlal. "Je to patrně nejlepší inženýr v celé firmě. Vystudoval v Illinois a postgraduálně dělal jaderné inženýrství na Carnegieho technice. Pracuje v oboru už skoro deset let. Byl náměstkem generálního ředitele v Chippewa Falls a pak byl tady ředitelem. Dělá tu už rok a půl."

"Znám jeho životopis," ozval se mírně znuděný Cushing. Otevřel diplomatku a vytáhl nějaké papíry.

"Dostávám od něj pravidelně hlášení. Vaše kancelář nám je pochopitelně postupuje. Není spokojen s dodavateli, není spokojen se zaměstnanci, není spokojen s elektrárnou jako takovou a naše přejímací skupiny se z něj můžou zbláznit."

"Divil bych se, kdyby byl spokojený," řekl Brandt nervózně. Čelo se mu mastně lesklo. "Od dobrého inženýra bych ani nečekal, že se hned tak s něčím spokojí."

"Já bych zas nečekal, že bude pořád brečet, že je to všechno v háji," odpověděl Cushing. "Přece ksakru musíte vědět, jak jsme za posledních deset let zpřísnilí dodavatelům normy, ne?" Vytáhl jeden papír a nasadil si brýle na čtení. "Stěžuje si, že nebyly provedeny úpravy systému havarijního dochlazení aktivní zóny -"

"Tenhle termín se už nepoužívá," přerušil ho Walton. Cushing si sundal brýle a upřeně se na něj podíval. Nuly mu vadily pouze v těch případech, kdy se z této klasifikace chtěly vymanit, ovšem Waltona jste mohli velice snadno nesnášet i z jiných důvodů. Byl velký, začínal tloustnout, oblékal se jako manekýn - vždycky měl na sobě věci, které mohly slušet menším postavám, ale u něj dělaly dojem příliš krátkých nohavic a příliš dlouhých rukávů. Na to, že mu bylo hodně přes třicet, vypadal nezvykle chlapecky, jeho vzhled však přesně odpovídal jeho osobnosti.

Cushing věnoval Brandtovi podrážděný pohled a pak klidně řekl: "Který termín že už nepoužíváte?"

Walton se rozčileně uchichtl. "Systém havarijního dochlazení aktivní zóny. Místo toho říkáme 'mobilní moderátor'. Slovo 'havarijní' působí nepříznivě na veřejnost."

"Aha," řekl Cushing vážně. Jestli ho místní hospodský ubytuje v jednom pokoji s tímhle idiotem, dopadne to špatně. "Abychom se vrátili k Parksovi," pokračoval, "je ženatý?"

"Jenom na papíře," řekl Brandt. Našel kapesník a začal si otírat obličej. "Jeho žena sem s ním nepřišla; nejspíš nemá ráda malá města."

"Na rok a půl. To je zajímavé." Cushing si udělal malou poznámku na kartičku. "Má nějaké koníčky?"

Opět nabídl své služby Walton. "Je blázen do starejch rachotin. Uhnal jsem si tu posledně kýlu, když mě vozil po místních silničkách ve svém voze."

Možná že k něčemu přece jen bude, pomyslel si Cushing a znovu si něco poznamenal. Parks je nepochybně celý pryč do strojů, což u inženýrů bývá dost častý zjev.

"A co muž číslo dvě?"

"Tom Glidden."

Cushing povytáhl obočí. "Proč je vlastně až druhý?" Během těch let se s Gliddenem setkal mnohokrát. Byl už vlastně stálým inventářem firmy Western a prakticky se udělal tím, že se vyhýbaj jakýmkoli rozhodnutím. Neměl nepřátele, ale zároveň ani opravdové přátele.

"Ten je u firmy už dlouho," řekl Brandt.

Cushing přikývl. "Vy dva jste začínali spolu. To je jasné. Kdo je v pořadí třetí?"

"Mark Abrams - ten je mladší než Parks a spíš koumes."

"Je schopný?"

Brandt mírně přimhouřil oči, když se snažil uhodnout, kam Cushing míří. "Řekl bych, že ano. Tedy ne tak schopný jako Parks, ale taky nemá jeho zkušenost."

Sám měl Abramse už odhadnutého, ale Brandtovy poznámky se mu můžou hodit. Zasunul papíry zpátky do diplomatky a zaklapl ji. "Parks není spokojen s chodem elektrárny, myslí si, že není připravena, aby ji spustili naplno. Je to tak?"

"Nemyslí to tak zle," řekl Brandt opatrně. "Chtěl by, aby se termín o několik týdnů posunul."

Cushing složil brýle a prudce si je zastrčil do kapsičky košile. "Co si myslíte vy, Hilary? Je elektrárna připravena?"

"Proto jsem sem přijel," řekl Brandt. "Chci se nejdřív -"

"Víte, co všechno je v sázce, Hilary?" Cushing nečekal na jeho odpověď, vyklonil se dopředu ze svého sedadla a upřeně se na něj podíval. "Celkem dvanáct tisíc megawattů - stačí pokrýt spotřebu poloviny Kalifornie. To se vyrovná dovozu 144 milionů barelů jakostní ropy za rok. Kolik teď stojí ropa s nízkým obsahem síry? Skoro dvacet dolarů barel? To dělá téměř tři miliardy za rok a to už je pěkná porce naší platební bilance. Sama elektrárna stála pět miliard a to většinou financovala vláda. Prométheus je, Hilary, úhelným kamenem naší soběstačnosti, je to prototyp desítky dalších elektráren."

Opřel se zády. "Osm let to trvalo, než jsme se dostali tam, kde jsme teď," uvažoval. Chvilí mlčel a pak řekl: "Ten váš Parks je generální ředitel. Když se domnívá, že elektrárna není připravena, má samozřejmě plné právo spuštění pozdržet."

Brandt se silně potil. "Myslí si, že by to bylo riskantní."

"A vy si myslíte totéž?" Cushing si znovu poposedl dopředu. "Před třemi měsíci jsme stanovili termín, Hilary, a vy jste s ním souhlasil. Zahájení, ceremoniál, prezidentova řeč - ohňostroj. Příští týden se koná sjezd a bylo by pěkné, kdyby vláda mohla veřejnosti oznámit, že naše země je teď energeticky soběstačná a že Prométheus byl zapojen do celostátní sítě."

Brandt opět nabyl barvy v obličeji. Začal se tvářit nepřístupně. Napětí v Cushingovi povolilo a v duchu začal couvat.

"Nikdo z Komise nás nemůže k ničemu nutit, Eliote," řekl Brandt ochraptěle.

Cushing pokrčil rameny. "Nikdy jsem o ničem takovém nemluvil, Hilary. Vláda vždycky zastávala názor, že hlavní odpovědnost za bezpečnost veřejnosti nese majitel reaktoru a s tím i ten, kdo s ním pracuje." Teď mluvil smířlivě. "Elektrárenské společnosti a vláda vždycky pracovaly ruku v ruce; v budoucnu dojde k ještě užší spolupráci."

Znovu se ozval pilot. "Zdá se, že se dole na pláži něco děje."

Cushing se naklonil blíž k oknu. Prolétávali pobřežní vody a směřovali teď do vnitrozemí. Byla skoro tma, ale dokázal rozeznat probleskující vlny. Na pláži se objevila řada světel, která vypadala jako reflektory aut. Brandt se také díval a zamumlal: "Asi mládež pořádá na pobřeží mejdan."

Pak přeletěli pláž a rychle klesali. Cushing vyhlédl přes Brandtova záda a podíval se předním sklem u pilota. V dálce najednou vyskočila světélka ve tvaru dlouhého obdélníku. Další se vějířovitě rozprostřela po jeho stranách nad přistávací plochou.

"Hilary," oslovil ho Cushing zamyšleně.

"Co udělá Parks, až se dozví, že už mu nezbývají dva týdny, ale jen tři dny?"

2

V místnosti bylo cítit napětí. Skoro jako před bouřkou, pomyslel si Parks. Každý z těch čtyř mužů, kteří se měli spojit, aby vyvázli ze zdravou kůží, měl důvody ty další tři nenávidět

Barney Lerner se jako první našťavaně zeptal: "Já to nechápu. Proč tak brzy?"

Parks vytáhl z koše kus zmačkaného žlutého papíru, uhladil jej na stole a letmo na něj pohlédl. Podal jej Lernerovi. "Podívej se sám - není tu nic víc, než že Cushing s Brandtem přiletí kolem sedmé večer. Mám jim přijet naproti; král nařizuje."

"Když jsi to četl poprvé, mluvil jsi o nějakém Waltonovi," ozval se Abrams. "Kdo to je?" Vypadal spokojeně a vyrovnaně. Parks si pomyslel, že určitě nemá skvrny od potu na košili ani umazané ruce. Vyhlížel téměř bezvadně.

"Jerry Walton," řekl Parks a ani se nesnažil skrýt odpor. "Takzvaný expert pro styky s veřejností. Ty nepracuješ u firmy dlouho, takže jsi ještě neměl to pochybné potěšení se s ním setkat."

Abrams přikývl a svoje mínění si zřejmě nechal pro sebe. Téměř všechno si nechává pro sebe, pomyslel si

Parks. Nedopustí se té chyby, aby neměl v lásce ty pravé lidi - anebo si naopak oblíbil ty nepravé. Mark Abrams - hubený, chlapecký, křehký a uzavřený. Nikdy tak docela nezapomněl na to, že strávil dva roky na vojenské akademii ve West Pointu, než si to rozmyslel a přešel na civilní školu. Nosil svoji minulost jako uniformu. Parks věděl, aniž si to kdy ověřoval, že se Abramsovy boty jen blyští. Je brilantní, pomyslel si, a nemá ani zkušenost, ani nějakou tu slabost, které by jeho brilantnost zmírňovaly. Abramsovi bude všechno vycházet, dokud se nedostane do situace, která bude vyžadovat spíš selský rozum než brilantnost. Parks se na chvíli nechal unést tím, co by se asi stalo pak. Uvažoval, proč asi Abrams odešel z West Pointu, ale hned toho zas nechal. Co je mu nakonec do toho. Přesto se nemohl zbavit nepříjemného pocitu, že kdyby si vyměnili role, Abrams by do toho svůj nos strkal...

"Copak mi nikdo neodpoví?" opakoval Lerner sarkasticky. "Proč tak brzy? Zahajovací ceremoniál má být až za dva týdny. Neříkejte mi, že se tu místopředseda společnosti a místopředseda federálního výboru budou poflakovat čtrnáct dní, než přijde čas přestřihnout pásku. A jestli jo, tak jim rozhodně nebudu celou tu dobu po večerech hlídat děti."

"Taky to po tobě nikdo nechce, Barney," řekl Parks klidně. Lerner zrudl vztekem. Rudé vlasy, rudý obličej, záplava rudých pramenů mu padá přes límec trička - rudoch, pomyslel si Parks. A světle růžový, pokud jde o politiku. Z Lernerových materiálů věděl, že se za studii aktivně účastnil různých studentských hnutí. Kdykoli ale došlo na vyšetřování, byl čistý jak lilie. Jeho radikální názory nikdy nepřekročily rámec pouhé rétoriky. Naneštěstí se do svých třiceti let ještě nezbavil neústupnosti - když na to přišlo, měl jazyk jako břitvu. Nebýt toho, že funkci vedoucího oddělení pro bezpečnost a kvalitu vykonával výborně, dávno by ho byl mohl propustit, pomyslel si Parks. Jeho ostrý jazyk už nejednou nadělal paseku mezi početným personálem. A Lernerův poměr s Karen jejich vzájemnému vztahu nijak neprospěl.

"Jde patrně o běžnou inspekční cestu," řekl Glidden lhostejně. "Šéfi se tu už pěkně dlouho neukázali, mají zpoždění."

Lerner nelítostně zaútočil. "Tak jak je to doopravdy? Máš přece svoje informace, tak musíš vědět, o co jde."

Glidden se začervenal a Parksovi ho na chvíli přišlo líto. Jestliže Lerner byl rudý, pak Glidden byl šedivý - vzhledem i povahou a postojem. Zažil firmu ještě v plenkách a jeho služební postup byl automatický. Když jeho schopností ubývalo, stávala se jeho povýšení spíš projevem dobročinnosti než vyjádřením díky za dobře vykonanou práci. Byl to člověk, kterému už nebylo pomoci, odsouzený k tomu, aby tu překážel až do penze. I ti nejnížší úřednickové to vycítili. A přesto jednal raději s Gliddenem než s Abramsem nebo Lernerem. Glidden byl alespoň lidský. Abrams mu připomínal býka v aréně, který čeká na jeho osudnou chybu. A kdyby se jí dopustil, hned by tu byl Lerner, aby mu o ní řekl a později mu ji připomněl.

"Nevím nic víc než kdokoli jiný," řekl Glidden neochotně. "Proč bych taky měl něco vědět?" Jak tam seděl, vynikla najednou jeho zranitelnost. Bezbarvý tlustý bambula, který se schovává za svou medvědí postavu. Možná že v tom je celý jeho problém, napadlo Parkse. Vždycky dělal dojem hromotluka, což mu neprospívalo. Žil v zajetí dvojitého pouta siláků: když ránu vrátil, měli ho za grobiána, když ne, byl zbabělec.

"Protože byl odjakživa s Brandtem jedna ruka," vypálil Lerner.

"Drž hubu, Barney," řekl ostře Parks. S takovým nedostatkem taktu, pomyslel si, nutně musela být jeho politická kariéra krátká. A vsadil by se, že i ten přední zub mu chybí ze stejného důvodu. Lerner sám tvrdil, že o něj přišel, když v pětadvaceti sloužil v izraelské armádě. To určitě nebyl ruční granát, usoudil Parks, ale něčí pěst.

Bzučák na stole přerušil sled jeho myšlenek. "Je tu Paul Marical, pane Parksi. Říká, že jde o něco naléhavého."

Marical, pomyslel si Parks opovržlivě, největší ulejšák na elektrárně. Jednou má chřipku, pak zase rýmu, otravu zažívacího ústrojí, zánět nosních dutin - chytne prostě všechno. "Dobře, ať jde dál."

Marical byl stejné postavy jako Lerner, jenomže v tmavém vydání. Malý, nenápadný, byl by tu rozhodně co platný, kdyby se jen člověk mohl spolehnout, že přijde do práce.

"Promiňte, že vyrušuju, pane Parksi," řekl Marical a rozhlédl se s obavami po místnosti. "Jde o ty pitomý stříhači nože, co nám poslali od Fultona. Máj špatnej rozměr. Jestli nepošlou brzo ty správný, budem muset zastavit práci na celý lince vstupní kontroly paliva. Můžou je přej poslat zítra, ale bude na to přirážka."

"To tak zrovna - oni se zbodnou a my abysme pak tu jejich vlastní chybu pěkně zacvakali."

Marical mu podal žádost. Parks měl v tu chvíli chuť zmuchlat ji do kuličky, ale pak ji popadl a podepsal. Marical se měl k odchodu a Parks se najednou zamračil a zeptal se: "Je ti dobře, Paule? Vypadáš hrozně."

"To nic," odpověděl Marical omluvně. "Jenom malá nevolnost - to hned přejde. A pak kupodivu dodal: "Děkuju za optání."

"Víte, jaký je Fultonovo moto?" řekl Lerner, hned jak Marical odešel. "Od Fultona čkejte vždycky něco extra. Dobrý, co?"

Parks ho neposlouchal. "Brandt, Cushing a Walton," opakoval a odpočítával na prstech. "Kdyby přijel jen Brandt, mělo by to co dělat s firmou. Kdyby přijeli jen Brandt s Cushingem, byla by to pouhá inspekce. Ale když je u toho Walton, není to ani jedno z toho - a myslím, že už to mám."

Dávali se na něj všichni, dokonce i Glidden, který aspoň teď nepředstíral, že všechno ví. "Myslím, že chtějí o nějaký ten den zkrátit termín."

Chvilí bylo mrtvé ticho. "To nemyslíš vážně," povídá Lerner, "nebudem hotovi ani za měsíc."

"To není pravda," mímě namítl Abrams. "Mohli bychom ji zapojit na síť během osmačtyřiceti hodin. Reaktor Čtyři jede na čtvrtinu. Zvyšujeme pomalu teplotu pláště a aktivní zóny, abychom předešli velkému tepelnému namáhání. Podle toho nového programu bychom měli reaktory zapojit dost rychle, když už se prokázala technická spolehlivost všech konstrukčních celků."

"To je fakt," sarkasticky odpověděl Lerner. "Můžem předvést zázraky - ale je to riskantní. Když to spustíme

rychle, může se snadno stát, že dojde k nadměrnému namáhání některé životně důležité součásti reaktoru."

"Mám taky svoje výhrady, Barney," řekl na to Parks. "Ale kdyby tě požádali, abys spustil elektrárnu brzo, ozvali by se tví bezpečáci? A jak by ses na to tvářil ty?"

Lerner prudce zavrtěl hlavou, obličej mu zrudl víc než jindy. "Řek bych jim, ať se jdou vycpat. Za poslední měsíc jsme toho moc nenašli, ale kdybych ti měl sepsat všechno, co neklapalo předtím, nestačil by mi na to papír. Dostali jsme armaturu z nerez oceli a přitom to měl být monel. Dokonce to bylo tak označený! Ale nevěř tomu, co je psáno - byla to čistá nerez ocel. Čtrnáct dní by to bylo vydrželo, a pak by se celej Prométheus Jedna mohl vyhodit. Přidej si k tomu pár mizernejch svarů, které jaksi unikly přísné a dokonalé kontrole, a nezapomeň na lopatku difuzéru, kterou ti pitomci od Renkina přivařili obráceně. Víš, co by se bylo stalo, kdybysme na to nepřišli?"

"Ale my jsme na to přišli," namítl Abrams. "Takový problém to zase nebyl."

Lernerovi se zúžily oči. "Rozdíl mezi tebou a mnou, Abramsi, je v tom, že já si to počítám a ty ne. Už počtvrtý za tenhle měsíc nám ti Renkinovi výtečníci udělali chybu v elementárních výpočtech. A Renkin přitom vyrábí polovinu všech reaktorů v Americe."

Lerner si servítky nebere, pomyslel si znovu Parks. "Jaký máš na to názor ty, Marku?" zeptal se.

Abrams se začal trochu ošívát, nečekal, že na něj takhle udeří. "Myslím, že ta otázka je hypotetická," řekl nakonec. "Zatím po nás nikdo nechtěl, abychom termín zkrátili, a jenom tu zbytečně ztrácíme čas."

"Ale co kdyby?" naléhal Parks.

Nato se Abrams zatvářil poněkud záhadně a Parkse znovu napadlo, proč vlastně odešel z West Pointu.

"Asi by to záleželo na okolnostech."

"Taky bych myslel," řekl Lerner opovrživě.

"A ty, Tome?"

Glidden se zachoval jako vždy, když po něm chtěli, aby se k něčemu vyjádřil. Díval se z jednoho na druhého, jako by chtěl vyzkoumat, na čí stranu se má přidat a co se od něj očekává. U něj to už byla síla zvyku. "Myslím, že bychom mohli o něco zkrátit termín, tak o den dva, když ovšem všechno půjde dobře." V jeho hlase byla snaha o jistou rozvážnost, a když se znovu pohodlně opřel, vypadal docela spokojeně. Velký kompromisník, pomyslel si Parks s nevolí, ale na místě, kde se s kompromisem vyjít nedá.

Takže to opět zbylo na něj. S výjimkou Lernerova ho nikdo nepodpoří - Glidden si vybere kompromis a Abrams se vynasnaží, aby až do poslední chvíle nemusel zaujmout stanovisko. Lerner ho sice podržel, ale opovrhne jím, že nepostupuje rychleji a neústupněji.

"Takže je to zase na mě," prohlásil znechuceně a vstal. "Zkrátka nezkrátíme lhůtu ani o den. Hodlám požádat o posunutí termínu o dalších čtrnáct dnů. Nejsme hotovi a nebudeme hotovi ani za týden ani za dva. Jestli to spustíme, jak budou chtít oni, nevydržíme ani pět minut."

Abramsovi zablýsklo v očích a Parks se pro sebe usmál.

"Marku." Otočil se ke Gliddenovi.

"A ty taky, Tome. Chci po vás kompletní Správy o obtížích, na které jsme zatím narazili, a odhad, kdy můžeme elektrárnu bez obav zapojit. Barney, napiš mi do statistické části úplnou analýzu nedostatků založenou na počtu pravděpodobně vadných součástí. Potřebuju taky přesnou analýzu závad, na které přišli kontrolori od Fabela. Projdi všechny zprávy Státního výboru pro reaktory. Vemte to důkladně, pánové. Vašich příspěvků použiji ve zprávě pro naši vrchnost."

Abramsovi pohaslo v očích a Glidden byl celý nespůj. Parks nacpal do aktovky nějaké papíry. "Barney, mohl bys mi pomoci zkontrolovat řídicí systém?"

Abrams se zatvářil trochu uraženě. "Ten nový počítač to zvládne. Sám jsem jej zkontroloval."

"Kontroloval jsi taky operátora?" zeptal se Parks suše. "Počítač nemůže být lepší než člověk, který ho naprogramuje, Marku. Doufám, žeš ještě nezapomněl naše heslo - chyba plodí zas jen chybu!" V tu chvíli vypadal Abrams zaraženě.

Jsem doopravdy unavený, pomyslel si Parks, když odcházel z kanceláře. Už týden honí čas a dlouho předtím pracoval hodně přesčas. A zrovna tak všichni ostatní v elektrárně a to mu dělá ještě větší starost. Unavení lidé dělají chyby a u Prométhea by chyby mohly mít katastrofální následky.

Na chvíli ho to skoro přemohlo. Obludně velká elektrárna s obludně velkými problémy a on je jenom jedna nepatrná lidská bytost...

Setřásl ten pocit a usmál se pro sebe. Únava také špatně působí na emocionální rovnováhu, člověk se kupříkladu stává malicherným.

3

Docela dobrý nápad, jít hned po večeri na mušle, pomyslel si Rob Levant. Willy nejdřív neměl chuť. Chtěl se dívat na nějaký film o zvířatech v televizi - ale pak se otec s matkou začali hádat a on byl rád, že může vypadnout.

Když došli k moři, byl odliv. Začali hrabat ve vlhkém písku u ohrady společnosti Western a postupovali po pláži. Začali závodit, kdo nasbírá víc, a jako obvykle vyhrál Rob.

"Máme to v rodině," vytahoval se.

"Kdyby tvůj táta byl rybář, taky bys věděl, jak je chytat." Náhle změnil předmět hovoru a podíval se zvědavě na Willyho.

"O co se vaši hádali?"

Willy pokrčil rameny.

"Táta zase musel dneska večer do práce, dělá přes čas už přes tři týdny a máma říká, že se zničí."

U rybářů se nedělá přes čas, pomyslel si Rob. Vstáváte před východem slunce a pracujete od svítání do pozdního odpoledne, kromě dnů, kdy je tak špatné počasí, že se nedá ani vytáhnout člun. Najednou ucítil, jak Willy sahá do jeho kbelíku, a rychle s ním uhnul.

"Najdi si, sakra, svoje mušle!" protestoval. "Moje chyba to není, že to neumíš."

Willy se na chvíli zatvářil zkroušeně.

"Proč mi to neukážeš? Bojíš se, že bych našel víc než ty, kdybych věděl, jak na to?"

Rob pokýval hlavou. "Dobře. Příště ti ukážu nejlepší místa."

Willy na něj nedůvěřivě pohlédl. "To jsi říkal minule taky." Najednou se roztrásl a přitáhl si bundu blíž k tělu.

"Co je ti?" zeptal se Rob. "Je ti zima?"

Willy ztlumil hlas. "Něco se mi tady nezdá," šeptal jako ze záhrobí.

"Blbosti," řekl Rob s pocitem převahy.

"Ne," syknul Willy.

"Jako by se někdo na mě díval. Znáš ten pocit, že se na tebe někdo dívá a ty ho nevidíš?"

Rob obhlédl útesy za jejich zády. Právě se rozsvěcela světla na ohradě elektrárny.

"Možná někdo odtamtud."

"Ne." Willy se přesvědčivě zachvěl.

"To je něco jiného."

Rob ucítil, jak mu proti jeho vůli naskakuje husí kůže. Nejistě se rozhlédl po setmělé pláži. Prodlužující se stíny ho znervózňovaly. Napadlo ho, že by se třeba někdo mohl skrývat ve tmě u úpatí útesu.

Willy najednou popadl jeho kbelík s mušlemi a začal utíkat po pláži.

"Můžeš si za to sám!" halekal. "Věděl jsi, kde jsou nejlepší místa, a nechtěl jsi to prozradit!"

Rob vykřikl: "To si teda vypiješ!"

Dohonil Willyho a chystal se ho uhodit. Netrefil se. Na chvíli ztratil rovnováhu, pak se narovnal a rozběhl se za ním. Pripadalo mu, že má nohy z olova, a Willy se mu vzdaloval. Pak zamířil k tuhému vlhkému písku těsně u vody a začal zmenšovat Willyho náskok. Občas šplouchl do vody. Tenisky se mu bořily do měkčího písku a postříkávaly mu kalhoty vodou. Jednu chvíli málem upadl, když si přišlápl rozvázanou tkaničku. Neměl čas znovu si ji zavázat; Willy by mu utekl a už by se nepřestal na něj vytahovat.

Nyní uhnul trochu od vody a snažil se běžet někde mezi nasáklým pískem a sušší, ale ještě neschůdnější pláží. Vyhnul se pahýlu, který se tyčil z písku, přeskočil hromadu smradlavých chaluh a pak se odrazil k závěrečnému sprintu. Willy zpomaloval, rychle a s námahou oddychoval. V cestě stál Robovi další pařez, napůl ve vodě. Nadýchl se a skočil. Jak letěl, ucítil, jak po něm něco chňaplo, a po hlavě padal dopředu.

Tkaničky se mu do něčeho zamotaly. Chvilí ležel, vyrazilo mu to dech. Pak se otočil a posadil, aby se vyprostil. Kymácející se kořen pařezu zpola vyčnívajícího z písku ho uvěznil. Tiše zaklel, Willy už je bůhvídkde.

Pak šileně zařval: "Pusť mě, pusť mě!"

Lidská ruka vyčnívající z písku ho držela za tkaničky. Někdo si tu na něj počkal a chňapnul po něm, když běžel. Kousek před ním se Willy najednou zastavil.

"Robe?"

Měl se trochu na pozoru, Rob ho už párkrát napálil. Pomalu se vracel zpět.

"Robe? Co je?"

Rob bojoval, co mu síly stačily, srdce mu bušilo jako zvon a znovu vykřikl. Ruka se kývala jako kyvadlo, jako by jí ten, komu patří, vůbec nevládl. Pak se Robovi podařilo se vysmeknout. Kousek poodběhl a ohlédl se, jestli ho ten člověk nepronásleduje. Postava se nepohnula. V tu chvíli si Rob uvědomil, že ten člověk je až po hlavu zahrabaný v písku a že mu vyčnívá jen jedna paže. Zastavil se a pomalu se blížil zpátky, aby se podíval, jestli ho zná. V tu chvíli zařval a vrávoravě couvl. Za sebou zaslechl, jak Willy vykřikl hrůzou.

Vyšel měsíc a stačil zrovna tak osvětlit strašlivý zbytek toho, co kdysi bylo tváří živého člověka.

4

Parks odkráčel na konec chodby, opřel se o zeď a položil ruku na tlačítko výtahu, aniž je zmáčkl. Lerner si ho pozorně prohlížel a snažil se číst v jeho tváři.

"Skutečně požádáš o čtrnáctidenní odklad?"

"Měl by to být měsíc." Parks zaváhal. "Je ti ale jasné, že tolik nám nepovolí?" řekl.

"Je to sbírka přiblíblejch mizerů," řekl Lerner zuřivě.

Lerner je se vším vždycky hned hotov, pomyslel si Parks a vzrůstal v něm odpor. Jako by on byl vždycky hrdina a všichni ostatní bačkory. "Viš, kdo má postoupit tvoji zprávu dál, vid', Barney? Brandt si Cushingem. Ale jestli nám ti dva nepomůžou, můžu si ji nechat rozmnožit a trvat na tom, aby elektrárna přešla do rukou lidu. Lidová elektrárna číslo jedna. 'Energií lidu.' Mohli bychom dokonce oprášit tohle staré heslo, tentokrát by bylo na místě."

Lerner se na něj podíval, překvapeně a navztekaně zároveň, ale nevěděl honem, co by na to řekl. "To je rána pod pás," řekl nakonec. "Věděl jsi, co jsem zač. Když ti to nešlo pod nos, nemusel jsi mě brát."

Parks zmáčkl přivolávací výtahu. "Promiň, Barney. Připíš si to k tomu, že jsem unavený a už se to začíná projevovat. Věděl jsem o tobě všechno a nevalo mi to ani tehdy, ani teď. Všichni radikální studenti, co jsem kdy znal, dělají teď pojišťovány, hází bomby nebo lepí pytlíky. Zasloužíš si metál už za to, že jsi jiný."

Ve výtahu se Lerner vrtěl. Něco pro něj má, a Parks čekal, až to vyklopí. "Zasnoubili jsme se s Karen," řekl najednou Lerner.

"Blahopřeju," odpověděl Parks po chvíli. "Ona o tom ví?"

Lerner zrudl. "Můžeš se jí zeptat."

Parks zavrtěl hlavou. "Když bude chtít, poví mi to sama. Jestli se mě chce zbavit, má na to jistě právo. Mám ji rád jako člověka a uvidím ji rád za každých okolností."

"I když s tebou už nebude spát?"

Parks se usilovně ovládal. "Už dávno jsem se naučil, že si nemám nic začínat s ženou, když mi nestačí pouhé potěšení z její přítomnosti. Když dojde k něčemu navíc, dobrá. Jestli k tomu došlo mezi mnou a Karen, to je naše věc." Dveře výtahu se začaly otvírat. "Jestli chceš vědět ještě něco, promluv si o tom s Karen."

Pozorovací ochoz s tlustou skleněnou stěnou byl prázdný, až na jednoho technika, který seděl u přístrojové desky a sledoval právě reaktorovou halu.

"Jak to jde, Jeffriesi?"

"Dobře, právě sjíždím některé subprogramy počítače pro zpracování měřených hodnot pro velín."

Parks se zadíval přes sklo na dolní poschodí. Samotné okno bylo přes osm centimetrů silné a vysokým obsahem olova dostatečně chránilo před vším kromě silného gama záření. Nedělal si samozřejmě obavy z takového záření v prostorách ochozu. S tímto nebezpečím se vyrovnávaly už zásobní nádrže s chladicí vodou a biologické stínění reaktorů. Přesto však bylo potřeba zajistit bezpečnou manipulaci se silně radioaktivními ozářenými palivovými články, aby se tyto prostory nestaly pastí, z níž by případně nebylo úniku. Všechny čtyři reaktory běžely poslední půlrok na čtvrtinu nebo polovinu výkonu, protože bylo nutné "vychytat mouchy" a provést potřebné úpravy na pomocném zařízení. V současné době se zásoby použitého radioaktivního materiálu soustředěné v tomto patře, ať už v samotných reaktorech nebo vymíracích nádržích, rovnaly téměř deseti miliardám Curie, což znamenalo nepředstavitelné množství. Nebýt chladicího účinku vody v nádržích, roztavily by se palivové články vlastním rozpadovým teplem.

V tuto chvíli bylo poschodí opuštěné, ale už za hodinu se to tu bude hemžit. Reaktor Jedna byl již zkompletován a téměř kritický, zatímco víka tlakových nádob druhého, třetího a čtvrtého reaktoru byla zdvižena za pomoci obrovského mostového jeřábu, který se klenul přes halu. Jeřáb teď nehybně stál nad pomocným zásobníkem s čerstvými palivovými články. Parks viděl hluboko do reaktorové nádoby zaplněné až po přírubu vodou. Obláčky páry si pohrávaly nad hladinou a ta se občas vzedmula, když ji rozvířila chladicí čerpadla.

"Pusť mě k tomu na chvíli, Jeffriesi."

Posadil se do zahřátého křesla, zmáčkl tlačítko označené "Video, Reaktor 4" a pak pozvedl oči k horním obrazovkám. Obraz na první se rychle vyjasnil a Parks se díval odspodu až do samého středu reaktoru v provozu. Palivové články zaplňovaly střed obrazovky a okolo nich stály napůl vytažené regulační tyče. Vnitřek reaktoru byl prosycen tajemnou září - na obrazovce se jevila bílá, ale ve skutečnosti to bylo nazelenalé Čerenkovovo záření vznikající při štěpení jader paliva.

Parks se chvíli díval přitahován pulsující září a pak přepojil na velín. Objevil se interiér dlouhé a úzké místnosti, uviděl pomalu se odvíjející pásku na počítači na jejím druhém konci. Technici v místnosti si nepovšimli červeného světla na kameře, byli příliš zaujati svými úkoly.

Parks se zeptal: "Jak probíhá program. Delano?"

Ustaraný muž v popředí chvíli vypadal překvapeně, a pak si uvědomil, že místnost snímá kamera. "Spatně, Gregu. Najíždíme s Prométheem Jedna na pohotovostní teplotu, ale pořád dostáváme chybné signály na dvanáctém kanále přes patnáctý. Už dvakrát za dnešní dopoledne jsem musel provést ruční korekci."

Čtyři technici v pozadí, nahrbení u svých přístrojových panelů, zpěvavým hlasem vyvolávali teploty palivových článků.

"Osm set Kelvina v článku dvacet..."

"Delta t na dvacítce je minus padesát a klesá..."

"Moment," řekl najednou jeden z techniků.

"Já mám delta t pozitivní na článku 150."

Překontroloval tabuli před sebou a opakoval: "Pozitivní a stoupá."

"Máme tam horký bod," řekl Delano zničeně.

Nyní zapomněl na Parkse i na kameru.

"A co automatické snížení výkonu?"

"Nezapojilo se," odpověděl jiný technik

V jeho hlase bylo slyšet vzrušení.

Parks s Lernerem si vyměnili rychlý pohled.

"Ruční snížení," zamumlal Parks sotva slyšitelně.

"Ruční snížení na tři čtvrtiny tyčí," opakoval Delano pod ním dole.

"Delta t stále pozitivní."

Parks v duchu slyšel vzdálené syčení hydraulických motorů, uvádějících v činnost regulační tyče.

"Tyče se zasekly!"

"Připravte se na havarijní zastavení reaktoru," řekl Delano tiše. Vzdával se.

Proboha, pomyslel si Parks, zastavením reaktoru by se mohly zničit palivové články, kdyby se nějak zdeformovaly. V případě havárie se totiž velkou rychlostí úplně zasouvaly do aktivní zóny všechny regulační tyče. Přehodil si reaktor na vedlejší obrazovku a vrhl na něj letmý pohled. Důvod zaseknutí byl zřejmý.

"Delano," zařval do mikrofonu, "na dvoustovce máš poruchu povlaku!" V tajemném světle reaktoru se palivový článek číslo dvě stě nakláněl k jedné straně. Povlak ze zircaloye na jednom palivovém prutu se sloupł a zdeformované palivové pruty zablokovaly regulační tyče.

"Regulační tyče naplno do kvadrantu tři," nařídil Delano.

Regulační tyče se před Parksovými očima zvedly z dolní části reaktoru a prudce stoupaly do kvadrantu, který obsahoval kritický palivový článek. Jedna z tyčí narazila na poškozené palivo a zastavila se. Hydraulický motor zavyl a chvíli se namáhal, a pak projela tyč skupinou zdeformovaných palivových prutů.

"Negativní," zvolal jeden z techniků.

Parks téměř pocítil ulehčení, které nastalo dole. Najednou si uvědomil, že tu celou dobu stál se zatajeným dechem. Oťel si čelo, které se mu lesklo potem. "Dobře, Delano, snižte znovu pod kritické množství."

Delano zaváhal. "Počítač stále ještě -"

"Vykašli se na počítač, sniž to ručně."

"Slyšeli jste," řekl Delano na celý velín. "Snižit."

"Devět set Kelvina, osm set padesát, sedm..."

Ozval se další technik: "Už jsme pod."

"Jak vypadá infračervený záznam?" zeptal se Delano.

"Síla tři."

"Volejte řídicí středisko Miroso."

Delano se podíval do kamery.

"To bylo na můj vkus zatraceně těsný."

"To teda bylo," souhlasil Parks a vypnul kameru.

Chvíli seděl a pak řekl téměř pro sebe: "Myslel jsem, že jsme předešlým skončili úplnou kontrolu odplynění všech palivových prutů."

"Všech ne," opravil ho Lerner. "Jen u několika vzorků."

"Máme náhradu?"

"Rozhodně ne lepší. Nemáme zařízení, kterým by se dal úplně zkontrolovat každý článek, který nám sem přijde."

Parks přikývl. "Dobrá, vyměňte to, hned jak zchladne reaktor. Zaplať pámbu, že teď máme pomocné chladicí zařízení. Ještě před pěti lety bychom museli čekat několik dní."

Lerner se pomalu zeptal: "Řekneš to Brandtovi? Mohl být pěkný průšvih."

"Řeknu," odpověděl Parks a ještě pořád myslel na poruchu. Z reproduktoru na přístrojové desce uslyšel hlas jednoho technika.

"Miros, volám Miros, tady Cardenas Bay. Emise síla tři."

Jen těsně je to minulo, pomyslel si Parks. Jen o vlasek.

5

Osm set kilometrů na východ od Cardenas Bay, vysoko nad stratosférou Miros Tři - Vojenská špionážní a průzkumná oběžná družice - přelétával terminátor. Rychlostí sedmadvacet tisíc kilometrů za hodinu překonával hranici, která oddělovala tmou východní části Spojených států od soumraku, jenž se snášel na západní pobřeží. Jak už to u družic bývá, vypadal Miros nevzhledně a svým utilitárním, neromantickým zjevem připomínal dobře zkonstruovaný tank.

Jeho použití bylo sice úplně jiné, ale také sloužil vojenským cílům.

O téměř pět set kilometrů níž směrem na západ, v Denveru, stát Colorado, v betonovém komplexu pod rozlehlou leteckou továrnou Templář skupina mužů zachycovala a vyhodnocovala signály z družice. Muži měli na sobě žluté kombinézy s jasně modrou stylizovanou družicí a nápisem "Oddělení raket a kosmických lodí Templář" na zádech. Mluvili potichu, dělali si poznámky nesrozumitelným těsnopisem a upřeně pozorovali záběry z Mirosu, které před nimi proplouvaly na řadě obrazovek.

Frank Tebbets seděl zabořen do jednoho z křesel na třetím stupínku v zadní části kulaté poschodovité místnosti. Usrkl kávy z papírového šálku, mrkl na hodinky a začal pozorovat žluté oděné techniky pod sebou. Nový instruktor z vojenského letectva měl zpoždění, ale tihle instruktoři nikdy nechodili včas. Poněkud podsaditý kapitán jménem Kloster však překonal všechny rekordy - instruktáž měla začít ve tři a už bylo pět.

Tebbets pozoroval obraz na jedné obrazovce, pak stiskl knoflík na své přístrojové desce a zvedl sluchátka s mikrofonem, která ležela před ním. "Trojka, ztrácíte synchronizaci."

Podržel si sluchátko u ucha a slyšel, jak dotyčný technik potvrzuje. "Potřebuji synchronizaci obrazu na kameru dvě," řekl muž ve sluchátku. Žádost byla tiše přijata a obraz se vyjasnil a hned potom zšeděl.

"Sluneční panel tři ztrácí intenzitu," řekl nějaký hlas Tebbetsovi do ucha.

"Asi je ve stínu. Otočte družici o pět stupňů."

Kužel světla najednou protnul příšeří místnosti. "Dík, už je to v pořádku" řekl někdo. Na betonu pokrytém gumovou podlahovou krytinou se ozvalo šoupání nohou a Tebbets krátce zauvažoval, zda má Klostera nechat projít standardním křestem řídicího střediska Miros - položit na jeho místo zcela dopitý šálek kávy. Raději ne. Jsou dneska všichni tak upjatí...

Kloster se usadil do křesla. Táhl to z něj, takže Tebbets usoudil, že oslava na přivítanou proběhla, jak se sluší a patří. Kloster si spokojeně povzdychl. "Tomu říkám něco - ta vaše kantýna."

Tebbets přikývl a usmál se v příšeří. "Já sám si nosím jídlo s sebou od toho poplachu před třemi měsíci."

Kloster maličko vystřízlivěl. "Od jakého poplachu?"

"Nic zvláštního - šlo o bramborový salát."

Kloster si sundal modrou čepici se stříbrnou šňůrkou a položil ji na židli vedle sebe. Chvíli nic neříkal, zřejmě zkoumal, jestli si z něj Tebbets utahuje. "Zmeškal jsem něco?" zeptal se chladně.

"Miros Tři právě přeletěl terminátor. Ted' se blíží k západnímu pobřeží," oznamoval Tebbets. "Oblačnost není velká, takže možnost přímého pozorování je docela dobrá."

"Jak vypadá infračervený rozbor?"

Kloster není žádný hlupák, pomyslel si Tebbets; naučil se svou domácí úlohu dobře. Promluvil do svého mikrofónu. "Charlie, chtěl bych infračervený rozbor."

Obraz na hlavní obrazovce se rozplynul a zase se objevil jako zjevení s podivnými stíny a převráceným tónováním.

"Ta velká skvrna na severu je oblast vysokého tlaku, pohybuje se na jih a míjí Oregon," řekl Tebbets. "To jasné místo pod Los Angeles je lesní požár. Trvá už tři dny."

"Co ty svítící tečky na pobřeží?"

"To jsou průmyslové energetické zdroje - elektrárny - na klasická paliva i jaderná, a pak ještě řada hutí a krakovacích zařízení. Vyzářují různá tepelná spektra."

"Co ta uprostřed oceánu?" zajímalo Klosteru.

"Podíváme se." Tebbets vytáhl záznamy a chvíli něco hledal. "To je Garfish, jedna z ponorek typu Poseidon ze základny v San Diegu. Všiml jste si, že spektrum není ostré? To znamená, že je zpola pod vodou." Kloster rozsvítil lampu u svého křesla a začal si něco poznamenávat.

V Tebbetsově sluchátku se ozval další hlas. "Právě jsme zachytili signál z Cardenas Bay, snížili na sílu tři."

Kloster překvapeně vzhledl; právě uslyšel totéž.

"Vy dostáváte hlášení infračervených záznamů z elektráren?"

"Jenom z jaderných. Prométheus je nová elektrárna v Cardenas Bay o výkonu dvanáct tisíc megawattů. Už šest měsíců je ve zkušebním provozu. Informují nás o jejich infračervených záznamech, abychom si je nespletli s jadernou hlavicí letící směrem k nám."

Kloster vypadal znuděně. Načmáral zeměkouli do svého zápisníku a řekl rovnou: "Myslel jsem, že se vám na Mirosu podaří dosáhnout lepší rozlišovací schopnost."

Jak ty na mě, tak já na tebe, pomyslel si Tebbets. "Charlie, přepni na vizuální, transfokátor 3."

Obraz na obrazovce ztratil podobu nadpřirozeného světa, kterou mu dodával infrazáznam. Záběr pobřeží se rozrůstal. Bylo nyní vidět velké plochy nízkého porostu a vzdálené pahorky. Tebbets odhadl zdánlivou výšku na tři sta metrů. Miros byl právě nad oceánem a Tebbets nařídil, aby nechali chvíli družici otáčet kolem vlastní osy pro delší záběr. Ted' se na obrazovce objevil reaktor v Cardenas Bay z velké výšky. Zřetelně vystoupil na pozadí vlastních stínů. Malá světélka již zářila na parkovišti na sever od hlavní budovy reaktoru.

Zdálo se, že na Klosteru to udělalo dojem. "Na jadernou elektrárnu je to pořádně velké." Zeměkoule v jeho zápisníku se teď změnila v hlavu člověka visícího vzhůru nohama na šibenici. To má být oběšenec z taroků? přemítal Tebbets.

"Budovy v dolní části obrazovky patří k reaktoru, závod na přepracování paliva je nahoře a vedle. Z bezpečnostních důvodů jsou obě části propojeny podzemními chodbami."

Kloster vzhledl. "To je zajímavé." Úkosem se zašklebil na svého oběsece.

Tebbets se mírně nasupil. Kloster si prostě dá záležet, aby s ním nic nepohnulo. "Přehod' to na sedmičku, Charlie."

"Ztrácíme obraz," řekl mu nějaký hlas do ucha. "Jsme za mezí boční korekce."

Na obrazovce se objevila voda. "Záběr zblízka, Charlie." Písečná pláž s dvěma malými tečkami jako by vyběhla směrem k nim; ty dvě tečky byli malí chlapi. Chvilí se zdálo, že jeden z chlapců se dívá přímo na ně.

Kloster přestal čmárat. "No tohle!" zašeptal. "Z výšky tři sta padesát kilometrů a k tomu za šera! To je neuvěřitelné."

Tak tohle už je lepší, pomyslel si Tebbets. "Za tohle nás platíte, kapitáne; vidíme tu prostě všechno."

Obraz chlapců se ztratil z obrazovky a vplížil se tam břeh oceánu. Z písku pláže vyčnívalo cosi černého. Voda to omývala a ta věc se pohupovala sem a tam Tebbetsovi před očima. Připadalo mu to nepříjemně povědomé. "Zaostří to, Charlie. Zkus to noniem."

Černá hmota najednou dostala pevný tvar. I když byl večer, nebylo pochyb o tom, co to je.

"Proboha, to je mrtvola!" vykřikl Kloster. Jako fascinován se vyklonil z křesla dopředu.

"Napůl zahrabaná v písku," dodal Tebbets. "Asi ji odhalil příliv." Na obrazovce bylo teď vidět uvolněné pravé rameno a paži. Paže se bezcílně pohybovala sem a tam ve vlnách. Tebbets sáhl po telefonu.

Kloster mu zadržel ruku. "Co to sakra děláte?"

"Měli bychom někoho vyrozumět," řekl překvapeně Tebbets.

Najednou byl Kloster tvrdý. Poprvé toho večera si Tebbets uvědomil, že on je jen civilní zaměstnanec, zatímco Kloster je oficír. "Nechte toho, to je porušení utajení. Miros je přece přísně tajný."

"Ale přece to nemůžeme -"

"Jistěže můžeme, Tebbetsi," řekl Kloster klidně.

"Je to jen mrtvola; nikam neuteče."

6

Večer byl až nepříjemně chladný a Hilarymu Brandtovi byla zima. S večerním chladem člověk pocítí uje, jak stárne, pomyslel si. Stál pod jednou ze zářivek, které osvětlovaly rozjezdovou dráhu, a díval se, jak pilot vykládá jejich zavazadla. Ve světle zářivek byla tvář toho muže bledá, až sinalá a Brandtovi napadlo, že on sám vypadá nějak podobně. Rozdíl mezi ním a pilotem byl jen v tom, že on se cítil na to, jak teď vypadal. Je toho na něj trochu moc, řekl si. Dříve či

později lékaři potvrdí, co už sám ví, že se šíří zevnitř.

"Myslel jsem, že na nás ten váš Parks bude čekat," ozval se Cushing. Na jeho hlase bylo znát slabé podráždění, ovšem to u něj bylo celkem obvyklé. Brandt dostal v tu chvíli na Parkse vztek. Zrovna dneska večer. Letmo pohlédl na hodinky. "Jsme tu o deset minut dřív, obvykle chodí naprosto přesně."

"Jako správný inženýr," napodobil ho Cushing, který se jen tak nechtěl dát.

V tu chvíli byl cvrkot cvrčků přehlušen hukotem aut, která se objevila v letištní bráně. O chvíli později se k přistávací dráze rozjel stejný a ještě další auto, jehož značku se Brandtovi nepodařilo rozeznat; zastavilo těsně za osvětleným prostorem, bylo velké a nepochybně staré. Proč ksakru nepřijel Parks firemním cadillakem? V jedné věci měl Walton pravdu - reo jezdilo jako tank.

Ve tmě někdo ochraptěle řekl: "Georgi, vem prosím tě jejich zavazadla." Ze tmy se vynořil zřízenec od společnosti Western s vozíkem a začal nakládat jejich zavazadla do stejného. Za chvíli vešel do světelného kužele Parks. Bylo mu něco přes čtyřicet, byl vysoký a jenom mírně ohnutá záda kazila dojem atletické postavy. V poněkud úzkém obličejí se vyjímal velký nos a světle kaštanové vlasy měl jako vždy rozčuchané.

Brandt si najednou s hrůzou uvědomil, že stress se začíná projevovat i na Parksovi. V obličejí mu přibýly vrásky a vlasy na spáncích prošeďivěly. Elektrárna je všechny drtí jako mlýnský kámen, pomyslel si.

Přesto mu Parks stiskl ruku pevně jako jindy.

"Jak se máš, Hilary?"

Jenom formálně se pozdravil s Waltonem. Chvilí se pozastavil, čekal, až ho Brandt představí Cushingovi.

"Eliote, to je náš generální ředitel, Gregory Parks."

Potřásli si rukou, zamumlali obvyklé zdvořilosti a jeden druhého odhadoval pohledem. Brandt nevěděl, jestli se Parks Cushingovi na první pohled líbí nebo ne, jeho výraz byl jako obvykle nejasný. Parks ovšem vypadal mírně naježené, patrně si svůj obličej o návštěvníkovi udělal předem. Nedovede se ani za mák přetvařovat, pomyslel si Brandt. V hlavě už si Parks Cushinga zařadil do kategorie ouřadů a nebude trvat dlouho a dá to přímo najevo.

"Zamluvil jsem vám nocleh v motelu Bay Lodge," povídá Parks jakoby nic. Otočil se k autům. "Můžete jet buď stejným s Míkem, nebo se mnou v mém reu."

"Slyšel jsem, že jste fanda do starých aut," řekl Cushing přívětivě. "Já dám přednost reu, myslím, že jsem v životě žádné neviděl."

Brandtovy oči si teď zvykly na přišelí za osvětlenou dráhou a podařilo se mu rozeznat vysoké auto zaparkované za stejným, jehož rezervy byly uloženy nad zdvihacími se předními blatníky. Parks pohlídal kapotu. "Je to sportovní sedan Reo Custom Royale z roku 31 - osmiválec, obsah 2200. Karosérii dělal Alexis de Saknoffsky, je to klasika." Vyzývavě se na Cushinga podíval.

Cushing zaváhal, přemýšlel, co má říci. Předstírá zájem, aby si ho získal, pomyslel si Brandt. To mu Parks neodpustí, ten se nedá koupit jenom falešným zájmem o jeho koníčka. "Určitě vás přijde draho," řekl. Střelil vedle a hned to dostal.

"Asi máte pravdu, pokud jde o peníze. Ale musíte se mu taky věnovat a mít ho rád - a to si může dovolit málokdo," zamumlal Parks chladně.

V autě se najednou Cushing stísněně zeptal: "Neměl byste tu nějaký hadr?"

Parks mu jej překvapeně podal. "Co se stalo?"

"Umazal jsem se," řekl Cushing suše. "O kliku."

Parks se zasmál a Brandt si živě představil, jak se Cushing zatvrzuje. "Dneska ráno jsem na tom dělal. Právě jsem dostal originální kliky a řekl jsem si, že je hned namontuju." V nepříjemném tichu, které následovalo, přemýšlel Brandt o tom, zda se Parks vůbec nasnídal, když už se nemohl dočkat, až budou ty kliky na svém místě. Taky myslel na to, jak to s Parksem zaonačí, až mu bude oznamovat zkrácení termínu.

Vjžděli právě do městečka a Walton se díval z okénka a souhlasně pokyvoval hlavou. "Elektrárna rozhodně městečko pozměnila, když jsem tu byl naposled, měli tu na ulicích pár lamp. Taky se mi zdá, že tu přibýlo obchodů."

"Taky tři bary a jedna restaurace," poznamenal Parks. "Na elektrárně je teď už všechen personál a obec se chytře postarala o další místa, kde by se daly utrácet peníze."

Cushing ožil na zadním sedadle. "Čím se převážně zabývalo obyvatelstvo městečka, než se začala stavět elektrárna?"

"Tehdy to byla malá rybářská vesnice - asi dva tisíce obyvatel, dnes je to skoro tři a půl, když nepočítáme ty, co pracují na stavbě přechodně. S výjimkou barů je tu večer dost pusto. Rybáři vyjždějí ráno brzy a my pracujeme nepřetržitě. Ranní ptáče dál doskáče, jinak to nejde."

Světla obchodní čtvrti se ztratila v dálce a Cushing se lhostejně zeptal: "Jaké jsou vztahy mezi rybáři a lidmi z elektrárny?"

"Vy o tom už něco víte?" Ve tmě auta pokrčil Parks rameny. "Tedy jak se dalo očekávat - špatné. Rybáři tvrdí, že elektrárna ničí rybolov, a pokud mohu posoudit, je to docela dobře možné. Příští týden sem přijede expert od státního rybářství."

"Už jsme to prozkoumali," přerušil ho Walton. "Není na tom ani zbla pravdy."

"Jenomže nezáleží na tom, že my tu stížnost pokládáme za neoprávněnou, když rybáři si myslí opak," řekl Parks podrážděně. "Čas od času elektrárnu bojkotují a od té doby, co jsme začali se zkušebním provozem, se v místním týdeníku o ničem jiném nepíše."

"To je mrzuté, to je vážně mrzuté," koktal Walton. "Myslím, že bych vám sem měl někoho poslat, aby vám pomohl vztahy vylepšit, jde v podstatě o neinformovanost veřejnosti."

"Waltone," řekl Parks stroze, "prokaž mi konečně tu laskavost a neposílej sem už nikoho. Toho posledního

ňoumu se mi tak tak podařilo odsud dostat dřív, než ho zlynčovali. A jestli nedáš jinak, tak ksakru pošli někoho, kdo by to uměl s postaršíma ženskejma, tohle je městečko a ne metropol."

"Ta záležitost měla dva aspekty," namítl Walton nakvašeně. "Ale současná situace vyžaduje, aby se něco udělalo, dřív než -"

"Jerry," povzdychl si Parks, "nechme to na ráno."

Byli už skoro za městečkem, když Cushing prolomil ticho. "Vy máte rád stroje, že, Parksi?" Brandt si povšiml, že Cushing tou otázkou někam míří, ale nemohl přijít na to kam.

Parks se podíval do zpětného zrcátka. "Myslím, že každý inženýr by měl mít rád stroje," řekl klidně. "Jinak se neměl stát inženýrem. V tomhle asi tkví celý problém elektrárny - není tam dost lidí, kteří by měli o stroje zájem a věděli, co potřebují. Nechci tady tvrdit, že stroj má duši, ale už si nejsem tak docela jist, že by nic necítil - dá-li se to tak říct."

"Za války jsem byl jako elektrotechnický důstojník u námořnictva," pronesl Cushing. "Měli jsme tam starý radar, typ SG, jestli si dobře vzpomínám, a kdykoli přestal fungovat, tak jsme do něj kopli. A hned to bylo v pořádku."

To se ti teda nepovedlo, pomyslel si Brandt a cítil se trapně, ten konec rozhodně Parksovi nesedí.

"Určitě by byl fungoval ještě lip, kdybyste namazali plochy kontaktů grantem," řekl Parks stroze.

Cushing chvilku neřikal nic a Brandta napadlo, kdy už konečně nechá té slovní šarvátky. "Někdy se, Parksi, inženýr tak zabere do nějakého detailu, že pak nevidí širší souvislost."

Parks se pousmál. "Já zas nemám rád, když se s vaničkou vylévá dítě."

"Řekněte mi, až přijedeme k motelu," řekl Cushing, opřel se o sedadlo a zavřel oči.

Tak a je to, pomyslel si Brandt nevesele a cukl sebou, když pocítil známou křeč v žaludku. Ti dva už se nenávidí a během několika příštích dnů si bude muset mezi nimi vybrat.

7

Senátor Hoyt: Dnes dopoledne svědčil bývalý generální ředitel komplexu v Cardenas Bay, pan Parks a vypověděl, že byl vyvíjen nepřiměřený nátlak, aby elektrárna byla uvedena do provozu dříve - a že katastrofa, k níž došlo, byla zčásti důsledkem tohoto nátlaku.

Hilary Brandt: Řekl bych, že to je poněkud přehnané tvrzení, pane senátore. Alespoň nešlo tedy o přímou souvislost. S veškerou úctou k tomuto výboru a ve jménu obhajoby společnosti Western dovoluji mi říci, že na elektrárenské společnosti byl odjakživa vyvíjen nátlak, pokud šlo o jadernou energii. Vládě se jednalo o technický rozvoj za jakoukoli cenu.

Poslanec Holmburg: To je na mě trochu rychlý obrat, pane Brandte. Projednáváme zde podíl viny společnosti Western a ne vlády. Ten, kdo na tomto podniku měl vydělat, nebyla vláda. A jestli se někdo neměl k budování elektráren, pak to taky nebyla vláda.

Brandt: Snad už dělám v tomhle oboru moc dlouho nebo snad jsem na něj příliš pyšný, ale tady s vámi nemohu souhlasit. Elektrárenské společnosti si vždycky byly vědomy, že naše země potřebuje energii, a vždycky se ze všech sil snažily jí v získávání této energie pomáhat. Možná že bychom to byli raději dělali jinak, ale když už byly kostky vrženy, udělali jsme, co bylo v našich silách.

Senátor Stone: Není mi tak docela jasné, pane Brandte, na co narážíte, když mluvíte o roli, kterou tu měla sehrát vláda.

Brandt: Vy jste k ní v té době ještě nepatřil, promiňte mi, že to tak říkám, pane senátore.

Senátor Stone: Připouštím, že jsem ve funkci senátora teprve první rok, pane Brandte, ale přesto vzbuzuje vaše tvrzení moji zvědavost.

Brandt: Myslím, že na tom nesejde, senátore.

Senátor Stone: Bohužel to už nemůžete vzít zpět, pane Brandte. Máte celoživotní zkušenost v tomto poli a myslím, že byste měl svoje tvrzení objasnit. Určitě se nenajde další člověk, který by nám názorněji předvedl, jak vypadá politika v oblasti energetiky.

Brandt: Pan senátor možná neví, že různé výbory Kongresu vždycky popoháněly plány elektrárenských společností na výrobu jaderné energie. Když vám to mám říci přímo, elektrárenské společnosti původně vůbec nechtěly budovat jaderné elektrárny, byli jsme k této práci donuceni. Můžete si být jist, že ekonomická stránka celé té záležitosti rozhodně naše akcionáře nelákala.

Senátor Hoyt: Pane Brandte, vaše tvrzení hraničí se směšností. Váš průmysl má velké zisky, nezbyvá mi než předpokládat, že jaderná energie k těmto ziskům přispívá.

Brandt: V jistém smyslu ano. Ale na druhé straně ekonomika jaderné energie je natolik komplikovaná a dotace vlády, ať už přímé či nepřímé, tak složité, že si nejsem tak zcela jist, zda by jaderná zařízení byla schopná ekonomické soutěže na volném trhu.

Poslanec Holmburg: Pane Brandte, řekl jste, že elektrárenské společnosti byly ke stavbě jaderných zařízení donuceny. Proč jste vlastně nechtěli stavět jaderné elektrárny?

Brandt: Jedním důvodem bylo riziko. Žádná civilní pojišťovna nebyla ochotna převzít ručení v případě neštěstí.

Poslanec Holmburg: Ale přesto jste se do toho pustili.

Brandt: Price-Andersenův zákon omezil naše ručení a také nám poskytl pojištění ze strany vlády. Vláda nám také pohrozila přímou konkurencí.

Senátor Stone: Vláda zpravidla nekonkuruje podnikům v soukromém vlastnictví, pane Brandte.

Brandt: Našli by se lidé, kteří by se s vámi o tohle přeli, senátore. Ale zpočátku vláda vyhrožovala, že vybuduje výzkumná a vývojová zařízení, kterým bude umožněno prodávat získanou elektrickou energii a konkurovat

tak elektrině dodávané elektrárenskými společnostmi. A jestli si vzpomínáte, na začátku padesátých let Komise pro jadernou energii tvrdila, že jaderná energie bude příliš laciná na to, aby se jí vůbec dalo konkurovat. Naše společnost tedy neměla na vybranou.

Senátor Clarkson: Představa takhle levné energie byla asi přehnaně optimistická ?

Brandt: To byla, ale tehdy jsme si tím nemohli být tak jisti.

Senátor Stone: Tvrdíte, že vláda vám poskytla výhody, ale zároveň vyhrožovala pro případ, že byste nechtěli souhlasit. Není mi zatím tak docela jasné, v čem kromě pojištění spočívaly ty výhody?

Brandt: Vřadě dalších věcí, pane senátore. Alespoň zpočátku nám vláda smluvně zajistila odkoupení plutonia vyráběného v reaktorech - tato koupě značně snížila náklady na palivo, vlastně je dotovala. A pak se jednalo také o prozatímní stavební povolení. Tím bylo povoleno našemu podniku začít se stavbou jaderné elektrárny, přestože nebyly ještě propracovány všechny technické detaily. Předpokládalo se, že budou vypracovány před dokončením stavby.

Senátor Stone: Prométheus se tedy stavěl na základě takového povolení?

Brandt: Ano. Ale rád bych zde zdůraznil, že ačkoliv každá jaderná elektrárna má své specifické vlastnosti, jaderná technika už značně pokročila. Nepředpokládali jsme téměř žádné neřešitelné nebo obtížné problémy.

Senátor Stone: Ve vašem výpočtu nákladů jste se vyhnul jedné oblasti, pane Brandte, a to jsou nádrže na skladování odpadu. Co se stane, když potřebujete nádrž vyměnit?

Brandt: Každá nádrž by se vlastně měla vyměnit jednou za padesát let. Vysoce radioaktivní odpad způsobuje korozi kovu, a protože se stykem s odpadem nádrž stává radioaktivní, rozřezeme ji a zakopeme.

Senátor Hoyt: Říkal jste, že atomová energie je velmi levná, přesto teď tvrdíte, že se přibližně každých padesát let bude muset rozřezat a zakopat zřejmě velice drahá nádrž. Byl tento náklad započítán do vaší ceny za jednu kilowatt hodinu jaderné energie?

Brandt: Ne. V době, kdy se tyto projekty projednávaly, bylo skladování odpadu starostí vlády.

Senátor Hoyt: Pane Brandte, když musíme nádrže vyměňovat každých padesát let, o kolik nádrží se tady jedná ?

Brandt: Odpad obsahuje plutonium 239 a plutonium má poločas rozpadu 240 tisíc let. Museli bychom schraňovat odpad alespoň dvakrát tak dlouho - někteří experti dokonce odhadují desetkrát tak dlouho.

Senátor Stone: A kolik by to stálo, pane Brandte?

Brandt: To nemohu odhadnout, pane senátore. Náklady na skladování odpadu v nádržích by byly samozřejmě astronomické. Na kolik by to přišlo, kdyby se vládě podařilo skladovat odpad v solných útvarech na Západě, to nevím.

Senátor Stone: Pane Brandte, jednou z nejdéle existujících lidských institucí byla Říše římská a ta trvala asi dva tisíce let. To si vážně myslíte, že se nám podaří odpad bezpečně skladovat půl miliónu let?

Brandt: Připouštím, že to zní neskutečně, pane senátore.

8

Reflektory Kamrathova džípu ostře nasvítily celé okolí - zvlněný písek, černé vody za dunami a tucet rozhořčených lidí z městečka, kteří obcházeli kolem. Šerifův pomocník odháněl čumily, ale určitě se to rychle rozkřikne a Kamrath nemá dost lidí, aby udržel velký dav. Podíval se na oblohu. Oblaka přelétávala měsíc a ve vzduchu už byl cítit déšť. To by mohlo odradit většinu zvědavců. Přesto by možná bylo dobré zavolat silniční hlídku a požádat o posily, dřív než se to vymkne z ruky.

Kamrath použil vysílačky v džípu a pak vystoupil a protáhl si nohy. Přispěchal k němu jeho nový pomocník Bronson. Příliš horlivý, pomyslel si Kamrath cynicky, asi se hodně dívá na kriminální filmy v televizi. Bude z něj lepší polda, až si uvědomí, že správní chlapi se střelí a umírají zrovna tak často jako darebáci.

"Mrtvola je tamhle na pláži, šerife."

"Určitě je to doktor Seyboldt?"

Bronson se zarazil. "Těžko říct, chybí mu větší část obličeje. Ale jsem si skoro jist, že je to on."

"Ale krk bys za to nedal, co?" Kamrath šel dolů po pláži, boty se mu bořily do sypkého písku. "Jak ho ti kluci našli ?"

"Blblihli tady na pláži - vyhrabávali mušle a honili se. Přijeli jsme sem s Pearsonem, hned jak nám zavolali. Podařilo se nám čumily udržet kus dál. Skoro nikdo se sem nedostal."

"Skoro nikdo," opakoval Kamrath. "To znamená, že lovci suvenýrů už to tu kolem pěkně vysbírali, co?"

Pořel k vodě. Bronson mu šel v patách a nevěděl, jak si vyložit jeho rozpoložení. "Mám nějaké stopy, které bych vám pak chtěl ukázat," řekl zkusmo.

Kamrath přikývl. Přímě před ním se tyčilo cosi černého jako pařez potažený chaluhami. Bronson na to posvítí svítilnou a z pařezu se najednou stala hlava a ramena staršího muže. Vlíke šedivé vlasy se mu přilepily k hlavě. Voda odplavila písek a vysvobodila jednu ruku z mělkého hrobu - ležela dlaní vzhůru a prsty se zoufale chytaly nočního vzduchu.

Kamrath chvíli stál a přál si, aby mohl plakat nebo aby mu aspoň bylo špatně. Už nebude vyseďávat na zadní verandě doktorova domku, pít s ním pivo a hrát šachy. Už se nebude probírat v jeho knihách a občas si nějakou půjčovat. A už si s ním nikdy nebude jen tak povídat. O lidech, které oba znali, o politice, o počasí.

Pak konečně pocítil lítost nad tím, co ztratil. Nikdo neumírá tak docela sám, pomyslel si. Umírá s ním trochu z každého jeho přítele.

"Ať ho tu zakopal kdokoli, určitě nepočítal s přílivem," říkal právě Bronson. "Anebo moc pospíchal. Voda podemlela písek směrem od moře." To znamená, že je třeba z podezření vyloučit všechny rybáře, pomyslel si Kamrath automaticky. Musel to být někdo, kdo nemá ponětí o oceánu, přílivu a odlivu. Ledaže by vrah úmyslně jednal takhle

nedbale, aby ho zmátl nebo aby se ujistil, že se na mrtvolu přijde. Oba případy byly poněkud nepravděpodobné.

Pomalou obcházel tělo. Hlava mrtvoly ležela k jedné straně a Kamrath uviděl, že značný kus čelní části lebky byl ustřelen, nosní chrupavka odtržena a svaly na levé tváři potrhány. Celý obličej vypadal, jako by se zhroutil. Aniž by ho o to kdo požádal, Bronson poněkud posunul svítilnu, aby osvětlovala temeno hlavy. Třebaže byl vstupní otvor střely malý, byl zcela zřetelně vidět.

Kamrath si dřepel na písek, aby se lépe podíval. "Vypadá to, že vlasy kolem rány jsou spálené - střelili ho z těsné blízkosti." Chvilí se pohupoval na patách a pak řekl: "Z obličeje chybí tolik, že by to docela dobře mohl být někdo jiný než doktůrek."

Bronson se na něj překvapeně podíval, ale neřekl nic. Kamrath se postavil. "Přání je zkrátka otcem myšlenky. Ale stejně si budem muset sehnat někoho, kdo by nám ho s určitostí identifikoval. Co sestra z jeho ordinace?"

"Abby? Je to stará paní, Hanku. Přece bys jí nechtěl ukázat něco takového?"

"Myslel jsem tu, s kterou pracoval na elektrárně - Karen Gruenovou."

"Pošlu někoho, aby ji sehnal."

"Vzkaz jí, že na ni počkáme u loděnice Cola Levanta. Máš tu džíp s navigátorem?"

"Už pro něj jdu."

Bronson odběhl a Kamrath tu stál s pohledem upřeným na mrtvolu. Dav za ním bručel a vrtěl se a bylo slyšet, jak k pláži přijíždějí další lidé. Rychle se to rozkřiklo, doktora měli všichni ve městě moc rádi. A asi stejně tak byl oblíbený i v elektrárně, kde trávil dva dny v týdnu. Takových už je pomalu, pomyslel si Kamrath. Byl své práci oddaný. Jeden z těch mála doktorů, kteří za vámi ještě chodí domů a vezmou za operaci slepého střeva pár kuřat. Koho by napadlo, že zrovna jeho najdete tady na opuštěné pláži, zahrabaného v písku a s ustřelenou polovinou hlavy.

Bronson přiběhl zpět. "Gilmore ji volá, pak sem hned přijede s džípem."

"Co ty stopy, které jsi mi chtěl ukázat?" Bronson pooděšel asi tři metry dál podél moře. "Tadyhle. Dalo mi to pěknou fušku, aby mi to tady lidi nepošlapali - to jsem nevěděl, že je ve městě takových supů."

Kamrath pokrčil rameny. "Každý se chce podívat, aby mohl pak jít domů a děkovat pánubohu, že to nebyl on."

Byl stále ještě příliv a písek byl upěchovaný, takže se po něm dalo snadno chodit. Bronson svítil baterkou po písku úplně na kraji pláže. Najednou Kamrath spatřil v písku několik zářezů za sebou, z polů zaplněných vodou a pak dvojí stopy. Podle velikosti a vzdálenosti mezi nimi usoudil, že patří těm dvěma klukům, jak běželi od mrtvoly. Poklekl, aby se podíval zblízka. Oba chlapci měli na nohou tenisky, jedny byly skoro nové, takže v písku byla znát i značka z podrážky.

Ještě blíž k vodě byly další stopy, následující dost blízko po sobě.

"Tak, Bronson, komu patří tyhle?"

Bronson si nervózně odkašlal. "Dvěma mužům, šli pomalu a za sebou."

Kamrath přikývl. "Vedou k mrtvole?"

"Skoro k ní. Voda už některé stopy smyla."

"Našel jsi některé stopy vedoucí odtud pryč?"

"Stopy jednoho člověka asi na vzdálenost čtyř metrů. Zbytek nám podupali čumilové." Zamýšleně se na Kamrathu podíval. "Myslíte, že vrah doktora znal? Přišli na pláž spolu."

"Možné to je. Nepřišli sem ovšem na večerní procházku. Dva muži jdou za sebou po široké pláži. Vrah mříř revolverem na doktora, odvede ho až sem, aby ho tu zabil. Nikdo ho tu nemohl vidět, skoro nikdo nemohl nic slyšet." Podíval se na svého pomocníka. "Co dál?" V jeho hlase zaznělo podráždění a uvědomil si, že si vylévá svůj vztek a bezmocnost na Bronsonovi.

Bronson se odvrátil. "Zatím vám to jde, Hanku."

"Dva muži přišli až sem," opakoval Kamrath. "Jeden byl přinucen jít před tím druhým. Pak byla oběť střelena do hlavy, těsně za levým uchem - takhle se popravuje. Vrah se pokusil o rychlý pohřeb, patrně si myslel, že písek tělo schová, a pak odešel." Nepřítomně se díval na pláž. "Prostě odešel," zamumlal.

Ozval se povědomý hukot motoru a Bronson řekl: "To bude Gilmore s džípem."

"Prohledali jste to tu kolem pořádně? Nenašli jste třeba nějaké nábojnice nebo něco podobného?"

"Není tu nic, jestli tu nějaké byly, už jsou v oceánu."

"Dobře, tak ho vyhrabejte."

Kamrath se tiše díval, jak Bronson s Gilmorem opatrně lopatami odhazují písek od mrtvoly. Odhrabali půlku horní poloviny těla a pak Gilmore uvázal nylonové navigátové lano pod rameny, šel zpátky k džípu a nastartoval. Šňůra se pomalu napjala a zakousla se do těla. Za chvíli byla mrtvola s šustěním vytažena z jámy.

Kamrath mávl rukou a džíp se zastavil. Gilmore přiběhl zpět, aby lano odvázal. "Zabalte ho a odvezte k loděnici," řekl Kamrath. "Pak se pokuste sehnat Grega Parkse."

"Ti dva kluci jsou taky u loděnice," řekl Bronson. "Cole z toho není zrovna nadšený."

"Kdyby to byli mí kluci, taky by mě to nebavilo," zabručel Kamrath. Díval se, jak balí mrtvolu do plachty a odnášejí ji k dodávkovému vozu. První vražda v Cardenas Bay za čtyři roky, pomyslel si. Viděl jich hodně, když byl u policie v Los Angeles, ale stejně si nezvykl.

Ochladilo se a třásl se v saku. Dav za jeho zády ještě vzrostl, ale až mrtvolu odvezou, lidé se rozejdou. Doufáme, že Bronson držel jazyk za zuby a nenapovídal všem, že teď jedou k Levantově loděnici.

Otočil se k mladému šerifovi, který si zaujatě oprašoval písek z kabátu. "Podali jste zprávu oblastnímu soudnímu lékaři?"

"Ano, bude tam taky."

Kamrath přikývl a tupě civěl na díru, v níž tělo leželo. Už se plnila vodou, písek ze stěn klouzal ke dnu. Rino bude na pláži už jen malá prohloubeninka a odpoledne se místo posledního doktorova odpočinku ztratí v písku pláže. Dobří lidé nemusejí nutně umírat mladí, prostě neumírají hezky.

"Měli bychom jet," navrhl nesměle Bronson.

Kamrath se naposled podíval a odešel k džípu. "Nebude tak těžké přijít na to, kdo to udělal," řekl téměř sám pro sebe.

Bronson se na něj překvapeně podíval. "Vy už jste na něco přišel?"

"Tak trochu," utrousil Kamrath. "Za prvé - ať už to udělal kdokoli, měl k tomu důvod. A za druhé - byl to fanatik."

9

"Tak jsme tady," řekl Parks neupřímně vesele. "Všichni vystupovat." Vypnul motor a vyskočil na parkoviště vysypané štěrkem. Teď ze všeho nejdřív potřeboval čerstvý vzduch a pak skleničku něčeho, tedy spíš velkou sklenici. Posledních deset minut jízdy uběhlo v absolutním tichu. Walton dělal uraženého, Brandt byl podivně zamlklý a Cushing se prostě rozvalil na zadním sedadle se zavřenýma očima a předstíral, že spí. Jak dlouho tu asi budou? uvažoval Parks. A jak dlouho to tu s nimi vydrží on?

Portýr jim vyběhl vstříc a Parks řekl: "Už vás očekávají. Dobře se tu jí. Mají čerstvé ryby a výborné pití."

Ostatní vystoupili z auta a lhostejně si prohlíželi motel. Lodge byla první úplně nová stavba v Cardenas Bay po mnoha letech, pokud nepočítáme veřejná zařízení dotovaná z daní Prométhea. Byla okázale moderní - masivní trámy ze sekvojového dřeva podpíraly rovnou střechu. Podél každé budovy vedly chodníčky se zábradlím kryté průhlednou stříškou z umělé hmoty.

Lodge byla přechodným domovem pro inženýry dočasně zaměstnané na elektrárně a technický personál subdodavatelů firmy, kteří zde bydleli za speciální ceny. Nepochybným kladem bylo, že personál Lodge se naučil vycházet vstříc pohlavářům společnosti Western.

Zdalo se, že Cushingovi se motel docela zamlouvá; asi si zvykl pobývat v motelech někde hned u silnice, když jezdil na inspekce na jaderné elektrárny v zapadlých koutech země, pomyslel si Parks. Najednou byl srdečný a roztomilý. "Chtěl bych se nejdřív osprchovat. Sejdeme se v jídelně tak za půl hodinky, ano?"

"Řekněme v baru," řekl Parks a popadl Brandta za paži.

"Můžu jít s vámi?" zeptal se Walton dychtivě.

"Promiň, Jerry, ale tohle je soukromá záležitost," řekl Parks s vědomím, že se chová úmyslně hrubě. Vedl Brandta k malému baru v rohu jídelny. Parks si vybral zadní box, jenž pozůstával z nešťastné kombinace polyuretanového kamene a dřeva a měl připomínat podmořskou jeskyni.

Když se posadili, řekl Brandt: "Ten Walton ti jde opravdu na nervy, co?"

"Nevšiml jsem si, že by byl tak důležitý, abych na něj musel být milý," řekl Parks sarkasticky. "Nebo chceš, abych byl zdvořilý jen tak pro nic za nic?" Rychle přelétl očima jídelní lístek a pak jím práskl na stůl. "Promiň, Hilary. Za poslední tři dny jsem spal celkem šest hodin a už měsíc nespím víc než čtyři denně. Prostě teď nemám na Waltona náladu."

Servírka přišla pro objednávku a Parksovi neušlo, že si ji Brandt prohlédl. Kdysi byla pěkná a ještě to bylo znát. Brandtovi se nejspíš líbí ty mírně odkvetlé. Je to zvláštní, pomyslel si, jak člověk hned pozná chlapa, co občas rád nějakou klofne.

Parks se na ni usmál. "Jak jde život, Wando? To je můj přítel a šéf, Hilary Brandt. Hilary, to je Wanda, umí nejlepší koktejly v Cardenas Bay."

Opětovala úsměv s překvapující srdečností a Parks přemohl chuť pohladit ji po zadku. V něčem byla stále dámou. "Bar je vám k dispozici, pánové, ale kuchyň už je zavřená." Mrkla na ně. "Třeba bych mohla propašovat nějaké chlebičky, ale nesmíte to na mě říct šéfovi."

"Nebo mamince? Počkáme, až přijdou dolů naši přátelé." Objednali si u ní pití a Parks se otočil k Brandtovi.

"Tak, Hilary," řekl chladně, "o co jde? Touhle dobou bych měl být na elektrárně a měl jsem tam být celý večer. Co je na tomhle tak důležité?"

Brandt se vyhnul jeho pohledu. "Jenom inspekce," řekl lhostejně.

Parks zavrtěl hlavou. "To by tady nebyl Walton. Jestli máš pro mě špatnou zprávu, chci ji slyšet hned teď, než se vrátí."

Přinesli jim skleničky s pitím, Brandt uchopil svoji, kroužil jí a nepřítomně se díval do hlubin zlatavého nápoje. "Gregu, kdy tak myslíš, že by Prométheus mohl zahájit naplno?"

Parks pocítil napětí někde uvnitř. "Ted ne - to ti dám písemně. Vlastně jsem ti to dal písemně už asi desetkrát za poslední dva měsíce. Nebo jsi moje hlášení nečetl?"

Ted zase musel ukázat zuby Brandt. "Četl jsem je - chladně, nezúčastněné zprávy o stavu elektrárny s komentářem, ne už tak docela nezúčastněným, od jistého Gregoryho Parkse, který tu dělá ředitele. Tak říkáš, že máš problémy? Měl jsi je na elektrárně v Chippewa Falls taky a nepamatuji se, že bys byl takhle vyváděl. Uvedli jste ji do provozu přesně na termín a od té doby jede na plné obrátky."

Parks usrl ze své skleničky a mlaskl. "Trošičku moc citrónu." Znovu se podíval na Brandta. "Chippewa Falls taky nebyla největším reaktorovým komplexem na světě. A ty víš ksakru moc dobře, že jaderné elektrárny se takhle srovnávat nedají, Hilary."

Zbytek dopil jedním hltem. "Pro Fultona, Renkina a další subdodavatele je Prométheus jen dalším kšeftem. Vyrobili už tolik reaktorů, že si myslí, že by je mohli dělat na běžícím pásu. Prométheus je větší kšeft než jejich poslední

a patrně menší než ten, co teprv přijde. Jdou na to rutinérsky. A to je právě špatné. Když se tohle stane, přestane jim na tom záležet."

"Měl jsi půl roku na to, abys dal všechno do pořádku," řekl Brandt kysele. "Uvědomuješ si vůbec, kolik tohle firmu stálo? Uvědomuješ si, jak na nás vláda tlačí kvůli každému kilowattu pro státní síť?"

"Možná že tady tkví část problému," řekl Parks zamyšleně. "Z Prométhea se stává politický fotbal." Kývl na servírku, aby mu přinesla další sklenku. "Není to moje chyba, Hilary, že stále přicházíme na špatné svary. Není to moje chyba, že dostáváme víc nepoužitelných palivových prutů, než by bylo záhodno. Neposadil jsi mě sem proto, abych zavíral oči a pustil, co se dá."

Brandt se pohodlně opřel a tvářil se ledově. "V Chippewa Falls jsi byl náměstkem ředitele. Tam to nebylo všechno na tobě. Bojíš se té odpovědnosti, Gregu?"

Parks chvíli vážně uvažoval, zda Brandt nemá pravdu, ale pak tu myšlenku zahnal. "Lerner se mnou souhlasí."

"Ten komouš?" Brandt si odfrkl.

"Nech toho, Hilary, dobře víš, že byl zproštěn podezření."

"Co Abrams a Glidden? Ti si taky myslí totéž?"

"Řekl bych, že ne. Ale zeptej se mě za dva dny. Požádal jsem je, aby mi předložili kompletní zprávy."

Z Brandtova obličej se vytratilo nepřátelství a najednou vypadal starší a velmi unavený. "Už nemáš dva týdny, Gregu, abys uvedl elektrárnu do provozu. Bude sjezd a prezident chce oznámit, že Prométheus už je zapojen do státní sítě a že jsme překonali energetickou krizi."

"Sjezd," opakoval Parks polohlasně. "To je ale za tři dny. Není ani ta nejmenší šance, že bychom byli do té doby hotovi. Ani nejmenší. Dneska odpoledne jsme měli další defekt povlaku paliva u Prométhea Jedna."

"Ale Gregu. Defekty povlaku jsou docela běžné. Když na to dojde, vyměníte článek, to je vše."

Parks bubnoval prsty na stole. "Za určitých podmínek mohl mít tenhle defekt katastrofální následky."

Brandt zavrtěl hlavou. "To je nepravděpodobné. Vyřešili jste to lokálním snížením výkonu, ne? Ani jste nemuseli zastavit reaktor."

"Lernerovy studie dokazují, že máme o šedesát sedm procent větší poruchovost než jinde," trval na svém Parks.

Brandt si povzddechl. "Statistika může někdy klamat. Cituji: „Statistická nepravděpodobnost často znamená jen to, že došlo k nepravděpodobné události.""

"Prdlajs," řekl Parks potichu.

"Nehodlám diskutovat," odsekl Brandt. "Jak dlouho vám bude trvat, než uvedete Prométhea znovu na pohotovostní teplotu?" Parks pokrčil rameny. "S pomocným chladicím systémem můžeš mít celý reaktor pod osmatřicet stupňů Celsia během dvou hodin. Řekněme čtyři hodiny i se sejmutím víka nádoby a vymontováním kondenzátoru s odplyňovačem. Zítra v poledne bychom to mohli mít všechno vyměněné." Na Brandta to zřejmě zapůsobilo. "To není jako za starých časů."

"To jsou jen věty z učebnic," řekl Parks chladně. "Ty ostatní problémy se nevyřeší takhle snadno." Postavil skleničku a podíval se Brandtovi přímo do očí. "Potřebujeme prodloužit zkušební dobu, Hilary. Reaktory nejsou připraveny na plný provoz."

Brandt začal znovu zkoumat jídelní lístek. "Nemohu ti dát víc času. Elektrárna musí být v plném provozu - a to do sjezdu. Kromě jiných důvodů by nebylo politicky moudré... kdybychom promeškali termín. Nemáme na vybranou."

"Jistěže máme," řekl Parks klidně. "Alespoň já mám ještě možnost. Praštím s tím - a poskytnu novinám podrobnou zprávu, proč to dělám."

"Gregu!" Brandt se zarazil a hledal vhodná slova. "Pomůže ti, když ti řeknu, že já sám z té záležitosti nemám ale vůbec žádnou radost? Já taky nemám rád, když mě takhle tlačí ke zdi. Ale příští rok budou volby a Prométheus je posledním článkem sítě, která umožní naší zemi energetickou soběstačnost."

"To není tak docela pravda," řekl Parks tiše. "Jenom částečně." Hrál si se svou skleničkou. "Tak proto jsi vzal s sebou Waltona, je to tak?"

"Ano, tím jsem se prozradil, vid'?"

"Teď už tomu tedy rozumím," řekl Parks zahořkle. "Nejdřív společnost Western uvede půlhodinový reklamní pořad o jaderné energii - elektrárenské společnosti to zaplatí jako zvláštní vysílání."

Pod Waltonovým dohledem natočí kameraman živý záznam odsud a úplně naposled prezident zapne celou elektrárnu."

Brandt zíral do své sklenky a neřikal nic.

Parks klesl do svého křesla, už byl příliš unavený na to, aby byl ještě zdvořilý. "Mám se teď jít podívat k recepci, jestli se tu už na pár dní ubytovali filmaři?" Znovu kývl na Wandu. "Lidi od televize si určitě přijdou na své, až se budou místních občanů ptát, jaké změny přinesla jaderná energie do jejich života. Už vidím, co se stane, až přijdou za prvním rybářem."

"Budou si pečlivě vybírat," řekl Brandt.

"Ještě lepší by bylo, kdyby si Walton sehnal jednoho z těch doktorů, co mluví v televizi, aby řekl divákům, jak je pro ně záření vlastně zdravé."

"Tak to stačí, Gregu," řekl Brandt tiše.

Trochu jsem to se starochem přehnal, pomyslel si Parks. "Dávám výpověď," řekl.

Brandt si toho nevšímal. "Jsi moc dobrý inženýr, Gregu. Jsi taky moc dobrý ředitel elektrárny. A jsi ctižádostivý. Ale musíš si uvědomit, že čím se chceš dostat dál, tím víc musíš přistupovat na kompromis. A to samo o sobě nemusí být ještě tak špatné."

"Ve většině případů ne," souhlasil neochotně Parks. "Ale já tu mám jadernou elektrárnu, největší na světě, a musím to teď rychle dát všechno dohromady, abychom stihli termín. A ten spěch už začíná být nebezpečný."

"Řekneš tohle novinářům?"

"Když budu muset, tak ano. A jestli mám vážně už jen tři dny, tak mi nic jiného nezbyde."

Brandt se snažil vylovit z kapsy doutník. "Byl bys ochoten se aspoň pokusit uvést elektrárnu do provozu do tří dnů? Kdybys mě po těch třech dnech mohl přesvědčit o tom, že bychom ji neměli spustit, pak můžeš počítat s mou podporou - i kdyby mě to mělo stát postavení."

To je velkorysý návrh, pomyslel si Parks. Jestli to myslí doopravdy. Ale pravděpodobnější bude, že se Brandt jenom snaží dostat z obtížné situace.

Pak si najednou uvědomil, že ho Brandt dostal. On skutečně nechtěl Prométhea spustit. Je to největší stavba, na které zatím pracoval, možná největší v jeho životě vůbec. Stavět elektrárnu jako Prométheus je největším snem každého inženýra. Možná že v tom je celý problém. Chtěl, aby to byl dokonalý mechanismus, dokonalé švýcarské hodinky místo obyčejné elektrárny, jakou se měla stát.

"Dobře, Hilary," řekl pomalu. "Dohodneme se. Pokusím se udělat vše, abychom mohli Prométhea spustit. Chci, aby ses mezitím podíval na všechno, co ti předložím, a posoudil velice pečlivě důvody, proč si myslím, že by se termín měl pozdržet."

Brandt se na něj upřeně podíval. "Co se stane, když se dostaneš až k odpočítávání?"

Parks měl najednou pocit, jako by mu země ujížděla pod nohama. "Když se dostanu tak daleko a objevím jedinou maličkost, zruším odpočítávání. V opačném případě ji spustím."

Brandt přikývl. "Dobrá, Gregu. Jen si pamatuj, že tahle dohoda zavazuje nás oba."

A pak Parkse napadla další věc. "Co ten Cushing? Říká si místopředseda pro bezpečnost reaktorů při Komisi pro projektování reaktorů. Nikdy jsem se s ním nesetkal."

Brandt se měl na pozoru. "Co o něm potřebuješ vědět?"

"Je to jeho pravá funkce? Mám takový pocit, že za ním stojí něco víc."

Brandt nepřesvědčivě pokrčil rameny. "Zná hodně lidí z Washingtonu, ale na tom není nic divného, už je tam dlouho."

A pak si to Parks dal dohromady. "Přece sem nejede jen na inspekci? Přijel proto, aby se ujistil, že elektrárnu uvedeme do provozu."

Brandt seděl a neřekl ani slovo.

"Je to tak, Hilary?"

"O co ti, prosím tě, jde?" zeptal se Brandt ochraptěle a uhasil doutník v popelníku. "Máš v ruce všechny karty. Když se ředitel elektrárny domnívá, že elektrárna nemůže být bezpečně uvedena do provozu, tak prostě řekne ne a má na to plné právo. Taková jsou pravidla hry."

Nevěřím mu, pomalu uvažoval Parks. Takhle skutečně zněla pravidla, ale musí v tom někde být nějaký háček. Brandt příliš snadno vyklízí pole. Chvilí seděl a civěl na Brandta, který pohled opětoval. Nemohl se rozhodnout. Měl by dát výpověď a prostě jít, myslel si. Není v jeho silách uvést elektrárnu do provozu během tří dnů. Na druhé straně... Na druhé straně stojí o Prométhea daleko víc než o cokoli předtím.

Najednou se vedle něj objevila Wanda. "Pane Parksi, máte telefon."

Podíval se na ni skoro zuřivě. "Kdo to ksakru je?" Pokrčila rameny a svráстила obočí. "Přeslechla jsem jeho jméno - někdo od policie. Říkal, že je to velmi důležité."

10

Tebbetts už dokázal rozeznat příznaky. Bylo to skoro, jako když se zamilujete. Nejdřív si jí nevšímáte, pak se začnete mírně zajímat, pak vás okouzlí a nakonec už nemůžete bez ní být. Kloster prošel celým tímhle vývojem během tří hodin. Už před hodinou měl odejít, ale zůstal tu, fascinován Mirosem a jeho možnostmi.

"Co to děláte teď?" zeptal se Kloster.

Tebbetts postavil šálek s kávou. "Pokračujeme v rutinním pozorování povrchu a střídáme přímý obraz s infračerveným spektrem. Zaznamenáváme to na magnetické pásky a ty jdou na vstup počítače." Ukázal hlavou na řadu citlivých videopásek po levé straně monitoru. "Počítače zpracovávají obrazy vyjádřené číselně a kontrastují je tam, kde je potřeba - podobně jako NASA zpracovávala údaje získané sondou na Marsu - a vytisknou přehled toho, co se děje dole na Zemi."

"Jaký přehled?" zeptal se Kloster.

"To znamená odpálené střely, teplotní inverze, dokonce i mikrometeorologické informace. Zmapujeme pravděpodobné oblasti radioaktivního spadu pro civilní obranu a pro naše vojenské mise. Takto víme okamžitě, jakým způsobem by se roznesly radioaktivní látky v případě útoku nebo neštěstí na atomové elektrárně."

Kloster se zatvářil překvapeně. "Chcete říct, že jedna z těch elektráren by mohla vybuchnout?"

Tebbetts si povzdychl a znovu uchopil šálek s kávou. Po tolikaleté zkušenosti by člověk řekl, že i laik musí vědět, že to není možné.

"Ty nevybuchují, kapitáne. Na elektrárně nikdy není soustředěno takové množství štěpných látek, aby to mohlo vybuchnout. Palivové pruty obsahují pouze tři procenta U-235, zbytek je U-238."

"Dobře, když tedy nevybuchují, tak co dělají?"

"Za prvé havárie je dost nepravděpodobná," řekl Tebbets a křenil se nad hořkou kávou. "Kdyby k ní došlo a vznikla by značná zásoba rozpadových zplodin - 'popela' z jaderného ohně - elektrárna by se roztavila rozpadovým teplem z reaktoru. Zeptejte se na to Scotta Nicholse, ten je na tohle expert. Hoši od jaderné fyziky tomu říkají Čínský

syndrom. Podle jejich teorie by se reaktor i s palivem roztavil a vsákl do země, a pak se dal na cestu do Číny."

Kloster mezitím vytáhl zápisník a na první čistý papír načmáral hříbovitý mrak. "Co je na tom tak zlého? Jak to líčíte, měla by se taková katastrofa sama zlikvidovat."

Tebbets dopil kávu a zmačkal papírový šálek. "Jde o spád - ta tavící se elektrárna by rozstříkala radioaktivní popel do vzduchu po celých tunách. Kdyby ve vzdálenosti do sto padesáti kilometrů po větru stálo velké město, bylo by těžce zasaženo. Několik set úmrtí za první týden, několik tisíc pak do měsíce, možná až milión během prvního roku. A bůhví kolik lidí by umřelo na rakovinu způsobenou mírnou radiací v průběhu dalších padesáti let." Naklonil se k mikrofónu a požádal o další kávu. "Závisí to na mnoha faktorech."

Klostera to fascinovalo. "Například?"

Tebbets pokrčil rameny. "To je nasnadě. Jak velká ta elektrárna je, jak dlouho už je v provozu a - ještě další faktory - musel byste se zeptat Nicholse. Vím, že dělali studii pro počítač." Na chvíli se odmlčel, přemýšlel o tom. "Kdyby se v těch místech vyskytla inverzní vrstva, kde by vzduch nemohl stoupat, asi by se podařilo získat parádní radioaktivní smog. To by pak bylo hodně špatné. Potom záleží na tom, která část radioaktivního mraku se usídí ve vašem bezprostředním sousedství - okraje mraku by byly méně zamořené. Pak by taky záleželo na tom, jestli byste v tu chvíli byl v nějaké budově nebo venku."

Kloster pokrčil rameny. "Kdybyste byl zasažený, mohl byste se přece osprchovat. Každý má doma sprchu."

"To by pomohlo," připustil Tebbets. "Už byste pak samozřejmě nemohl znovu vyjít ven."

"A lékaři nezmohou nic?"

Tebbets nespěchal s odpovědí. "Pravděpodobně by nasadili lidem antibiotika, aby omezili infekce, které mohou vzniknout -"

"Jaké infekce?"

"Když vás zasáhne záření, buněčná stěna v částí tlustého střeva začne odumírat - pak jste náchylný ke spoustě nemocí. Ani transfuze krve nepomáhají, ale v případě poškozené kostní dřeně je možná transplantace. Vlastně se dá zachránit dost s týmem dvou chirurgů, několika sester a s jednotkou intenzivní péče."

Kloster se na něj pochybovačně podíval. "Dejte pokoj, Tebbetsi - vždyť tu mluvíme o miliónech lidí. Kde jim všem seženete lékařskou pomoc?"

Tebbets přikývl. "Hlava 22. Bylo by to jako v Hirošimě nebo v Nagasaki, kde byly všechny nemocnice nacvaknuté. Většině lidí byste prostě vůbec pomoci nemohl."

"Bylo by to tedy jako atomový útok?"

"Pravděpodobně horší," řekl Tebbets a koutkem oka pozoroval Klostera. Začínal mít tajnou radost z toho, že toho podsaditého kapitána od letectva tak vyburcoval.

"Jaká je pravděpodobnost, že k tomu dojde?"

Tebbets zív, připozdíválo se. "Nedělejte si z toho hlavu. Všechny studie na počítačích týkající se maximálního možného rozsahu havárie uvádějí pravděpodobnost jejího vzniku asi jedna ku třem stům miliónům. Ty elektrárny jsou tak spolehlivé, jak je to jen vůbec možné."

Na hlavní obrazovce se objevila Evropa a Klosterova pozornost se rozptýlila. "Jedna věc mi dělá starost, " pronesl a čmáral přitom do bloku. "Jak se počítá pravděpodobnost něčeho, co se nikdy nestalo?"

11

Parks nechal stejšna na parkovišti a rozběhl se k loděnici. Bylo mokro a ochlazovalo se, což mu dřív na východě nevadilo, ale strávil už dost dlouhou dobu v Kalifornii a přivykl mírným zimám. Když nastalo chladné počasí, šlo mu doopravdy na tělo.

Loděnice byla velká budova připomínající stodolu. Uprostřed byl skluz na spouštění lodí naplněný černou vodou ze zátoky. Většinou si ji rybáři najímali, když jejich čluny potřebovaly větší opravy. Teď zrovna byla prázdná. Vlhké dřevěné stěny byly samá zelená skvrna a pronikavě to tu páchlo rybinou a naftou. U zadní stěny ležela smotaná lana, stály tu barely s asfaltem a starý dřevěný soustruh. Blíže ke dveřím stál velký stůl a na něm leželo něco, co připomínalo stok plátna. Na stropě visela lampa se zeleným stínidlem a mírně se pohupovala v občasných závanech větru, který sem vnikal skulinami ve stěnách.

Na karetním stolku poblíž stolu ležela jakási krabice; jeden z šerifových pomocníků hlasitě vyjmenovával její obsah. Vedle něj stál Cole Levant a zaznamenával jednotlivé věci do bloku. "Žlutá košile od J. C. Penneyho. Prací kalhoty značky Haggar, roztržené u pravé přední kapsy." Zarazil se. "Staromódní dlouhé podvlékačky, tak se tomu myslím říká, na těch není žádná značka. Nahoře značně zakrvavené."

Kamrath stál na druhé straně skluzu a hovořil s mužem, kterého Parks neznal. To bude asi nějaký doktor, uvažoval; vypadal profesionálně a nesl si s sebou lékařský kufík. Kamrathovi táhlo na šedesátku, ale vypadal mladší - malý, podsaditý, kdysi byl nějakou dobu zaměstnán u policie v Los Angeles. Byl oblečen jako místní šerif, ale pořád přitom vypadal jako velkoměstský policajt. Pálí si Parks s překvapením všiml, že ve stínu za nimi stojí Karen Gruenová.

Kamrath domluvil a přešel k policistovi, který kontroloval šatstvo. Karen a ten lékař šli za ním.

"Našel jsi nějaké cennosti, Bronsone?" zeptal se Kamrath. "Peníze?"

"Nemá ani peněženku, ani drobné, šerife. Jak to vypadá, mohla to být obyčejná loupež. Jedině šest klíčů na kroužku."

"Chceš říci, že poprava je součástí obyčejné loupeže?" Kamrath se zatvářil znechuceně.

"Nikdy u sebe nenosil moc peněz," vložila se do toho Karen. "Obyčejně jsem mu půjčovala, když obědval v jídelně na elektrárně." Bylo na ní vidět, že plakala.

"Ještě něco?" zeptal se Kamrath. Zpozoroval Parkse a kývl na něj.

"Ještě něco měl v kapse u kalhot," řekl Bronson. Vytáhl obálku, Kamrath si ji vzal a otevřel ji. Vypadla poštovní stvrzenka.

"Víš snad někdo, k čemu je tohle?"

Karen si ji vzala a pořádně si ji na světle prohlédla. "To bude z laboratoře v San Francisku, kam posílal vzorky krve na rozbor. Ale tohle nebylo pro nikoho z elektrárny, musela bych to mít u sebe v kartotéce. Budete se muset zeptat Abby Daltonové, ta má na starosti jeho ordinaci ve městě."

Kamrath začal probírat šatstvo a Parks řekl: "Chtěl jste se mnou mluvit?"

V tu chvíli si ho povšimla Karen a podařilo se jí vyložit náznak úsměvu. "Nejdřív identifikace," řekl Kamrath nevšimavě. Přšel k hromádce na stole zakryté plachtou a zvedl cíp až nepřírozeně jemným pohybem. Parks se honem nadechl. Lékař vyndal malou ruční baterku a sklonil se nad stolem. S vědeckým odstupem si prohlížel mrtvolu. "Běloch, kolem padesáti. Řekl bych tak osmdesát kilo a asi metr osmdesát, svalstvo nepříliš vypracované."

Naklonil se ještě blíže a srahl obočí. "Střelná rána zblízka v okcipitální části za levým uchem, způsobená malorážní kulkou, která vyšla asi tři centimetry pod pravým okem. Kulka se při vstupu roztržila, z tváře toho zbylo málo. Smrt nastala okamžitě pro velkou ztrátu krve, roztržení důra mater a vážné poranění samotného mozkového kmene a přilehlých orgánů."

Ještě chvíli tělo prohlížel, pak odstoupil od stolu. Kamrath je představil: "Pan Parks, doktor Pickering, oblastní soudní lékař." Ukázal na mrtvolu. "Poznáváte ho, pane Parksi?"

Parks pocítil žaludeční nevolnost. "Vypadá to jako dr. Seyboldt. Nemohl bych to asi odpřisáhnout - z toho, co zbylo, se nedá moc poznat."

Kamrath přikývl. "Slečna Gruenová ho zcela jednoznačně identifikovala podle jizvy na levém předloktí." Znovu zakryl mrtvolu.

"A to je všechno?" zeptal se Parks. To, že nablízku byla Karen, jeho rozrušení ještě stupňovalo a chtěl uniknout na elektrárnu.

"Mohli bychom si na chvíli promluvit?" Kamrath odváděl Parkse stranou, z doslechu ostatních. Obvykle klidný Kamrath vypadal najednou roztržitě a ustaraně. "Myslím, že teď budu mít co dělat, Parksi. Před třemi hodinami našli doktora na pláži. Podle všeho ho někdo odstřelil. Zatím nevím o důvodu, proč by to někdo dělal. Jestli měli ve městěčku někoho ještě raději, pak skutečně nevím, kdo to mohl být. Ale pracoval taky jako lékař na elektrárně a tamější vztahy nežněm. Asi i ten nejoblíbenější člověk na světě může mít někde nepřítele."

Parks zavrtěl hlavou. "Na elektrárně ho taky měli moc rádi. Dělal pro lidi daleko víc, než bylo jeho povinností. Chodil k němu většinou i mimo elektrárnu."

Kamrath se pousmál. "Žádný jiný doktor ve městě nebyl, měl tady monopol. V čem spočívaly jeho povinnosti na elektrárně?"

"Jak to obvykle bývá v továrnách, navíc se ovšem zabýval našimi specifickými problémy s radiací. Jinak ošetřoval řezné rány, výrony, pohmožděná chodidla, zlomeniny. Asi v tomto rozsahu. K tomu ještě řídil vyhodnocování osobních dozimetru a dozíral na bezpečnostní opatření." "Kdo s ním pracoval?"

"Karen byla jeho hlavní sestrou. A pomáhal jim jeden mladík, nějaký Mike Kormanski. Kdysi dělal lapiducha."

"Měli jste nějaké případy narkomanství?"

Parks zavrtěl hlavou. "Já alespoň o ničem takovém nevím a on by se byl určitě zmínil, kdyby na něco přišel. K tomu u nás na elektrárně skoro nemůže dojít, příliš dobře se známe."

Kamrath se vrátil k přikryté mrtvole a ještě jednou nadzvedl plachtu. Parks se přinutil dívat se na tělo neosobně. Jak velký jsi byl za života a jak malý teď, když nežiješ. Zastyděl se. Neznal Seyboldta moc dobře, třebaže doktor působil na elektrárně skoro dva roky. Byl klidný, otcovský, a jakoby duchem nepřítomný.

Všiml si Kamrathova výrazu a řekl: "Byli jste dobří přátelé, že?"

"Vyrůstali jsme spolu," přikývl Kamrath. Znovu ho přikryl. "Už je to dlouho," řekl pomalu, "moje holčička tehdy něco vdechla - myslím, že to byl kousek dudlíku. Doktor provedl nouzovou tracheotomii kuchyňským nožem. Dneska už je dcera ve čtvrtém ročníku na univerzitě v Berkeley." Znovu zabloudil pohledem na hromádku pod plachtou. "Moc mu dlužím." Così v jeho pohledu přiměl Parkse, že sebou cukl.

"Rádi vám pomůžeme, pokud to bude možné."

Kamrath přikývl, ale bylo vidět, že neposlouchá. "Na elektrárně zacházíte s radioaktivními látkami, že?" řekl. "Není možné, že by se doktor do něčeho zapletl?"

"Ne přímo. Myslíte na krádež?" Parks zavrtěl hlavou. "Doktorovi osobně nikdy nic nepřišlo do rukou. Dokonce se k té části elektrárny nikdy ani nepřiblížil"

"Musel jsem se na to zeptat. Děkuji, že jste sem přišel." Kamrath už byl na odchodu, když si povšiml Karen, jali stojí v koutě, jako by nevěděla kudy kam. Ještě jednou promluvil na Parkse. "Nemohl byste svést slečnu Gruenovou zpátky do města? My se tu ještě trochu zdržíme a myslím, že by už byla ráda doma."

"Museli jste ji k tomu volat? Muselo to pro ni být dost kruté."

"Potřebovali jsme identifikaci. Pro Abby Daltonovou by to bylo ještě horší. Je jí skoro sedmdesát a má už za sebou jeden srdeční záchvat."

"Jistě, rád ji svezu." Parks došel ke Karen. Seděla na dřevěné lavičce a dívala se zachmuřeně do slané vody ve skluzu. "Pojedeme domů," řekl jemně.

"Kdyby tě to mělo obtěžovat, zavolám si taxíka."

"Vůbec mě to neobtěžuje."

Vstala a přitáhla si kabát k tělu jako pláštěnku. "Mám schůzku s Barneyem v kavárně. Neví, že jsem jela sem."

Nebyl doma, když jsem mu volala."

"Chceš mu zavolat do kavárny a omluvit se? Určitě by to pochopil."

Zavrtěla hlavou. "Ne," řekla, "chci se s ním sejít."

Přikývl. "Rád tě tam svezu."

Když vyšli ven, roztřásla se nočním chladem a vyhnula si límec kabátu. Pár lidí z města se sešlo před loděnicí a klábosili. Jeden z nich Parksovi zamával a on mu odpověděl, pak pomohl Karen nastoupit do stejšnu.

"Dneska tu nejsi reem?"

"George mi ho zavezl domů - dělám na něm."

Nasedl a nastartoval. Karen mlčky seděla a dívala se rovnou před sebe do tmy. Dokáže se chovat tak, že si připadá úplně bezmocný, pomyslel si Parks. Nevěděl, jestli ji má nechat v jejím zámutku, aby se s ním sama vyrovnala, nebo jestli ji má vzít do náruče a pokusit se ji utěšit.

Jestli je pravda, co říkal Barney, tak tuhle možnost musí vyloučit, usoudil. A pak ho napadlo, proč mu to Karen vlastně neřekla sama. Možná že toho bylo ten večer už moc. Napadlo ho, jestli o tom má začít sám, a pak si to rozmyslel. Už tak toho má až nad hlavu. U Karen ho vždycky udivovala její síla, byla to žena, která se s problémy vyrovnávala úplně přirozeně sama, ale i ti nejsilnější z nás mají své slabé stránky.

Jel beze slova a občas se na ni poodčku podíval. Nebylo jí ještě třicet a podařilo se jí změnit se z nohaté středoškolačky, jaké vídáte na stránkách kosmetických časopisů, v půvabnou mladou dámu. S postupujícím věkem bude stále víc připomínat knihovnici, pomyslel si. Bude si vybírat přísnější brýle, vlasy si možná utáhne do uzlu, ale vždycky na ní bude něco smyslného.

Schoulila se a opřela o dvířka auta. Svaly na krku měla napjaté a občas jí cuklo v obličejí. Byl to pro ni otřesný večer. Aniž o tom uvažoval, natáhl ruku a dotkl se jejího ramene, aby věděla, že ví, jak jí je.

Bylo to, jako by stiskl nějaký knoflík. Z očí jí náhle vytryskly slzy a chvíli přemáhala vzlyky.

Ale ani trochu se k němu nepřiblížila. Barney mluvil pravdu, pomyslel si.

"Promiň," řekla po dlouhé chvíli.

Musel sledovat silnici a nemohl se k ní otočit. "Proč? Kdybych já pracoval s doktorem jako ty, taky bych třeba plakal."

"Nesnáším svou slabost," řekla zoufale. "Byl to jemný člověk. Nedovedu pochopit, jak to někdo mohl udělat."

"Můžu rozsvítit, jestli se chceš trochu upravit," nabídl jí, když vjížděli do města.

Pokrčila rameny. "Barney už mě takhle viděl. Ani ho to moc nepřekvapí."

"Barney mi řekl, že jste se zasnoubili."

Chvilí seděla a nic neříkala a pak se ozvala: "Chtěla jsem ti to říct a pak dneska večer..." Znovu ztichla. "Jestli chceš vědět proč, asi se uchýlím k tomu, co většinou ženy říkají. Nemládnu. A Barney je volný, a ty ne."

"Nemínil jsem ti to rozmlouvat," zašeptal.

"Věděla jsem to." Na chvíli mu přišlo, že zklamal její očekávání, pak tu myšlenku zahnal jako projev ješitnosti.

Přijeli ke kavárně. Zajel k chodníku a zastavil. Vystoupila a na chvíli zůstala stát mezi otevřenými dvířky a vozem. "Děkuju za svezení, Gregu. A... promiň mi tamto."

Přemohl se a usmál se. "Blahopřeju ti," řekl tiše.

A byla pryč. Díval se za ní, jak jde po chodníku - vysoká, štíhlá, téměř královská. Zmizela ve dveřích. Kalifornské dívky, pomyslel si. Takové jinde na světě nenajdeš.

Podíval se na hodinky. Za dvě hodiny začne noční směna. Nemusel by se tam ukazovat, ale přesto tam chtěl být. Stejně tak rád by se byl opřel o volant a usnul. Byl to perný den a čeká ho předlouhá noc.

Pak se rozhodl. Elektrárna se nezblázní, alespoň hodinku, dvě. Nové reflektory na reo čekají doma na hoblici. Namontuje je, trochu se prospí a objeví se na elektrárně asi tak v půlce směny.

Tou dobou už ho nebudou čekat. A o to mu právě jde.

12

Senátor Hoyt: Pane Waltone, rád bych se ujistil, že správně chápu vaše postavení. Jste zmocněncem pro styk s veřejností a přímým zaměstnancem Fultonových inženýrských staveb ?

Gerrold Walton: Odborník na vztahy v průmyslu, pane senátore.

Senátor Hoyt: Není to totéž?

Walton: Ano i ne. Moje postavení zahrnuje mnoho dalších funkcí. Mám na starosti řízení meziosobních a meziorganizačních vztahů, pokud se dotýkají společenských oblastí zájmu měst, vlády a průmyslu v programu rozvoje. Především v záležitostech, které jsou zvlášť komplikované a pro laika ne snadno pochopitelné.

Poslanec Holmburg: Jinými slovy jde tedy o styky s veřejností.

Walton: Jestli se zástupci Kongresu zdá tento termín vhodnější.

Poslanec Holmburg: O tom nepochybujte.

Senátor Hoyt: Já tomu pořád ještě nerozumím. Pro koho jste tedy pracoval na Prométheu?

Walton: Mým primárním zaměstnavatelem je firma Bagston, Jarmon, Dunner a Finn. Děláme Fultonovi poradce.

Senátor Hoyt: Myslel jsem, že jste právě vypověděl, že vás platila společnost Western.

Walton: Bylo tomu tak kvůli snadnějšímu účtování. Kdysi dávno, když se s jadernými elektrárnami začínalo, Fultonovy inženýrské stavby dodávaly kompletně vše, pokud se staly generálním dodavatelem projektu reaktoru. Jakožto dodavatel obstarával Fulton stavební inženýry, zaškolovací personál a také lidi pro styky s veřejností. Firma Bagston, Jarmon, Dunner a Finn poskytovala tuto službu jakožto subdodavatel Fultonu. Zkrátka řečeno, když si

společnost Western vybrala jako svého generálního dodavatele Fultona, byly jí poskytnuty také služby moje a mých lidí.

Senátor Stone: Vy tedy chcete naznačit, že společnost Western zakoupila program styků s veřejností jako součást celkové smlouvy na Prométhea?

Walton: K tomu dochází v průmyslu velice často, senátore.

Senátor Stone: Ale proč bylo vašich služeb zapotřebí v Cardenas Bay?

Walton: Šlo o obvyklý odpor proti umístění jaderné elektrárny právě tam, krom toho vznikl problém, že se společnost Western stane hlavním zaměstnavatelem ve městě, jehož předchozí průmysl se zakládal převážně na rybolovu. Zpočátku existovaly rozpory mezi těmi, kdo pracovali na stavbě elektrárny, a rybáři.

Senátor Stone: A podařilo se vám urovnat vztahy mezi těmi dvěma skupinami?

Walton: Domnívám se, že ano. Dokonce jsem o tom přesvědčen.

Senátor Stone: Pokud jsem vyrozuměl z dokumentace, jednou ze stížností rybářů bylo, že odpad z elektrárny znečišťuje vody zálivu.

Walton: Na tom není ani zrno pravdy, pane senátore. Naši lidé osobně prováděli testy na termální a radioaktivní znečištění zálivu a výsledky se pohybovaly v předepsaných normách.

Senátor Stone: Kdo stanovil tyto normy, pane Waltone?

Walton: To je trochu zamotané. Úřad pro ochranu životního prostředí, Regulační výbor pro jadernou energii a krom toho si na stanovení zákonných norem činí nárok ministerstvo zdravotnictví, školství a sociální péče. Nakonec se všichni ovšem opírají o staré normy Komise pro atomovou energii. Mohu ale klidně říci, že alespoň část rozporů mezi těmito dvěma skupinami ve městě vznikla kvůli rozdílu v platech mezi elektrárenskými zaměstnanci a rybáři. S tím jsme nemohli moc dělat kromě toho, že jsme zdůrazňovali, že daně z elektrárny jsou ku prospěchu všech.

Senátor Stone: Jak reagovali obyvatelé města na samotnou elektrárnu? Neměli strach z toho, co by se mohlo stát, kdyby došlo k nějaké vážné závadě?

Walton: Poté, co jsme jim to vysvětlili, se už nebáli. Byl to téměř klasický případ, kdy jsme museli řešit hlavní problém vztahů tak, aby vyhovoval myšlení obou stran.

13

Bylo skoro půl jedenácté, když Parks konečně zastavil vůz na příjezdové cestě u svého domu. Vešel dovnitř, odhodil sako na gauč. Proč by měl po sobě uklízet, když to tu nikomu nemůže vadit? Rolety byly stažené a chvíli se pokoušel se rozpomenout, kdy byl naposled doma tak dlouho, aby mu stálo za to je vytáhnout. V jídelně byl pořád ještě srolovaný koberec a většina nádobí v nevybalených krabicích na podlaze. U jedné odtrhl víko, aby měl dost talířů a šálků, když občas doma snídal nebo když si potřeboval něco málo sníst v noci.

Jediný úplně zařízený pokoj byla jeho pracovna obložená borovým dřevem. Vešel dovnitř a rozsvítil. Když se sem nastěhoval, ze všeho nejdřív postavil knihovnu a hned potom svoje hračky, jak jim říkala Marjorie. Obrovský světelný obraz za malým barem pozůstával z šedého průsvitného plátna, na něž se zezadu promítaly neustále se měnící různobarevné světelné vlny. Dále tu měl kotouč, který měl v průměru asi čtyřicet centimetrů, a jednotlivé jeho části byly naplněny kapalinami různých barev, jež se otáčením kotouče rozlévaly do níže položených výseků; sošku svášenou ze šroubků a matek napodobující milence z Rodinova "Polibku". Ze všeho nejlepší pak byla vodní soška skládající se z lesklých lucitových tyček a malých měděných pohárků na koncích otáčejících se ramen. Nahoře byla umístěna fontánka s vodou; fontánka i ramena se složitým způsobem pohybovaly a do jednotlivých pohárků se různé vylévaly potůčky vody. Zatím ani kapka neukápla na podlahu.

Parks stál chvíli ve dveřích a díval se na světelný obraz. Do pracovny utíká člověk před dětmi nebo i před ženou, pomyslel si. Býval to pro něj nejoblíbenější pokoj v domě, ale stráví tu ještě hodně času.

Šel si do kuchyně udělat něco k jídlu, ale přešla ho chuť, když se podíval na špinavé nádobí ve dřezu. Musel by je umýt, aby měl z čeho jíst, a to mu nestálo za to. Vytáhl plechovku piva z ledničky, otevřel ji a zhluboka se napil. Otočil se a opřel se o dřez, srkal pivo a poslouchal stereofonní hudbu z obývacího pokoje. Gramofon byl seřízen tak, aby se automaticky zapnul, když se otevřely domovní dveře.

Nic jiného nebylo slyšet. Nepovykovaly tu děti, nikdo mu neřikal ahoj, ani ho nepolíbil na pozdrav, ani si nestěžoval, že jde zase z práce pozdě. Problém není v tom, že tu nemá nikoho, s kým by se vyspal, ale že tu není nikdo, komu by na něm aspoň trochu záleželo.

Tiše zaklel a schválně vylil zbytek piva na nádobí do dřezu; pak odešel do garáže a rozsvítil.

Reo tu trůnilo a lesklo se v záři stropního osvětlení. Koupil je od jednoho rybáře, na jehož dvorku stálo už pěknou řádku let, pomalu rezivělo a hnilo. Dát auto zase do pořádku přišlo pěkně draho, ale věnoval se tomu s něžnou starostlivostí. Čekal tři měsíce, až mu jedna sanfranciská firma na laky pošle ten přesný odstín černé s nádechem do zelena, který chtěl. V místních zámečnických dílnách mu vyrobili duplikáty většiny korodovaných a rozbitých součástek. Autíčko běhalo, a běhalo dobře, ale do dokonalosti mu ještě hodně chybělo. Podíval se na ně a pocítil pýchu jako pokaždé. Jak snadno se člověk zamiluje do stroje, pomyslel si.

Vrhl letmý pohled na svou košili a kalhoty od obleku. Vem to čert, řekl si a vybral si z nástrojů na polici francouzský klíč. Reflektory počkají, musí ještě udělat něco jiného. Pořád ho zlobí elektrika. Lehl si na zem na nízký vozík a posunul se pod vysoká kola. Když si dá pozor, nemusí se ani zamazat.

Dělal asi půl hodiny, když zaslechl, jak u domu zastavil taxík. Za chvíli potom vešel někdo dovnitř a prošel rovnou do kuchyně. Bylo slyšet, jak se otevřela dvířka ledničky, a potom cinkání ledu ve sklenicích.

Vysoukal se zpod auta. Ve dveřích stála Karen a v ruce držela džbán namíchaného martini. "Barney viděl, že jsem přijela s tebou," řekla.

"Řekla jsi mu, kde jsi byla?"

Přikývla. "Nemůže si pomoci, Gregu. Ta jeho žárlivost je patologická. Když byl malý, vždycky o všechno přišel a teď nesnese myšlenku, že by mu někdo mohl vzít to jediné, o co mu opravdu jde."

Parks si stoupl a otřel si ruce o kalhoty. Všiml si, že bitvu s kolomazí prohrál. "Jestli ho to nepustí, možná že si to svoje štěstí odežene sám."

"Možná." Podala mu sklenici. "Až se napijem, umyju ti to tady."

Podíval se na špinavé nádoby a zavrtěl hlavou. "Radši půjdem do pracovny a trochu si popovídáme. To je jediná místnost v celém domě, která je zařízená. Věděla jsi to?" Zasmál se a objevil se stín jeho vlastní hořkosti. "Po půldruhém roce."

V pracovně se posadil a pohodlně opřel v křesle, zatímco ona si sedla na okraj stolu, ale nejdřív musela odstrčit vlnu - malou trubičku z umělé hmoty naplněnou modrým olejem opírající se o stojánek a kymácející se ze strany na stranu; jak se její konce pohybovaly nahoru a dolů, olej napodoboval vlny oceánu. Aspoň jednou byla hudba z obývacího pokoje namístě. Takhle by to mělo vypadat, pomyslel si.

"Máš u sebe cent?" zeptal se náhle.

Nechápavě přikývla.

"Proč?"

"Strč ho do otvoru na támhleté kostce."

Udělala to, ozvalo se krátké zabzučení a najednou se prudce otevřelo víčko, mechanická ruka popadla cent a vrátila se do krabičky. Zahihňala se.

"Na tyhle věci tě užije, co?"

Omluvně se zašklebil. "Mám rád přístroje. Někde mám schovaný starý Wurlitzer - ne hrací skřín, je to kombinace mechanického piana, bubnů, lesního rohu a houslí. Funguje pomocí systému měchů a zní to fantasticky." Zachechtal se. "Děsně se mi to líbí."

Chvilu ho zkoumala pohledem. "Marjorie se taky líbí?"

Na chvíli vystřízlivěl, skoro ho ta otázka popudila, pak si uvědomil, že ji úmyslně pozval k sobě do pracovny, aby si popovídali. "Jasně že ne. Nemohla to vystát. Když jsem dělal v Chippewa Falls, bydleli jsme v Madisonu ve státě Wisconsin. Dal jsem si tam dohromady marmona a prodal jsem ho, když jsem se stěhoval sem. Toho taky nenáviděla. Dovedu si představit, co by si asi myslela o tebe."

"Jsi celej divej do těch mašinek, vid'?"

"Jasně. Rekl bych, že spisovatel rád píše a hudebník zase rád hraje. Myslím, že to není ani tak otázka talentu, člověk prostě nemůže jinak. Nachází v tom uspokojení."

Vyslovila svou domněnku. "Marjorie by chtěla, abys toho všeho nechal, co? Nejde jen o to, že by musela bydlet v nějakém Zapadákově."

Pocítil rozpaky. "Docela ti to myslí."

"A ty se nemůžeš rozhodnout." Nesnaží se vyvolat hádku, pomyslel si, prostě ji to doopravdy zajímá. "Proč?"

Upřeně se díval na světelný obraz, pozoroval, jak se po jeho povrchu převalují barevné vlny. "Nevím vlastně proč. Oženil jsem se pozdě a myslel jsem si, jaké jsem neudělal štěstí. Možná že ji pořád ještě miluju."

Podívala se na něj udiveně.

"Půldruhého roku jsi ji neviděl?"

"Na dálku se mají lidé radši, ne? Na každý případ se mi to nezdá tak dlouho - byl jsem po uši zabraný do práce na Prométheu. Už brzy to zapojíme a pak se asi budu muset rozhodnout."

"Bylo by načase."

Nalil si ze džbánu další skleničku. Musí si dát pozor, pomyslel si, tak za hodinku by se měl vrátit na elektrárnu. "A co ty? Pořád povídám jenom já."

"Co já?"

"V autě jsi říkala, že nesnášíš svou slabost. Máš k tomu nějaký zvláštní důvod?"

Chvilu váhala a nepřítomně pohybovala kostkami ledu ve sklenici. "Rodiče mi umřeli, když jsem byla ještě holka. Musela jsem se začít o sebe starat už v mládí a asi jsem časem uvěřila, že to je ta nejdůležitější ctnost - umět se postarat sám o sebe."

"Takže projevy citů jsou ti hodně proti mysli?"

"Asi to tak bude."

"Jsi dost hezká," řekl pomalu. "Nejsi žádný zajíček, ale většině mužů vlastně o zajíčky tak moc nejde. A určitě jsi charakterní. Vlastně se trochu divím, že nejsi dávno vdaná."

Najednou řekla zněným hlasem: "Měla jsem se kdysi vdávat. On byl lékař. Byl to žid a velmi ortodoxní. Všechno už bylo nachystané a pak se jeho rodina postavila proti. Nebyla jsem židovka a oni to nemohli přenést přes srdce, nestačilo jim ani, že jsem přistoupila na víru. Úplně ho zlomili; nenašel v sobě ani dost odvahy, aby mi to řekl sám."

Její hlas odhalil víc, než Parks chtěl, ale přesto mu to nedalo a ještě se zeptal. "Tak proto Barney?"

Neurazila se. "Nevím, Gregu, já vážně nevím. Jestli ano, znamenalo by to, že to dělám naschvál. Že chci vyhrát bitvu, kterou jsem už jednou prohrála." Chvilu o tom přemýšlela. "Nemiluju Barneyho. Mám ho ráda. Myslím, že bych se mohla naučit ho milovat. A -" Zarazila se, snažila se najít slova pro své pocity. Nakonec řekla: "Mám nejvyšší čas. Muž může mít děti skoro kdykoli. Žena nemá tolik možností. Čím je starší, tím je to riskantnější a nakonec přijde doba, kdy už to nejde vůbec. Kromě toho, výběr se úží každým rokem. Fajn chlapi jsou brzy ženatí."

"Co se stalo dneska večer?"

"Říkala jsem ti to. Začal žárlit, protože jsem přijela v autě s tebou. Pořád si myslí, že se scházíme."

"Chceš, abych mu řekl, že ne?"

"Tím by tomu věřil ještě víc." Dopila. "Krom toho," dodala, "je to pravda."

Podíval se na svou vlastní sklenici a vzdychl. "Vyspat se s někým jenom na vztek tomu druhému, to je špatný důvod. Skoro tak špatný jako soucit."

"Půjdu, jestli chceš," řekla beze stopy podráždění. "Mám tě ráda taky z mnoha jiných důvodů, Gregu. Ale jsem taky jenom člověk."

Nepatřím Barneyemu a dneska večer toho na mě bylo víc než dost. Nebudu se omlouvat za to, že jsem nechtěla jít spát, aby se mi zdály zlé sny o doktorovi a probudila jsem se z nich sama. Myslím, že se nemusím obhajovat. Chtěla jsem, aby mě někdo objal, aby mě miloval a byl na mě hodný. Je to lidské a šla jsem nejdřív za Barneyem. Ale pro tu jeho žárlivost mu to vůbec nedošlo. Myslela jsem, že ty to pochopíš." Zavrtěla hlavou a v obličeji se jí ani sval nepohnul.

"Vím, že jsem agresivní a že si dělám, co chci a bůhví co všechno ještě. A mám svou hrdost na to, abych takhle žadonila." Zasmála se. "Asi jsem chtěla, abys mě svedl."

Zaváhal. "Jsi zasnoubená."

"A ty jsi ženatý."

Později se s trhnutím probudil v posteli, když zazvonil budík. Honem ho zarazil, než vzbudí Karen. Byly čtyři ráno, právě uplynula polovina noční směny. Je čas vrátit se na Prométhea. Pocítil výčitky, že byl tak dlouho pryč.

Chvilí seděl na kraji postele a mnul si oči, aby se probudil. Jednou se podíval na Karen, která maličko zasténala ze spaní, a pak se obrátila na bok. Dýchala tiše a pravidelně. Nařídil budíka na sedmou; bude mít dost času, aby se oblékla a nasnídala. Nechá jí tu klíčky od stejšna a sám pojede reem.

Krásné kalifornské dívky s dlouhými nohama, pomyslel si znovu. A pak: Kdo to jen řekl, že milenci by se neměli stát přáteli? Nebo to bylo naopak?

Nahmatal na podlaze svoje trenýrky a natáhl si je. Vzpomněl si, že se mu zdálo o Marjorie a že v tom snu objevil věčnou pravdu. Usmál se ve tmě. Jak už to bývá s věčnými pravdami, na které přijdete ve snu, zapomenete je, sotva se probudíte.

A pak si najednou vzpomněl, když si oblékal ponožky. Marjorie a Prométheus jsou si strašně podobní, pomyslel si a zděsil se té hluboké pravdy.

U obou šlo o neopětovanou lásku.

DRUHÝ DEN

14

V Denveru bylo osm ráno a Tebbets právě příjemně zahájil svůj dopolední program. Pět minut držel v rukou šálek z umělé hmoty naplněný kouřící kávou, hřál si ruce a vdechoval vůni. To už je jako droga, pomyslel si a vychutnával ten pocit. Tomu se říká narkomanství. Kdyby existoval způsob, jak si kávu přímo vstříkovat do žíly, určitě by to dělal. Rozhlédl se kolem sebe, najednou se zastyděl. Byla to jediná volná chvíle za celou směnu. Rozdělil skupinu svých šesti techniků po třech, aby se na pět minut vystřídalí a vypili si kávu.

Ještě víc se sehnul k horké, voňavé páře stoupající z šálku, zhluboka ji nadechl, foukl do kávy a dlouze a hlasitě si srkl. Dopoledne konečně mohlo začít. Až na to, že chyběl kapitán Kloster.

"Viděl někdo Klostera?"

"Když jsem přijel, jeho auto na parkovišti nebylo," řekl jeden z techniků. "Třeba si myslí, že děláme jako v Pentagonu."

Na chodbě bylo slyšet hluk a dveře od Tebbetse vpravo se otevřely. Přišla druhá půlka směny s kávou a těsně za nimi kapitán Kloster.

"Omlouvám se, že jdu pozdě," zahlaholil kapitán a usadil se do křesla vedle Tebbetse. "Na dálnici byla šílená zácpa."

"Šílená? Podívejte se teď," řekl mu jeden ze žlutě oděných techniků.

Obraz na obrazovce tři se najednou zvětšil a objevilo se ústí dálnice ve městě. Stálo tam jedno auto za druhým a Tebbets si dovedl představit, jak všichni troubí. Na chvilíčku přelétly obrazovkou rozmazané tváře podrážděných řidičů.

"To stačí, Charlie." Porušit disciplínu před novým instruktorem od letectva mohlo být riskantní. "Vrať to na infračervený záznam, ztrácíš vztažný bod." Letmo se podíval na Klostera. "Jaký byl večírek?"

Kloster se zatvářil překvapeně. "Jak o tom víte?"

"To je standardní postup u všech potentátů, na jejichž názoru nám záleží."

"Kdyby býval ještě lepší, asi bych to sem ráno vůbec nestihl," řekl Kloster samolibě.

Tebbetse se zahrabal do svých poznámek. "Pořád se mluví o nějakém podniku U Lysistraty, je to tam opravdu tak fantastické?"

Kloster se najednou urazil. "Tam jsme nebyli," řekl stroze.

Tebbetse udiveně pozdvihl obočí, pak se vrátil k poznámkám a tvářil se, jako by mu to nešlo na rozum. "Tam asi vodí jen plukovníky," zamumlal a pak trochu uspěchaně dodal: "Tam se tak akorát dá člověk dohromady, než nastoupí znovu na ranní službu."

Kloster si ho dlouhou chvíli prohlížel, pak se dobrosrdečně zasmál: "Okay, Tebbetsi, už si ze mě přestaňte dělat šoufky. Co máme dneska dopoledne na programu?"

Trefil hřebík na hlavičku, pomyslel si Tebbets. Nakonec, proč by s Klosterem neměli vyjít? "To samé jako

včera. Pozorujeme střídavě přímé záběry a infračervený záznam. Soustředíme se samozřejmě na ty nejohroženější oblasti. Už dlouho jsme se třeba pořádně nepodívali na Saharu."

Tebbetse přerušilo žbrblání ze sluchátke; honem si je nasadil. Chvilí poslouchal a čmáral si poznámky do záznamů, pak sluchátka sundal a zamračil se.

"Co je?" zeptal se zvědavě Kloster.

"Prométhea chtějí spustit pozitíí."

"Tak proč se tváříte tak nešťastně?"

"Překvapilo mě to," řekl Tebbets., Je to o čtrnáct dní dřív. Podle toho, co se povídalo, jim to mělo trvat ještě další měsíc."

Charlie nečekal tentokrát na jeho příkaz a už měli Prométhea na obrazovce, jeho kupole v ranním slunci bíle oslňovala. Tebbets na něj dlouhou chvíli zíral.

Že to ale nějak ženou, pomyslel si.

15

Chladná ranní mlha se honila v cárech přes parkoviště budovy Informací. Hilary Brandt se zachumlal ještě víc do svého kabátu a šoural se po chodníčku k betonové pozorovací rampě. Cushing s Waltonem odmítli vzdorovat studenému vzduchu a zůstali v autě. Vlastní elektrárna byla odtud skoro dva kilometry, na strmém břehu u oceánu. Odtud až k elektrárně se táhly příkré průrvy způsobené erozí, jazyky šterku vybíhaly z nich až na pláž. Brandt si vzpomněl, že umístění budovy Informací bylo nakonec kompromisem mezi přáním zástupců pro styky s veřejností a bezpečnostními požadavky a neuspokojilo ani jednu stranu.

Neutuchající vítr v údolíčku pod ním odehnal mlhu a Brandtovi se snadno podařilo rozeznat masivní budovu reaktoru. Z této vzdálenosti vypadala její lesknoucí se kupole jako hračka. Hned za ní malinkaté budovy závodu na přepracování paliva pochodovaly ve vojenském útvaru dolů z útesu.

Poblíž stál dalekohled a Brandt nahmátl v kapse deseticeť a vhodil jej do otvoru na mince. Nyní už viděl řetězový plot kolem elektrárny, stanoviště hlídače u hlavní brány a také auta na parkovišti. Začínala nová směna a technici v zástupu procházeli branou. Hlídač pečlivě kontroloval u každého průkaz. Jiný hlídač na druhé straně ještě pečlivěji prohlížel ty z noční směny, jak se trousili ke svým autům. Citlivé přístroje u brány také kontrolovaly u každého případné zamoření. Kdyby někdo snad chtěl vynášet radioaktivní látky, tak touhle prohlídkou by neprošel, pomyslel si Brandt.

Tedy aspoň hlupák by neprošel. Ale co ti mazaní?

Najednou ho vyrušil Cushingův hlas. "Už jsi hotov, Hilary? Jsem zmrzlý na kost." Brandt si vůbec nevšiml, že Cushing přišel.

"Je to největší elektrárna na světě, Eliote."

"A doufáme taky ta nejlepší. I když jak se zdá, ne každý je o tom tak přesvědčen."

Ze zdola se ozval Walton. "Měli bychom jít dovnitř. Právě přijel autobus se školní mládeží a nerad bych, aby nás ta děcka uvnitř umačkala."

Brandt se s povzdechem otočil a sestupoval dolů po cestičce. Když se vrátil k autu, řekl: "Jerry, ty mi připomínáš mou matku, dej jí pámbů věčnou slávu. Ta si taky věčně jen dělala starosti."

Budova Informací byla velká oválná stavba rozdělená na dvě křídla. Průčelní stěna byla modře a zlatě kachlíkovaná, byly to barvy společnosti Western. Vpravo od širokého betonového vstupního schodiště stály tři vlajkové stožáry - uprostřed vlála vlajka Spojených států, vlevo kalifornská národní vlajka a vpravo pak prapor Westernu. Všechny tři se třepotaly v ranním větříku.

"Na budovu pro styky s veřejností se mi zdá dost honosná," pronesl suše Cushing. "I když se jedná o největší jadernou elektrárnu."

"Je zde umístěno také oddělení pro otázky bezpečnosti a účtárna," vysvětloval Walton nervózně. "Chtěli jsme, aby každý investovaný dolar byl maximálně využitý." Šel první po schodech nahoru do hlavní kruhové haly budovy.

Brandt se chvilku zastavil, aby nabral dech, a pak se rozhlédl. Na galérii kruhové haly bylo kolem dokola umístěno množství ozvučených exponátů. Stisknutím knoflíku na informativní tabulce pod příslušným exponátem jste si mohli pustit jednoduchý vysvětlující komentář nahraný na magnetofonovém pásku.

Střední část haly měla asi šest a půl metru v průměru a byla dva metry hluboká. Od galerie ji oddělovalo mosazné zábradlí. Na opačném konci byl vyvýšený ovládací panel, u něhož seděl zřízenec v uniformě. Právě se poněkud přihlouple díval na děti, které se kolem něj shlukly.

"Sakra!" zanačával Walton. Vypadal zklamaně a vztekla zároveň a Brandta mimoděk napadlo, proč má vždycky škodolibou radost z Waltonovy frustrace.

Učitelka navrhla dětem: "Začneme od začátku, ano?" Děti šly za ní k dalšímu exponátu a Walton spěchal dovnitř, následován Brandtem a Cushingem.

Kývl na zřízence u ovládacího panelu. "Ukažte nám celou projekci, Goremane."

"Samo, pane Walton." Začal mačkat tlačítka na šikmém panelu před sebou.

"Tohle všechno si chtěli nechat na elektrárně v místnosti pro technický dozor," řekl Walton. Říkal to velice dotčeně a Brandt si představoval, jak cení zuby - vypadal by spíš jako svišť než krysa. "Nechtěl jsem o tom ovšem ani slyšet, má to velkou cenu jakožto"

- hledal vhodné slovo - "učební pomůcka."

"Je to úžasné," mumlal Cushing a zíral dolů. "K čemu to ksakru je?"

Walton se jen rozplýval. "Je to holografický model celé elektrárny - včetně budov reaktorů a závodu na přepracování paliva. Goremane?" Dole se jako zjevení objevil trojrozměrný obraz budov a znehybněl. Bylo až zarážející, že to není skutečnost.

Brandt si všiml, že Cushing se milostivě začal zajímat. "Říkal jste, že původně se měl tenhle model používat k bezpečnostním účelům. Jakým způsobem?"

Walton dal znamení, zřízenec stiskl další knoflík a stěny budov byly najednou průhledné. Brandt se mohl dívat skrze všechna poschodí elektrárny až k poréznímu vápencovému podloží. Člověka to chytne, pomyslel si. Podlehl vždycky, když to znovu viděl. "Můžete nahlížet do jednotlivých vrstev modelu," řekl Walton. Zřízenec opět manipuloval s páčkami na panelu a model začal mizet jedno poschodí za druhým odshora dolů. Když se dostal k podloží, stiskl znovu původní tlačítko a celý model vyplul znovu.

"Ten bezpečnostní systém," nedal se odbýt Cushing. "Co má tohle co dělat s bezpečnostními opatřeními?"

Walton ukázal prstem. "Všimněte si těch pohyblivých světél na modelu," řekl pyšně. "Po celé elektrárně máme rozmístěné polovodičové detektory, jsou dokonce i ve vápencových jeskyních podél povrchového kanálu s odpadními vodami. Tímto způsobem zachytíme jakýkoli pohyb radioaktivních látek v prostoru elektrárny."

Cushing o tom chvíli přemítal. "Pusťte to ještě jednou, Waltone."

Elektrárna se okamžitě začala po vrstvách rozplývat. Brandt pozoroval, jak se čtyři zářivé skvrny, jež představovaly reaktory Prométhea, postupně rozpadají na jednotlivé jejich části, až konečně na obraze zbývaly už pouze skladovací jeskyně jako zářivé nehybné světelné body ve vápencovém podloží.

"V těchto místech jsou jeskyně?" zeptal se Cushing.

"V těch místech je to jako úl," vložil se do toho Brandt. "Byl to jeden z důvodů, proč sem byla stavba umístěna. Oba dva závody jsou přímo propojeny podzemními chodbami, což má nedozírný význam pro bezpečnost. Mnoho podzemních jeskyní jsme zvětšili pro skladovací účely, jiné jsme naopak zabetonovali."

Cushing se díval nechápavě. "Zabetonovali?"

"Pro případ, že by odpadní voda přetekla. Nechtěli jsme, aby se nám libovolně rozlévala. Potřebovali jsme, aby šla rovnou do oceánu."

Cushing se mlčky díval na model, zřejmě se zamyslel. Brandt viděl, že Walton je jak na trní. "Zachytí pohyb radioaktivních látek v kteroukoli dobu?" zeptal se Cushing.

"Ano," odpověděl mírně znepokojený Walton. "Čidla zachycující záření mají vlastní zdroj energie, takže pracují dnem i nocí."

"Aha," přikývl Cushing. "Jestliže se v tomto případě jedná především o bezpečnost, předpokládám, že máte lidi, kteří pozorují ve dne v noci pohyb štěpných látek a zaznamenávají údaje."

Walton zbledl. "Myslím, že... Nebyl, čas, i tak jsme překročili rozpočet."

Cushing se otočil k modelu zády. "Dětem se to určitě moc líbí." Zadíval se na protilehlou stěnu, kde velký ozvučený exponát předváděl štěpení atomu uranu 235. Neutron velikosti pingpongového míčku narazil na "atom", uvolnily se dva další pingpongové neutrony, které "rozdělily" dva další atomy, a tak vytvořily vizuální řetězovou reakci.

Walton se zatvářil jako zpráskaný pes. Brandt si ho nevšímal. Řekl si, že někteří psi si prostě o výprask koledují.

"Hilary?" Brandt se otočil a uviděl Gliddena vycházet ze dveří označených "Bezpečnost". Glidden k němu přispěchal, usmíval se a podával mu ruku. Brandt ji krátce a pevně stiskl a obrátil se ke Cushingovi. "Eliote, to je náš muž číslo dvě, Tom Glidden."

Cushing přikývl. "Myslím, že jsme se už setkali několikrát na nějakých sjezdech, aspoň pokud si vzpomínám." Tak v tomhle se Cushing tedy vyzná, pomyslel si Brandt. Glidden se může přetrhout, ale on mu o to vůbec nestojí.

"Jsem rád, že vás zase vidím, pane Cushingu." Glidden najednou znervózněl a Brandt věděl přesně, jak mu je. Cushing taky uměl dát komukoli najevo, že je úplná nula. Najednou jste měli pocit, že máte špinavou košili nebo zmačkané puky na kalhotách.

"Máme tu ještě další exponáty," říkal Walton poněkud schlíple. "Tamhle je fotografická dokumentace historie elektrárenských staveb..."

"Kolik času ještě zbývá, než se sejdem s Parksem?" přerušil ho Cushing.

Brandt mrkl na hodinky. Všechno šlo podle plánu. "Tak za dvacet minut."

"Dobře. Máte tu nějaké občerstvení? Dal bych si kávu."

Brandt ukázal ke schodům, poplácal Waltona po zádech a jemně ho postrčil ke Cushingovi. "Jdi taky, Jerry. Vypadáš na to, že bys taky jedno kafe mohl potřebovat - přijďme za chvíli za vámi."

Walton vypadal zuboženě a Cushing vrhl na Brandta pohled, kterým mu slíbil, že tohle mu jen tak neprojde, a zmizel dole.

Brandt se vrátil zpátky k modelu s Gliddenem v patách. Opřel se o mosazné zábradlí a nepřítomně se zadíval do světelných hlubin pod sebou.

"Liz se na tebe onehdy ptala," začal Glidden, "a já jsem jí řekl -"

Brandt ho přerušil. "Tome, jak velký průšvih tady máme? Nesnaž se mi něco nabulíkovat, chci vědět, jak se věci mají."

Glidden okamžitě zareagoval na změnu tónu. Brandtova návštěva měla být naprosto úřední, žádné vzpomínání na staré časy. "Řekl bych, že všechno je, jak má být, pane Brandte. Není to ani lepší, ani horší než na kterékoli jiné elektrárně..."

"Pane Brandte," opakoval si Brandt potichu a nedíval se na něj. Glidden se celý život pokouší zjistit, co by

kdo chtěl slyšet, a pak mu to říkat. Bude mluvit dvojznačně, bude se snažit se nezaplést, dokud nebude bezpečně vědět, jaké stanovisko Brandt zaujal nebo hodlá zaujmout, a pak si pospíší, aby je potvrdil. Jedno jediné by nikdy nikomu neřekl - co si vlastně myslí on sám. Už si ani neumí myslet něco vlastního.

"Tome." Brandtův hlas zněl trochu drsně. "Vím, že tě Parks požádal, abys mu vypracoval zprávu o stavu elektrárny. Zítra mu to máš odevzdat. Co tam napíšeš?"

Glidden sebou neklidně zavrtěl. Ta otázka mu nebyla příjemná. "Kdybys ji chtěl spustit dnes, neradil bych ti to. Za dva dny - tím už si nejsem tak úplně jistý. Ještě je tu dost co dělat, ale kdyby šlo všechno hladce..."

Proč si ho tu sakra celou tu dobu drží? pomyslel si Brandt. Pro staré přátelství? Zase vsadil na špatnou kartu. Parks patrně vykreslí všechno černě, protože kdyby se něco stalo, dává v šanc všem. Postaví se třeba na hlavu, jen aby oddálil termín, získal co nejvíc času a přesvědčil se, že všechno je v bezvadném pořádku. Glidden má sinekuru, nemá co ztratit ani získat, ať už to dopadne jakkoli. Chtěl po Gliddenovi aspoň nestranný pohled.

Glidden si ho stále ještě pozorně prohlížel a snažil se vyčíst z jeho výrazu tu správnou odpověď. Pořád mu ještě nedošlo, že v tomto případě správná odpověď prostě neexistuje.

"Co si myslí Abrams?" zeptal se Brandt.

Gliddenovi se trochu ulevilo. "Myslím, že si je dost jistý. Jak už jsem řekl, všechno není úplně v pořádku, ale Abrams se domnívá, že bychom ji mohli spustit."

"Kdyby mu nic jiného nezbyvalo," řekl Brandt pomalu, "myslíš, že by byl Abrams schopen elektrárnu zapojit sám?"

Glidden se zarazil, chvíli si to přemílal v hlavě. "Myslím, že on si myslí, že ano," řekl nakonec. "Teoreticky má na to kvalifikaci, ale..." Pokrčil rameny.

"Člověku se nic nezdá nemožné, pokud to nemusí dělat sám," řekl Brandt vážně. "To nemám ze sebe, Tome."

"Chceš snad místo Parkse někoho jiného?" zeptal se Glidden po chvíli.

"Myslíš, že by to bylo namístě?" opáčil Brandt. "Můžeš mi aspoň jednou říct, co si o něm myslíš ty, Tome?"

Glidden chvíli uvažoval. "Jako člověk je trochu nedůtklivý, jako inženýr je naprosto vynikající. Dělal jsem s ním na Chippewa Falls a šlo to úplně hladce." To, že se Glidden takhle exponoval, už byl ohromný ústupek. "Jediná jeho chyba je v tom, že je takový puntičkář," pokračoval Glidden neochotně. Brandt si nebyl jist, jestli úplně obrátil nebo jestli je to jen oddalovací taktika.

"Parks žádá o odložení termínu. Nemůžeme si to dovolit ani finančně, ani politicky." Brandt se ještě chvíli zaujatě díval na exponát pod sebou, pak se náhle podíval na Gliddena, takže už mu nemohl uhnout pohledem. "Ted to chceš vědět na rovinu, Tome. Spustil bys elektrárnu, kdybys byl na jeho místě? Bez vytáček, jako přítel k příteli."

Tím, že se odvolal na jejich přátelství, Gliddena dostal. V Gliddenových očích jako by se něco hnulo, něco, co tam nikdy předtím neviděl. Konečně jsem toho medvěda nachytl, pomyslel si. Kdysi byl Glidden dobrým inženýrem, byl schopen vyjadřovat své mínění. Brandt si najednou uvědomil, že čeká na jeho odpověď se zatajeným dechem.

"Mě byste k tomu v žádném případě nepřinutili," řekl Glidden ochraptěle. "To, co po mně žádáš, má být jakési pojištění. Parks už se rozhodl. Tvůj problém je v tom, že se sám nemůžeš rozhodnout. Chceš, abych ti řekl: Jo, jdi do toho' anebo 'Ne, bude to katastrofa.' " Zavrtěl smutně hlavou. "Nemám na to, abych ti odpověděl, Hilary, a ty to víš. Proč se nezeptáš nějakýho úředníčka? Jsme na tom asi tak stejně."

Brandt chtěl něco říci, když uviděl Cushinga s Waltonem, jak se vrací. Trochu se za sebe styděl - protože Glidden měl pravdu a protože byl jedním z těch zatracenců, po kterých nikdy nemáte chtít celou pravdu. Je to jako byste nutili domácí putičku, aby se před vámi svlékla donaha.

"Na obyčejném vařiči bych uvařil lepší kávu, než je ta z automatu," stěžoval si Cushing. "Pojďme na elektrárnu, Hilary. Parks bude mít třeba vlastní zdroje."

"Víte, že ve městě došlo včera k vraždě?" zajíkal se Walton. "Nějaký doktor Seyboldt - dělal na elektrárně. Dole se o ničem jiném nemluví."

Seyboldt, uvažoval Brandt, v tu chvíli jím ta zpráva otřásla. Setkal se s ním jednou, ale neuměl si už vybavit, jak vypadal. Pracoval na půl úvazku v ordinaci na elektrárně, vzpomněl si. Už se chystal, že se zeptá na podrobnosti, když je Walton sám řekl. "Popravili ho, přímo na pláži. Všichni si myslí, že musel být zapletený do nějaké aféry s drogami."

V tomhle městečku? nevěřil Brandt. Na chvíli ho napadlo, že to může mít něco společného s elektrárnou, ale pak tu myšlenku odvrhl. Kdyby byl Seyboldt technikem a pracoval přímo s radioaktivními látkami, bylo by to něco jiného. Pustil tu vraždu z hlavy. Nemá smyslu přidělovat si další starosti, i tak jich má až nad hlavu.

Byli napůl cesty k východu, když za nimi vznikl jakýsi zmatek. Brandt se sotva stačil otočit a jen zahlédl, jak hlídač utíká k modelu řetězové reakce na protější stěně. Před exponátem byla řada knoflíků, jimiž se uváděly do pohybu různé části. Jedno z dětí přilepilo několik tlačítek žvýkačkou a na panelu teď zběsile probíhala najednou série štěpení. Brandtovi se zdálo, jako by celá tabule byla v jednom elektrickém ohni.

Téměř všichni přítomní se seběhli a dívali se, co se děje, kromě dvou školaček, které zvědavě obhlížely model ve střední části. Zatímco se dívaly, jedno z pohyblivých se světel najednou bliklo a zhaslo. Zahihňaly se a dlouhou chvíli čekaly, zda se znovu rozsvítí. Když se tak nestalo, posbíraly si učebnice ze stolku a odkráčely s výrazem mírné nespokojenosti.

Paul Marical se cítil mizerně. Zastavil elektromobil na jedné straně chodby a usrkl čaje z termosky, kterou si nosil s sebou. Nevolnost ho teď trápila po celý den, nezabavil se jí kolem poledne jako dřív. Zachvěl se, zimou se mu rozdrkotaly zuby. Zase chřipka, pomyslel si a pak se zarazil. Tentokrát už ji nevyhlídí. Tentokrát už ne. Mrkl na hodinky.

Obvykle čekal až do dvanácti, kdy všichni odcházeli do kantýny na oběd. Ale teď, když dělali přes čas, zhltni zaměstnanci elektrárny oběd, kdy to šlo. Pořád se však ještě dodržovaly desetiminutové přestávky na kávu, a to Maricalovi vyhovovalo ještě lépe. Odmítl jít na oběd s dalšími techniky a vymluvil se, že potřebuje trochu shodit. Byla to hloupá lež - za prvé těžko říci, že byl vůbec někdy tlustý - a teď by mu to teprve nevěřili, už čtrnáct dní bez přestání hubl.

Zasmál se pro sebe. Čeho se ksakru bojí? Má plnou důvěru, nikdo by se po něm nesháněl. Může si přijít až tam a odejít, jak chce.

"Hele, Paule, nechceš si vsadit?"

Dan Guberman, který o polední přestávce holdoval hazardním hram a vždycky se choval k Paulovi kamarádsky, přišel za ním.

"Na co?"

"Kdy přesně elektrárnu spustíme."

Radil bych jim, aby to udělali včas, pomyslel si Paul zachmuřeně. Podle plánu, který ohlásili dneska ráno.

"Ne, Dane, dík."

Guberman do něj z legrace šťouchl. "Co máš proti nám obyčejnejm lidem, Paule?" Říkal to skoro lítostivě. "Neobědváš s náma, nedáš si s náma kafe." Trochu se usmál. "A ani nám nedovolíš, abychom tě trochu obrali. Proč nám nedáš tu šanci?"

Marical se zasmál. "Slyšel jsem, že už hraješ i na záchodě, Dane. Co je na tom pravdy?"

Nečekal na odpověď a rozjel se s elektromobilem zpátky chodbou a zahrnul do spojovací chodby vedoucí k horkým komorám. Kousek dál se po obou stranách táhly komory vpředu opatřené okénky ze silného olovnatého skla. Uvnitř automatické nůžky stříhaly na kusy vyhořelé palivové pruty. Marical jel pomalu a vyhýbal se operátorům, kteří zvenčí obsluhovali manipulátory.

Pak se octl v opuštěné, plně automatizované části, kde se rozstříhané palivové pruty rozpouštěly v kyselinách a kde se z nich vysrážely různé radioaktivní látky.

Tyhle radionuklidy jsou vlastně jako mateřské mléko, pomyslel si Marical zatrpkle, a elektrárna obrovský prs, z kterého saje celá země. Plutonium, které se nahromadí ve vyhořelých palivových prutech, se získává složitým chemickým a adsorpčním procesem a prodává se zpátky vládě na zbraně nebo se používá v reaktorech s plutoniovým cyklem. Jeho cena by odpovídala jeho váze ve zlatě. Anebo možná kyanid by byl pro tohle srovnání lepší, pomyslel si cynicky.

Najel na první rampu směrem dolů a řítit se k další. Elektromobil se teď pohyboval maximální rychlostí opuštěnými chodbami. Lacině vzrušení, pomyslel si, když s radostí ucítil, jak mu vlasy vlají ve vzduchu. Moc dlouho už si to užívat nebude.

Potom zpomalil. Dostal se do skladovacích prostor, kde se přechovávaly vyhořelé palivové pruty v obrovských vymíracích nádržích, dokud jejich vnitřní rozpadové teplo nekleslo tak, aby se daly přepracovat. A co bylo ještě důležitější, skladovaly se tu rovněž olověné kontejnery se směsí uranu a plutonia, získanou z vyhořelých palivových prutů před konečným zpracováním v iontoměničových kolonách. Přísná kontrola radioaktivních látek během tohoto procesu byla téměř nemožná. Naproti tomu tam, kde byly ty dva kovy konečně odděleny na příslušné čisté soli, byla bezpečnostní a inventární opatření daleko důkladnější.

Zastavil elektromobil před komorou číslo dvacet, jejíž zásoby pečlivě sledoval. Skladovací prostory se naplňovaly a vyprazdňovaly podle pravidelného plánu. Vždycky přišlo období, kdy se obsah komory vyměňoval a nikdo si nemohl povšimnout malé odchylky z předpokládaného množství skladovaných radioaktivních látek. Chvilí počkal, poslouchal, ale v chodbě se neozvaly žádné kroky. Vystoupil, zvedl olověný kontejner ze zadní části elektromobilu, kde si jej schoval a položil jej na ruční vozík.

Postrčil vozík k vnějším dveřím, stiskl rukou knoflík, a pak se zarazil. Zamračil se. Byl zpocený, že by se mohl ždímat.

Nechce se mi, pomyslel si. Nechci jít znovu dovnitř. Je to šíleně nebezpečné. Právě on víc než kdokoli jiný na elektrárně si uvědomoval, jak moc je to nebezpečné. Ale potřebuje ještě jeden kontejner. Pro pocit bezpečí. Zasmál se a znovu sáhl na knoflík. Ruka se mu třásla tak, že ji skoro nemohl ovládnout.

Ramenem odstrčil dveře a protlačil se dovnitř. Světlo se automaticky rozsvítilo. Na bezpečnostním panelu nahoře teď zasvítilo červené světélko oznamující, že někdo vstoupil do komory. Ale podle všeho ten, kdo má právě službu, šel na kafe nebo prostě zapne dorozumívací zařízení a zeptá se, kdo tam je. Když se to dozví, většinou mu to stačí a dál se ptát nebude. V podtlakovém průchodu před vlastní komorou visely na věšáku bílé skafandry pro práci v radioaktivním prostředí a taky láhve se zásobou kyslíku na půl hodiny. V případě, že by došlo k zamoření vzduchu, radiační čidla v kukle by automaticky přepnula filtry pro přívod vzduchu na bombu. Byly doby, kdy mu tenhle oblek mohl zachránit život, pomyslel si smutně. Ale když tehdy začal s vyměňováním kontejnerů, měl obavy, aby si někdo nevšiml, že je dlouho pryč, tak zkrátil dobu na nezbytné minimum. A do toho minima se nevešla minuta, kdy by na sebe navlékl oblek.

Ale teď už s tím nic nenadělá. Pozdě bycha honit. Navlékl si oblek a připevnil láhev na záda. Vyzkoušel si, zda funguje, a pak si najednou vzpomněl na svůj filmový dozimetr, sundal si jej a položil na stůl vedle sebe. Nesmí se prozradit - alespoň ještě dva dny.

Portýrkou ze silného skla ve vnitřních dveřích uviděl vysoké police, na nichž stály v řadách olověné kontejnery, každý metr vysoký a patnáct centimetrů v průměru, podobné tomu, co přivezl. Pro někoho tam venku bude relativně snadné rafinovat tu hustou kaši z kontejneru na plutonium používané k výrobě zbraní, pomyslel si Marical - pokud vám nejde tolik o vlastní kůži. A ve skladovacích komorách bylo plutonia na stovky bomb, byť nepříliš

účinných.

Otočil se a postrčil vozík blíž ke dveřím. Kontejner na vozíku byl naplněn kašovitou směsí, jež vzniká v počátečních stádiích přepracování radioaktivního paliva. Je to jako když platíte nekrytým šekem, pomyslel si. Málokdy se prováděla kontrola kontejnerů s malým obsahem plutonia. Na druhé straně často k ní docházelo u kontejnerů s velkým procentem plutonia. Ale záměnu by bylo možno zjistit pouze kvantitativním změřením radioaktivního obsahu. Dříve či později se na jeho výměny přijde, ale tou dobou už bude mít všechno venku a zmizí.

Znovu se podíval portýrkou, stejně tak jako kontejnery ho zajímala barvou vyznačená cestička na podlaze. Život má člověk jenom jeden, pomyslel si pochmurně. Mezi kontejnery se udržovala určitá minimální vzdálenost: kdyby byly příliš blízko sebe, vznikla by vzájemným působením neutronů v uranu 235 řetězová reakce. Když procházel mezi policemi, mohla se i voda v jeho těle chovat jako neutronový moderátor a výsledek by byl stejný. Vyznačený "bezpečný" průchod nebyl příliš úzký, ale také nebyl moc široký. Před několika týdny se mu stalo, že klopýtl, když vynášel kontejner... Nedošlo k výbuchu, ale chvíli byla komora plná zeleného záření. Nevěděl, jakou dávku tehdy dostal, ale teď už si byl jist, že na to zemře.

Zkontroloval detektor záření na dveřích a ujistil se, že hladina radioaktivity za dveřmi je v bezpečných mezích, pak stiskl knoflík a otevřel vnitřní dveře. Znovu se bolestí tak zpotil, že téměř neviděl průhledem v kukle.

Je to jedno, řekl si drsně, stejně je pozdě... Zvedl kontejner, strčil do dveří a prošel dovnitř. Dveře za ním potichu zaklaply. Bezpečná plocha byla přesně tak široká, aby po ní mohl pohodlně projít, ale přesto si připadal jako baletka na premiéře. Pomalu procházel mezi policemi, až došel k nakládacímu stolu a dálkově ovládanému zvedáku. Ve všech kontejnerech byl stejně radioaktivní obsah; namátkou si jeden vybral. Položil náhradní kontejner a lehce stiskl nějaká tlačítka na ovládacím panelu. Zvedák se potichu pohyboval kolem polic, pak spustil svoje ocelové prsty, aby uchopil přichytná oka vybraného kontejneru. Za chvíli si ho přemístil na nakládací stůl a spustil na polici jeho náhražku.

Marical vypnul zvedák, pak se najednou křečovitě chytil stolu, udělalo se mu špatně. Tentokrát to nebylo strachy, pomyslel si a zatnul zuby. Nevolnost přešla. Zvedl těžký kontejner a pronesl ho vzduchotěsným vchodem, pak znovu zavřel vnitřní dveře. Pověsil láhev a skafandr zpět na věšák, přišpendlil si filmový dozimetr na kapsu a naložil nový kontejner na elektromobil.

"Ahoj, Paule, co tady děláš?" zaslechl za sebou podezíravý hlas, právě když nakládal kontejner na elektrický vozík.

Na zlomek vteřiny ztuhl, ale až moc dobře věděl, že zaváhání by pro něj mohlo mít katastrofální následky. Přikryl kontejner, jakoby nic se otočil a řekl: "Dobrý den, paní Hardyová. Poslali mě dolů pro jeden kontejner, potřebuji si zkontrolovat kvalitu."

Usmála se trochu nuceně, ukázala při tom celý svůj zažloutlý umělý chrup. "Dneska každý dělá přes čas. Já osobně si myslím, práce kvapná málo platná."

Nastoupil na elektromobil a doufal, že si nevšimne jeho propoceně košile. "O co, že to neřeknete ještě jednou."

"Práce kvapná -" začala, pak vyprskla smíchy a šla dál chodbou.

Marical se díval, jak odchází. Menší čtyřicátnice, trochu při těle, dělala u nich statistiku a říkalo se o ní, že všechno splete. K večeru už nebude vědět, že ho vůbec viděla.

Rozjel se a popojel asi sto metrů dál po chodbě k přístupovým dveřím ve zdi. Zastavil a chvíli čekal, znovu naslouchal. Teď přijde to nejriskantnější. Mohl ještě vysvětlit, že veze kontejner - ale těžko by se mu vysvětlovalo, proč ho tahá do jeskyní.

Chodba byla prázdná. Otevřel přístupové dveře k hrubě otesané jeskyni, zajistil si je kusem kamene a pak se vrátil k elektromobilu pro olovený kontejner. Byl dost těžký, svaly na paži se mu pod tou váhou napnuly. Vynesl jej do jeskyně a kopnutím za sebou zavřel.

Uvnitř bylo chladno, vlhko a ticho. Tmou prozařovaly holé žárovky zavěšené v intervalech na kabelu, jenž mizel v temnotách. Když ušel několik metrů, zdálo se mu, jako by něco zaslechl, a rychle se rozhlédl. Měl strach, že třeba někdo šel za ním. V jeskyních se soustřeďovala většina potrubí elektrárny a občas sem přicházeli údržbáři provádět menší opravy.

Nikdo tam nebyl.

Asi o sto metrů dál vlevo od něj byla malá jeskyňka. Jako na stráži před ní stálo několik rozbitých skříněk na šaty, které tu zbyly z dob, kdy se elektrárna stavěla. Marical si položil kontejner, utřel si z čela pot a chvíli si maskoval paže. V jeskyňce za skřínkami vyhloubil velkou komůrku. V ní už stály tři kontejnery v řádném odstupu, aby nedošlo k řetězové reakci. Opatrně umístil čtvrtý a trochu se zachvěl, když si vzpomněl na bledězelené Čerenkovovo záření, když tehdy udělal tu chybu.

Narovnal se a mrkl na hodinky. Byl pryč něco přes dvacet minut, což byla dost dlouhá doba na to, aby se po něm někdo začal shánět, ale ne zas tak dlouhá, aby z toho byl poplach.

Těsně před tím, než otevřel přístupové dveře, zaslechl hlasy. Málem už mu selhaly nervy. Proč to ksakru provádí? pomyslel si panicky. Ruce se mu potily a vylekal se pokaždé, když zaslechl nějaký zvuk.

Chvíli čekal, pak dveře pootevřel, vyklouzl a utíkal zpátky k elektromobilu. Sesul se na sedátko, opřel se o řídítka a celý se roztrásl.

Pak se postupně uklidnil a strach vystřídal vzrůstající vztek. Může se dopustit všeho možného, pomyslel si chladně. Ale rozhodně nemůže zradit. Nemůže zradit svoje vzpomínky.

Sotva nastartoval, píplo v jeho kapse zařízení oznamující, že ho někdo hledá. Zajel k služebnímu telefonu.

"Tady Marical."

Operátor řekl: "Přepojím vás," a za chvíli už si podrážděný hlas stěžoval: "Paule, krucifix, kde couráš? Potřebuju pomoci s těma titracema."

Marical ucítil, jak mu znovu na čele vyrazil pot. Zapomněl, že ho Van Baketes požádal, aby mu pomohl v komoře.

"Za pět minut jsem tam, Vane."

Rychle se rozjel ke komoře, kde na něj čekal Van Baketes, a chvíli se krátce rozhodoval, jestli si nemá vzít propustku a prostě říct Van Baketesovi, aby si sehnal někoho jiného,

Nikdy předtím se necítil takhle mizerně.

17

Kamrath zaparkoval džíp před Seyboldtovým domkem na pobřeží, vypnul motor a chvíli seděl a upřeně pozoroval dům, než dokouřil cigaretu. Byl to typický venkovský domek, jaké najdete na pobřeží oceánu, až na cihlový přístavek, v němž si doktor vybudoval ordinaci. Kolik dětí se tu narodilo, pomyslel si Kamrath. Kolik střelných ran utržených nešťastnou náhodou tu bylo sešito. K tomu nějaký ten akutní zánět slepého střeva nebo operace žlučníku a jednou operace srdce, když už nebyl čas dopravit pacienta do nemocnice. Pacient přežil - byl pak převezen do nemocnice v nejbližším městě, a tam ho nakonec zabila ošetřovatelka, když popletla léky.

A to všechno je teď pryč, pomyslel si a uhasil cigaretu. Od nynějška to bude: "Nechodte na mne s návštěvami domů a ne abyste se mi snad někdo složil o víkendů."

Vylezl z džípu a protáhl se. Strávil mizernou noc a dopoledne nebylo zatím o nic lepší. Zavolal příbuzným doktora a zařídil převoz mrtvol. Doktor se o svých příbuzných nikdy nezmiňoval a teď, když s nimi Kamrath protelefonoval celé ráno, pochopil proč. Vykořčil po vydlážděném chodníčku. Poslední vražda v Cardenas Bay se odehrála téměř před čtyřmi lety - byl to pouhý zločin z vášně, dva rybáři se hádali o místo v loděnici a jeden bodl toho druhého nožem. Až do toho dne byli nejlepší přátelé.

Na jeho zaklepání se nikdo neozval a zkusmo sáhl na kliku. Myslel, že tu nikdo nebude, ale dveře se lehce otevřely a on vešel dovnitř. "Abby?" Nikdo neodpovídal a on potichu vešel do přijímací kanceláře. Světlo na jejím stole bylo rozsvícené a na stolní desce se válelo několik karet. Někde v podvědomí pocítil náznak strachu. "Abby, jste tady?"

Nic se neozvalo. Nahnátl revolver v pouzdře a přiblížil se ke dveřím do ordinace. Výplň dveří byla z průsvitného skla a podařilo se mu rozeznat nezřetelnou postavu předěplou blízko kartotéky.

Už už se chystal, že se opře do dveří a vpadne dovnitř, když zaslechl její pisklavý hlas: "Tak dobře, Hippokrate, jestli nechceš, tak budeš o hladu."

Pootočil knoflíkem na dveřích a protáhl se dovnitř. Abby klečela a domlouvala bílé kočce, která byla skoro tak hubená jako ona sama, aby sežrala aspoň trochu toho kočičího jídla.

"Abby?" Řekl to tentokrát mnohem hlasitěji, protože si vzpomněl, že poněkud nedoslýchává. Trhla hlavou a rozzlobeně se na něj podívala. "Celou jste mě polekal, Hanku." Znovu se sehnula ke kočce. "Namouduši, ten člověk má toho kocoura už pět let a stále zapomíná dát mu nažrat. Nebýt mě, Hippokrates byl už dávno na pravdě boží." Natáhla hubenou pokroucenou ruku, aby kocoura podrbala za ušima. Kocour se odvrátil od misky a třel si hlavu o její hubená lýtka. Znovu k němu začala promlouvat. "Někdo se o tebe postarat musí, náš pan doktor má plnou hlavu starostí s jinejma."

Vrátila se zpátky do přijímací kanceláře a Kamrath ji následoval. Chvilí se bezcílně prohrabovala v kartách na stole; ani se na něj nepodívala. "Ten člověk mě zničí, nedokáže v těch kartách udržet pořádek. Vždycky to musím dělat já." Sebrala je všechny. "Nevím, nevím..." Začal jí selhávat hlas.

"Abby," oslovil ji Kamrath jemně, "doktor je mrtev."

Odvrátila se, aby neviděl, jak jí najednou tečou po tvářích slzy. "Bylo mi líp, když jsem dělala, jako by se nic nestalo," řekla. Vytáhla nějaké papírové kapesníky ze zásuvky stolu a hlučně se vysmrkala. "Můžu vám být v něčem nápomocná, Hanku?"

"Máte ještě službu?" zeptal se tiše.

"Zaplatil mi až do konce měsíce." Hlas se jí unaveně třásl a on usoudil, že musí být starší, než vypadá, kůže se vždycky scvrkne daleko dřív, než odejde hlas. "Je ještě potřeba obnovit nějaké předpisy, doplnit vydané léky a odeslat doporučení jinam. A musím poslat zdravotní záznamy, až si pacienti najdou jiné lékaře ve městě." Hlas jí zeslábl.

"Nevím, kdo jiný by to mohl udělat, určitě by si přál, abych to tu dodělala."

Připadalo mu nesnesitelné, že se jí na to musí zeptat, ale nevěděl, jak jinak to udělat. "Nevíte snad o někom, kdo neměl doktora rád, Abby? Třeba ho někdo mohl nenávidět, protože se mu nepodařilo zachránit jeho syna nebo dceru - nevíte o něčem takovém?"

Zatvářila se pohoršené. "Neměl ve městě žádného nepřítele, všichni ho měli rádi, všichni na něj spoléhali."

Kamrath si povzdechl: "To vím, Abby. Byl to můj nejlepší přítel. Ale o nikom se nedá říct, že by ho měli rádi všichni beze zbytku."

"Doktora Seyboldta ano!" Stiskla pevně rty a všiml si, jak jí tvář ztuhla, pak trochu povolila a znejistěla.

"Možná že by se někdo našel. Nakonec nikdo z nás není anděl, ale to jsem věděla jenom já. Stejně nevím o nikom ve městě, kdo by ho skutečně neměl rád."

"Mohl bych se podívat, kde tu máte léky, Abby?"

Přikývla, zavedla ho do malého skladiště a rozsvítila. Na regálech byly pečlivě srovnané zaprášené krabice a lahvičky s různými pilulkami a tekutinami a také krabičky s injekčními jehlami. Kamrath se ničeho nedotkl, jenom po regálech přešel pohledem. Požádá Abby, aby tu udělala inventuru, ale nic nenasevďovalo tomu, že by se někdo léků

dotkl. Kdyby šlo o krádež drog, mělo by to tu být zpřeházené, lahvičky nebo krabičky jen tak nedbale vrácené na místo nebo různě posunuté. Kromě slaboučké vrstvy prachu bylo skladiště ve vzorném pořádku. Zlaté ruce, Abby, pomyslel si. Pro takového zloděje by skladiště bylo přímo pokladem. Barbituráty, amyl nitrit, ampulky s morfiem, trankvilizery, amfetaminy, antidepresiva... Doktor asi měl všechno, nač jste si jen mohli vzpomenout. A pak ho napadlo něco jiného.

"Abby, doktor tady prováděl naléhavé operace. Mohla byste mi ukázat, kde má nástroje?"

Trochu se jí to nezdálo, ale zavedla ho do ordinace. Většina chirurgických nástrojů byla v autoklávu. Nic nechybí, usoudil, třebaže si nebyl tak jist, jestli by poznal opak. Ale zloděj by stejně nejspíš vzal všechno. Nebylo tady ani stopy po nějakém kvapném hledání skalpelů či jiných malých nástrojů, které by se daly zastavit nebo prodat. Stejně dopadla i jeho prohlídka doktorovy brašny a tentokrát Abby přímo potvrdila, že nic nechybí.

Nakonec zbývala tedy otázka, kdo u něj byl naposled. "Abby, jsou doktorovy záznamy úplné?"

Nervózně listovala v těch, co ležely na stole. "Snažila jsem se, jak jsem mohla." Jako by se bránila a Kamrath usoudil, že buď zapomínala na smluvené návštěvy, nebo občas přehodila nějakou kartu. Doktor byl sice trpělivý, ale tohle asi nerad odpouštěl. Možná proto prohlásila, že "nikdo z nás není anděl".

"Většina pracovníků z elektrárny se léčila taky u něj, že?"

Přikývla. "Jistě. Ke komu jinému by chodili. Ale záznamy z elektrárny tady nemáme. Ty má na starosti ta mladá sestra odtamtud - slečna Karen" - nemohla si vzpomenout na její příjmení. "Karty z elektrárny měl zvlášť." Najednou vypadala, jako by se jí dotkl. "Ani nemáte zdání, co to dalo za práci. Nechával jejich karty na elektrárně a pak mu chyběly tady, když za ním přicházeli po práci. Spousta pacientů se tu stavovala večer, když už jsem byla pryč, a on si pak ráno stěžoval, že nemohl najít jejich záznam. Pořád jsem mu říkala, že by měl mít duplikáty. Stejně k němu většina těch lidí nemohla chodit v normálních ordinačních hodinách."

Kamrath si vzpomínal, jak často museli přerušit partii šachu, když přicházeli pacienti na prohlídku nebo pro léky, které jim doktor dával nebo když mu třeba poděšeně volali, že Johnyho kašel se vůbec nevylepšil.

Ale někde přece musí být záznam toho člověka, který u něj byl naposled.

"Máte sešit, kam si zapisoval smluvené návštěvy, Abby?"

Zatvářila se opovržlivě. "Jistěže ano, ale nevím, co vám bude platný. Pokud jde o večerní pacienty, byl hrozně nedbalý. Někdy je vůbec nezapsal, zvlášť když se jednalo o něco malého nebo" - vrhla na něj vyčítavý pohled - "když hrál šachy. Měla jsem s tím vždycky plnou hlavu starostí, když pak došlo na placení účtů, to vám tedy povím."

"Rád bych se podíval, kdo u něj byl včera večer," řekl Kamrath a dodal: "Včera jsme nehráli šachy."

Začala hledat na stole, pak rychle listovala v adresáři, znervózněla a začala hledat v zásuvkách. "Okamžik, podívám se ještě do kanceláře." Na pět minut zmizela, a když se vrátila, vypadala ještě zmateněji. "Musela jsem jej někam založit," říkala, ale bylo na ní vidět, že tomu sama nevěří.

Vrah jej patrně vzal, pomyslel si Kamrath. To samo o sobě bylo podezřelé. Knihy pacientů obvykle zůstávaly otevřené; vrahovi by stačilo se podívat a vytrhnout posledních pár stránek. Ale zmizela celá kniha, což znamenalo, že kdyby se mu podařilo ji najít, mohl by se z ní leccos dozvědět.

"Co si počnu," zaúpěla Abby rozčileně. "Posílám podle ní účty."

"Nevzpomenete si, koho tu měl mít včera večer?" zeptal se Kamrath s nadějí v hlase.

"Odešla jsem v šest," řekla. Začaly jí téct slzy. "Na později už nebyla žádná návštěva hlášena. Ale to nic neznamená, chodili sem kdykoli, když věděli, že je doma."

Kamrath zalovil v kapse a vytáhl poštovní stvrzenku, kterou našel u mrtvého Seyboldta. "Víte, k čemu je tohle? Karen Gruenová říká, že posílal vzorky krve na rozbor do města a patrně si tam nechal dělat i jiné laboratorní záležitosti. Tohle jsme našli v jeho kapse."

Vzala proužek papíru a začala hledat svoje brýle. "Ano, je to tak. Je to pro Mooreovy laboratoře." "A tahle stvrzenka je na vzorky pro krevní zkoušky?" Zblízka si prohlížela papírek, maličko zaklonila hlavu, aby se podívala spodní částí svých bifokálních brýlí. "Určitě to je pro krevní zkoušky, vzpomínám si, že vyplňoval tři formuláře."

"Nevzpomínáte si, pro koho byly?" zeptal se opatrně. "Teď se nesmí nic zatajovat, Abby."

Mírně stiskla rty. "Používal kódů; tvrdil, že moc žvaním." "Odesílal vzorky v ten samý den, kdy je odebral?"

Přikývla. "Výsledky by tu měly být koncem týdne." "Nemohla byste do té laboratoře zavolat a zeptat se, jestli by vám sdělili výsledky po telefonu?"

Zatvářila se pochybovačně. "Myslím, že dneska to ještě nebudou mít. Možná zítra."

"Opravdu byste nemohla zjistit, pro koho ty zkoušky byly?" Nepodařilo se jí skrýt vítězný výraz. "Vždycky si psal čísla kódů na karty pacientů. Bude to nějakou chvíli trvat, ale najdu je."

Kamrath se na ni usmál. "Udělala byste to pro mě? A zavoláte mi to do kanceláře, hned jak se vám podaří něco zjistit, ano?" Třeba to k něčemu bude, třeba taky ne, pomyslel si, ale za pokus to stojí. U dveří se zarazil. "Doktor by byl na vás pyšný, Abby." Což neměl dělat, protože v tu chvíli se znovu dala do pláče.

18

Brandt s Cushingem tu měli už půl hodiny být a Parksovo podráždění vzrůstalo s každou minutou. Nakonec se mu podařilo zjistit, že jsou v budově Informací - to ho mělo napadnout, že Walton se bude chtít pochlubit - a se zájmem vypoaslechl průvodcův dodatek, že Glidden je tam s nimi. Od Gliddena se toho Brandt moc nedozví, řekl si. Ten šedivý muž si dá pozor, aby se vyjádřil, ať tak či onak.

Ale nakonec se musel potýkat s Cushingem, když se objevili. Sekretářka jim uvařila kávu a on nalil koňak z baru v jeho kanceláři. Pětihvězdičkový Hennessy; to by měl Cushing ocenit. Když dopili, zeptal se: "Tak jsme připraveni? První prohlídka začala už před hodinou, ale snad můžeme zařídít další."

Cushing se pohodlně opřel na gauči a dal si nohy křížem. "Už jsem jednu prohlídku absolvoval," řekl mile.

"Tuhle si můžeme odpustit a začneme hned k věci."

"Jedna elektrárna jako druhá," zamumlal Parks zdvořile. Brandt měl svoje informační zdroje a Cushing bezpochyby také. Prohlídka mohla být nesmírně důležitým začátkem jeho útoku a jediným důvodem, proč by Cushing chtěl odmítnout, by mohlo být, že už předem ví, co mu ukážou. Něco jiného je čist stížnosti v dopise a něco jiného podívat se na skutečný důkaz toho, nač si dopis stěžuje.

"Jestliže máme vědět, o čem tady hovoříme, budeme se bohužel muset po elektrárně projít," pokračoval Parks ještě zdvořile. "Kromě toho jsem už objednal elektromobil."

V předsínce se Walton napůl zvědavě, napůl štitivě dotkl prsty bílého obleku pro práci v aktivním prostředí. Možná že se mu nelíbí stíh, pomyslel si Parks. "Chápu, že je nosí technici, ale proč my? Přece nebudeme v silně radioaktivních místech elektrárny dlouho, nebo ano? Musím ještě naplánovat zítřek."

"Jerry -" začal Brandt.

"Je to předpis," přerušil ho Parks. "A nezapomeň na kuklu a kyslíkovou bombu."

Walton se ošíval. "Možná že bych nemusel jít s vámi všude," začal. "Potřebuji si ještě zajít na ochoz a vyzkoušet si nějaká místa pro kamery. Myslím, že odtamtud seshora bychom mohli pořídit dobré záběry."

"Dobře," souhlasil Parks. "Jenom se, prosím tě, nepleť lidem pod nohy." Jedno plus je, že se nebude plést jemu, pomyslel si.

Další etapou prohlídky byla generátorová hala číslo dvě. Vyšli na ochoz, z něhož byl rozhled na celou halu. "Safru, to je jako z vědeckofantastického románu," pochoval si Walton.

Parks se usmál. Hala byla obrovská a téměř antisepticky čistá. Přesto byl ve vzduchu jemný závan maziva, a jakmile se masivní turbíny a na ně napojené generátory daly do pohybu, převládla pronikavější pach ozónu. Čtyři tandemové čtyřproudové turbíny s mezipřehříváním působily fantastickým dojmem, to musel přiznat. Jejich dlouhá, lesklá tělesa byla natřena svítivě bílým emailem. Potrubí sekundárního výměníku se skrývalo pod podlahou. Jednu chvíli ho napadlo, že je všechny vezme dolů do jedné z přístupových chodeb, aby se podívali na to mohutné potrubí, ale pak ten nápad zavrhl.

"Tohle mi budou muset ofotografovat," řekl Walton nadšeně. "Srdce celé výrobní části elektrárny."

"To tedy vůbec ne," opravil ho Brandt. "Tato část zpracovává pouze tepelnou energii z Prométhea Dvě. Jsou tu další tři generátorové haly, jako je tahle."

Walton jenom v údivu kroutil hlavou. Parks měl kupodivu radost z toho, že tohle zařízení udělalo na Waltona takový dojem.

Když se vrátili k elektromobilu, zeptal se Cushing: "Čistě teoreticky, Parksi, kdybyste neměl žádné problémy, jak dlouho by vám trvalo uvést elektrárnu do provozu, když byste ji spouštěl po delším prostoji?"

"Říkáte žádné problémy?" zeptal se Parks obezřetně. "Taková situace prostě neexistuje, pane Cushingu."

"Teoreticky," trval na svém Cushing.

Parks zpomalil, aby zahrnul za roh. Ať to řekne jakkoli, bude jeho odpověď považovat za vyjádření. "V tuto chvíli jsou reaktory Dva, Tři a Čtyři na pohotovostní teplotě. Mohli bychom je spustit během několika hodin." Podíval se na Cushinga. "Takhle nějak si představujete ten váš nový termín?"

Cushing stiskl rty. "Nedělejte si blázný."

"To se mi nestává."

"Špatně ses vyspal, Gregu?" zeptal se Brandt rovnou.

Parks zavrtěl hlavou. "Ne, špatně se mi pracuje."

U velínu je představil ustaranému Delanovi a jeho týmu, pak se pokusil vyložit, co je možno pozorovat na přístrojové desce Waltonovi, který se už zjevně nudil a těšil na oběd. "Operátor sedí uprostřed přístrojové desky. Vpravo sleduje činnost turbín, generátorů a pomocných zařízení, vlevo pak činnost vodních okruhů, výměníku a kondenzátoru. Celý systém jsme velice zjednodušili." Walton se na něj díval zamlženými očima. "Slyšíš, co povídám, Jerry? Ty to budeš muset všechno vysvětlovat novinářům. Neudělá to dobrý dojem, když nebudeš vědět, o čem mluvíš." V místnosti někdo vyprskl smíchy a Walton sebou škubl a zpozorněl. Ukázal na řadu červených signálních světel na vrchní části přístrojové desky. "K čemu je tohle?"

"To je poplašné zařízení. Návětní terč ve střední části přístrojové desky je napojen na neutronový monitor. Když se rozsvítí, musí operátor provést havarijní zastavení reaktoru - prakticky to má za něj už udělat počítač."

"Kolik času potom zbývá na ruční snížení výkonu?" zeptal se Cushing.

"Dvě vteřiny," odpověděl pomalu Parks. "Dvě předlouhé vteřiny."

Když vyšli z velínu, zastavil ostatní u elektromobilu, než nastoupili. "Zajímavé, že?" zeptal se mírně sarkasticky. "A ještě zajímavější je to, že Fultonův subdodavatel předělával programy pro tuhle aparaturu čtrnáctkrát - tak jen si to spočítejte. A k tomu máme pořád ještě další kritické úkony, které musíme provádět ručně." Zvedl ruku. "A to je pouze začátek. Přístroje by měly ukazovat teplotní změny v kterémkoli kritickém místě reaktoru a rovněž tak lokální neutronové toky. Teoreticky je to v pořádku, v praxi ovšem horší. Za měsíc nám vynechá v průměru deset čidel. A my si nemůžeme dovolit rozhodit celý reaktor jenom proto, abychom vyměnili vadný detektor. To ovšem znamená, že se nám může těžce poškodit palivový článek, a my o tom nebudeme vědět."

"Gregu, tohle snad můžeme probrat později," řekl Brandt trochu navztekaně.

"Ne, rád bych si to poslechl rovnou," řekl Cushing. Na tváři se mu objevil náznak úsměvu. "Došlo k nějaké závadě v poslední době?"

Nemýlil jsem se, pomyslel si Parks, někdo Cushinga informoval. "Ne - ale tenhle měsíc byl podle mého soudu výjimečný."

Cushing přikývl. "Jenom jsem najednou nevěděl. Nevzpomínám si, že bych byl dostal v poslední době nějaké

stížnosti, a vím, že byste mi určitě dal vědět, kdyby bylo k něčemu došlo."

Připadám si jako paranoik, pomyslel si Parks. Cushing mu čte myšlenky. Ale stejně se domnívá, že tu má Cushing informátora přímo z jejich řad, a řekl by, že to je Abrams.

Rozjel elektromobil a popojel asi sto metrů chodbou a zastavil před dvojími dveřmi. Brandt se na něj překvapeně podíval. "Co je tady, skladiště?"

"Moje muzeum," odpověděl Parks stroze. Odstrčil dveře, vešel dovnitř a rozsvítil. Místnost zaplňovaly dřevěné police, na nichž ležely různé součásti zařízení elektrárny, většinou kousky trubek a řada ventilů. Na některých součástkách byla patrná koroze, jiné byly dosud obalené mazivem a zabalené do polyetylenových sáčků, v nichž přišly.

Parks přešel k lavičce u zadní stěny, na níž spočívalo pět těžkých armatur ventilů, z nichž každá měla pětadvacet centimetrů v průměru. Na korkové stěně nad lavičkou byla připevněná velká hnědá obálka. "Všechny tyto součástky patří ke vstupu chladicí vody do reaktorové nádoby," řekl. "Jsou všechny zbrusu nové - nikdy jsme je neinstalovali, díky bohu." Otevřel obálku a vyklepal z ní nějaké rentgenové snímky. "Když se podíváte na negativy, zjistíte, že každá z těchto součástí je alespoň na dvou místech prasklá. Chtěl by snad někdo napsat práci o tom, jak dlouho by vydržely vibrace čerpadla?"

"Co vy na to, Hilary?" navrhl Cushing galantně.

Brandt zrudl. "Od toho máme zkušební dobu - aby se pořádné zařízení a součástky projevily v praktickém použití. Nikde na světě neseženete dokonalou armaturu. Nedávno začal Fulton používat ultrazvukovou kontrolu a procento nekvalitních výrobků se značně snížilo." Byl dopálený, přeskakoval mu hlas. "Já jsem ty tvoje zprávy taky četl, Gregu. Ale za celý uplynulý měsíc sis na tyhle ventily nestěžoval."

"Řekl jsem jen, že takhle vypadají Fultonovy součástky," odpověděl klidně Parks. "Nemohli jsme přezkoušet všechno."

"Tvoje zpráva neobsahovala žádný návrh na zlepšení. Co chceš dělat?" vyjel na něj Brandt.

Parks chvíli zaváhal, pak se rozhodl, že to riskne. "Chci rozhodit celé chladicí zařízení a kousek po kousku je přezkoušet."

"To nepřipadá v úvahu!" vybuchl Brandt.

Cushing máchl rukou a ukázal na ostatní poličky v místnosti. "Rozumím-li tomu dobře, všechno v téhle místnosti spadá do stejné kategorie - je to zařízení a součástky, které neodpovídaly předepsané normě?"

"Ano, všechno, co jsem zatím našel," řekl Parks.

"Za jak dlouhou dobu?" Cushing pokýval hlavou. "Vím, je to všechno ve zprávách. Ale sotva bych si z paměti vybavil, jak to tam stálo."

"Od té doby, co jsem tu nastoupil, to znamená za půldruhého roku."

"Jaká část těch nedostatků se opakuje?"

"To záleží na tom, co myslíte tím opakováním. Za poslední měsíc jsme neměli čas zkoušet některé věci znovu. To je jeden z důvodů, proč žádám o prodloužení termínu."

"Jistě," řekl Cushing chladně. "Chcete odložení termínu, abyste si našel další vadné součástky, aby vám zase prodloužil termín. Myslel jsem, že řídíte elektrárnu, pane Parksi, a ne pojišťovací laboratoř."

"A já jsem si zase myslel, že jste místopředseda výboru pro bezpečnost reaktorů," řekl Parks dopáleně.

"Myslel jsem, že vás tyhle vzorky budou zajímat. Měly by - ale jak se zdá, není tomu tak."

Ted' bylo na Cushingovi, aby se zarazil. "Zajímají mě," řekl nakonec. "Vělice. Ale fakt je, že za poslední měsíc u vás nedošlo k žádné důležitější závadě. Třeba jste nemohli zrentgenovat všechno, ale ani ty, co už fungují, neprojevily vadu. Kdyby se tak stalo, předpokládám, že byste nám to hlásil."

"Ano, to je pravda," připustil klidně Parks. "Za poslední měsíc nám nevynechala žádná větší součást instalace. Poslední prohlídka Prométhea Jedna byla úspěšná. Zdá se, že všechno je celkem v pořádku, ale nemohu zaručit, že to tak bude i zítra."

U oběda v kantýně firmy si našel Parks záminku, aby mohl sedět s Brandtem u zvláštního stolu. Cushing s Waltonem seděli spolu s Abramsem a Gliddenem u stolu na opačném konci místnosti.

"Snažíš se o to, abych ty vypadal jako úplný blbec, Gregu?" zeptal se Brandt potichu., Jestli ano, pak se ti to daří."

"Snažím se, abych za dva dny nevypadal jako blbec já," řekl Parks. Nabodl kousek másla, aby si namazal tvrdý rohlík. "Vzal jsi mě sem na určitou práci a tohle je součást té práce."

"Dejme tomu - ale uvědomuješ si, kolik nás to bude stát času a peněz, když rozhodíme celé chladicí zařízení?"

Parks kousl do karbanátku a s plnou pusou řekl: "Uvědomuješ si ty, co by to stálo Western, kdybychom museli elektrárnu zastavit už za normálního provozu, když by nám selhalo chlazení?"

Brandt zavrtěl netrpělivě hlavou. "Myslím, že vzhledem ke smlouvě s Fultonem bychom těžko mohli žádat takovou prohlídku, ledaže bychom to platili sami."

"Nemají ve smlouvě něco o penále?"

"Jistěže mají. Ale jedná se o to, jak budou součásti fungovat během času, a Fulton by nás mohl žalovat, kdybychom po něm chtěli, aby zaplatil tuhle kontrolu."

Parks zuřivě nabodl další kousek másla. "Fulton nedodával dobrý materiál rovnou od začátku. Kterej chytrák mohl jenom vymyslet, aby se chladicí potrubí pro všechny reaktory vedla jedním kanálem? Jeden z Fultonových génů, kterých má vždycky dost?"

"K tomu došlo šest měsíců před tím, než jsi tu nastoupil, takže za to odpovědnost neneseš," odpověděl nevzrušeně Brandt. "I u toho sebedražšího projektu musíš počítat penízky, Gregu."

"Takže když se porouchá jedno, vynechají pak všechna."

Brandt už se zlobil. "Nech toho, Gregu. Procento pravděpodobnosti je v tomto případě mizivé."

"Četl jsi Lernerova hlášení," řekl Parks ostře. "Můžu ti předložit pásky, kde máme záznam zkušebního provozu za minulých šest měsíců, kdy jsme simulovali selhání, včetně poruchy v aktivní zóně. Bezpečnostní zařízení se prostě nezapne včas. Potřebujeme alespoň další dva týdny, abychom zařízení zdokonalili a vychytali mouchy. Jinak riskuješ to, že budeme muset tuhle elektrárnu vyřadit z provozu třeba na rok." Převaloval v ústech hlt coca-coly, aby zahnal pachův mastného karbanátku. "Kolik by nás pak za ten rok stály úroky na půjčkách, Hilary? A kdyby se něco stalo a zamořili jsme elektrárnu, kolik času a peněz by to pak stálo, než bychom ji odmořili a znovu spustili? Jestli bychom na tom vůbec úplně nezkrachovali."

"Nekřič tak!" řekl Brandt zostrá. "Dobrá, promluvíme s Lernerem; prohlédnu si záznamy zkoušek. Ale věř mi, že na nás opravdu tlačí, abychom tuhle elektrárnu zapojili do sítě - a má to být skutečně už pozití. Měl jsi víc než půl roku na to, abys všechno přezkoušel, Gregu. Přejímací skupiny neshledaly žádné vážnější nedostatky, a že ti kontrolori dovedou být důkladní. Chceš strávit zbytek života tím, že budeš hledat nedostatky na téhle elektrárně? Někdy přece musíš přestat. Musíš se rozhodnout, jak velké riziko si můžeme dovolit. Nemusíš mi povídat, že tu na sebe naráží risk na jedné straně a zisk na druhé jako u všech atomových elektráren. Riskovat jednu možnost ze sta je pro nás nepřijatelné, jednu z tisíce si taky nemůžeme dovolit. Ale co když je to jedna z miliónů? Nebo jedna ke třem stům miliónům? Kde stanovíš tu mez? Western má šest tisícimegawattových elektráren už zapojených v síti a já jsem na ně na všechny musel dohlížet. Stále ještě jsi mě nepřesvědčil, že máš důvod k obavám."

Parks seděl, mlčel a usrkával kávy. "Co by mě to asi stálo, abych ti to dokázal?"

Brandt pokrčil rameny. "Nevím - ale jakmile něco takového uvidím, bud si jist, že to uznám. V tom případě já sám elektrárnu zastavím, nebudeš to muset udělat ty."

Brandt mluvil teď přesvědčivěji a Parks si uvědomil, že začíná váhat. "Už jsem se tě jednou ptal, Hilary, jak moc si může dovolit Cushing? Vypadá na mnohem víc, než naznačuje jeho funkce."

"Vyzná se," začal Brandt opatrně. "Má dobré styky s bankami, na Harvardu si udělal ty správné konexe. Specializuje se na financování elektráren. Kterákoli banka tě může samozřejmě odmítnout, ale stačí doporučení od Cushinga a je to v suchu. Všeobecně se to neví, ale to on zařídil úvěry pro různé elektrárenské společnosti. Jeho přátelé pomohli Westernu financovat ten náš podnik. A v neposlední řadě dělá ještě prezidentovi poradce v otázkách jaderné energie. Myslím, že ten projev na sjezdu byl jeho nápad."

"O co mu jde?"

"O co těmhle lidem vlastně jde? O osobní prestiž, o to, kdo hýbe figurkami ve skutečnosti."

"To, co dělá, je ovšem v rozporu s tím, co by měl dělat," řekl Parks pomalu. "Nechyly se toho ještě noviny?"

"Myslíš si, že bych mohl dokázat cokoli z toho, co jsem řekl?" Brandt se upřeně díval do svého talíře.

"Jakýpak rozpor, Gregu, prosím tě, takhle to chodí všude v tomhle státě. Podívej se na prezidenta! Podívej se na viceprezidenta! A když se do tebe nepustí zrovna Times nebo Post, nikdo jiný to neudělá. Většina reportérů naráží, už když začnou šťourat do věcí městské správy, natož pak aby se pustili do federální byrokracie. Pokud dojde k velkému skandálu nahoře, tak se o tom napíše. Ale co ti, co jsou o něco níž, vládní manažeři? Tam se nikdo neodvážá strkat nos a tam právě se ta kolečka otáčejí, tak se všechno dojednávává." Zavrtěl hlavou. "Tady nejde o žádný rozpor zájmů, tady se vůbec nejedná o žádný rozpor, Gregu, to jsou pouze zájmy."

Parks beze slova dopil kávu; pak vzhledl a uviděl Cushinga, jak míří k jejich stolu. Cushing si pozorně prohlédl Brandta, určitě přemýšlel, o čem si spolu povídali. "Vy vedete naši exkurzi, Parksi. Co přijde teď?"

Parks si otřel ústa ubrouskem a stoupl si. Bude ten karbanátek cítit ještě celé odpoledne. "Závod na přepracování paliva, tam se vám bude líbit. Tam nemám skoro žádné námítky."

Na chodbě si Cushing zavolal Parkse stranou. "Zřejmě mě, Parksi, máte za nějakého netvora, který je tu jen proto, aby vás donutil spustit elektrárnu za každou cenu. Doufám, že mi sdělíte vše, co tu není v pořádku nebo co si alespoň vy myslíte, že není v pořádku. Nejsem v tomhle oboru žádný zajíc, prošel jsem těch elektráren spoustu a jsem si skoro jist, že mi nemůžete ukázat nic, co už jsem předtím někde neviděl. Rozhodně jste to tedy ještě neudělal. Ale já musím zvážit možnosti, a jak vám jistě pan Brandt řekl, nemůžete elektrárnu věčně jen zkoušet." Podíval se na Parkse upřímně. "Poslední slovo bude vaše, to dobře víte. Jste tady ředitelem."

Byl samá velkodušnost a otevřenost a Parks si uvědomil, že se zoufale snaží mu uvěřit. Kdyby mu bylo o deset let mlaď a měl menší zkušenost, asi by uvěřil. Jenom přikývl a nastoupil do elektromobilu.

Jízda chodbami k závodu na přepracování paliva trvala dobrých pět minut. Zářivky na stropě ubíhaly s jednotvárnou pravidelností. Pak projeli bezpečnostními dveřmi a po obou stranách se objevily horké komory pro přepracování paliva. Několik prvních bylo prázdných a nepoužívaných.

"Instalujeme tady nové sprchovací zařízení na spláchnutí radioaktivního prachu v případě nehody," vysvětloval Parks. "Proto tu vidíte u zdí všechny ty trubky a elektrické kabely."

Odolal pokušení vjet do zatáčky po dvou kolech a za rohem prudce zabrzdil. Po jedné straně chodby stál pracovní stůl a na něm ležely jakési kabely a instalační krabice a také přenosná elektrická pila. Kus kabelu se odroloval a vyčníval do chodby.

Parks se rychle ohlédl, jestli se při tom rychlém zabrždění nikomu nic nestalo, a pak odešel k nejbližší komoře. Dva muži uvnitř byli oblečení do kompletních vzduchotěsných obleků a za sebou tahali trubice s přívodem vzduchu. Parks stiskl tlačítko dorozumívacího zařízení pod okénkem.

"Kam se ksakru ztratili elektrikáři?"

Jedna z postav se pomalu otočila a zapnula na vnitřní straně mluvítko. Zpoza otvoru pro obličej vykoul Marical. "Nejspíš jsou na obědě."

Na hloupou otázku hloupá odpověď, pomyslel si Parks. "Až se vrátí, řekněte jim, ať odstraní ty věci z cesty." "Tohle přijde taky do hlášení, Parksi?" zeptal se Cushing, když se Parks vrátil k elektromobilu. Vesele se tomu zasmál.

Parks pomalu projížděl spojovací chodbou a zkušeným okem pozoroval operátory. Na vnější straně komor se legračně potýkali s dráždly manipulátorů. Uvnitř komory mechanické čelisti napodobovaly jejich pohyby, zvedaly ozářené palivové pruty a nakládaly je na transportéry, kde je velké nůžky stříhaly na kousky. Tyto úlomky pak padaly do kontejnerů, jež se později zatavovaly.

Parks vedl suchý monolog, vysvětloval procedury včetně odsávání pilin a prachu, které zajišťuje bezprašné prostředí v komoře.

Walton si poslušně zapisoval poznámky do zápisníku, až nakonec prohlásil: "Dáváte si velký pozor. Je to skutečně tak nebezpečné?"

"Je to ještě nebezpečnější, než si dovedeš představit," řekl Parks. "Přesvědčíme se raději dvakrát, že okna jsou vzduchotěsná. Samotné komory jsou dokonce pod mírným podtlakem, aby nedošlo k případnému unikání vzduchu ven."

Minuli komory, Parks zahrnul za roh spojovací chodby a vyjel na široký ochoz, odkud bylo vidět řadu velkých nádrží na vodu. Asi třicet metrů odtud jeřáb překládal vyhořelé palivové svazky z otevřené nádrže s vodou posazené na elektromobilu do jiné, větší nádrže.

Walton se dlouho díval a pak se otočil k Parksovi: "Ty nejsou všechny z Prométhea, že ne?"

"Přepracováváme palivo z celé země," řekl Parks. "A taky ze zámořských elektráren. Máme smlouvu s Fultonovými inženýrskými stavbami na přepracování paliva z jejich zahraničních podniků." Zmlkl a díval se, jak svazky klesají pod hladinu. "Máme ještě další dvě haly, jako je tahle. A budujeme čtvrtou."

Walton se vyklonil přes zábradlí ochozu. "Tomu říkám slušná hromada ozářeného paliva, co?"

"Slušná," suše potvrdil Parks. Podíval se na Cushinga. "Pomalu nemáme dost místa. Fulton vyrábí další a další reaktory a to znamená, že nám sem chodí stále více paliva na přepracování."

"A to se vám nelíbí?" zeptal se Cushing. "Proč ne?"

"Zčásti proto, že je to nebezpečné," odpověděl Parks. "A taky proto, že nemám rád, když se ze Spojených států dělá popelnice na jaderný odpad." Chvilí o tom přemýšlel. "To by se ti třeba mohlo hodit, Jerry. Až budeš dělat ten pořad pro televizi."

19

Senátor Hoyt: Doktore Cohene, mohl byste nám jakožto odborník na nemoci ze záření povědět o dlouhodobých následcích zamoření v důsledku neštěstí v Cardenas Bay?

Dr. Cohen: Nemohu vám v tomto prípade, pane senátore, poskytnout tolik informácií, kolik byste si práľ. Nejdůkladnější studie byly vypracovány na podkladech Hirošimy a většina z nich je prakticky nepoužitelná.

Senátor Hoyt: Jak to myslíte "prakticky nepoužitelná"?

Dr. Cohen: V Hirošimě jsme porovnávali výskyt rakoviny, leukémie, dětské úmrtnosti a jiných nemocí, které mají souvislost s ozářením, s výskytem v kontrolní skupině. Původně byli ovšem kontrolní skupinou Japonci, kteří žili na předměstí Hirošimy. Neuvědomili jsme si, že byli vystaveni značnému spadu po větru. Výsledkem bylo, že výskyt nemocí spojených s ozářením byl u nich zrovna takový, ne-li větší než u testovaného obyvatelstva. Později jsme si našli vhodnější kontrolní skupiny. Výsledky ještě nejsou skončeny.

Senátor Hoyt: Nejsou skončené? To znamená, že rozsah následků neštěstí v Cardenas Bay také ještě není znám?

Dr. Cohen: Přesně tak. Musíte si za prvé uvědomit, že neexistuje něco takového jako bezpečná nebo "prahová" dávka ozáření. Jde pouze o statistický přístup. Následky radiace jsou kumulativní, jakékoli další ozáření výsledek zhoršuje. Kromě toho musíte vzít v úvahu, že většina prvků obsažených v radioaktivním spadu má velice dlouhý poločas rozpadu.

Poslanec Paine: Pretože se môj kolega, poslanec Holmburg, dnešního líčení neúčastní, budu muset klást otázky, jež obvykle přenechávám jemu. Co se přesně rozumí pod pojmem poločas rozpadu?

Dr. Cohen: Stručně řečeno poločas rozpadu radioaktivního prvku je čas potřebný k tomu, aby vymřelo poloviční množství jeho radioaktivity. Jestliže má určitá látka dejme tomu poločas rozpadu deset dní, pak polovina její radioaktivity vymizí během těchto deseti dnů. Polovina té zbývající během dalších deseti dnů a tak dále.

Poslanec Paine: V tom případě to snad nepředstavuje takový problém.

Dr. Cohen: To jsem uvedl pouze jako příklad. Poločas rozpadu stroncia 90 - to je radioaktivní prvek podobný vápníku, jenž se obvykle vyskytuje v kravském mléce - je osmadvacet let. Poločas plutonia je přibližně dvě stě čtyřicet tisíc let.

Senátor Stone: Stále se tady hovoří o plutoniu, doktore. Je skutečně tak nebezpečné?

Dr. Cohen: To záleží na tom, jak se na to díváte. Plutonium vyzařuje paprsky alfa a kus papíru stačí k zastavení jeho záření.

Senátor Stone: Pak se těžko dá hovořit o nějakém nebezpečí, doktore.

Dr. Cohen: To je bohužel jen jedna stránka toho problému. Pravdou zůstává, že je to jedna z nejnebezpečnějších látek, kterou člověk zatím zná. Částička velká jako zrno prachu může způsobit rakovinu plic, pokud ji vdechnete. Malé množství rozpustné soli plutonia, které se dostane do otevřené rány, se nashromáždí v kostech a zničí kostní dřeň, jež produkuje bílé krvinky. Neexistuje žádný protilek. Oběť může zemřít během jediného týdne, může vydržet třeba pár měsíců, ale odbourávání krveinek pokračuje. Ten člověk zemře, třeba až po několika

letech, na anémii. Ale o tom, že zemře, není pochyb.

Senátor Stone: Doufám, že usuzuji správně, jestliže se domnívám, že jedním z důvodů katastrofálních následků neštěstí v Cardenas Bay bylo samotné množství radioaktivních látek, které zde byly nashromážděny ?

Dr. Cohen: Zděsil jsem se, když jsem se dozvěděl, kolik jich bylo. Závod na přepracování paliva v Cardenas Bay sloužil nejen Prométheu, ale reaktorům po celém světě. Celkové množství použitých palivových prutů zde shromážděných bylo strašlivé. Byly to jednak palivové pruty ve vodních nádržích, kde se odvádělo jejich rozpadové teplo, jednak ty, jež čekaly na další zpracování. Radioaktivní odpad představoval aktivitu v celkové hodnotě miliard curie - slyšel jsem dokonce, že více než padesát miliard curie.

Senátor Stone: Mohl byste nám to nějak přiblížit, doktore? Stačilo by jednoduché srovnání.

Dr. Cohen: Pro porovnání nám dobře poslouží radon, plyn, který se nachází v uranových dolech. Jedna triliontina curie radonového plynu na krychlový metr vzduchu je desetkrát větší než maximální přípustná dávka pro horníky.

Senátor Stone: To je přišerné. Nechápu, jak se to všechno mohlo stát, kdo mohl dovolit, aby se to stalo.

Dr. Cohen: Už po léta bylo běžnou praxí, že výrobci, kteří prodávají reaktory do zámoří, mají jako součást prodejných smlouv klauzuli o přepracování použitého paliva.

Poslanec Paine: Takže my prodáváme a taky po sobě uklízíme, že ?

Dr. Cohen: Dalo by se to tak říci.

Senátor Clarkson: Dejme tomu, že chápu finanční stránku, ale nad etickou stránkou celé věci prostě zůstává rozum stát. Řekl bych, že dřív by něco takového Kongres prostě nemohl dovolit.

Dr. Cohen: Já nejsem psycholog, pane senátore, ale řekl bych, že to je zřejmé. Pro laika je zatraceně těžké - to prosím ve vši účtě ke kongresmanům, těm dnešním i dřívějším - většina z vás jste laiky - aby se pustil do problémů záření. Nemůžete to vidět, nemůžete to nahmatat, nedá se to očichat. Krom toho představuje nebezpečí, které se třeba projeví až po nějakých deseti patnácti letech. V případě Cardenas Bay se na budoucnost prostě vůbec nebral zřetel.

20

Parks se opřel o sklo hlavního ochozu a poslouchal, jak Jeffries v pozadí zkouší jednotlivé programy. Kontroloval spíš přístrojovou desku než Jeffries. Až přijde čas elektrárnu spustit, vezme si patrně přístrojovou desku na starost sám, i když skutečnou práci stejně musejí udělat ve velínu.

V reaktorové hale dole pod ním sejmuli víko reaktorové nádoby a položili je do rohu spolu s vnitřním vysoušečem páry a dalšími součástmi. Mostový jeřáb se pohyboval nad otevřeným reaktorem, drapák na palivo se ponořil hluboko do vody, aby vytáhl zdeformovaný palivový článek.

"Kde jsi nechal naše hosty?" zeptal se někdo těsně u něj.

Otočil se. "Šli na koňak do mé kanceláře, Barney." Rychle se podíval na hodinky. "Tak za pět minut si je tam vyzvednu a půjdu jim ukázat skladovací komory. Walton má představu, že to bude něco jako Fort Knox zevnitř."

"Sleduj toho idiota, co řídí jeřáb," zamumlal Lerner s pohledem upřeným dolů na reaktorovou halu.

"Proč?"

"On je totiž živoucím důkazem Murphyho zákona."

"Jakého Murphyho zákona?"

"Jestli se něco může pokazit, tak se to určitě pokazí." Dneska ráno si najel moc blízko k vysoušeči páry a drapákem se zaryl do boku."

"Zničil něco?"

"Museli jsme vyměnit část závěsného oka na zařízení. Ztratili jsme tím hodinu."

"Simmons by tohle snad neudělal."

"Taky to nebyl Simmons." Parks se na něj udiveně podíval. "Vyčerpal si svoje přípustné ozáření na tenhle měsíc a museli jsme ho přeložit jinam. Vzali jsme na to nějakého chlapíka z Iron Grove. Jenomže ten se v těchhle jeřábech nevyzná. Pořád ta samá písnička."

Nemohli posílat svoje řádné zaměstnance na výměnu paliva nebo na demontáž, kde by dávka záření mohla být příliš vysoká, uvědomil si Parks. Takže si v klasických elektrárnách Westernu školili pomocný personál a přibírali lidi, když to bylo potřeba. Byl to dobrý nápad - až na to, že tihle přespolní toho tolik nezvládli a ani neměli takový zájem. Ale jedinou alternativou bylo vystačit s personálem, který měl v sobě už takovou dávku, že by musel na rok jít pryč.

"Kolik dalších lidí jsme museli vyměnit?"

"Asi dvacet - všechny na riziková místa."

S tím nic nenadělá, pomyslel si Parks. Jenom musí dávat ještě větší pozor než dosud. "Jak pokračujete?"

"Přečti si moje hlášení. Právě jsem ti je položil na stůl."

Něco v jeho hlase Parkse přinutilo, aby se na něj znovu podíval. Vypadal zachmuřeně a utahaně a Parksovi bylo jasné proč.

"Řekni mi to sám, nemusíš to povídat slovo od slova."

Lerner se znovu navztekal. Trochu víc, pomyslel si Parks, než by situace vyžadovala.

"Dovolíš, abychom elektrárnu spustili, že?"

Parks se odvrátil. "Ještě jsem se nerozhodl."

"Proboha, máš po ruce všechny ty vadné ventily a potrubí, které potřebuješ. Máš v záloze hlášení o vadných palivových prutech. Záznamy jednotlivých procesů jsou tak mizerné, že už si začínám myslet, že tohle místo má smůlu. Budeš to stejně nakonec muset zastavit - a ani Abrams, ani Glidden ti nepomůžou."

To Parkse popudilo. "Proč myslíš, že jsem jim nařídil, aby sepsali hlášení?"

"Tak na tohle spoléháš?" Lerner měl dojem, že ho chytil a že ho tak snadno nepustí. "Zítra to bude házet jeden na druhého, to uvidíš. Všichni budou chtít, abychom elektrárnu spustili, ale nikdo si to nebude chtít vzít na triko. Bude to, jako když se hraje škatule, hejbejte se!" Na chvíli přestal, oči se mu zúžily. "Mohl by sis zavolat do Washingtonu, mohl by ses na Cushinga vykašlat. Mohl by sis nechat zavolat přímo předsedu výboru." Parks neodpověděl a Lerner se zeptal: "O co jde? Bojíš se, že přijdeš o flek?" Neskryval svoje opovržení. "Nic se neboj, nepříjdeš o něj. Mě vykopnou. Já to totiž celý zastavím sám, když na to přijde. Mám na to pravomoc a deset dalších lidí taky. Nejsi tu sám."

"Ty si opravdu myslíš, že by se ti to podařilo, Barney?" Parks se netajil sarkasmem. "Když tu Cushinga máme přímo u nosu? Jenom by mu to ohlásili a on by se vrhnul na mě."

Lernerovi ztuhla tvář. "Nevím, jestli by to takhle dopadlo nebo ne. Ale aspoň bych se postavil." Otočil se a odcházel, pak se zastavil u výtahu. Parks věděl, co přijde. Lerner čeká už celý den na příležitost, aby řekl své.

"Včera večer jsme se s Karen pohádali." Lerner se kousl do rtu, pak pokračoval celý bledý. "Šel jsem za ní domů, abych se omluvil. Nevrátila se. Vůbec se večer nevrátila. Dneska ráno přijela do práce tvým stejším."

Parks ještě chvíli pozoroval jeřáb - Lerner má pravdu, ten člověk to s tím opravdu neumí. "Vždycky ji chodíš kontrolovat?"

Lerner se chvíli pohupoval na patách a svíral ruce v pěst. "Asi ano," řekl bezvýrazně.

"Ona tebe taky?" Parks se znovu zadíval oknem do reaktorové haly. "Je dospělá, Lerner, může si dělat, co chce. Jestli ti tohle nestačí, vyřešíme to pistolemi. Mohl bych dokonce koupit meče na souboj. Ale dohodneme se mimo pracovní dobu, ano?"

Lerner zrudl, rychle se otočil a seběhl ze schodů. Jedná jako kluk, pomyslel si Parks s opovržením. Pak mu ho najednou přišlo líto. Než člověk dospěje, projde si různými traumaty, ale není to u každého ve stejném věku. Lernerovi se to patrně děje teď.

Počkal, až dozněly Lernerovy kroky, pak sjel výtahem dolů. Byl čas vyzvednout Cushinga s Brandtem. Dole ve skladu paliva, hned vedle hlavní reaktorové haly, několik mužů pomocí kladky skládalo bednu s palivovými články. Najednou se ozvala dutá rána a dozorčí zavolal: "Pozor, Víku!"

Muž, který upustil článek, měl na sobě obyčejné montérky. Byl tu jako náhradník za jejich vlastního zaměstnance. Parks přispěchal k dozorčímu. "Zkontroluj ten článek, jestli se mechanicky nepoškodil, Walte."

"Jistě, Gregu, hned." Pak se zatvářil omluvně. "Přece bych to nepustil dál jen tak, Gregu."

Všichni jsou unavení, pomyslel si Parks. Už měsíc dělají přes čas, někteří dozorčí jedou stále na dvě směny. A pak ho napadlo, kolikrát se tohle už asi stalo, když nebyl zrovna nablízku, aby o tom věděl. Kolikrát to asi nechali být? Kolikrát to nějaký dělník prostě neohlásil? Lini, hloupi a nedbalí lidé, kteří se spoléhají na to, že někdo jiný bude napravovat jejich chyby. A na ty, kteří dělají poctivě, je ten tlak příliš velký, nemůžou vydržet...

Začíná mít pocit, že se chytá stěbel. Už několik měsíců se nestalo nic doopravdy závažného - nic, s čím by se byl ještě nesetkal. A měli teď elektrárnu dost zabezpečenou. Když vynechá jedno bezpečnostní opatření, je tu další a pak ještě další. V tom měl Brandt pravdu. Dříve či později se prostě musí začít lovit anebo sundat návnadu. Kdyby chtěl, mohl by stále kontrolovat. Riziko, že se něco porouchá, je jedna ku třem stům miliónům, říkali to tak?

A co se to děje se mnou? napadlo ho najednou.

A pak přišel na odpověď. Chladicím systémem elektrárny už neproudí voda, ale jeho krev. Dal do toho ze sebe příliš mnoho a teď jde vlastně o to, že má spustit sám sebe. A nechce se mu do toho. Stejně tak jako Brandt se blíží k bodu, kdy bude muset uznat, že na elektrárně není v podstatě žádná větší závada. Ale trpkou pravdou zůstává, že toho tu bylo příliš mnoho, něco mu říká ne. Poslední měsíc měli prostě štěstí, nic víc, a příští týden nebo ten následující může začít ta samá série drobných závad a větších chyb ve výpočtech.

Lerner má pravdu, pomyslel si. A ať už je jaký chce, aspoň se nebojí se postavit proti.

Ze mě se stává další Hilary Brandt.

21

To je tedy pořádný rozdíl, pomyslel si Kamrath. Doktorova ordinace ve městě byla výlučně domácká. Tahle připomínala něco z nemocnice ve velkém městě - samý chrom a nerez ocel, byla tak dokonalá, že by se tu dalo na místě operovat.

"Tak tohle je teda něco," řekl nahlas.

Karen Gruenová se zasmála. "Je to ta nejlepší ordinace, co se dá za peníze koupit. Bylo to, jako když si novomanželka zařizuje kuchyň v novém domě. Doktorovi dali k dispozici hromadu peněz a nakonec si nakoupil všechno, co viděl." Vzpamatovala se, úsměv zmizel. "Moc ho to bavilo, ale taky si z toho dělal legraci. Vždycky říkal, že ať jsou hrnce sebekrásnější, špatnou kuchařku stejně vařit nenaučí a ta nejlíp zařízená ordinace na světě nemůže zachránit někomu život jenom sama o sobě."

Kamrathovi se líbila, když ji viděl předešlý den večer, a teď ještě víc. Vysoká, štíhlá bruneta, mohlo jí být tak ke třiceti. Bylo zřejmé, že si dá ráno na čas, aby se upravila. A vypadá na emancipovanou ženu nebo aspoň na to, že si myslí, že je emancipovaná. Říká se, že Parks s ní něco má. A taky jeden z jeho asistentů.

Je to zvláštní, co se povídá mezi lidmi. Když jde o politiku, většinou to nesedí, ale pokud je v tom sex, jsou ty povídky většinou pravdivé.

Obešel ordinaci a zastavil se před vitrínkou s léky, automaticky se díval po stejných drogách, jako viděl u doktora doma. Je to tu jinak vedené, pomyslel si. Záznamy budou patrně úplné, kniha pacientů přesná.

"Promiňte mi to, slečno Gruenová, ale musím se vás na něco zeptat. Vím, že jste měla doktora ráda a že se vás dotkne, když budete muset o něm mluvit. Ale zeptat se musím."

Najednou si vybavil Abby, jak krmila Hippokrata a jak se jí otíral o hubené nohy. V téhle ordinaci by to chtělo kočku, aby se trochu setřel ten nepříjemný antiseptický pocit.

"Jestli vám mohu nějak pomoci," řekla Karen, "ráda to udělám."

Najednou se přistihl, že se na ni znovu dívá a že v tom pohledu je něco víc než profesionální zájem, a musel se pousmát. Člověk není nikdy moc starý, pomyslel si. Nebo aspoň by si to rád myslel. V tu chvíli si přál, aby tu byla nějaká okna a mohl se podívat ven. Někdy se mu lépe přemýšlelo, když stál u okna a díval se do dálky.

"Měl doktor na elektrárně nějaké nepřátele?"

Zarazila se. "Byla bych ráda, kdybych mohla říct 'jistěže ne', ale nebyla by to tak docela pravda. Někdy nemají někteří zaměstnanci podnikového doktora v lásce, protože mají pocit, že pro ně nedělá dost. Spousta lidí sem chodila s něčím, co nesouviselo s jejich prací, a mysleli si, že by se o to měl doktor stejně postarat. U většiny firem se tohle bere dost přísně, musíte mít povolení od svého nadřízeného, než jdete k podnikovému lékaři. Doktorovi na tom tak nezáleželo, ale někdy tomu prostě musel udělat přítrž."

"Většinou byli lidé odtud jeho pacienty také ve městěčku, že?"

"Byl to jediný lékař ve městěčku." Najednou jí na tvářích naskákaly drobné červené skvrny. "Dělal tu prakticky totéž, co ve městěčku, až na to, že ho platila firma. Jeho soukromá praxe tím trpěla. Někteří zaměstnanci mu sem málem vodili svoje děti. Skoro nikdy si nestěžoval."

Lidé ve městěčku by se mohli za ty řeči stydět, pomyslel si Kamrath. Karen Gruenová dovede cítit s lidmi a co dělá v soukromí, to je čistě její věc. "Co tu měl obvykle na práci? Týkalo se to provozu na elektrárně?"

"Šlo o běžné pracovní úrazy, jako pořezání, vyvrtnuté kotníky, pohmožděné prsty, plotýnky. Přicházeli sem, když je bolela hlava nebo když jim něco padlo do oka. A nikdy jsme nikomu neodepřeli aspirin nebo analgetika. Doktor psal také doporučení do nemocnice, když šlo o něco vážnějšího, jednou tu byl dokonce návrh na psychiatrickou léčbu."

"Firma to všechno platila?"

"To je, jako když zaměstnáváte právníka za klientský poplatek. Doktor tu sloužil dva dny v týdnu a v nutných případech byl k dosažení kdykoli. Já a Mike jsme tu samozřejmě byli po zbytek pracovní doby."

"Mike?"

"Mike Kormanski. Má na starost zpracování výsledků filmových dozimetřů. Ty dostáváme z fotooddělení od Lernerů."

"Byla tu nějaká zvláštnost, s kterou byste se třeba nesetkala na jiné elektrárně?"

"Otrava z ozáření," řekla okamžitě. Máchla rukou kolem sebe. "Proto tu máme tohle všechno."

"Můžete mi to nějak objasnit?"

Ted se přestala usmívat, byla velmi vážná. Tak tohle je slečna Gruenová ve své profesi, pomyslel si, tak ji předtím neznal. Ve svých necelých třiceti letech je naprosto kompetentní. V padesáti bude úžasná. "Na elektrárně je stále riziko, že se vystavíte ozáření. Chápejte, ozáření se kumuluje. Může to jít velice pomalu."

"Přestávám tomu rozumět," řekl Kamrath. "Co samotná nemoc z ozáření?"

"Řekněme, že nějaký člověk pracuje v hlavní reaktorové hale nebo v palivovém skladu a dojde k nehodě. Může dostat vysokou dávku ozáření. Jestliže je to moc zlé, začne mu být špatně od žaludku a dostane průjem. Po několika týdnech mu začnou třeba vypadávat vlasy. Sníží se množství jeho bílých krvinek a pak se mu třeba začnou dělat boláky na kůži. Nakonec může i zemřít - to záleží na dávce." Divně se usmála. "Je v tom ještě jeden háček. Třeba nezemře na nemoc z ozáření, ale jeho odolnost bude tak malá, že může zemřít na řadu neškodných nemocí."

"Vy jste se setkala někdy s otravou z radiace?"

"V Cardenas Bay?" Zasmála se. "Ne, to ne. V některých částech elektrárny je radiační pozadí a v případě, že pracovník překročí přípustnou měsíční dávku, dostane na čas dovolenou. Řekla jsem vám, že dávky se kumulují?"

Zamračil se. "Pak to musíte sledovat. Jak to děláte?"

Naklonila se přes stůl a poklepala na kolečko z umělé hmoty připevněné na kapsičce jeho košile. "Tohle zařízení vám přidělili, když jste sem přišel. Později vyvolají film, aby zjistili, zda jste tu náhodou nebyl vystaven záření. Pak to zaznamenáme do knihy - tedy udělali bychom to, kdybyste tu byl zaměstnán."

"Sledovat ty filmy musí dát dost velkou práci, ne? Musí jich být víc než tisíc za týden. To děláte vy?"

Zavolala do druhé místnosti: "Miku?"

Za chvíličku strčil hlavu do dveří hubený, klátící se zrzavý kluk, mohlo mu být kolem osmnácti. Metr devadesát a sedmdesát kilo v zimáku, pomyslel si Kamrath. Mike na ně zamžoural zpoza svých silných brýlí s kostěnými obroučkami. "Chtěla jste něco, slečno Gruenová?" Měl na sobě bílý plášť a bylo z něho cítit dezinfekci.

"Šerif - Mike Kormanski. Přinesl bys, prosím tě, krabici s filmovými dozimetry, Miku?" Usmála se a Kamrath usoudil, že Mike Kormanski by kvůli ní přešel po provaze přes Niagaru se slonem na zádech.

Mike zmizel a za chvíli se vrátil s černou krabicí z umělé hmoty, rozdělenou na malé oddíly. V každém z nich byl jeden filmový dozimetr.

"Většinou je necháváme vyvolávat jednou týdně," pokračovala Karen. "Máme záznam každého zaměstnance," řekla. "V době, kdy se palivo vyměňuje, jako například teď, vyvoláváme některé filmy každý den."

"Minulý týden jsme poslali dva řádné zaměstnance na dovolenou," řekl Kormanski.

"Myslel jsem, že jste říkala, že nemáte žádné vážnější nehody?"

Karen zavrtěla hlavou. "Ozáření nebylo tak vážné, prostě pouze překročili přípustné měsíční maximum. Někdy je posíláme na jiná pracoviště elektrárny. Nesmějí pracovat v blízkosti horkých komor na přepracování paliva a v hlavní reaktorové hale. U těch dvou lidí jsme si řekli, že by bylo pro ně nejlepší zůstat doma."

"Ještě tomu asi tak docela nerozumím -" začal Kamrath a pak zmlkl.

V chodbě se najednou ozvalo hlasité vyzvánění a Karen v tom okamžiku zbledla. Za chvíli zazvonil telefon na zdi a ona jej rychle zvedla. Mezitím Kormanski vycouval zpátky do laboratoře, odnesl dozimetry a vrátil se s dvěma bílými kuklami a lékařskou brašnou. Najednou vypadal napjatě.

Karen zavěsila. "Kde to je?" zeptal se Kormanski.

Už běžela ke dveřím. "Komora C 3 v závodě na přepracování paliva. Něco se tam vylilo." Kormanski se rozběhl za ní, vrazil do stolu, hlasitě zaklel a už byl venku.

"Počkejte -" stačil ještě říci Kamrath, ale už zmizeli v chodbě.

Nikdy tu neměli nic vážného, pomyslel si.

Až do dneška.

22

Parks právě vyložil význam namalované cestičky na podlaze skladovací komory rozčilenému Waltonovi, když se spojovací chodbou rozlehl poplašný signál. Nejdříve se hrozně lekl. Kromě cvičných poplachů nikdy předtím ten zvuk neslyšel a nebyl na něj vůbec připraven.

"Co se stalo?" pípł Walton. "Co je to?"

Parks ho neposlouchal a napínal uši, zda neuslyší něco dalšího: poplašný signál, kterým se ohlašovalo unikání radioaktivních plynů do vzduchu nebo hlasitý klaxon, kterým by byla nařízena evakuace elektrárny. Nakonec se rozběhl k dorozumivacímu zařízení na stěně a zavolal si centrálu. Krátce naslouchal Masu operátora a pak se rozběhl k elektromobilu. Ostatní na něj čekali.

"Co se stalo?" naléhal Brandt.

"Rozlila se radioaktivní látka v komoře C 3, to je jedna z těch, kde se pracuje s rozpuštěným ozářeným palivem," Vyskočil si na sedátko pro řidiče.

"Je to moc zlé?" Brandt stál před elektromobilem a nechtěně mu bránil v jízdě.

"Nevím," odsekl Parks. "A prosím tě, uхни mi z cesty."

Brandt si nastoupil k němu. Jedu taky," řekl a tvář mu ztuhla. Ještě pořád v sobě nezapře inženýra, pomyslel si Parks. Cushing si taky naskočil a za nim Walton, dívali se jeden na druhého a snažili se uhodnout vážnost situace.

"Vy nepojedete," řekl Parks rozhodně. "Nevím, jak to tam vypadá. Nevím ani, jestli se to nerozšíří z komory ven - nevím, co se přesně stalo, ale mohlo by to být moc nebezpečné. Jestli se porušilo okénko, může být celý prostor zamořen."

Walton začal mít pochybnosti, zda činí moudře, a pokusil se sestoupit.

"Myslím, že se to týká nás všech," řekl Brandt.

"Nebude to žádná zábava," odpověděl zachmuřeně Parks. "Zkontrolujte si kukly, třeba je budete potřebovat." Záleží to na povaze a rozsahu nehody, ale nakonec by mu to mohlo třeba i posloužit, uvažoval Stoprocentně bezpečná elektrárna neexistuje a možná že tohle otřese Brandtovou nebo Cushingovou jistotou.

Parks zmáčkl elektrickou spojku a otočil elektromobil. Jel zpět stejnou cestou a v rovné chodbě zrychlil. Brzy měli přecházející techniky v bílých protiradiačních oblecích.

"Co se stalo?" zavolal na jednoho z nich, ale místo odpovědi se na něj jen vyděšeně podíval. Zpomalil před rohem a uviděl komoru C 3 přímo před sebou. Malý hlouček lidí se shromáždil před dveřmi. Díky bohu, že se to nerozšířilo dále než na dvě části komory, pomyslel si.

Pomalou zastavil a vyběhl ven. Protlačil se skupinou lidí před komoru. Paul Marical se opíral o stěnu a byl smrtelně bledý. "Paule, co se ksakru stalo?"

Paul otevřel ústa, zatvářil se, jako by měl pozvracet celou chodbu, a pak zase ústa zavřel.

"No tak, Paule, co se stalo?" zeptal se Parks tentokrát trochu jemněji.

"Sotva jsem si sundal oblek," vydechl Marical. "Vyšel jsem ven k manipulátoru. Měli jsme tam kádinku se vzorkem z usazovacích nádrží a prováděli jsme titraci, abychom zjistili koncentraci." Na chvíli přestal a křečovitě polkl. "Brali jsme vzorek dálkově ovládanou pipetou, tou, co je pod tlakem hélia. Výpusť hélia se ucpana. Van šel dovnitř, aby to dal do pořádku, a blázen starej, vylil na sebe celou tu kádinku."

"Dovnitř se přece chodí jen s povolením bezpečnostního technika. Co to do Vana vjelo?"

Parks se podíval okénkem. Van Baketes v bílém obleku stál tiše, jednou rukou se škrábal. Parks stiskl knoflík mluvítko a zeptal se: "Vane, jsi v pořádku? Dostalo se ti něco dovnitř?"

Postava uvnitř pomalu zavrtěla hlavou. Bylo zřejmé, že se Van vyděsil. Zaplaťpámbu, pomyslel si Parks. Jestli zůstal oblek neporušený, bude odmoření poměrně jednoduché. "Nedošlo k sekundárnímu úniku," pokračoval Parks, "takže budeme postupovat obvyklou cestou. Jdi do první vzduchotěsné kabiny a osprchuj se. Sprchuj se pět minut a pořádně se namydli. Až skončíš, přejdi si do druhé kabiny. Svlékni se u dveří a nech všechno v první kabině u odpadové skluzavky. Sprchuj se pak dalších pět minut. Hodně se namydli. Nakonec se osprchuj komplexonem a čistou vodou. Rozumíš tomu?"

Postava v obleku nejspíše pokývala hlavou. Zdálo se, že musí každou chvíli upadnout. Bojí se, pomyslel si Parks. "Potom ti povíme, co dál."

Lerner se vmáčkl ke dveřím vedle Maricala a Parks se otočil. "Barney, pošli tam odmořovací čet. Určitě na něco zapomene, zvláště na sliznice. Budeme taky potřebovat záchrannou čet."

"Už jsem je zavolał," řekl Lerner.

"Hlupák jeden," vzdychl Parks. "Co ksakru učíte tyhle chlapy na školení o bezpečnosti, Barney? Van už je dost starej na to, aby věděl, že nemá chodit dovnitř, když tu nemá po ruce bezpečáky. Mají si přece nacvičit každý pohyb, než tam vůbec vejdou."

"Tohle je stálý zaměstnanec," řekl bledý Lerner. "Zná předpisy."

Uvnitř komory se Van Baketes otočil a dal se směrem ke dveřím, táhl za sebou hadice pro přívod kyslíku. Aspoň že ho napadlo vzít si kyslíkové hadice a ne jenom bombu, pomyslel si Parks, v opačném případě by byla jeho zásoba kyslíku teď už vyčerpaná.

"Maricale," přikázal Parks, "uhni s tou pipetou Vánovi z cesty." Marical popadl držadla manipulátoru a pohnul jimi. Pipetové zařízení bylo z těžkého kovu potaženého teflonem. Středová vypouklina skleněné pipety byla naplněna tekutinou z kádinky, jejíž vzorek odebírali.

Marical se pomocí dálkově ovládané ruky pokoušel odstrčit zařízení z cesty. Parks viděl, jak se mu třese ruka. V tu chvíli se jedna z Van Baketesových kyslíkových hadic zachytila za kovovou nohu stolu. Nevědomky za ni zatahal a na malou chvíli ztratil rovnováhu. Zavrával, jak se hadice uvolnila. Automaticky natáhl ruku před sebe, aby neupadl.

V tu chvíli se pipeta vytrhla z kovového upnutí a sekla Van Baketese do paže. Náhlý tlak ve skleněné trubici uvolnil helium a tekutina vystříkla na Van Baketesovu kombinézu. Nešika jeden, pomyslel si Parks. V tu chvíli si nebyl jist, zda myslí Maricala nebo Van Baketese. Pak si uvědomil, že muž v kombinéze se nehýbe.

Van Baketes se s hrůzou díval na rukavici. Skleněná trubice se rozbila a ostrý konec mu probodl rukavici. Němě zíral na krev řinoucí se z rány.

"Zasáhlo ho to?" zeptal se Lerner a naklonil se kupředu.

"Ta věcička je jako injekční jehla," řekl zděšeně Parks, "něco se mu určitě dostalo do tkáně."

"Vane," řekl do mluvítka a snažil se, aby jeho hlas zněl klidně, "je to zlé?"

Van zavrtěl hlavou. Zdá se, že jde o povrchové zranění, řekl si Parks. Což může být ovšem zrovna tak špatné jako smrtelná rána, jestli se roztok dostal do tkání. Parks byl v tu chvíli ledově klidný. Je tak málo času...

Lerner stále ještě stál vedle něj. Parks se zeptal: "Barney, je tu někde Karen?"

"Právě přišla. Má s sebou Mika Kormanského."

"Pošli nějaké lidi pro bílé obleky nebo nějaké kombinézy z umělé hmoty. A řekni Karen, co se stalo."

Dvojitými okny viděl Parks, jak Barney nařizuje něco svým lidem, několik jich nastoupilo na elektromobil a rychle odjeli. Pak se otočil ke Karen, která tiše přikývla, tvářila se neosobně a chladně.

Parks se znovu otočil k mluvítku. "Vane, nic si z toho pořežání nedělej. Jdi do kabiny a rychle se osprechuj."

Van se dal znovu na pomalý postup. Parks, který bojoval sám se sebou, aby na sobě nedal znát napětí, přikázal klidně: "Pospěš si, Vane. Nedělej to čtyřikrát, stačí dvakrát." Na malinkou chvíli zhlédl Van Baketesův obličej ve vzduchotěsné kukle. Oči měl vytřeštěné a nebylo pochyb o tom, že má strach. Přešel ke dveřím kabiny, jak nejrychleji to šlo, odepjal si kyslíkové hadice a zmizel uvnitř.

Karen čekala na Parkse v chodbě, Kormanski stál hned za ní. Karen byla zachmuřená. "Víš, co to znamená, že?" zeptal se Parks. "Jsme moc daleko od nemocnice. Nemůžeme riskovat zaškrcení rány. Jestli se mu ta látka dostane do krevního oběhu, zemře dřív či později."

"Nemám vybavení," řekla a třásl se jí hlas. "Vím, co mám dělat, ale nemám na to nástroje, nemám ani sponky. Krom toho, jestli už to má v krvi..."

"Můžeš to udělat?"

Zbledla jako stěna. "Myslím, že ano. Budu potřebovat tvou pomoc."

Parks si byl vědom toho, že Brandt s Cushingem stojí těsně za ním. Walton byl na okraji hloučku, nechtěl být příliš blízko, ale zároveň se bál, aby o něco nepřišel. "Nemáme čas poslat ho do města," řekl Parks potichu. "Bude se to muset udělat tady, teď. Budeme muset improvizovat. Už někdo uvědomil nemocnici?"

Přikývla. "Poslala jsem jednoho technika, aby jim zavolał."

"Máš hodně obvazů?" Znovu přikývla a on se otočil k Brandtovi. "Sežeň mi krokosvorky." Pak znovu promluvil na Karen. "Ty nám budou muset stačit. Na nic jiného jsem nepřišel."

"Gregu!" Viděl, jak se usilovně snaží, aby se neroztřásla. "Bude to řezničina."

"Nemáme jinou možnost," řekl Parks opatrně. "Když budeme váhat, zemře. To přece víš. Třeba už je mrtvý teď."

Souhlasila sotva znatelným pokývnutím hlavy. Parks se otočil a podíval se na signální světla skleněnou vnější stěnou komory. V předsínce najednou zazářilo druhé červené světlo, jak se Van Baketes přesunul do další kabiny. Lerner se vrátil a řekl: "Kombinézy už máme."

"Můžeš mi pomoci, Barney? Víš, co uděláme?"

"Už jsem viděl krev," odpověděl klidně Lerner.

"Miku? Budeme potřebovat dalšího muže na tomto konci se mnou." Rozhlédl se po lidech. "Potřebuju ještě jednoho člověka. Nebude to pěkná podívaná." "Co já?" zeptal se najednou Brandt.

To nemyslí vážně, starochu, pomyslel si Parks. "Ne, děkuju ti, Hilary, ale potřebujeme někoho mladšího a silného." Brandt souhlasně přikývl. Parks si nakonec vybral jednoho elektrikáře, který neochotně souhlasil.

"Čím to budeme dělat?" zeptala se Karen. "Aby to bylo rychlé a účinné."

Neodpověděl jí, ale řekl hlasitěji: "Všichni stranou kromě těch, co tu mají co dělat. Až Van vyjde, bude zamořený." Začali couvat, pomalu a váhavě. Před několika minutami byla většina těch, co tu teď stáli, rozhodnuta zachránit útekem svůj život. Teď měli strach, že přijdou o nějakou podívanou. U jedné skupinky zhlédl Waltona, jak nejdřív odpěchal do chodby a pak se začal pomalu zase přibližovat.

Rozdal kombinézy z umělé hmoty. "Oblékněte si je. Až to s Vánem vyřídíme, budeme se muset vydrhnout."

"Budeme potřebovat masky?" zeptala se Karen.

"Myslím, že ne. Kdo má dozimet?" zvolal. Někdo odběhl do nejbližší kanceláře, přinesl jej a podal Parksovi.

Parks se otočil znovu ke Karen. "Radioaktivní látky ulpí především na pokožce. Ale stejně budeme muset celou plochu pak zkontrolovat - asi to tu budeme muset důkladně odmořit."

Beze slova si navlékali kombinézy. Když byli všichni oblečeni, Parks ukázal na elektrické nářadí, které stálo u protější zdi. "Barney, přines tu pilu a zapni ji tady." Ukázal na zásuvku dole u dveří komory. Karen se nadechla. Varoval ji pohledem. "Nesmíš omdlít, nesmíš hysterčit. Jinak bys toho člověka zabil. Dokážeš to sama?"

"Neomdlela bych," řekla. "Ale sama to asi nedokážu. Je to jednoduché, ale je k tomu zapotřebí hodně síly."

"Můžeš to vysvětlit mně?"

Nadechla se a přikývla.

Chodba teď ztichla; všichni čekali na poslední proceduru v kabině. Parks si uvědomil, že počítá. Zdálo se, že to trvá věčnost. Pak se dveře otevřely a Van Baketes vklopýtal do předsiňky. Byl nahý a třásl se, bylo vidět husí kůže na jeho těle. Držel si levou ruku, krev se mu hnula mezi prsty a kapala na podlahu.

"Safra," mumlal třesoucím se hlasem. "Asi jsem se řízl." Zpozoroval Karen a zrudl studem.

Pak si povšiml, jak na něj čekají, a vykřikl: "Proboha, to ne!" Divoce se rozhlédl kolem sebe, jako by hledal, kudy uteče. Parks s Lernerem po něm skočili a přinutili ho, aby si lehl na betonovou podlahu. Kapka krve cákla Parksovi na brýle, pohodil hlavou a odlétl mu do chodby.

"Přestaň, Vane," řekl Parks nesmlouvavě. "Když se budeš prát, rozleze se ti to tím rychleji po těle."

Van Baketes teď plakal a pořád sebou ještě zmítal na podlaze. Najednou povolil, oči se mu rozšířily a leskly. Parks už tenhle pohled jednou viděl v očích jelena, kterého střehl, ale nezabil. Věděl, že zemře, a klidně ležel v očekávání poslední kulky. Van polkl a přikývl. Lerner si na poraněného muže klekl s koleny u jeho loktů. Kormanski mu držel druhou ruku, zatímco elektrikář mu seděl na nohou a usilovně odvracel tvář.

Van Baketes zavřel oči. Třásl se a jeho rty tiše odříkávaly modlitbu.

Cushing najednou řekl: "To mu ani nedáte morfium nebo něco takového?"

"Není čas," zamumlala Karen, aniž se na něj podívala. Klečela vedle zraněného. "Mám morfiiovou injekci v brašně; použijeme ji potom."

"Podejte mi škrtidlo z brašny."

Následovala malinká pauza a pak se ozval nervózně Mike: "Není tam, nebalili jsme je."

Karen se kousla do rtu a pak pohlédla na muže v polokruhu kolem ní. "Půjčte mi někdo pásek," řekla klidně. "Rychle prosím... a tamhleten kousek trubky." Ukázala na podlahu.

Brandt jí podal svůj opasek. Volně jej uvázala kolem Van Baketesovy paže, pak pod něj strčila trubku a zakroutila, čímž utáhla provizorní škrtidlo.

"Gregu?"

Parks vzal do ruky elektrickou pilu a zapnul ji; její bzučení se rozlehlo spojovací chodbou. Podíval se na Karen, aby mu dala pokyny.

"Hned pod loktem, Gregu. Nad loktem by to mohlo moc krváčet." Najednou jí ztuhly svaly ve tváři. "Teď. Jak nejrychleji to půjde."

Rámus pily připadal Parksovi ohlušující. Chtěl zavřít oči a rukama si zacpat uši. Pak se ostří zarylo a bylo po všem. Vypnul pilu. Van Baketes naštěstí ztratil vědomí.

V náhlém tichu zaslechl, jak někdo zvrací. To asi Walton, soudil.

"Podrž škrtidlo, Gregu," nařídila mu Karen. Položil pilu na podlahu a pevně uchopil ocelovou trubku. Karen se sklonila, skalpelem odsunula uříznuté maso a začala mu nasazovat krokosvorky, její prsty předváděly dokonalý tanec. Teď byla nezúčastněným profesionálem, nevšímala si krve, která jí cákala na kombinézu. Parks se jen modlil, aby to mělo význam. Snad se nedostala rozpustná sůl plutonia moc daleko za původní ránu. Karen skončila. Kormanski se přiblížil s morfiiovou injekcí a zabodl jehlu do nadloktí.

"Teď ho musíme dostat do nemocnice. Jak jen to nejrychleji půjde."

Stoupla si a najednou se zdálo, že omdlí. Parks se pohnul, aby ji zachytil, ale Barney ho předešel.

23

"Vem si tohle, to ti pomůže," řekl Parks. Podal Karen půl sklenice koňaku a ona se pořádně napila. Vlasý měla ještě vlhké po těch několika sprchách, kterými museli projít, když si svlékli zkrvavené kombinézy. Chvěla se.

"Promiň," řekla, "mám pocit, že musím každou chvíli začít hystericky křičet."

"Byla jsi prostě ohromná, napij se ještě."

Napila se a najednou se rozkašlala. "Pálí to," zašeptala.

Parks se usmál a otočil se od baru. "To nevádí, jen sed' a cucej to."

"Teď už by Van měl být v nemocnici," ozval se Lerner z druhého konce místnosti. Upřeně je sledoval a Parks usoudil, že žárli, že dal Karen koňak.

"Jakou myslíš, že má šanci?" zeptal se Brandt.

Parks se posadil ke stolu a opřel se o opěradlo otáčecí židle. Je to ale dneska den. "Těžko říct. Jestli se plutonium dostalo do krevního oběhu, zemře" - pokrčil rameny - "brzy."

Walton zamyšleně seděl v rohu kanceláře. "Byla to ta nejbrutálnější věc, jakou jsem kdy viděl!" vybuchl najednou. "Opravdu jste to museli udělat? Vždyť jste toho člověka mohli rovnou zabít!"

Najednou nastalo trapné ticho. Parks řekl klidně: "Kdyby se jednalo o čistý kov, mohli jsme použít škrtidla a ránu vyčistit. Čistý kov se tak nerozpouští v tělních tekutinách. Když jde o soli rozpustné ve vodě, nemůžu vědět, co se stane. Možná že samotné škrtidlo by zabránilo rozšíření solí do krevního oběhu, než bychom ho dostali do nemocnice, ale to riziko jsme nemohli podstoupit."

"Co kdyby si byl poranil trup?" stále ještě naléhal rozezlený Walton.

Parks si povzdechl. "To by možná věděl Šalamoun, já ne."

"Řeknu to jeho rodině, až pojedou domů." Lerner vstal, že půjde.

"Počkejte," ozval se Walton.

"A proč?" zeptal se překvapeně Lerner.

Chystá se nějaký malér, pomyslel si Parks a v duchu zavzdychal. Walton se tvářil jako myš v pasti. "Myslím, že bychom si o tom měli promluvit, dřív než navštívíme jeho rodinu." Letmo se podíval na Brandta a Cushinga, jako by hledal oporu. Cushing se tvářil nezúčastněně, Brandt se díval jinam. Lerner se vrátil ke gauči a posadil se.

"O čem si promluvíme, Waltone?" zeptal se chladně.

"Myslím, že všichni dobře víme, jak nám taková špatná zpráva může uškodit v době, kdy se chystáme elektrárnu uvést do provozu," začal Walton nervózně.

Lerner se jen tak tak držel. "Jak nám ksakru může uškodit?"

Parks najednou tušil, co Walton řekne, a jestli to skutečně bude to, co má na mysli, pak to bude jen otázka, jestli toho mizeru praští první Lerner nebo on.

"Máme tady nesnadnou situaci, co se týče poměru veřejnosti k elektrárně," řekl Walton váhavě. "Obyčejný člověk má z jaderných elektráren strach. Nedovede rozlišovat mezi pracovními úrazy, při kterých člověk náhodou přijde do styku s radioaktivními látkami, a nehodami, ke kterým nutně dochází, protože jde právě o jadernou elektrárnu."

Lerner už nebyl k udržení. Parks řekl: "To rozlišování je trochu podivné, nezdá se ti, Waltone? Je pravda, že si Van zamořil otevřenou ránu. K takovému zranění by samozřejmě mohlo dojít v řadě jiných elektráren, ale nemuselo by nutně končit amputací předloktí. To se stalo jenom kvůli tomu, že pracoval s radioaktivními látkami."

"Já tady žádný rozdíl nevidím," řekl Lerner. "Chcete to snad ututlat?"

"Už zítra máme elektrárnu spustit," koktal Walton. "Když tohle uveřejníme, bude to pro nás rána, z které už se nevzpamatujeme."

"Takže to jeho rodině nemám říkat," začal Lerner nebezpečně klidným hlasem. "Měl prostě jen ‚pracovní‘ úraz, že? Proboha, Waltone, co myslíte, že jim oznámí nemocnice?"

Walton se potil. "Proč by to vlastně měli vědět? Jestli jste to udělali včas, tak z praktických důvodů je to jenom zranění, ne? Jestli přiznáte, že šlo o ozáření, tak tím se přece nic nezíská. Nemám pravdu?"

"A co když bylo už pozdě?" zeptal se Parks.

Walton se díval z jednoho na druhého a nechápal, proč mu nechtějí rozumět. "Pak umře během několika týdnů tak jako tak. Nedá se s tím nic dělat, sami jste to říkali."

"A proč to chceš zatajit?" zeptal se Parks. "Jen proto, že by nám to dělalo špatnou reklamu?"

To Waltona šokovalo. "Jen špatnou reklamu? Chceš zítra vidět před elektrárnou demonstraci? Žádnou takovouhle akci si nemůžeme dovolit, aspoň ne teď, když má prezident..." Umlkl.

"Nevím, jak je to s ostatními," řekla najednou Karen hlasem ochraptělým vztekem a koňakem. "Ale já jsem někdy někde skládala jakýsi slib. Já si taky nejsem jista, jestli jsme měli tuhle řezničinu provést; třeba by bylo stačilo škrtidlo. Ale jedno vím docela určitě. Vy mizerové si dělejte co chcete, ale já sama pošlu o té nehodě do nemocnice úplnou zprávu. Jestli můžu pro Vana něco udělat, rozhodně to udělám."

"Nebyl by to takový problém," řekl Walton zoufale. "Můžu připravit běžnou zprávu pro tisk. Mohli bychom to alespoň udržet v mezích relativně malé nehody, můžeme to trochu ztlumit. Mám několik přátel v rozhlase, pomůžou nám."

Parks zatočil sklenkou s koňakem a řekl: "Waltone, co když se ukáže, že Van Baketes je smrtelný případ? Co se stane, až bude jasné, na co umírá? To se nedá nijak skrýt, víš?"

"To už bude elektrárna v provozu," odpověděl Walton. Zdálo se, že je sám se sebou docela spokojen. "Bude to sice špatná reklama, ale nezajdeme na ni."

Zavládlo ticho. Parks slyšel, jak odkapává voda z kohoutku v baru. Waltonovi zmizel z tváře náznak úsměvu a podíval se na Brandta, který se najednou velmi zajímal o svoje nehty. Pak se ještě zoufale obrátil na Cushinga. Parks si toho povšiml a řekl: "Vy máte jistě svůj názor na celou záležitost, pane Cushing?"

Cushing rychle očima přešel po místnosti a Parks usoudil, že zvažuje náladu všech přítomných. "Upřímně řečeno nevidím nic rozumného v tom, že chcete zveřejnit příčinu Van Baketesovy nehody. Paži mu to nevrátí. V očích veřejnosti to na pověsti elektrárny jistě nepřidá, a my všichni víme, že to byla ojedinělá nehoda, že prostě dva muži porušili pracovní předpisy."

"Takže to chcete nechat být?" zeptal se Lerner zuřivě.

Cushing zavrtěl hlavou. "Nevyznám se tak v lékařské etice a nemocniční praxi. Myslím, že bychom to měli nechat tady slečně. Ona ví o těch lékařských aspektech víc než my. A jak nám řekla, složila slib." Mírně se uklonil směrem ke Karen.

Chvilí nikdo nic neříkal a Cushing toho využil a zapálil si cigaretu. Walton seděl s mírně pootevřenými ústy, zdálo se, že ho to úplně vyvedlo z míry. Cushing se ani nenamáhal, aby se na něj podíval.

Walton asi dostal rozkazy předem, pomyslel si Parks. Cushing by býval raději, kdyby se o tom incidentu pomlčelo. Těžko se ale mohl sám o to zasazovat, takže nastrčil Waltona, aby se je pokusil přemluvit. Ale moc se mu to nepovedlo a do budoucna na tom stejně tak nezáleželo. Takže Cushing pokrčil rameny a nechal to být.

Chudák Walton, pomyslel si Parks s úsměvem. Nese za Cushinga kůži na trh a ani o tom neví.

Thomas Glidden: Třicet pět let a čtyři měsíce.

Senátor Stone: Ale v současné době už vás nezaměstnávají?

Glidden: Nabídlí mi předčasný odchod do důchodu a já jsem přijal.

Senátor Clarkson: Zrovna měsíc po neštěstí v Cardenas Bay, že?

Glidden: To je čistě náhoda, pane senátore. Už dlouho jsem se o to snažil.

Senátor Stone: Jak dlouho jste působil v jejich jaderné sekci?

Glidden: Tam jsem byl od jejího založení - asi pětadvacet let.

Senátor Stone: Pak jistě máte nějaký názor na to, jak Gregory Parks vykonával funkci ředitele elektrárny ?

Glidden: Myslím, že lepšího ředitele v tomhle oboru byste těžko hledali. Znal svou práci dobře, vycházel s lidmi, ale přesto prese všechno byl neústupný, pokud šlo o detaily a bezpečnost.

Senátor Clarkson: Jestliže uvážíme, co se v Cardenas Bay stalo, vaše tvrzení si odporuje. Mohl byste nám říci něco obecně o bezpečnostních opatřeních na jaderných elektrárnách ? Ted nemám na mysli přímo Cardenas Bay.

Glidden: Problémy bezpečnosti se dají rozdělit zhruba do dvou kategorií - na ty způsobené personálem a na ty, jejichž příčinou je strojní zařízení. Některé věci se naučíte předvídat. Nehody se obvykle dějí v sériích. A někdy je to jako v dominu. Jeden pracovník udělá chybu a nechá ji být, protože se domnívá, že ji za něj odstraní Joe. Pak ji ovšem nechá bez povšimnutí Joe a myslí si totéž, a tak dále. Je téměř jisté, že počet nehod se zvýší během noční směny a o víkendech. Pondělky jsou obvykle špatné a taky období těsně po dovolené. Když je člověk první den zpátky v práci, musí se znovu naučit opatrnosti.

Senátor Clarkson: Co ty problémy s technikou?

Glidden: Tady samozřejmě lidský faktor hraje také svou roli. Existují automatická bezpečnostní zařízení, ale někdy lidé dělají chyby nezávisle na nich a v rychlém sledu a ty chyby se potom násobí tak rychle, že je automatické zařízení nemůže zachytit.

Senátor Stone: Vztahuje se něco z toho na Cardenas Bay?

Glidden: Řekl bych, že ano. Pracovali jsme přes čas už déle než měsíc a lidé byli unavení a podráždění. A k tomu jsme ještě měli potíže s dodavateli - součásti a zařízení nebyly podle normy; myslím, že o tom máte svědecký materiál. Nutně musíte mít stále na mysli, že šlo o jadernou elektrárnu a věci, které by se mohly zdát triviální jinde, mohly pro Cardenas být osudné. Dalo by se říci, že na jaderné elektrárně je nutná větší preciznost.

Senátor Hoyt: Jak to bylo s nehodami v Cardenas Bay? Podle pana Parkse jste jich měli víc než dost, i pokud srovnáváme jen jaderné elektrárny.

Glidden: Víc, než jsme si zasloužili.

Senátor Stone: Dovolte, abych vám položil hypotetickou otázku, pane Gliddene. Kdybyste byl měl tu odpovědnost, byl byste uvedl Cardenas Bay do provozu?

Glidden: Odpověď na tuhle otázku je potřeba velice pečlivě zvážit, senátore. V Cardenas Bay to bylo nejasné. Bylo tam hodně problémů, ale až do konce jsem se domníval, že žádný z nich není tak nepřekonatelný.

Senátor Stone: To chápu, pane Gliddene. Ale kdybyste býval na místě pana Parkse, byl byste elektrárnu zapojil?

Glidden: Jak jsem už řekl, senátore, lidem, kteří mají vedoucí postavení, se věci jeví jinak. Když máte někoho nad sebou, je možné, že něco vidíte v úplně jiném světle, než v pozici šéfa. A někdy jsou také podrobnosti, o kterých ví jen ten vedoucí pracovník.

Senátor Stone: Byl jste Parksův přímý zástupce, ne? Víte o nějaké podstatné informaci, kterou snad věděl on a vy ne?

Glidden: Ne, to nemohu tvrdit. Já se jen snažím vysvětlit, že se na něco můžete dívat jinak, když za to nenesete odpovědnost, a docela jinak, když ji nesete.

Senátor Stone: Já po vás chci jen to, abyste se vžil do role pana Parkse. Ta otázka je docela jednoduchá, pane Gliddene. Kdybyste vy byl na místě pana Parkse a věděl to, co on, byl byste uvedl elektrárnu v Cardenas Bay do provozu ?"

Glidden: Já se vám snažím vysvětlit, pane senátore, že je to příliš zapeklitá otázka. Nevím, jak bych to řekl...

Poslanec Holmburg: Proboha, pane Gliddene, to je pro vás vždycky takový problém, když se musíte rozhodnout?

25

Barney Lerner jel zvolna po hlavní třídě a přemýšlel, jestli má jet rovnou domů a přichystat si večeři anebo se má zastavit v restauraci, dát si karbanátek a pivo a zahrát si kuželky. Původně měl jiné plány, ale Karen se omluvila. Ta nehoda ji sebrala...

Najednou se mu zachtělo zabušit do volantu pěstmi. Na čele mu vyrazil pot a rukama sevřel volant, až mu vystoupily svaly jako provazy. Ta nehoda už pro ni byla příliš vzhledem k nedávné doktorově smrti. Potřebovala, aby s ní někdo cítil, aby se snažil jí porozumět, a bylo téměř jisté, že tuhle úlohu teď hraje Parks. Chvilí uvažoval, zda má zajet k Parksovi domů a přistihnout je tam, ale pak od toho upustil. Ztratil by Karen navždy, kdyby ji tam našel, už by se neusmířili.

Jak to říkávala jeho matka ? Svatební šaty se nemají šít ze špinavých prostěradel... Ale matka byla ze staré školy a za těch pětadvacet let, co uplynulo od té doby, se morálka hodně změnila. Karen spí, s kým se jí zachce. Každý to tak dělá. Dívka ještě nemusí být kurva, protože spí s několika muži.

Ale přesto se mu při tom pomyšlení chtělo plakat. V skrytu duše věděl, že takhle byl vychován a že mu to tak myslí. A potíže je v tom, že Karen ví, že mu to tak myslí. Nemůže ji nechat, miluje ji tak strašně, že je pro něj utrpením,

když s ní musí pracovat na elektrárně.

Co má ksakru dělat? Může vůbec něco dělat?

Zpomalil. Rovnou před ním se objevil neónový znak Skupperu ve tvaru střídavě se rozsvěčující koktejlové sklenice a červené višně. Zajel na parkoviště, již ze dvou třetin plné. Uvnitř bude slušný rámus a dost lidí na to, aby se mezi nimi ztratil.

Chodili sem hlavně rybáři, málokdy někdo z elektrárny, a to mu přišlo právě vhod. Nechtěl teď vidět nikoho, kdo by mu připomínal elektrárnu. Rybáři si ho nebudou všimnat a to se mu hodí.

Jak vešel, vdechl cigaretový kouř a zápach zvětralého piva. Tenhle smrad sváděl boj ještě s jiným - s mírně nažlукlým pachem speciality místní kuchyně - karbanátku vyrobeného z kusu dobrého masa, kterému chybělo jen tabasco, a to jste si mohli podle chuti dodat. Na jedné straně místnosti byl bar a naproti malé dřevěné boxy. Na jednom konci se místnost rozšiřovala - tam byl taneční parket s hrací skříní, automatem na cigarety a dlouhým minikuželníkem, což byla jedna z hlavních atrakcí Skupperu. Skupinka rybářů už se natlačila ke kuželníku a pokřikovala rady na hráče, který si posypal miniaturní dráhu práškovým voskem, přidržel si na jednom konci a mířil ocelovou kuličkou. Jak se tak na ně dívá, potrvá to ještě pěknou chvíli, než se na něj dostane řada, řekl si Lerner.

Posadil se na jediné volné sedátko u baru, hned vedle mohutného sekvojového trámu, takže po jeho levici už nikdo neseděl. To je nejlepší místo z celé hospody, když chce člověk být sám, pomyslel si.

"Nedáš si pivo, Barney?"

Proč zrovna dneska večer, pomyslel si. Zrovna dneska a zrovna tenhle člověk, s kterým neměl ani tu nejmenší chuť se bavit.

"Kde se tady ksakru bereš, Gliddene?"

"Mají tu ta nejlepší žebírka z celého města. Tak jsem si řekl, že sem na hodinku zaskočím, než se budu zase vracet na elektrárnu. Chceš to pivo?"

"Dědil jsi snad?"

Šedý muž pokrčil rameny. "Lahvička stojí jen pětasedesát centů, to mě nezruinuje." Podíval se na Lernerovu pochopením. "Byl to perný den. Pivo by ti neuškodilo. Tvrdý alkohol nech na pokoji. Jestli jsi ještě nejedl, budeš za chvíli namol."

Lerner zaváhal a Glidden řekl: "Podívej se, mužem třeba na hodinku zapomenout, že se známe. Představ si, že jsme prostě dva chlapi, co se právě potkali v baru. A dneska večer si nedávej karbanátek, smaží je na včerejším oleji. Jak jsem povídal, žebírka jsou fajn."

Představa žebírek na rožni Lernerovu zlákala a najednou zjistil, že už mu Glidden není tak protivný. Vezme toho medvěda za slovo a pokusí se zapomenout, že spolu pracují.

"Už se ví něco o Vánovi?" To aby naznačil dobré úmysly, pomyslel si.

Glidden přestal jíst a malým ubrouskem si otřel šťávu z brady. "Volal jsem tam před půlhodinou a doktoři říkají, že se jim podaří zachránit zbytek paže. Parks ji užil pod loktem, takže Van bude moct nosit protézu." Všiml si, jak se Lerner zakřenil. "Promiň, že jsem se zmínil o Parksovi."

"Na to, že máme dělat, jako že se neznáme, nám to tedy moc nejde." Lenerovi přinesli pivo a dvěma doušky vypil půlku sklenice.

Glidden si toho všiml. "Máš před sebou ještě dlouhou noc, Barney. Nevím, co tě žere, ale být tebou, tak to pustím z hlavy a pobavím se."

"Nic mě nežere," odsekl Lerner. Glidden se na něj úkosem podíval a neřekl nic. Když Lerner snědl asi polovinu své porce, řekl: "Parks ji spustí, že jo?"

"Nevím," odpověděl Glidden vyhybavě. "Bude se snažit dodržet termín, ale kdyby to vypadalo moc riskantně, určitě se rozhodne proti."

"Ty si to vážně myslíš?"

"Chceš po mně, abych četl cizí myšlenky," namítl Glidden. "Asi hodně záleží na tom, co se stane mezitím. Všichni ti papalášci mu koukají přes rameno, ten nátlak je hodně silný. Řekl bych, že nakonec se rozhodne správně."

"A to správné rozhodnutí bude, že ji spustí, že jo?" zeptal se Lerner.

"Barney," začal Glidden zvolna. "To není moje věc, neplatí mě za to, abych tohle rozhodoval."

"To bys nedokázal, ani kdybys musel."

Glidden si potichu odříhl a kývl na barmana, aby mu přinesl další pivo. "Nesnaž se mě vyprovokovat, Barney. Dneska se ti to nepodaří."

Lerner si rovnou po pivu dal čistou whisky. Když ji vypil a objednal si další, řekl Glidden: "Tobě nevrátí hlavou zrovna elektrárna, co?"

"Vrtá," řekl nato Lerner paličatě. Alkohol mu začínal stoupat do hlavy. Měl bych toho nechat, pomyslel si, musím ještě zpátky na elektrárnu.

Pak to z něj vyjelo: "Jde mi o Karen." Otočil se na stoličce, takže se teď díval přímo na Gliddena. "Zasnoubila se se mnou, ale dneska večer spí s Parksem."

"Víš to jistě?" zeptal se Glidden. Lerner přikývl, na chvíli dostal strach, že se rozbřečí. "Když já byl v tvém věku, chodilo to jinak," pokračoval Glidden. "Myslím, že tvůj problém je v tom, že jsi zůstal se svou morálkou o třicet let pozadu. Ženy dneska většinou považují zasnoubení za vyjádření úmyslu vzít si někoho, ale nemusí to pro ně nutně znamenat, že by mu měly být věrné, než se vdají. Mluvil jsi s ní o tom?"

Lerner jen zavrtěl hlavou. Pil třetí whisky a bylo mu mizerně.

"Jestli ti to nějak pomůže, Barney, nic mi do toho sice není, ale nesouhlasím s tím."

Lerner kývl na barmana a ten mu přinesl další skotskou. Seděl a dlouhou chvíli jen tak sklenku držel. Myšleni

ho začalo namáhat a stále se vracel k tomu, co mu řekl Glidden. Nakonec si to dal dohromady. "Kdo si myslíš, že jseš, že můžeš lidi soudit?" zeptal se vztekle. Odvrátil se od Gliddena a svezl se ze stoličky. Šněroval si to ke kuželníku a stále ještě svíral sklenku. Hráli teď dva stálí hosté, rybáři Halsam a Jefferson.

Ten starší, Halsam, vzhledl a řekl: "Tak co, ty inteligente? Chceš zkusit štěstí? Zahraješ si?"

"Jasně." Lerner se zachytil okraje kuželníku jako opory a postavil si sklenku na stolek opodál. "Se mnou to vždycky projedete. Stačí na to něco matky a balistiky."

"To je ale učenej pán!" ozval se Jefferson posměvačně.

"Já dokonce zaplatím," řekl Lerner, ale sotva mu bylo rozumět. Zalovil v kapse a vytáhl tři čtvrtedolary.

Halsam šťouchl do svého kumpána.

"Poslední z těch velkorysejch," poznamenal rozjařeně.

Lerner se nemohl strefit do otvoru na mince a Halsam mu musel pomoci. Pak si přidřepł na konci kuželníku, přimhouřil oči nad vyleštěnou plochou. Zdálo se, že se deska trochu naklání k trpasličí dráze, ale Lerner usoudil, že se svažuje máličko víc vlevo - podlaha je patrně nerovná - a uprostřed byl sotva znatelný hrbolek. Postavil se, znovu se přidržel kuželníku, aby neupadl, a posypal si dráhu voskem v prášku. Pak si znovu přidřepł, podíval se v jedné rovině s dráhou a jen tak tak odolal pokušení položit si hlavu a usnout rovnou tady.

"Tady neštěpíš atomy, brachu, tohle je jen kuželník," řekl mu Halsam.

"Starej se o sebe," odpověděl mu chraptivě Lerner. Pak si řekl skoro pro sebe: "Smradlaví rybáři." Stoupl si, popadl kuličku a pustil ji. Na konci desky se rozsvítilo světélko a ozval se bzučák. Zásah. Kuželky sotva stály a už házel podruhé. Další zásah. Popadl kuličku potřetí, když mu Halsamova těžká ruka dopadla na zápěstí.

"Teď zase já, synáčku."

Zdálo se mu, že se před ním Halsamův obličej pohupuje dopředu a zase dozadu. "Dej pryč ty svoje pracky," mumlal Lerner. Otevřel víc oči, aby na Halsama lip viděl. Něco mu říkalo, že je namol opilý a že může upadnout.

Halsamovy oči se zúžily. "Přijdete si sem, zaberete nám městečko, otrávíte ryby a pak se nahrnete do baru a chcete nám vzít i ten. Proč nevodprejknete a nejedete si mlátit ty své atomy někam jinam?"

Lernerovi najednou připadalo, že místo Halsama vidí staršího Parkse. Vteřinku či dvě se snažil přijít na něco originálního, ale pak to vzdal. "Ty mizero starej, smrdíš jako ty tvoje ryby." Jedna část jeho mozku si teď uvědomovala, že sem přišel šerif Kamrath a míří k nim.

Halsam pustil jeho zápěstí a sykl: "Tak tohle mi stačí, synáčku." Lerner se ještě pořád pokoušel zvednout ruce, když dostal od Halsama pěstí do pravé tváře a celý bar se před ním najednou zahoupal.

26

Marical ležel na posteli a díval se, jak tenký šedý proužek kouře stoupá ke stropu. Jednu chvíli zamáčkl cigaretu v popelníku na podlaze, přetáhl si polštář přes hlavu a pokusil se usnout. Asi tak po deseti minutách toho nechal, ztlumil rádio a znovu začal kouřit s pohledem upřeným na strop. Bylo ještě brzo zvečera a zvenčí sem občas zalehlo bouchnutí dvířek od auta. Jednou zaslechl, jak se dva kluci perou, potom ochraptěle zasáhli jejich tátové, následovaly dvě facky, trochu breku a pak ticho. Bylo mu nanic, ale nechtělo se mu jít do koupelny pro prášek proti bolení hlavy. Stejně by mu to nepomohlo. Teď už ne.

Zíral na strop a představoval si různé tvary na hrubé omítce, jako když byl malý chlapec, ležel na kopci a díval se na odplovající mraky. Ty představy, které si vytvářel na omítce stropu, nebyly tak příjemné jako ty v mracích, znovu zavřel oči a doufal, že ho přemůže spánek. Tentokrát cigaretu neuhasil. Matrace patrně uvolňují nějaký plyn, když chytanou, pomyslel si. Nevzpomínal si, že by někdy viděl někoho, jak vyběhne z domu a křičí, že mu hoří matrace. Obvykle našli hasiči lidi rovnou na posteli...

Byla to jeho chyba, pokračoval ve svých myšlenkách. Nemel Vánovi dovolit, aby šel do komory. Van to taky věděl, ale oba si v tu chvíli mysleli, že ušetří čas. Především tam vůbec neměl chodit, bylo mu moc bídně a třásl se mu ruce. Teď se to bude vyšetřovat. Asi ho vyhodí a to by znamenalo konec jeho několikátýdenního snažení.

Ale možná že ne, řekl si. Zítra večer se má elektrárna spustit. Nebude čas na nějaké vyšetřování. Aspoň tohle odloží...

Právě začal dřímat, když někdo slabě zaklepal na dveře. Ležel v polospánku, nehýbal se a doufal, že ať je to kdokoli, zase odejde. Znovu se ozvalo klepání. Pak si vzpomněl, co je za den a kolik je hodin, a uvědomil si, že to má takhle smluvené. Přesně.

Ale dneska zrovna neměl chuť se s ní setkat. Necítil se na to. Pak si pomyslel, že si přece na něj udělala čas, možná že dokonce kvůli němu odmítla jiného maníka.

Zív, skutálel se z postele a šel ke dveřím. "Pojď dál, Wando." Vklouzla dovnitř, byl z ní cítit silný parfém a pach restaurace. Klesla do křesla u postele. Skopla střevice z nohou a cílevědomě začala svinovat punčochy. Nenosila punčochové kalhoty, jednou mu řekla, že ji škrtí.

Zavřel za sebou dveře. "Jdeš rovnou na věc, co?"

Zastavila se uprostřed pohybu a překvapeně se na něj podívala. "Myslela jsem, žeš to vždycky takhle chtěl, Paule. Rovnou, rychle, bez úvodu." Pousmála se. "Jen to hlavní." Pak si ho víc prohlídla. "Je ti dobře? Zase tě zlobí žaludek?"

Vylévá si na ní svůj vztek, a to není fér, pomyslel si. "Nic mi není."

Svlékala si dál punčochy, teď už pomaleji. "Jsi trochu bledý. To kvůli té nehodě na elektrárně?" Překvapilo ho, že si s ním dělá starosti. Udivovalo ho to, už dlouho se o něj nikdo nestaral.

"Jak ses to dozvěděla?"

"Je toho plné městečko."

Přešel k prádelníku a začal si rozepínat košili, na chvíli se zarazil, aby se podíval na fotografii zastrčenou za rámečkem zrcadla. Dívala se na něj droboučká bruneta, vedle ní stál z jedné strany malý chlapec, z druhé děvčátko. Umírala tak strašně dlouho, pomyslel si smutně. Vytáhl fotografii z dřevěného rámečku a položil ji obrácenou stranou navrch na prádelník.

"Co se s ní stalo?" zeptala se Wanda.

"S kým?"

"S tvou ženou," řekla prostě. "Hodně mužských dělá to, co jsi právě udělal ty - otočí fotografii své ženy."

"Nechci o tom mluvit," řekl.

"Máš špatnou náladu, Paule?" Stoupla si a čekala, až začne jejich soukromý rituál, až jí pomůže svléknout šaty. "V poslední době jsi často mrzutý."

Znovu si všiml, že má o něj starost a že s ním cítí. Opět ho napadlo, že jí řekne, že toho dneska nechají. "Nic mi nejde. A tady toho se nemůžu zbavit." Ukázal na žaludek.

"To všechno ty přesčasy. Třeba se ti dělá vřed."

"Ne," odpověděl a sám ve svém hlase uslyšel lítost nad tím, že tomu tak není. "Žádný vřed."

Měla šaty z laciné umělého a zip se zachytil po straně na nějakých vláknech. Chvilu mu trvalo, než ho uvolnil. Pak už šaty ležely na hromádce na podlaze a ona z nich vystoupila a otočila se k němu s úsměvem.

Být to někdy jindy, asi by jí říkal, jak je pěkná, ale dneska večer nemá nejmenší chuť. Wanda byla malá a sporá, její postava působila po dvou lahvích piva a s notnou dávkou představitosti. Tak před dvaceti lety mohla být hezká, ale teď rychle uvadala. Dlouhé vlasy se jí lámaly z věčného odbarvování, pleť měla zničenou, protože se dlouhá léta příliš líčila a břicho mezi černými kalhotkami a podprsenkou bylo samá fialová pajizévka od věčného kolísání váhy.

Ale kdyby byla doopravdy krásná, asi by s ní nemohl spát, pomyslel si. Konkurovala by jeho vzpomínce, a to nemohl připustit.

"Chceš teď, Paule?" Vzala ho za paži a jemně ho táhla k posteli. Snažila se ho vzrušit, když ho svlékala, ale nedařilo se jí to. Vtáhla ho do postele a přikryla jeho i sebe pokrývkou. Chvilu jen tak ležel a třásl se u jejího teplého těla.

"Je ti zima," řekla. Hladila ho na břicho, přitáhla si ho k sobě a lehce ho líbala na tvář. "Byla asi moc vzácná."

"To byla," odpověděl Marical.

"Pracovali jste spolu?" zeptala se.

Zpozorněl. "Odkud to víš?"

"Jen jsem hádala."

Ležel v posteli, vzpomínal a pak pocítil, jak se Wandiny prsty dotýkají jeho obličeje. "Ty pláčeš," řekla. Jako by ji to vůbec nepřekvapovalo.

Marical neodpověděl a ona se k němu přitáhla ještě blíže a znovu ho líbala na tvář a na krk. Nesnažila se předstírat vášeň jako jindy. Byla něžná a nechtěla žádné vysvětlování. Snažila se ho pochopit a chovala se najednou úplně přirozeně. Poprvé za dlouhé měsíce měl pocit, že reaguje přirozeně.

Když skončili a ona se oblékla, podával jí dvacetidolarovou bankovku. Vtiskla mu ji zpátky do dlaně a řekla: "Prosím tě, to ne, Paule. Tentokrát ne."

"Ale," řekl ochraptěle, "dohodli jsme se..."

"Prosím," opakovala.

Nechtěl od ní nic dostávat, nechtěl to nikdy zadarmo, aby snad nedošlo k tomu, že by se nějak zavázal. Nechtěl, aby mu cokoli dávala, aby neměl pocit, že jí musí nějak oplatit.

A v tu chvíli si uvědomil, že je pozdě, že už se stalo.

"Děkuju," řekl.

Díval se za ní, jak odchází chodbou. On jí taky něco dal, když vzal ty peníze zpátky.

Napadlo ho, jak je to asi dlouho, co spala s někým jinak než jako kurva.

27

Tebbets strčil do dveří a vklouzl dovnitř. Chvilu zůstal stát, než jeho oči přivykly šeru. Kapitán Kloster byl v přední části místnosti, skláněl se nad stolem a probíral se v stránkách tištěných výsledků z výstupu počítače.

Došel ke Klosterovi a mrkl mu přes rameno. Poslední meteorologické údaje. "Proboha, to vy nikdy nespíte?"

"Vojenské letectvo nespí nikdy," zabručel Kloster. "Čtyřadvacetihodinové pohotovosti a podobné věci-na to jsme zvyklí. Zaskočil jsem sem před hodinkou, abych se podíval, jak to vypadá za pravého poledne na druhé polokouli." Pustil stoh stránek s výsledky zpátky na stůl. "Já jsem vám odpověděl, teď je řada na vás. Co tady děláte vy?"

"Jeden technik mi zavolal, když jste se tu objevil," řekl Tebbets. "Já mám špióny všude. Jestli ale trváte na tom, abych vám řekl pravdu, tak tedy jel jsem kolem a stejně se tu skoro vždycky v noci na chvíli stavím."

"Po pravdě řečeno," řekl Kloster upřímně, "držíte je ve dne tak zkrátka, že jsem se rozhodl, že se sem podívám, abych věděl, jestli si aspoň váš noční tým trochu pohoví."

"Příště vám nasypu něco do kávy," zamumlal Tebbets. "Jak to vypadá?"

"Ten tým, nebo obrazovky?"

"Noční tým je ten nejlepší, co máme," řekl Tebbets zdvořile.

"Kousek od pobřeží je bouře, a jestli dobře rozumím infrazáznamům, mají na Středozápadě částečný výpadek energie a postupuje to dál."

Nevypadalo to, že by si dělal legraci.

Tebbets byl najednou ve střehu. "Snažil jste se zjistit důvod?"

"Velký odběr průmyslu - vypadá to, jako by celý Středozápad měl noční - a tepelná elektrárna v Iowa Falls vypadla ze sítě. Mají závadu na turbíně."

"Středozápad si bude muset koupit elektřinu od Kanadčanů," řekl Tebbets. "To se stává velice často."

"A co zítra?" zeptal se Kloster. "Zítra bude odběr ještě vyšší."

Tebbets zívá. Zítra je vždycky ještě daleko a většinou to nějak dopadne. Rozhlédl se po místnosti. Vedoucí noční směny tam nebyl; asi je na záchodě. Ale kávu měl ještě teplou. Tebbets mu ji zabavil a posadil se do nejbližšího křesla; natáhl si dlouhé nohy a pohodlně se tam uvelebil.

"Po nějaké době vás to chytne, kapitáne, co?"

Kloster se posadil o jedno křeslo dál, zcela zabrán do různých obrazů prolétávajících obrazovky. "A co jako?"

Tebbets máchl rukou. "Všechno tohle. Tady si sedíte jako bůh na věži a díváte se dolů na svět jeho vševidoucím okem." Trochu se zarazil. "Je to totiž dost velký zázrak, když se člověk může podívat kamkoli na světě a nikdo přitom nevidí na něj. Co by někdo za to dal, být na vašem místě."

"Ten výpadek elektřiny mi dělá starosti," řekl Kloster.

Tebbets mu pohrozil prstem. "To je nevýhoda povolání, kapitáne. Jak máte jednou možnost všechno vidět, dostanete taky chuť něco s tím dělat. Ale to nejde, zapomeňte na to. Jste jen divákem v životním dramatu, divákem s lístkem do přední řady. A na tu elektřinu se vykašlete - zítra večer zapojí elektrárnu v Cardenas Bay a tím se vyplní slušně velká díra v celostátní síti."

"Jestli všechno půjde dobře," opravil ho Kloster.

"Nemalujte čerta na zeď, kapitáne." Tebbets ochutnal kávu a udělal grimasu. Bez cukru. "Když se to nepodaří, bude mít z toho prezident v televizi pěknou ostudu. Slyšel jste, že na sedmou večer je naplánovaný projev prezidenta, ve kterém má ohlásit zapojení Prométhea?"

"Kde jste se to dozvěděl?"

"Kde se člověk dozvídá věci, které jsou důležité. Z toho, co se povídá mezi lidem. Z řečí. A taky z dnešního večerníku." V tu chvíli se rozmyslel a vypil zbytek kávy, jen proto, aby dopálil nočního vedoucího. "Tak bych řekl, že náš milovaný vůdce si napočítá všechny zásluhy na tomhle projektu, i když se s tím začalo dřív, než ho zvolili."

"Řekl bych, že taková jsou pravidla hry."

"Mluvíte, jako byste ho snad byl volil." Tebbets nemohl skrýt nevoli ve svém hlase.

Kloster se najednou zašklebil. "A nevolili ho snad všichni?"

TŘETÍ DEN

28

Nějaký hlas ho volal: "Gregu, Gregu, už musíš vstávat."

Vždyť jsem si sotva lehl, pomyslel si mlhavě. Nemůže to být déle než pět minut. Pomalu se probral a posadil na matraci. Karen stála u postele už úplně oblečená. "Jsou skoro čtyři," řekla. "Chtěl jsi být na elektrárně v pět."

Hrozně zívá a chvíli si mmul obličej a pak zavěťfil nosem. Ucítil vůni kávy a čerstvých topinek. A slaninu. Podíval se na ni a ona se usmála. "Vajíčka žloutkem dolů, slanina musí křupat a kávu rozhodně černou. Zapamatovala jsem si to dobře?"

"Jo." Znovu zívá a svalil se z postele, stál nahý uprostřed pokoje. Podrbal se v podpaží, naposledy zívá a protřel si oči a setřásl poslední zbytky spánku z očí. "Hned tam budu, jen se trochu osprchuju." Ještě než zmizel v koupelně, zeptal se jí: "Poděkoval jsem ti, žeš tu zůstala?"

"Několikrát." V jejím hlase bylo cosi zvláštního a najednou se přistihl, jak o tom pod horkou sprchou přemítá. Pak se namydlil a kochal se tím krásným pocitem, že má zase ženu v domě. Kdyby tak Marjorie...

Ale s tímhle se nikam nedostane. S Marjorie nic nepořídí a tím to vadne.

Snědl právě druhou topinku a podívoval se, jak je v kuchyni čisto - vlastně asi poprvé od té doby, co se sem nastěhoval - když Karen řekla: "Už sem nikdy nepřijdu, Gregu."

Položil topinku a podíval se na ni, napadlo ho, že ho to ani moc nepřekvapuje. "Nakonec sis řekla, že jsi přece jenom zasnoubená."

"Asi ano. Jestli si to Barney mezitím nerozmyslel. On tak lehko neodpouští."

"Doufal jsem..." začal, ale větu nedokončil. Brzy po ránu se mu hluboké myšlenky v hlavě nerodily.

Podívala se na něj zvědavě. "Doufal v co? Že se sem nastěhuju a budu s tebou žít jen tak?" Zavrtěla hlavou. "To by v tomhle městečku nešlo, kamaráde. To bys měl už vědět. Nepřímě by mi to v městečku škodilo a časem by to vadilo i mně samotné."

"Včera večer jsi říkala něco jiného." Dopalovalo ho, že to řekl, jako by snad naříkal. Tohle by mohl říct tak Barney. Zničehonic ho napadlo, kdo z nich je vlastně ten nedospělý. To on jednal jako bezstarostný kluk, zatímco Barney se snažil vymezit určité hranice.

"Jistě mi promineš, když řeknu, že dneska ráno není včera večer," ozvala se Karen klidně.

"Včera večer jsi mě potřebovala," řekl ironicky. "Ted' už ne."

Chvilku přemýšlela a pak přikývla. "Potřebovala jsem tě jako přítel přítele. To, že jsme spolu spali, byla jenom součást; často to tak bývá mezi mužem a ženou. Mám tě ráda. Mám tě moc ráda a chtěla jsem být s někým, koho mám ráda."

"Ty si vždycky vezmeš, co chceš, vid'?" zeptal se unaveně.

"A ty snad ne?" Nemohla to vydržet, musela se usmát. "Nech toho, Gregu. Mluvíš jako Barney. Ale přitom ti to tak nevádí."

Měla pravdu. Nevadilo mu to, a měl kvůli tomu pocit viny. "Dobrá, vyklízuju pole. Ale vždyť ho nemiluješ." Zaváhala. "Nevím to jistě," začala pomalu. "Kdysi někdo řekl, že když si to můžeš rozumem rozebrat, nejde o lásku. Ale jestli nejsem do Barneyho zamilovaná, myslím, že se to ještě může stát. Moje matka otce taky nemilovala, když se za něj vdávala. Teprve postupně mezi nimi ten vztah vznikl." Uždíbovala topinku. "Můžu ti složit poklonu?"

"Myslím, že by mi neškodila."

"Jsi milý, jsi opravdu moc milý. Jsi vynikající... společník. Moc dobře to umíš v posteli a jsi velice přitažlivý. Budeš takový asi i na stará kolena. Až budeš o holi klopýtat po ulici, budou se ti stařenky vrhat k nohám. V parku ti budou dávat svoje pytlíčky s drobečky, abys mohl krmit holuby."

Vzdychl a nalil si další šálek kávy. "Neřekl bych, že by se tohle všechno dalo brát jako poklona."

Ztišila hlas. "Kdysi jsem si myslela, že tě miluju."

"Kdy to bylo?"

"Hned první den, kdy jsem tě viděla na elektrárně. Doslechla jsem se, jak je to s tvou ženou, a řekla jsem si, že někoho potřebuješ."

"Pořád ještě potřebuju," řekl vážně.

Zavrtěla hlavou. "Problém je v tom, že by to nebylo... vyvážené, Gregu. Já potřebuju manžela; a ty ovšem manželku ne. Ty potřebuješ přítelkyni, s kterou by ses občas vyspal." Pronikavě se na ni podíval. Její rozšířené oči byly upřímné. Nechtěla ho srážet. "Ty spravuješ stará auta; sbíráš různé mašinky; spouštíš elektrárny. Pro manželku toho z tebe moc nezbyvá." Chvilí se odmlčela, přemýšlela. "Myslím, že se tu snažím ti vysvětlit, že Barney mě skutečně potřebuje, kdežto ty ne. S tebou by to nikdy nebylo partnerství, i kdyby sis mě mohl vzít. Nikdy by nemohlo být."

Dopil kávu a vstal. "Přijdu pozdě," řekl. U dveří ji políbil a na chvíli objal. Tiše dodal: "Přeju ti moc a moc štěstí, opravdu."

Podívala se na něj. "A tím to pro tebe končí?"

Pokrčil rameny. "Co můžu ještě říct? Třeba prostě dobře snáším prohru."

Zasmála se, ale v tom smíchu zazněl smutek. "Ne, tak to není. Jde prostě o to, že na tom nemáš takový zájem. Zní to otřepaně, ale tvou skutečnou milenkou je elektrárna. Kdyby tomu tak nebylo, už dávno bys to s Marjorie nějak vyřešil."

29

Kamrathovi zazvonil telefon v půl desáté, právě když dopil druhý šálek kávy a načílnal třetí koblihu. Chvilí trvalo, než rozpoznal ten vysoký, pištivý, třesoucí se hlas na druhém konci, a když se mu to podařilo, hned natáhl ruku po svém zápisníku.

"Už to mám, Hanku," řekla Abby.

"Dostala jste výsledky krevních rozborů?"

"Ano, hned jak jsem nakrmila Hippokrata," řekla. "Okamžik, mám to tady. Netrvalo mi to tak dlouho, jak jsem původně myslela, na dva jsem si vzpomněla."

"Zkontrolovala jste tedy, komu patří?"

Zvýšila hlas. "Vždyť jsem vám právě řekla, že ano. Dva vzorky jsou úplně normální - od pana Bernarda Lerner a slečny Karen Gruenové. Ona dělá ošetřovatelku na elektrárně, vzpomínáte si?"

Kamrath se zamračil. "Na co potřebovali ten rozbor?"

"Proboha, Hanku, když si mladý muž a žena přijdou společně na zkoušku krve, na co myslíte, že to asi chtějí?"

Usmál se. "Já mám holt jinou profesi, Abby. Co ten třetí?"

Povzdechla si: "Ten třetí není v pořádku. Málo bílých krvinek, skutečně moc málo - počet leukocytů je pod padesát procent normálního stavu. A červené krvinky jsou značně poškozené. V laboratoři se dokonce ptali, jestli se s tím vzorkem nemohlo něco stát."

"Co to má asi znamenat, Abby?"

"Já nejsem doktor, šerife. Nerada bych vám to řekla rovnou. Ale mluvili jsme jednou s doktorem o jeho práci na elektrárně a on řekl, že pokud by se něco stalo a některý z pracovníků dostal větší dávku ozáření, že by se to takhle projeвило na krevním obraze. Jestli mě paměť neklame, tak takhle to povídal."

Kamrath sevřel pevněji tužku v ruce. "Čí vzorek to byl, Abby?"

Na chvíli se odmlčela. "Hned se podívám." V duchu ji viděl, jak si upravuje brýle na blízko. "Nějaký Paul Marical. Myslím, že pracuje na elektrárně. Chodil k doktorovi pravidelně."

Něco jako by mu říkalo, že je na stopě. "Jak to myslíte - pravidelně?"

"Tak jak to říkám - pravidelně," odsekla. "Přicházel tak jednou dvakrát týdně. Doktor nemohl přijít na to, co s ním je. Ten chytil, co jen mohl: chřipku, rýmy, všechny možné infekce. Myslím, že doktor chtěl vidět jeho krevní obraz, aby si udělal jasno."

"Kdy to bylo, Abby?"

"Moment..." Na druhém konci následovala krátká pauza. "Den předtím, než doktor... Den předtím, než našli..."

Kamrath řekl tiše: "Odpusťte, Abby," a zavěsil. Čím je člověk starší, tím snadněji se rozpláče, pomyslel si. V sedmasedmdesáti už vám z života moc nezbyvá.

Srkal kávu a opřel se v otáčecím křesle, aby si o tom popřemýšlel. Paul Marical. Chronicky nemocný. Všechno ukazuje na nemoc z ozáření. A pracoval na elektrárně. Což všechno dohromady může znamenat jen to, že Marical musí být dost nešťastný člověk. Anebo to může taky znamenat mnohem víc.

Pořád ještě si to omílal v hlavě, když viděl, jak přijel Greg Parks firemním stejším. Kamrath automaticky nalil ještě jeden šálek kávy a čekal na něj.

Parks vešel a Kamrath mu přistrčil šálek. "Mám ještě jednu koblihu, jestli máte zájem."

"Neodmítnu." Parks si přistrčil křeslo ke stolu a řekl: "Právě jsem se dozvěděl o Lernerovi."

"Nic hrozného se nestalo - opilý se včera ve Skupperu a dělal tam nějaké rozbroje. Popral se s jedním rybářem - ten chlapík se jmenuje Halsam a mohl by být jeho tátou."

Parks nemohl skrýt překvapení. "Zranil ho?"

Kamrath se pohrdlivě zasmál. "Halsama? Ten se jen tak nedá - vyřídil tohoto vašeho chlapce jednou ranou, on byl ovšem tak opilý, že by to asi svedl kdokoli. Tak bych řekl, že si pro něj jdete?"

"Potřebujeme ho na elektrárně." Parks usrkával kávu. "Ohledně doktora - je něco nového?"

Kamrath se zarazil. Mohl by mu říci o Maricalovi. Jestli ten muž trpí nemocí z ozáření, bude mu to dříve či později stejně muset říct. Ale nejdřív si chtěl několik věcí ověřit. Nechtěl vyrukovat s neúplnou informací.

Otočil se a křikl dozadu: "Bronson, přiveď vězně!" Postrčil před Parkse blanket. "Když se mi tady podepíšete, je docela váš. Pochybuji, že by snad někdo chtěl uplatňovat nějaké nároky, a v rybářském městečku by bylo směšné popotahovat někoho za to, že se opil."

Za chvíli nato vstoupil Bronson s Lernerem. "Propouštím vás do rukou vašeho šéfa," řekl Kamrath a pokoušel se skrýt úsměv. "Příště už se Skupperu vyhněte. Říkám to nerad, ale městečko skutečně má nějaké předsudky vůči vám na elektrárně a v té hospodě vás většinou moc rádi nevidí."

"Žijem ve svobodné zemi," zamumlal Lerner.

Kamrath přikývl. "I to je diskutabilní." Když došli ke dveřím, řekl: "Abych nezapomněl, gratuluju vám, Barney. Je to roztomilá mladá dáma."

Lerner se na něj podíval, pak strčil do dveří a mlčky vyšel. Když odešli, začal Kamrath znovu přemýšlet o Maricalovi. Mohl bych si ho očihnout i jinak, myslel si. Znovu vytočil číslo a v centrále na elektrárně požádal, aby ho spojili s Karen Gruenovou. Za chvíličku ji měl na drátě, uslyšel zastřený, ale naprosto profesionální hlas.

"Máte záznamy o všech pracovnících elektrárny?" zeptal se.

"Nevím to jistě - jaký druh záznamů myslíte?"

"Záznamy z vyvolaných filmů, které jste mi včera ukazovala. Ty, z kterých je vidět, jestli byl člověk vystaven větší dávce záření."

"Máme tu záznamy od zahájení zkušebního provozu na elektrárně."

"Mohl bych se podívat na jednoho člověka?"

Trochu ji to překvapilo. "Jistěže ano. Koho jste myslel?"

"Paula Maricala."

"Okamžik, prosím."

Slyšel ji slabě, jak hovoří vzadu s Mikiem Kormanskim. Chvilí bylo ticho a pak se znovu ozvala.

"Tady to mám. Co jste potřeboval vědět?"

"Má tam někde třeba už dřív větší dávky záření?"

"Podívám se."

Po delší pauze: "Vůbec nic takového. Byl by měl mít vysokou dávku včera, když jsme vyvolali výsledky po té nehodě. Z nějakého důvodu ale zapomněl svůj filmový dozimetr a dostal za to důtku. Ale po celou dobu, co pracuje na elektrárně, je až podivuhodně čistý. Smím vědět, proč se ptáte?"

Ted zase zaváhal Kamrath. "Jen tak pro pořádek. Budu se vás ptát třeba ještě na jiné." Pak ho napadlo ještě něco. "Přišel někdy za doktorem na elektrárně jako pacient?"

Zasmála se. "Ten sem chodil pořád. On je víc v posteli než v práci."

Potom zavěsil a opřel se v křesle, na kávu už docela zapomněl. Podle záznamů Marical nikdy nepřišel do styku s větším ozářením. Podle výsledků krevní zkoušky trpí radiační nemocí. Ale nikdy se to neprojevovalo na jeho dozimetru, což znamená, že si Marical dával velký pozor na to, aby se to neukázalo. Což znamená, že patrně v některých případech dozimetr nenosil. Nebo...

Nebo co?

Málem znovu volal na elektrárnu, aby mu Parks zatelefonoval, hned jak dorazí. Ale pak si to rozmyslel. Třeba se najde dokonale logické vysvětlení, a kdyby tam volal, aniž by si nejdřív všechno ověřil, mohlo by to Maricalovi ublížit.

A krom toho tu byla ještě jedna věc. Chtěl si něco dát dohromady; chtěl někoho najít - a vědět, že našel toho správného.

Zavolal na elektrárnu a požádal o osobní oddělení. Marical, jak zjistil, žije v ošuntělém hotelu blízko Hlavní třídy. Některé věci musí udělat ještě dřív, myslel si Kamrath, ale odpoledne se v hotelu staví. Než se Marical vrátí z práce.

30

Když nastoupili do auta, řekl si Parks, že nebude o Karen mluvit. Instinktivně vycítil, že Lerner sám nezačne. On sám k tomu nemá moc co říci a i to málo by si Barney patrně zase špatně vysvětlil. Teď je na Barneyem, aby si uvědomil, kde stojí. Karen se rozhodně vyjádřila zcela jasně.

Když byli na dohled elektrárny, řekl Lerner trucovitě: "Stále ještě zamýšlíš ji spustit?"

"Záleží na tom, jak dopadnou poslední zkoušky."

"Už couváš, co? Četl jsi mou zprávu?"

"Přečtu si ji, hned jak Se dostanu do kanceláře," řekl Parks. Chvilí přemýšlel o tom, jestli skutečně couvá, pak tu myšlenku pustil z hlavy. To se ukáže až úplně nakonec.

Ale o jednu věc opravdu nestál - aby mu Lerner celý den koukal přes rameno.

"Barney, prosím tě, aspoň pro dnešek, hled si svoji práci, a já udělám tu svou, ano?"

Po zbytek cesty už nepromluvíli.

Když zaparkoval auto, šel rovnou do kanceláře a řekl sekretářce, že si nepřeje, aby ho někdo rušil. Dopoledne bude frenetické a odpoledne ještě horší, pomyslel si.

Zprávy od Lerner, Abramse a Gliddena ležely na jeho stole a rychle je prolistoval. Gliddenova byla absurdní. Pouhý výčet podmínek a dvojsmyslů, dovedně sestavený tak, aby vyjadřoval, že Glidden sice vřele souhlasí s tím, aby elektrárna byla zapojena, ale nicméně přiznává, že je to velice riskantní. To a to se nedá odhadnout, ty a ty možnosti nejsou dosud známy, je tu určité riziko, byť procento pravděpodobnosti..., a tak dále a tak dále.

Abramsova zpráva byla daleko inteligentnější - otevřeně přiznal nedostatky, ale zároveň zdůraznil, že kromě vadných palivových prutů a potíží spojených se zdokonalením programu nedošlo během posledního měsíce k žádným vážnějším poruchám na zařízení. Závady, k nimž došlo v předešlých měsících, se stávaly i na těch elektrárnách, které byly později úspěšně uvedeny do provozu. Být došlo v minulosti k mnoha závadám, žádná z nich nebyla tak zvláštní. Podobné elektrárny s podobnými problémy byly zapojeny do sítě bez obtíží.

Na první pohled logické tvrzení, které příliš zjevně odráží myšlení samotného Cushinga, usoudil Parks.

Lerner nehledal slova. V současném stavu není elektrárna bezpečná a doporučuje oddálení termínu - jednoznačně. Parks si pečlivě prohlédl výčty a grafy v Lernerově zprávě, pak ji hodil zpátky na stůl, opřel se o opěradlo otáčecího křesla a zavřel oči.

Lerner má pravdu, říkal si. Lerner má naprosto pravdu. Ještě o tom přemýšlel, když se ozvalo zaklepání. Bez vyzvání vstoupil dovnitř Abrams.

"Walton se ptá, jestli bys mohl vyjít ven na ochoz, aby s tebou něco nahrál, než to dneska večer začne."

Parks se vzpřímil v křesle. "Waltona pošli kamsi." Hlavou ukázal na zprávy na stole. "Četl jsi to?"

Abrams přikývl a do tváře se mu vloudil obezřetný pohled. "Myslel jsem, že ti to nebude vadit."

"Nevadí. Jaký je tvůj názor?"

"Gliddenova za moc nestála - tedy aspoň pro člověka, který se v tom trochu vyzná. Podle Lerner" - Abrams pokrčil rameny - "nás čekají jen nepříjemnosti."

"A co soudíš ty?"

"Svůj názor jsem ti řekl. Nestalo se nic, co by se nestalo už někdy předtím, v jistém smyslu je to všechno známá písnička. Máme šanci."

"Ty bys ji spustil, kdyby to bylo na tobě?"

Abrams se posadil na gauč a dal si ruce za hlavu. "To nemůžu rozhodovat já, Gregu. Nemáš právo se mě na tohle ptát. Za to platí tebe."

Má pravdu, myslel si Parks. Jak řekl jednou Brandt, leží to na něm. Jestli na to nemá nervy...

Abrams začal být zvědavý. "A čeho se vlastně tak bojíš, Gregu? Když se něco stane, tak prostě zastavíš reaktor nebo dokonce celou elektrárnu. Prezident si uřízne ostudu, ale co na tom, nebylo by to poprvé. K nedodržení termínu přece dochází, ne?"

"Kdybys ty byl v mé kůži, určitě bys neměl takový strach, že ne?"

Aspoň pojednou se zdálo, že Abrams mluví úplně otevřeně. "Ne, myslím, že ne." Dával teď trochu najevo svou převahu, jeho vojenské vzdělání vystoupilo na povrch jako pot. "Ty a já se díváme na elektrárnu z jiného hlediska. Pro mě je to práce, vážná, důležitá práce. Doufám, že v ní jednou budu tak dobrý jako ty." To sis mohl nechat, pomyslel si Parks, ale přešel tu věc mlčením. "Pro tebe je to posedlost, Gregu."

Na tom je až příliš pravdy, pomyslel si Parks. A bolí to. Zahlédl se na okamžik v zrcadle na opačném konci místnosti. Jeho tvář byla o něco víc zbrázděná, než když se poprvé objevil v Cardenas. Vlasy o odstín šedivější. A taky věděl, že trochu ztloustl. Za dvacet let z něj bude další Hilary Brandt. Je na nejlepší cestě věnovat svůj život jedné věci a vzdát se kvůli tomu všeho ostatního.

"Jednoho dne budeš dělat to, co já," řekl Abramsovi.

"Ano, jsem na to školený," řekl Abrams jakoby nic. "Jednou tě kopnou buď dolů nebo nahoru a tvůj flek dostanu já. A pak se totéž stane mně. Tak to chodí. Vždycky to tak chodilo."

Když odešel, přemýšlel Parks o tom, že Abrams vlastně může mít pravdu. Když se něco stane, prostě zastaví elektrárnu. Tak čeho se pořád tak bojí?

Bojí se prostě toho, pomyslel si, že to nebude takhle jednoduché.

Venku na chodbách bylo cítit potlačované napětí. Dozorčí měli zničené nervy, dělníci a technici jen jen vybuchnout. Vychovali to, co on sám už věděl: že totiž elektrárna není v takovém stavu, aby ji spustili. Sešel dolů do velínu, aby se podíval, jak je daleko Delano s novým programem. Delano zachmuřeně zíral na přístrojovou desku číslo tři. Všechny varovné signály rudě svítily.

Parks se na ně poděšeně díval. "Co se sakra děje?"

"Netlumená zpětná vazba z čidel levého kvadrantu na reaktor jedna," řekl Delano stroze.

"Na pětce není napětí," dodal Melton na opačném konci místnosti a vyhlédl zpoza zadního panelu jedné části počítače.

Parks si povzdychl. "Tak co, myslíte si, že to dáte dohromady?"

"A co si myslíš, že tu celou dobu děláme?" štekla na něj Delano. Pak se opřel o přístrojovou desku a pomalu zavrtěl hlavou. "Promiň, Gregu, ale od rána se tu babráme jenom s přetížením čidel."

"Myslíš, že se vám podaří zjistit příčinu?"

"Dělám, co můžu. Potřeboval bych víc času."

"Nemáme víc času. Projděte to znovu, a až budete hotovi, dej mi vědět." Parks odkračel. Ještě slyšel, jak Delano nadává. Rychle prošel zbytek elektrárny a všude to vypadalo stejně: všichni měli nervy nadranc a všichni pěnili. Byl přesvědčen, že tuší, čím on sám si už byl jist: elektrárna prostě není připravena.

V půl dvanácté skončila montáž Prométhea I. Parks stál na ochozu a díval se, jak odcházejí pracovní čtyři. Během posledních čtyřiařidvaceti hodin najeli na pohotovostní teplotu se třemi zbývajících reaktory a teď z velínu hlásili, že pomalu najíždějí s Prométheem I. Delano měl o něco lepší náladu, vyřešili vážný problém s kanály detektorů.

Parks mrkl na hodinky. Podle plánu měli elektrárnu spustit večer v sedm hodin pacifického času, což znamená v deset ve Washingtonu. Elektrárna v Cardenas se oficiálně stane součástí celostátní elektrické sítě v sedm hodin deset minut, kdy to prezident ohlásí.

Dole v reaktorové hale dělníci demontovali poslední část přenosného stínění proti záření a táhli ji pryč velkými dvojitými dveřmi. O něco později odjel velký mostový jeřáb na konec pojezdové dráhy do své pohotovostní pozice a dvojitě dveře se s tlumeným bouchnutím zavřely.

A je po všem, pomyslel si Parks. Kontrolní protokoly pro tlakové nádoby a výměníky tepla jsou všechny v pořádku, všudypřítomné přejímací skupiny odešly. Za všemi těmi problémy, které je sužovaly během posledního týdne, se konečně zavřely dveře, teď už zbývaly jen poslední pohotovostní kontroly a pak najedou s reaktory na plnou teplotu. Přepnul si dorozumivací zařízení na turbínovou halu. Všechno tam bylo v pořádku.

Ještě jednou prošel elektrárnu. Nastala malá změna v přístupu, kostky byly vrženy. Lidem, které potkával, jako by se ulevilo, jako kdyby teď bylo všechno hotovo a zbývalo už jenom zapojit elektrárnu na síť.

Dokonce on sám se teď cítil o hodně líp. Ještě mají před sebou vlastní spouštění a jde taky o to, jestli vydrží pak. Později možná už bude všechno běžná praxe. Na chvíli ho napadlo, že se podívá za Brandtem a Cushingem, kteří se ztratili někde v útrobách elektrárny s Waltonem a jeho přenosovým týmem, a dá si s nimi oběd. Pak si to rozmyslel. Na to je ještě moc nervózní. Nechá si nahoru poslat sendvič.

V kanceláři se rychle naobědval, zapil to malým koňakem a pak si znovu sedl ke stolu. Na stole se ještě povalovaly zprávy. Srovnal je na úhlednou hromádku, pak vytáhl Lernerovu a chvíli v ní listoval. Nakonec se usadil a přečetl si ji potřeť.

O půl hodiny později zjistil, že pocit úlevy nad tím, že se jim podařilo elektrárnu připravit, byl naprosto neopodstatněný.

31

Maricalův pokoj zapůsobil na Kamrath prostotou až spartánskou. Postel bez přehozu byla pečlivě ustlaná, pokrývka složená přesně naříkřát, navrch ležel polštář. Pokrývka a prostěradlo byly v hlavě postele podsunuty pod matraci, jako se to dělá v nemocnicích.

Na emailové desce nočního stolku ležel hřeben a kartáč na vlasy, vyrovnaný souměrně podle středu zrcadla, jež viselo na zdi nad stolem.

V rohu naproti uviděl žíněnku a jednu velkou činku a dvě malé litinové. Taky tam byl pořádek. Velká činka ležela u jednoho konce žíněnky a po každé straně pak byla umístěna jedna malá.

Kamrath začal otvírat skříně a Elton, postarší správce hotelu, zakňoural: "Myslím, že byste si měl obstarat povolení k domovní prohlídce, šerife."

Kamrath zavrtěl hlavou. "Nech toho, Eltone. Můžu si sehnat povolení, pro koho chce, na podkladě toho, že se v tyhle díře přechovávají kradený věci, a prošťárat to tady do posledního pokojíčku. Asi bysme oba byli moc překvapení, co všechno bych tu našel." Otevřel dveře skříně. "Proč tomu říkali elitní byty, prosím tě? Ještě jsem na tom nic elitního nenašel."

Ve skříně visely několikery obnošené, ale čisté montérky na věšácích a troje dobře vykartáčované a vyžehlené šaty na ramínkách. Na ramenou sak se usadila slabounká vrstvička prachu a kalhoty byly od ramínka značně přeželené. Ty obleky patrně Marical neměl na sobě, co se sem nastěhoval. Odhrnul jedno sako, aby se podíval dovnitř na značku. "Oděvní služba Jacobson, Mohawk Bluffs." To bude asi město, kde Marical žil nebo pracoval, než přišel sem. Nebo někde poblíž.

Pooděšel zpátky k toaletnímu stolku. Navrch ležela obrácenou stranou nahoru fotografie. Podle zmačkaného růžku usoudil, že byla předtím zastrčená za rámečkem zrcadla. Na fotografii byla štíhlá bruneta v brýlích mezi dvěma dětmi, chlapcem a děvčátkem. Na jejím obličejí bylo cosi nápadného a Kamrath se na ni chvíli upřeně díval. Měla hezkou tvář, ale neústupný výraz. Asi věděla, co chce. Obchodnice, pomyslel si, nebo možná lékařka? Alespoň tak vypadala.

Sestra? Nebo možná žena, s kterou se rozvedl - nebo ona s ním. Marical byl až přehnaně pečlivý, jen málo žen by to s ním dlouho vydrželo.

"Vyrazí si občas někam, Eltone?"

Elton zavrtěl hlavou a byl jak na trní, jeho nájemník se mohl každou chvíli vrátit. "Dělají pořád přes čas, v osm ráno tam jde a vrací se obyčejně až zase v osm večer."

"A co o víkendech?"

Elton chvíli přemýšlel. "Ne, ani o víkendech nechodí moc pryč. Třeba se jde někam najíst nebo si dojde něco nakoupit. Často byl taky nemocný a zůstal doma."

To by souhlasilo, pomyslel si Kamrath. Ale něco tu nehraje. "Na elektrárno platí dost slušně a řekl bych, že má odpovědné místo - jak to, že bydlí zrovna tady? Nemůžeš mi to vysvětlit?"

Elton se zatvářil uraženě. "Není to tu zas tak špatný..."

"Kdyby nebylo dálnice a motelu pár kilometrů odtud, měl bys možná pravdu." Kamrath vytáhl zásuvky

prádelníku a postupně je všechny prošel. Úhledně složené košile a nátlčníky měl Marical hned vedle spodního prádla. Kamrath si povšiml, že jedny bílé trenýrky byly pečlivě zalátané bílou nití.

Že by byl rozvedený a platil alimenty? přemítal. To by vysvětlovalo ten dobrý plat a přitom mizerné bydlo. Alimenty by mohly jeho plat spolknout.

Znovu se rozhlédl po místnosti. Těsně u zdi byl úplně prázdný koš na papíry. Na nočním stolku stálo malé rádio a budík.

"Kde je záchod, Eltone, na chodbě?"

Elton nasadil kamenný výraz. "Každý náš pokoj má svou vlastní koupelnu, šerife." Přešel ke dveřím, o nichž se Kamrath domníval, že patří dalšímu šatníku. Klozet, bílá otlučená vana na litinových nohách a lékárnička. Zběžně si koupelnu prohlédl a pak otevřel lékárničku. Její obsah ho šokoval - byla to apotéka v malém, poličky byly nacpané rozličnými léky. Marical musí být hypochondr, usoudil. Anebo ne, třeba je ta jeho nemoc opravdová.

"Chodí mu sem nějaká pošta, Eltone? Časopisy nebo něco jiného?"

Elton se zamyslel. "Občas nějaký dopis, to je tak všechno. Odněkud ze severu. Adresa je psaná dětským písmem."

"Má tady v hotelu nějaké přátele?"

Elton zavrtěl hlavou. "Lidi se straní, řekl bych, že ostatní nájemníci na jeho patře ho ani neznají."

"Co mimo hotel, má nějaké přátele? Chodí sem za ním někdo?"

Elton se zarazil. "Ne, řekl bych, že žádné přátele nemá. Aspoň sem za ním žádní nechodí."

Kamrath se usadil v křesle a udělal si pohodlí. "Je mu tak pětatřicet, Eltone, a aspoň donedávna byl zdravý. Možná pořád ještě je, třeba je jen hypochondr. Nemá žádnou stálou přítelkyni a ani tady nejsou známky, že by nějakou měl. Žádné natáčky, vlásenky nebo punčochy pověšené v koupelně. Takže bych řekl, že chodí někam jinač. Za kým chodí, Eltone?"

"Já nevím, jestli za někým chodí," bránil se Elton. "Jak bych to měl vědět?"

"Protože sedíš tam dole v ty recepci, jako by to byla vojenská strážní budka. Sem by nikdo nepropásoval ani kanára, abys o tom nevěděl. Krom toho, kdysi jsi měl několik děvčat pro tyhle účely a tak bych řekl, že bys neodolal, abys osamělému nájemníkovi nenabídl jejich služby, nemám pravdu? No tak, kdo je to?"

"Už dávno jsem toho nechal," řekl Elton nervózně. "Vždyť to víte."

Kamrath zavrtěl hlavou. "Vím jediné to, že jsem tě přestal stíhat, protože jsem si řekl, že bude chytřejší, když budu o tom vědět, než abych se namáhal zbytečným hledáním." Pronikavě si Eltona prohlédl a zkusil hádat. "Co takhle Wanda?"

Elton zbledl. "To se nedá dokázat, šerife. Má několik mužskejch a možná třeba některý bydlej tady, ale nemůžete nic dokázat."

"Nemám zájem na tom, abych honil Wandu, Eltone, a co se týče tebe, řekněme, že věřím tomu, žes jim prokázal tu laskavost a seznámil je z dobrého srdce a žes za to nic nevzal. Ale rád bych si s Wandou popovídal a čím dřív, tím lip."

"Po večerech dělá v Lodgi," řekl nervózně Elton. "Přes den je v kavárně Acme kousek odtud."

"Co kdybys jí vyřídil, aby za mnou přišla? Teď hned?"

Elton zmizel a Kamrath se znovu rozhlédl po pokoji. Někdo tady přebývá, ale nikdo tady doopravdy nežije, pomyslel si. Všechno tu vypadalo tak nějak provizorně. Žádné knihy ani noviny nebo časopisy. Pár dopisů. A skoro žádné spojení s vnějším světem. Muž, který jedl, spal, pracoval a možná ještě poslouchal rádio, než večer usnul. Nebylo tu nic lidského, žádné drobnosti, které byste normálně čekali.

A ze všeho nejvíce ho zarazelo, že nenašel žádnou ultraradikální literaturu, nic co by nasvědčovalo teroristickému popravčímu, kterého hledal. Prozatím věděl jen to, že má člověka, který je patrně rozvedený a velice nemocný.

Zaslechl hlasy v hale.

"Krucinál, Eltone, proč nemůžeš jednou držet hubu...?"

Pak bouchly dveře a Wanda se vhrnula dovnitř, ústa měla pevně semknutá a oči jí planuly. "Proč mě nenecháte na pokoji, šerife? Neudělala jsem nic -"

"Nezajímá mě, co děláš," řekl Kamrath tiše.

"Vždyť jsem jí to povídal," zakňoural Elton.

"Chtěl bych vědět něco o tvém příteli," pokračoval Kamrath.

Wanda se zatvářila polekaně a Elton řekl: "Mám nějakou práci," a vycouval ze dveří.

Kamrath za ním zavřel a pokynul Wandě, aby si sedla na postel. "Chodila jsi za Paulem Maricalem?" zeptal se jemně.

"Přátelíme se," řekla vyhýbavě.

"Nemusíš chodit kolem horké kaše, Wando," řekl Kamrath. "Je mi jedno, jestli se přátelíte, podle toho, jak to tu vypadá, by mu toho bylo zapotřebí." Chvilí se odmlčel, dával jí čas, aby se uklidnila. "Vídali jste se pravidelně?"

Přikývla. "Každou středu večer. V devět."

"Za peníze?"

Neřekla nic a Kamrath přikývl. "Na tom nezáleží, nejspíš ano. Vsadil bych se, že na tom trvá." Zaváhal. "Má tě rád?"

"Kdo by měl rád kurvu?" zeptala se najednou cynicky. "Člověka použijou jako kartáček na zuby nebo hadr na nádobí." Kamrath na to neřekl nic a ona si vzdychla a kývla hlavou, dívala se přitom na pokrývku na posteli. "Ráda bych si to myslela."

"Svěruje se ti někdy s něčím?"

"Mně?" zatvářila se překvapeně. "Nikdy mi toho moc nenapovídal. Spousta mužskejch se chce vypovídat - spíš než cokoli jinýho. Z Paula musím všechno páčit."

Kamrath přešel znovu k prádelníku. "Či je to fotografie?"

"To je jeho žena. Ty děti jsou taky jeho."

"Je rozvedený?"

Zavrtěla hlavou. "Řekla bych skoro najisto, že umřela. Pracovali spolu a myslím, že zemřela tragicky. Nemluví o tom." Zalovila v kapse čišnické zástěrky a vytáhla cigarety. "Děti jsou někde na východě, asi bydlí u příbuzných. Posílá jim peníze, jak může."

Vytáhneš toho z nich teda docela dost, pomyslel si Kamrath, a vždycky přijdeš s nějakou tragédií. "Jak je to dlouho, co mu umřela žena?"

"Těsně předtím, než přijel sem. Musela být moc nemocná a asi dost dlouho. Myslím, že pořád ještě splácí dluhy za doktory."

Věci v pokoji začaly nabývat smyslu. "On sám je v poslední době taky nějak nemocný, ne?"

Ukázala ke koupelně. "Podívejte se do lékárničky. Má tam víc pilulek než místní lékárna."

"Chodil někdy k doktorovi Seyboldtovi?"

"Jo. Tam byl dvakrát třikrát. Možná i častěji."

Pěkně po kouskách, pomyslel si. "Wando, kde si schovává cennosti? Myslím hodinky, šperky, šekovou knížku - musí mít přece šekovou knížku. V prádelníku jsem nic nenašel."

"Má takovou malou krabičku, jako se prodávají v papírnictví. Je to taková plechová krabička se zámkem." Zamračila se. "Myslím, že ji má pod postelí. Jednou večer jsem tu začala uklízet, a když jsem se dostala k posteli, odehnal mě."

Jsem jako venkovskej policajt, pomyslel si Kamrath zklamaně. Hledám všude možně a vynechám to, co je nasnadě. Klekl si a šmátral pod postelí, až vytáhl malou pokladničku. Přezka byla zamčena na obyčejný visací zámeček. Vytáhl revolver a udeřil do zámků hlavní.

Uvnitř bylo asi sto dolarů v bankovkách, staré kapesní hodinky - asi zděděné -, různé papíry a dva snubní prstýnky. Jeden z nich patřil jeho mrtvé ženě, pomyslel si Kamrath.

A úplně na dně pak ležel tlustý černý zápisník nadepsaný "Kniha pacientů". Na deskách dole v pravém rohu bylo zlatě vytištěno "Dr. James K. Seyboldt".

Wanda ho napjatě sledovala, když probíral obsah krabičky. "Paul je v něčem namočený?"

Kamrath rychle prolistoval zápisník až k datu vraždy. Na to odpoledne byli pozváni dva pacienti - Lerner a Gruenová - jejich jména tu byla napsána nečitelným rukopisem Abby. Další pacient byl pozván na půl sedmou a jeho jméno sem zcela zřejmě napsal doktor sám Paul Marical.

Kamrath se nad tím na chvíli zamyslel a pak listoval zpět posledními stránkami. Během několika posledních týdnů byl Marical doktorovým nejčastějším pacientem. Znovu se vrátil k poslednímu záznamu. Doktor si ho tam musel poznamenat ještě předtím, než zjistil, že nejde o běžnou návštěvu, když Marical přišel tehdy večer k jeho dveřím.

Ale na Maricalově dozimetru se nikdy nic neukázalo, uvažoval dál. Znovu probral obsah krabičky. Byla tam ještě jedna fotografie podobná té na prádelníku, ale tentokrát na ní byl muž. Marical, pomyslel si Kamrath. Menší štíhlý muž tak kolem pětatřiceti. Měl silné brýle s kostěnou obroučkou a trochu miminkovský obličej. Jeden z těch, na které pokřikují "brejláč" už od čtyř let a kteří se rozhodnou, že si vypracují postavu kulturistikou. Ještě jednou se na tu tvář podíval, aby si jej zapamatoval, a pak fotografii odložil. Pod ní našel obyčejnou bílou obálku, kterou předtím přehlédl. Záložka obálky byla zasunuta dovnitř a on vysypal obsah: tři filmy z dozimetru. To by vysvětlovalo nízké výsledky vyvolaných filmů; Marical si filmy vyměňoval.

Což znamenalo, že pracoval s radioaktivními látkami a nechtěl, aby mu na to přišli.

Amatér od začátku až do konce, pomyslel si Kamrath. Ale Marical si to mohl dovolit. Na elektrárně mu zřejmě všichni důvěřovali. Souseda nikdy nepodezíráte z vraždy a těžko uvěříte, že přítel může být zloděj.

Podíval se na hodinky. Marical je ještě v práci, není ještě pět. Rozhodl se, že se stává u sebe v kanceláři a zatelefonuje si do Mohawk Bluffs. Pak zavolá Parksovi a půjde si na elektrárnu vyzvednout Maricala.

"Paul je v rejži?" potichu opakovala Wanda.

Podíval se na ni, přečetl si, co má napsáno na očích, a odpověděl: "Nevím to jistě."

Dotkla se jeho paže, než odešel ke dveřím. "Chtěla bych mu pomoci," řekla tiše. "Jakkoli." Trochu zrudla a Kamrath si s údivem uvědomil, že se červená. "Mám ho moc ráda," řekla prostě.

Dole v recepci se Kamrath na chvíli zastavil, aby probudil Eltona, který si zdříml. "Měl by ses stydět, Eltone - říkal jsi mi přece, že Marical nemá žádné přátele."

32

Bylo pozdě odpoledne a Parks stál na ochozu a poslouchal zprávy z velínu. Na Prométheu Jedna byla dosažena pohotovostní teplota. Za několik hodin převezmou práci počítače a najedou se všemi čtyřmi reaktory na provozní výkon.

U výtahu nastal nějaký zmatek, otočil se a uviděl Waltona, jak vychází následován několika muži, kteří nesli těžké bedny s technikou. Ochoz už byl křížem krážem prosvětlený a kamery stály na svých místech. "Co to má být, Waltone?"

"Neseme ještě nějaká další nahrávací zařízení. Mohl bys mi půjčit jednoho člověka, který by nám pomohl s umístěním? Nechceme ti překážet."

Parks si povzddechl. "Kolik máš celkem lidí?"

"Asi deset, když počítám i kameramany od filmu a televize." Parks si pro sebe zaklel, ale ne tak docela potichu a Walton řekl umíněně: "K tomu přibude ještě několik reportérů."

Parks si představil, jak v kritickém posledním stadiu stojí s Cushingem, Brandtem a Waltonem tam nahoře a motá se kolem něj pět zvědavých reportérů a televizní technici, a všichni nejvíc překážejí, zrovna když se to nejmní hodí. "Nahoře ti povolím dva lidi od televize a jednoho od filmu," řekl Waltonovi. "Nahrávací techniku budete muset nechat dole. Sem na ochoz si můžeš vzít tři reportéry, ti ostatní ať sledují dole monitor."

"Ale -

"Domluvil jsem; potřebuju dost místa."

"Ti reportéři budou pěkně zuřit," vztekal se Walton.

"Určitě ne tak jako já, jestli se mi budou plést pod nohy." Parks odešel z ochozu a vrátil se do své kanceláře. Čekali na něj Cushing s Brandtem. Cushing se tvářil ještě důstojněji a zachmuřeněji než kdy předtím. Jako dokonalý obraz muže, s kterým to všechno stojí a padá.

"Jak vidím, jste už připraveni na to gala představení."

"Všechno jde podle plánu?" zeptal se Cushing suše.

Parks pokrčil rameny.

Cushing se na něj výsměšně podíval. "No tak, Parksi, nekažte nám radost. Budete snad zklamaný, když všechno přece jen dobře dopadne?"

Parks se trochu usmál. "Chovám se, jako bych to nikomu nepřál, co?"

"Já jsem to neřekl," odpověděl Cushing. "To vy."

"Tak dobře, pánové." Parks pooděšel ke svému baru a vytáhl tři koňakové skleničky. Naplnil je do poloviny a podal jim je. Pak pozdvihl svou. "Tak na našeho Prométhea," řekl pomalu. "Necht' vyřeší všechny naše problémy."

V tichosti se napili a Parks se podíval na Cushinga. "Je to takhle lepší?"

Pak se mu ale zase nálada zkazila. Přes rameno Cushinga zahled' na svém stole Lernerovu zprávu svázanou v červeném plátně.

33

Karen Gruenová doufala, že se jí podaří odejít v pět. Měla za sebou perný den a sotva si v poledne snědla talíř polévky a vypila kávu. Jednou mluvila s Barneyem. Jenom krátce, aby se ujistila, že jí přece jen odpustí. Chtěla s ním večer jít na večeři. Zeptala se ho, co dělá jeho oko a pohmožděná tvář, a to pomohlo. Když stráví spolu tichý večer u bifeťku a láhve vína, bude to ještě lepší.

Ale Barney se odtud nehne, dokud elektrárnu nespustí, to znamená, že před osmou neodejde. Večeře - a taky svíčky a růže - budou muset počkat. Trochu si popovídali, ale nebyla z toho rozhovoru nijak nadšená. Vyplynulo zcela zřejmě, že s postupujícím časem bude Barney stále víc a víc naléhat, aby nechala zaměstnání. To je typické pro všechny liberály a radikály, s kterými se kdy setkala, pomyslela si. Všichni měli vyhraněnou osobnost s vyhraněnými názory na to, jak by to na světě mělo vypadat. Byli ochotni přisoudit ženě její místo ve světě - dokud se ta žena nestala jejich manželkou. Pak najednou zavládly staré kmenové zákony - místo ženy ve světě je vlastně v domácnosti.

Mike Kormanski vyšel z laboratoře a podíval se na hodiny. "Zůstanete tady, dokud ji nespustí?"

Přikývla. "Řekla jsem si, že ano. Barney tady stejně musí do té doby zůstat."

"Chystáte se na večeři?"

Zatvářila se překvapeně. "Jak to víš?"

"Jen jsem si zahádal. Bifteček a lahvinka vína v Lodgi a on vám předá jeden svůj týdenní plat." Mrknul na ni. "Jaký bude obřad? Budou se rozbíjet skleničky? Jeden můj kamarád je žid, a když se ženil, byla to opravdu paráda."

Přikývla. "Chce obřad s rabinem a manželskou smlouvu. Nevím, jestli s tím budu souhlasit. Možná kdybych byla vychovaná jako židovka, tak by mi to nevadilo."

Kormanski se na ni chvíli upřeně díval a pak se zazubil. "Ještě se budete divit, s čím vším budete souhlasit."

Už zamykala dveře, když se na stole ozval bzučák. Zbývá jí tak zrovna čas, aby si trochu oddechla, a zrovna si někdo zadře třísku do prstu. Zapnula mluvítko. "Ordinace."

"Karen," ozvalo se. "Tady je Jensen z údržby. Tremayne spadl z chladicího potrubí v chodbě B, oddíl dvě. Zlomil si nohu - kost vyčuhuje ven."

"Nehýbejte s ním. Jsou tam někde nějaká nosítka?"

"Jo, tamhle jedny vidím."

"Tak dobře, postarejte se o něj, ale především s ním nehýbejte, než mu dám na nohu dlahy."

Vypnula mikrofon a podívala se na Kormanského, který napjatě poslouchal. "Chodba B, Tremayne spadl a zlomil si nohu. Přines mi brašnu, ale prosím tě, ať je tam tentokrát morfiová injekce." Sebrala z police dvě dlahy a nějaké obvazy. Budou ho muset odvézt do nemocnice, přemýšlela. Podívala se na hodinky. Za hodinu se to má spustit. Ať chce či nechce, stihne ještě odpočítávání.

"Chcete, abych šel s vámi?" zeptal se Mike.

Zavrtěla hlavou. "Ne, ty to tu hlídej, než se vrátím."

Takže na ty svíčky a víno asi nedejde, pomyslela si.

34

Bylo půl šesté, když se Kamrath dostal zpátky do své opuštěné kanceláře. Bronson už byl pryč a Gilmore dneska neměl službu, dělal jen na snížený úvazek. Kamrath odhodil kabát na židli a vytočil číslo ústředny pro dálkové

hovory. Vzpomněl si, že jméno Mohawk Bluffs už někde viděl, dávno předtím, než prohlížel Maricalovy obleky. Asi v novinách. Vlastně určitě. Nebylo to nic zvláštního ani moc důležitého, ale to jméno mu něco říkalo - a přesně se hodilo k situaci.

Nevěděl jméno státu a telefonistka si ve vši zdvořilosti dávala na čas, dokud se Kamrath nezmínil, že jde o policejní záležitost. Za pět minut pak mluvil s telefonistkou v Mohawk Bluffs a za dalších pět minut obdržel informaci, o kterou mu šlo. Naštěstí tam taky pracují přes čas, pomyslel si s úlevou.

Když domluvil, zavěsil sluchátko a dlouhou chvíli jen seděl a přemýšlel. Nejdřív ho napadlo, že Marical je chorý nejen fyzicky, ale i jinak. Rozhněvaný nemocný člověk, který se dopustil už jedné strašlivé vraždy. Člověk, který nemá pro co žít a který dokonce už možná umírá. Hned vzápětí si pomyslel, že dál je několik možností a všechny děsivé.

Dovedl uhádnout, co asi Marical dělal, a pak přemýšlel, jak to mohlo dojít takhle daleko. Je to jednoduché, pomyslel si. Nikdo ho nikdy nekontroloval. A teď má Marical patrně velkou šanci uspět. Nebo už třeba uspěl.

Pak se Kamrath najednou napřimil v křesle. Prométheus má být uveden do provozu ani ne za hodinu. Vsadil by se, že to bude právě okamžik, na který Marical čeká. Všichni budou mít moc práce, všichni budou mít plnou hlavu jiných starostí, nebudou dávat takový pozor.

Znovu zvedl sluchátko a zavolal na elektrárnu. Všechny linky byly obsazené. Asi se telefonů zmocnili reportéři. Přinutil telefonistku v centrále, aby přerušila nějaký hovor, a dovolal se noční služby na elektrárně. Ne, bohužel nemůže pana Parkse vyrušit. Pan Parks je na ochozu a řídí poslední přípravy před spuštěním reaktorů. Ne, za Žádných okolností...

Práskl telefonem a chvíli uvažoval, zda má zavolat Bronsona a Gilmora, pak ten nápad zamítl. Trvalo by to dlouho a tuší, že už i tak bude mít moc co dělat, aby to nezmeškal. Kdyby potřeboval někoho na pomoc, mají ozbrojené strážce přímo na elektrárně. Vzal si revolver ze zamčené skříňky na zdi, popadl krabičku patron a vyběhl.

Jak vyjel na kopec a uviděl pod sebou elektrárnu, spustila se bouřka, která hrozila celý den. Silné nárazy větru odstrkávaly džíp vlevo a musel stále vyrovnávat volantem, aby se udržel na silnici.

Strážný u brány elektrárny na něj mával, ať jede. Popojel k administrativní části elektrárny a vyrazil ke dveřím, revolver držel pod kabátem. Když se dostal dovnitř, oťepal se jako pes. U informací seděl hlídač a Kamrath se k němu rozběhl. Hlídač vzhledl a poznal ho.

"Nazdar, šerife, kam s tou těžkou municí?"

"Můžeš mě spojit s Parksem?" zeptal se Kamrath nervózně.

Hlídač zavrtěl hlavou. "To nepřípadá v úvahu. Ani kdybyste měl sebelepší důvod. Už jsou těsně před odpočítáváním."

Kamrath mu začal vysvětlovat, o co jde, ale pak toho nechal. Nemá čas, a hlídač by to stejně nepochopil.

"A co Torna Gliddena, toho bys mi mohl zavolat?"

Hlídač se zatvářil pochybovačně. "Je taky tam nahoře, uvidím, co se dá dělat." Za chvíli řekl: "Neměl jsem pravdu, není na ochozu a nikdo o něm neví."

Kamrath pocítil, jak mu pot začíná prosakovat košili pod nepromokavým plastickým pláštěm. "Co Barney Lerner?"

"To bude asi to samý jako s Parksem, ale zkusím to."

Hlídač se stále ještě pokoušel sehnat Lerneru, když si Kamrath povšiml otevřených dveří na konci haly. Popošel k nim a podíval se dovnitř. Těžké nouzové dveře k reaktorové hale byly zavřené - viděl je jednou, když tu byl na exkurzi - ale v ostatních částech tohoto poschodí to bzučelo jako v úlu. Technici prováděli poslední úpravy na přístrojových deskách, dělníci odtažovali zbytky kovových štítů a něco jako šestihranné ocelové kanály. A v tom zmatku sem a tam popojížděly elektromobily.

V tu chvíli Kamrath zatajil dech. Jedna z postaviček na elektromobilu mu připadla povědomá. Přimhouřil oči a už si byl jist. Marical. Kamrath tam chvíli stál a nemohl se rozhodnout. Mohl by počkat, až hlídač najde Lerneru, a pak znovu čekat, než se Lerner rozhodne, jestli je v jeho pravomoci půjčit mu dva strážné, aby si došli pro Maricala. A Lerner by k tomu nejspíš ještě potřeboval svolení od Parkse - a to by dostal, až bude po všem.

Když bude čekat, uvažoval, může mu Marical utéct. Najednou se mu před očima vybavil doktor napůl zahrananý v písku na pláži a rozhodl se. "Maricale!"

Nic nenasvědčovalo tomu, že ho ten člověk slyšel. Elektromobil odbzučel pryč, projel dveřmi na konci chodby a zmizel.

Kamrath běžel až ke dveřím. Vrazil do nich a octl se v dlouhé široké chodbě. Zastavil nějakého technika a zeptal se ho: "Projel tudy Paul Marical ?" Technik se podíval na revolver, pohledem zavadil o nápis "Šerif" na Kamrathově rukávu a zavrtěl hlavou.

Pak se Kamrathovi zdálo, že slyší elektromobil za rohem na druhém konci chodby a vyrazil tam. Ještě třikrát se zeptal a za deset minut si uvědomil, že nejenom ztratil Maricala, ale že se ztratil sám.

35

"Máte dost světla? Můžete ho vzít takhle u přístrojové desky? Co kdybyste udělali záběr reaktorové haly tady tím oknem? Nemáte tam odraz?"

V pozadí bylo slyšet Waltona, uděloval pokyny kameramanům a podával informace reportérům na ochozu. Parks se netrpělivě vrtěl na sedadle u přístrojové desky. Zbývalo několik posledních minut a jeho neklid vzrůstal. Měl sice pravomoc nakonec všechno zarazit, ale když se to tak vezme, ani tohle rozhodnutí neleželo jen na něm - počítač by to provedl sám, kdyby některé z jeho četných detektorů a elektronických reflexů přišly na něco, co jemu uniklo. Jeho jedinou starostí teď bylo sledovat práci několika pracovních skupin. A ti, co pracují ve velínu a v generátorové hale, si

odpočítávání už několikrát cvičně vyzkoušeli.

Osud elektrárny nakonec závisí na citlivých páskách počítače o dvě poschodí níž, pomyslel si Parks. Prsty lehce prošel všechna tlačítka před sebou a díval se na jednotlivá pracoviště na obrazovce nad přístrojovou deskou. Za sebou slyšel tichý hlas reportéra, jak klidně mumlá do mikrofonu. Byl to přesně takový hlas, kterým uvádějí golfový turnaj v televizi, když nechtějí rušit hráče - ten hlasitý šepot musel asi hráči jít pořádně na nervy.

"Poslední fáze před startem jsou plně automatizované..."

Parks přepnul na velín. Všiml si, jak je Delano zpocený.

Delano si otíral čelo obrovským kapesníkem. "Připravte se na zvyšování výkonu - vypněte obtoková zařízení." A potom: "Prosím hlášení."

Vmísily se do toho hlasy Meltona, Carra, Reynoldse a Younga.

"Kalibrace výkonu ukončena."

"Držíme teplotu aktivní zóny."

"...velké parní turbíny, které odeberou reaktorům teplo a přemění je na elektrickou energii, jež poplyne do celostátní sítě už dnes večer..."

Po krátké pauze: "Jak vypadá SCRAM?" pokračoval Delano.

"SCRAM řetězec pro havarijní zastavení reaktoru v pohotovosti a provozuschopný."

Zbývá deset patnáct minut, než dosáhnou plného provozního tlaku, pomyslel si Parks. V duchu před sebou pořád viděl Barneyho zprávu v červených deskách.

"Citlivost provozních monitorů neutronového toku v aktivní zóně je nařízena na spouštění."

"Dynamické zkoušky skončeny." - "Průtok chladivá nominální."

"Kontrola regulačních tyčí skončena."

"ECCS nominální."

Najednou se dole odmlčeli.

"Co je?" zeptal se Parks.

Delano celý zničený se podíval do kamery.

"Detektory na Jedničce signalizují."

Odvrátil se od kamery.

"Ne, je to v pořádku, jenom to bliklo. Musí to být něco malého, jinak by už zasáhl počítač."

Parks zaváhal a pak se rozhodl. A je to tady, pomyslel si. Slíbil si přece - jen jedna chybička a zastaví odpočítávání. Naklonil se k mikrofonu. "Delano, pozdrž odpočítávání."

Delano se na něj podíval. "Ale zbývá nám už jen osm minut, Gregu."

"Buď ti do pěti minut řeknu, abys pokračoval, nebo to zarazím," řekl Parks. Otočil se k Abramsovi. "Pojď si to vzít. Pozastavil jsem to a počítač provádí kontrolu."

Beze slova odešel z ochozu a rychle zamířil do své kanceláře; Cushing s Brandtem mu šli v patách. Jak se octli v kanceláři, práskl Brandt dveřmi a ochraptěle se zeptal: "Co se sakra děje, Parksi?"

Poprvé po několika týdnech se Parks cítil uvnitř klidný. "Slyšel jsi Dělaná. Řekl jsem ti, že jestli nastane jen jediná závada, zastavím odpočítávání. A to taky udělám."

Brandt zbledl. "Kvůli jednomu zabliknutí, které mohlo být úplně náhodné? Delano neřikal, že by se to mělo zastavit, počítač nezaznamenal žádnou poruchu."

Parks se opřel kloubky ruky o stůl. „Potřebuju osmačtyřicet hodin, Hilary. Abych zkontroloval ty detektory a zjistil, proč zablikaly."

"Nemůžeš je mít, Parksi. Za několik minut ohlásí prezident, že Cardenas Bay je napojena na síť a že jeho strana má řešení energetické krize na dosah ruky. A ty to chceš celé zastavit, protože ti zamrkaly nějaké detektory."

"Hilary," řekl Parks klidně, "četl jsi moje hlášení. Znáš historii armatur ventilů, palivových prutů a svarů potrubí. Kdyby bylo všechno v bezvadném pořádku, risknul bych to; ale víš, že to tak není."

Brandt si nalil velký koňak z baru a notně si lokl. "Poslouchal jsi dneska večer zprávy, Parksi? Celostátní elektrická síť je už i tak v obtížné situaci. V New Yorku mají částečný výpadek a síť je přetížena ve Filadelfii, v St. Louis a ještě v dalších velkých městech. Odběr je příliš velký. Čekají na Prométhea."

"Nemůžeme to riskovat," řekl Parks nervózně.

"Ani prezident nemá právo tohle riskovat."

Brandt se zarazil a otočil se ke Cushingovi.

"Eliote," řekl nejistě, "budeme muset udělat vážné rozhodnutí."

Cushing zavrtěl hlavou.

"To vy se budete muset rozhodnout. Já tady nic nerozhoduji."

Na chvíli se zamyslel, nejspíš si Brandta odhadoval.

"Prezident je celý nedočkavý, aby ohlásil, že dnes večer začne Prométheus dodávat do sítě. Na podzim budou volby, víte, jak je to pro něj důležité."

"Jsem si vědom politických následků."

"A ekonomických," suše poznamenal Cushing.

"Mohou vám zarazit dotace, jestli je přivedete do trapné situace. Budete mít potíže s pojišťovnou a přijímací skupiny vám začnou šťourat i do psacích strojů."

Odmlčel se.

"Můžu vás spojit s předsedou komise."

Brandt unaveně přikývl. Cushing zvedl telefon a vytočil číslo. Po pauze řekl: "No jo, ale kde věží?" Po chvíli.

"A co člen komise Dann?" Další chvíli počkal, pak přikryl rukou mluvítko a otočil se k Brandtovi. "Už jsou všichni v Bílém domě kvůli té slávě."

"Tak to zkusíme tam," řekl nervózně Brandt.

Cushing vytočil další číslo a Parks děkoval bohu, že mu to nehodili rovnou zpátky na krk. Zoufale si přál, aby si byl víc jist sám sebou. Třeba má Cushing pravdu, třeba je prostě panikář...

Cushing zavěsil. "Nikdo neví, kde jsou."

"Takže zbývá samotný prezident," řekl najednou Brandt. Hrozně se potil, Parks cítil jeho pot přes celou kancelář. "Dává dnes večer všanc prestiž svého úřadu. A musíme se takhle rozhodovat kvůli tomu pitomému vysílání."

Parks si povšiml, jak se na Cushingově tváři objevil opovrhlivý výraz. Opovrhoval slabochy a Brandt se jim viditelně bortil před očima. "Budeme muset volat Batemana, to je jeho tajemník. Pak už si to vyřídíte sám."

"Přepněte to na zesilovač," řekl Brandt. Cushing zmáčkl příslušný knoflík a za chvíli se ozvalo v místnosti vyzvánění vzdáleného telefonu.

"Tady Bateman," řekl mírně nosový britský hlas.

"Tady Eliot Cushing, Lene. Musím mluvit s prezidentem."

"Bohužel, Eliote - jsou s Meisnerem v Oválné místnosti, připravují se na večerní vysílání. Poběží to za hodinu, víš. Čeká na něj helikoptéra a hned pak letí do Camp David na schůzku s ministrem zahraničí."

Cushing se kousl do rtu. "Lene, tohle je důležité."

Parks vycítil z jeho hlasu napětí a napadlo ho, že třeba Cushing si taky není zcela jist.

Ozvalo se: "Meisner by ze mne seděl kůži."

Najednou promluvil Brandt. "Pane Batemane, tady je Brandt z Western Gas and Electric: Je naprosto nezbytné, abychom mluvili s prezidentem."

Parks si v duchu představil, jak Bateman na druhém konci pokrčil rameny. "Zavolám sekretáře Meisnera." Chvíli počkal. "Nadšený nebude." Spojení bylo na chvíli přerušeno a pak nějaký ochraptělý jižanský hlas řekl: "Eliote? Doufám, že to není nějaká hloupost - šéf nemá vyrušování rád."

Cushing promluvil s naprostým klidem.

"Zkrátím to. Lidé odtud chtějí, aby prezident svůj projev odvolal."

Meisner to nechtěl pochopit.

"Chceš tím říct, že nedodrží termín?"

"Mohli by ho dodržet - -"

"Tak o co tedy jde?"

Cushing kývnutím hlavy vyzval Brandta, který řekl třesoucím se hlasem: "Pane Meisnere, dostali jsme se do situace, kdy by bylo lepší termín odsunout."

Vyložil podrobnosti. Když skončil, bylo chvíli ticho a pak řekl popudlivý Meisner: "Eliote, já nejsem vědec, já tomu nerozumím. Co si myslíš ty? Jsi přímo na místě."

Cushing se rozmýšlel jen chvíli a Parks napadlo, jaký počítač se to skrývá za jeho čelem. "Kdybych si myslel, že to není bezpečné, zastavil bych to, Jacku. Ale to je jen můj názor. Záleží to na zdejším vedení."

Cushing je zase nechal v tom, pomyslel si Parks se vzrůstajícím vztekem. Je to na nich... A nakonec to bude zase na něm.

V Meisnerově hlasu bylo slyšet úlevu. "Eliote, tři a půl roku nám vykládají, jak jsou elektrárny bezpečné, když mají všechna možná bezpečnostní zařízení." Zarazil se. "Víš, že text prezidentovy řeči už šel do tisku?"

Brandt najednou vybuchl. "Pane Meisnere, buďte tak laskav a řekněte to prezidentovi. Tisk mi může být ukradeněj."

Meisnerův hlas byl najednou ledový. "Ještě vám zavolám." Cvaklo to a nastalo ticho.

Chvíli nikdo nic neřikal. "Doufám, že oceňujete, že jsem taky nasadil svou kůži?" řekl Cushing.

"Vážně?" zeptal se Parks sarkasticky. "Ani jsem si nevšiml."

Cushing se podíval stranou a zapálil si cigaretu. Za pár minut zazvonil telefon znovu. Byl to Meisner a řádl. "Eliote, viděl jsi už někdy toho člověka, když mu někdo udělá čáru přes rozpočet?" Nečekal na odpověď. "Nepřipadá to prostě v úvahu. Ve Washingtonu už je částečný výpadek a taky v Chicagu, ve Philadelphii a v St. Louis..."

Brandt ho přerušil. "Budeme to tedy třeba muset zastavit na vlastní odpovědnost," řekl chraptivě.

Chvíli bylo ticho, pak se ozvalo: "Tak to je váš konec, pane Brandte. Já vám nemůžu říkat, jak máte řídit tu vaši firmu - máme volné podnikám a tak dále a tak dále - ale kdybych byl na vašem místě, nechtěl bych obrátit prezidentův hněv proti sobě."

Cushing ho přerušil. "Díky, že ses pokusil, Jacku. Musel jsem to pro pana Brandta udělat."

"Neřeknu ,rádo se stalo', Eliote," odpověděl na to Meisner kysele. "Celý večer teď na mě bude jako pes."

Telefon náhle zmlkl.

Cushing položil sluchátko a podíval se na Brandta. Na tváři měl napsáno, že se ho to dál netýká. Pilát pontský, pomyslel si Parks. Umyl si ruce. "Teď je řada na vás, Hilary. Co uděláte vy?"

"Myslím, že Meisner s prezidentem vůbec nemluvil," řekl Parks.

Cushing pokrčil rameny. "Třeba ne. Nevím ale, jak byste to chtěl dokazovat." Podíval se na hodinky. "Máte na to rozhodnutí už jen necelou hodinu."

"Já sám to můžu celé zastavit," řekl Parks pomalu. Podíval se na Brandta. "Je to v moji pravomoci, to přece víš."

Brandt na něj bezvýrazně zíral a pak se otočil ke Cushingovi. "Eliote? Co si myslíte vy?"

"Jsem člen Regulačního výboru pro atomovou energii," začal pomalu Cushing a pečlivě volil slova. "Já sám

jsem neviděl nic, co by mě nutilo tvrdit, že Prométheus není připraven na spuštění - kdyby ano, byl bych to oznámil Washingtonu. Ale rovněž tak neodpovídám za to, jestli se rozhodnete elektrárnu uvést do provozu. To je na vás, Hilary." Stoupl si a uklonil se oběma. "Budu na ochozu."

Když odešel, řekl Brandt téměř prosebně. "Jaký udám důvod, Gregu? Nějaké vadné detektory? Povyšuješ tady svůj názor nad Delanův - a on přitom zařízení zná tak dlouho jako ty. Stavíš se i nad počítač, nad multimiliónové zařízení, které nás má upozornit, kdybychom se zmýlili."

"Nejsi za to zodpovědný," řekl Parks tiše. "Já ano. A používám své pravomoci."

Brandt ochladí. "A myslíš si snad, že ty poneseš následky, když elektrárnu nespustíme? Jsi naivní, Parksi. Nestává se, abys překřížil plány Bílému domu a vyvázl z toho se zdravou kůží. Za dva roky mužem Western zavřít. To je druhá strana té mince a já si nebudu házet, abych viděl, jestli mi padne."

"Slíbil jsi mi, že když k něčemu dojde, budeš při mně," ozval se ještě Parks. "I kdyby tě to mělo stát postavení."

"Ano, to jsem řekl." Brandtův hlas teď zdrsnel, ale nebylo to jen koňakem. "Tím jsem nemyslel, že dám svou kariéru všanc kvůli nějakým vadným detektorům." Chvilí bojoval sám se sebou a pak řekl: "Budete pokračovat podle původního plánu, pane Parksi. To je rozkaz."

Na Brandtově čele vyrazil pot a ruka, v níž držel sklenku s koňakem, se mu roztrásla. Asi se mu ještě v životě nestalo, aby nedodržel slovo, pomyslel si Parks. Aspoň doposud.

"Nemohu ten rozkaz přijmout," řekl Parks klidně. "Půjdu zpátky a řeknu Delanovi, ať všechno hned zastaví."

Koňak v Brandtově třesoucí se skleničce vyšplouchl až k okraji a několik kapek ukápl na koberec. Brandt se na něj chvíli díval, pak náhle přešel k telefonu. Postavil sklenku na stůl a vytočil číslo. Třikrát to zatutalo. Místní hovor, pomyslel si Parks.

"To je Abrams?...Tady Hilary Brandt. Můžete pokračovat v odpočítávání?... Dobře, tak pokračujte. Máte vrchní velení... Přesně tak. Pan Parks byl právě uvolněn z funkce."

Zavěsil a otočil se k Parksovi, který tu stál jako přimrazený. "Máte pravomoc zastavit elektrárnu jen tehdy, jestliže jste výkonným ředitelem, pane Parksi. A tím jste právě přestal být. Už tady nepracujete."

Chvilí si Parks myslel, že Brandt ještě něco řekne. Že mu je líto, že to musel udělat, že nechtěl. Místo toho vzal skleničku a obrátil ji do sebe, pak odešel a nechal za sebou otevřené dveře.

Brandt se sesypal, pomyslel si Parks. Úplně a beze zbytku. Stál a přemýšlel, jestli by měl uklidit svůj stůl, jestli má jít domů, nebo co vlastně má udělat. Pak vyšel ven a vrátil se na ochoz. Stál ve dveřích ochozu a díval se, v hlavě měl prázdno. Novináři si stále ještě dělali poznámky, všudypřítomní kameramani se snažili o dokonalé záběry. Abrams seděl u přístrojové desky a kontroloval Delana. Vedle něj stál Cushing, zatímco vzhůru v rohu se Brandt dohadoval s Lernerem. Ať už Brandt říkal cokoli, mluvil úsečně a tvrdě a najednou Lerner vypadal překvapeně. Lerner taky řekl svoje a Brandt měl konečně důvod toho "komouše" vyhodit.

Parks napínal uši, aby slyšel, co říká Abrams Delanovi.

Slyšel slabě Delanův hlas: "Jak to vypadá s turbosoustrojím?"

"Kontrola všech čtyř turbín skončena."

"Začněte zvyšovat výkon."

Kamery se nyní zaměřily na Abramse a Parks si v duchu představil, jak se tváří. Právě přeskočil pět let na žebříčku své kariéry.

"Začněte s vysouváním regulačních tyčí na reaktoru Jedna."

"Podle čísel. Kompenzační tyče do páté polohy."

Mrzí mě to, uvědomil si Parks. Nebyl dost chytrý, aby viděl, že se to blíží. Měl si spočítat, že Brandt ho nakonec vždýcky může vyhodit, když už nebude vědět, jak dál. Proč stále nevěřil tomu, že by to udělal?

"Co nám říká počítač?"

"Všechno jde přesně podle programu."

"Pára vstupuje do komory."

V Abramsově hlase zaznívalo sebeuspokojení a triumf. "Děťátko se chová výborně," řekl tiše. Cushing za jeho zády souhlasně přikývl a Brandtův zničený výraz se začal vytrácet.

Kde je Glidden? napadlo najednou Parkse. Rozhlédl se po ochozu. Šedivého muže nebylo nikde vidět. Když tak o tom přemýšlí, vlastně ho tam neviděl ani předtím. Glidden určitě věděl, že ho nikdo nebude postrádat, a opatrně se vyhnul místu, kde by se ho někdo mohl ptát na jeho mínění nebo se snažit vnutit mu nechtěnou odpověď.

"Začneme najíždět."

"Výkon stoupá, všechny čtyři turbíny jedou na tisíc otáček nominál."

"Napojte výkon na síť."

"Výkon dvacet procent."

"Najíždějte."

"Za jednu minutu se s vámi přeneseme do Washingtonu, do Oválné místnosti v Bílém domě..."

Tak to mám za sebou, pomyslel si Parks. Otočil se a pomalu se prodíral davem techniků a dělníků, kteří se natlačili na ochoz za ním. Zdálo se, že si ho nikdo nevšimá, jejich oči se upínaly na přístrojovou desku a Abramse.

"Dejte mi záznam o průběhu hustoty výkonu..."

"....ECCS provozu schopno..."

"....kde prezident Spojených států ve svém projevu týkajícím se energetické krize..."

"....výkon osmdesát pět procent..."

"Zvyšujeme rychle, pozor, abychom s ním nepřejeli..."

"....devadesát pět procent. Téměř plný výkon..."

A pak se ozval Abramsův triumfální výkřik: "A je to! Jsme na výkonu!"

Na ochozu se ozval spontánní potlesk. Prométheus Jedna začal právě dodávat elektřinu do sítě. Dvojka, Trojka a Čtyřka se k němu rychle připojí.

Zpanikařil jsem, pomyslel si Parks a bylo mu nanic. Přece jen jsem se snažil udělat z toho ty švýcarské hodinky a nebylo to nutné.

A už se nikdy nedozví, jestli jednal tak přepatrně nebo jestli měl pravdu Cushing, když říkal, že záměrně celou záležitost stále oddaluje, protože nechce převzít odpovědnost za něco tak obrovského.

Zavrtěl hlavou. Nebude se přece litovat. Udělal, co mohl. Choval se podle svého uvážení. Možná že to má jednu dobrou stránku - teď se může vrátit k Marjorie.

A pak si najednou poprvé uvědomil, že se vlastně nechce k ní vrátit, že to něco, co mezi nimi bylo, je už dávno mrtvé.

Došel skoro ke schodišti, když najednou do nesrozumitelné směsice za ním vpadl Abramsův hlas. Skoro volal a zazníval z něj strach.

"Máme lokální přehřátí na Prométheu Jedna!"

Parks se otočil a vyběhl zpátky na ochoz, prodíral se davem, který najednou ztichl.

Právě se stala nějaká strašná chyba.

36

Ještě před chvílí si všichni na ochozu vzájemně blahopřáli, a najednou bylo ticho. Muži kolem přístrojové desky ztuhli jako sochy. Barney Lerner vypadal polekaně, Jerry Walton se tvářil nechápavě.

Brandt ztuhl napůl v šoku, napůl v záchvatu vzteku, zatímco Cushingova tvář byla ledově klidná - jemu do toho nic není.

Abrams se zvedl z křesla, napůl seděl, napůl stál a nechápavě zíral na panel před sebou. Na přístrojové desce to zabručelo a Parks si uvědomil, že je ještě zapnuté dorozumívací zařízení. Bylo slyšet tlumené pokyny Dělaná zezdola z velínu. Pak zaslechl strojově chladný hlas počítače páchnoucí ocelí a olejem.

"....teplota v sektoru deset čtyři sta třicet pět stupňů Celsia, stoupá..."

Na Abramsově panelu se najednou rozsvítila světélka označující teplotní vzestup. Detektory signalizovaly náhlý vzestup teploty v sektoru deset aktivní zóny.

Po pauze se ozvalo: "....čtyři sta šedesát..."

Parks stál jako přimrazený ve dveřích ochozu. Dlouho žil s tím, že může dojít k vážné poruše. Teď, když se to doopravdy stalo, nemohl tomu uvěřit. Tohle přece není zkouška, všechny reaktory jsou už zapojené.

Abrams, jehož zpocený obličej se leskl ve svědění zářivek, neměl daleko k panice. "Budeme muset zastavit reaktor..."

Proboha živýho, tak to udělej, pomyslel si Parks.

V tu chvíli už stál Brandt vedle Abramse, celý zrudlý zlostí.

Parks si v tu chvíli uvědomil, jaké peklo prožívá Brandt. Ten člověk si kdysi zvolil cestu a pak si ji při každém kroku musel připomínat. Teď pro něj neexistovala už žádná jiná alternativa. Elektrárna musí zůstat v provozu, ať se děje, co se děje - jakákoli jiná varianta je nepřipustná.

Cushing si odkašlal a váhavě si olízl rty. "Myslím, že..."

Brandt se k němu otočil. "No, co si myslíte? Chcete snad znovu volat prezidentovi?"

Cushing se zatvářil uraženě, zmlkl a vytratil se. Dokonalý byrokrat, pomyslel si Parks zachmuřeně.

"Čtyři sta šedesát pět, stoupá..."

Nezúčastněný hlas počítače zazníval jakoby z dálky. Z reproduktoru na přístrojové desce se ozvalo sotva znatelné nadávání Dělaná, který se snažil bojovat s páčkami a tlačítky dole.

Abramsovy ruce létaly po přístrojové desce, když zapojoval odčítání teplot v dalších sektorech reaktoru. Už jenom kňoural. "Nemáme na vybranou, pane Brandte. Počítač sám reaktor zastaví automaticky, když tam máme tyhle neutronové toky."

Televizní obrazovka za Brandtem najednou ožila. Přelétlo přes ni několik čar, až se obraz ustálil a objevila se známá Oválová místnost.

"Dámy a pánové, prezident Spojených států..."

Proplešatělá, otcovská postava se objevila za řečnickým stolem. Prezident jenom zběžně prohrábl papíry před sebou, pak se podíval do kamery, jeho obličej vyzařoval klid a jistotu. "Drazí spoluobčané. V tento historický večer..."

Lerner vyskočil a vypnul zvuk. Na obrazovce teď němá postava začala mávat rukama jako loutka, jako by se zlobila, že jí nechtějí dopřát sluchu.

"....teplota čtyři sta sedmdesát, stoupá..."

"Nemohu to zastavit," zamumlal hystericky Abrams. "Tohle je jen kontrolní panel..."

U Abramse jsem udělal tu osudnou chybu, pomyslel si zoufale Parks. Třeba si ho vybral Brandt, ale měl si nechat udělat psychologický profil u několika lidí na stejné úrovni, aby vyřadil ty, kteří se hrouť v takhle těžké situaci.

"Parksí."

Brandt si ho všiml, jak stojí u dveří. Téměř zašeptal. Parksovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že ho volá. Brandt se na něj díval s podivným výrazem. Prosi ho, usoudil nakonec. Ale stalo se mu v životě asi poprvé, že o něco prosil, a v jeho tváři byla bolest způsobená tím rozhodnutím.

"....čtyři sta devadesát pět..."

Abrams vypadal hrozně. "Začínáme s automatickým odstavováním." Bez hnutí se díval na panel, ruce mu visely podél těla.

To je moc brzo, moc brzo... Parks se rozběhl a odstrčil Abramse z cesty, rychle vklouzl do ještě teplého křesla. Pozorně se podíval na panel a hned věděl, že už je pozdě - varovný panel Prométhea Jedna rudě žhnul. V hlubinách reaktoru se už zasouvaly havarijní tyče mezi palivové články a reaktor se měl zastavit.

"...pět set dvacet, stoupá..."

Ten panel ukazuje, co se mělo stát a ne co se stalo, pomyslel si znepokojeně Parks. Ale aspoň má teď možnost udělat to, co měl Abrams udělat hned na začátku. Podíval se na diagram aktivní zóny na obrazovce a zjistil souřadnice rudě žhnoucího místa, kde došlo k přehřátí. Zmáčkl knoflík dorozumívacího zařízení.

"Tady Parks, Delano. Začněte ručně snižovat výkon a snižte výkon generátorů na tři čtvrtiny. Izolujte Prométhea Jedna."

Chvilí čekal na odpověď. Pak dodal: "Spust'te havarijní tyče osm a devět. Automatické odstavování se nezapojilo." Ještě je tu šance, že se mu podaří snížit výkon v té části aktivní zóny.

Otočil se k Lernerovi. "Sežeň mi Gliddena, budem ho tu potřebovat." Hlavní inženýr na elektrárně ovládá strojní zařízení; ať už s ním souhlasí nebo ne, teď je tu nepostradatelný.

Ticho za ním se prolomilo. Věří mu, pomyslel si sarkasticky - ale ještě zdaleka nemají vyhráno.

"...dočasná závada, pánové. Za několik minut pojedeme zase naplno..."

"...nechápu, co myslíte tou závadou, pane Waltone. Co se vlastně stalo?"

Následovala změt' otázek a odpovědí a napětí trochu opadlo. Pak se znovu z reproduktoru ozval Delano a všichni na ochozu ztuhli.

"Tyče osm a devět se zasekly. O něco se zarazily." Parks uslyšel, jak si odkašlal, než mu řekl to nejhorší. "Některé palivové články se patrně zdeformovaly."

"...pět set osmdesát, stoupá..."

Parksova ruka zůstala chvíli viset ve vzduchu nad červeně rozzářeným knoflíkem na panelu, pak váhavě dopadla. "Musíme Prométhea Jedna zastavit ručně, Delano."

Na ochozu bylo najednou ticho. Brandt na něj vytřeštěně zíral, ve tváři mu cukalo. Z Cushingova výrazu se nedalo nic vyčíst, zdálo se, že zvažuje možnosti. Abrams se celý klepal. Walton se podle všeho zlobil, že mu zkřížili jeho plány a že už neplatí, co řekl novinářům.

"Musels?" zeptal se ho Brandt.

Skutečně se ptal, a to neměl. "Tři čtvrtiny krajice jsou lepší než nic," procedil Parks skrz zuby. "...šest set pět..."

Delano se ozval hned vzápětí: "SCRAM se nepovedl. Regulační tyče neprojdou." Po pauze: "Máme přehřátí už na několika místech."

Parks se znovu podíval na diagram aktivní zóny. Vypadal, jako by dostal spalničky. Detektory uvnitř aktivní zóny signalizovaly vzrůst teploty asi na deseti dalších místech. A každé to místo pak promlouvalo hlasem počítače.

"...čtyři sta sedmdesát stupňů Celsia..."

"...šest set čtyřicet, šest set čtyřicet pět..."

"...čtyři sta čtyřicet, stoupá..."

Parks prudce stiskl jakési tlačítko a žvatlavé hlasy z reproduktů počítače se slily v jeden.

"...průměrná teplota je šest set čtyřicet..."

Na chvíli se Parksovi zjevily v hlavě křivky distribuce tepla a rovnice předávání tepla, pak to vzdal. Bylo mu hořko. Mysleli si, že vyloučili možnost lidské chyby, když svěřili bezpečnostní opatření počítači. Ale někde přestalo fungovat relé nebo se spálil odpor. Nebo některý stejnosměrný obvod dostal zabrat víc, než snesl. Nebo nějaký neznámý inspektor někde v továrně na elektroniku nebyl po ránu v náladě, přimhouřil trochu víc oči a pustil vadný integrovaný obvod.

Nejistě se rozhlédl po panelu, pak znovu promluvil na Dělaná. "Ukazují detektory nějakou netěsnost paliva? Já to tady na panelu nevidím."

"Asi tak na deseti místech, není to nic vážného."

Pod tlakem, který teď v reaktoru je, toho bude brzy unikat víc.

Brandt ho popadl za rameno, až to zabořilo. "Co budem teď sakra dělat, Parksi."

Nikdy si nepomyslel, že někdy uvidí Brandta takhle zuboženého. Podíval se na ostatní. Cushing už byl zjevně nervózní. Walton se tvářil, jako by ho zradili. Abrams měl zavřené oči a pomalu se pohupoval na patách. A ta malá loutka na obrazovce stále něco zdůrazňovala a bouchala pěsti do dlaně druhé ruky.

Všichni kromě té loutky teď čekali na něj, aby jim řekl, že se to dá do pořádku.

"...teplota sedm set čtyřicet pět..."

Poplašný panel podél zadní části jeho přístrojové desky červeně zaskvíl a pak zhasl.

Znovu se ozval Delano, tentokrát křičel, jeho hlas jako by přicházel z velké dálky. "Havárie se ztratou chladivá!"

Parksovi se sevřel žaludek. Za ním se ozvalo zasténání, jako když vítr zavýje v pšeničném poli. Aniž se podíval na přístrojovou desku, věděl, že se musely zastavit také ostatní reaktory a že Cardenas Bay byla právě odpojena od celostátní sítě.

vás, mějte na paměti, že my nemáme výhodu vašich rozsáhlých zkušeností a vzdělání.

Parks: Pokusím se to zjednodušit, jak to nejvíc bude možné. Aktivní zónu tvoří svazky tenkých čtyřmetrových kovových prutů, které obsahují tablety uranového paliva. Palivové tablety vysílají neutrony, ale takzvané rychlé neutrony - ty nezpůsobují štěpení. Jak narážejí na vodu, která obklopuje aktivní zónu, zpomalují se a odrážejí se zpět. Tyto zpomalené neutrony pak způsobují štěpení, to znamená rozdělení atomů na dvě části, při němž se uvolňuje teplo, které potom ohřívá vodu.

Poslanec Holmburg: Nechápu tak přesně, co je to neutron.

Senátor Hoyt: Myslím, že spíše než aby to zde svědek teď vysvětloval, doporučil bych váženému panu poslanci z Indiány, aby obrátil svou pozornost ke svědecké výpovědi, kterou zde učinil profesor Caulfield před třemi dny. Abychom pokračovali, pane Parksi, jakou úlohu mají havarijní tyče?

Parks: Pohlcují neutrony. V aktivní zóně dosáhneme kritičností dm , že naplníme reaktor vodou a pak pomalu vysouváme havarijní tyče. Tímto způsobem se reguluje intenzita štěpení, které právě probíhá v aktivní zóně, a tím tedy i tepelná energie, která vzniká.

Senátor Hoyt: Aha, myslím, že už tomu rozumím. A když zasunete všechny havarijní tyče zpět do aktivní zóny, reakce se zastaví, je to tak?

Parks: V zásadě tomu tak je, pane senátore, když je to poněkud zjednodušeno.

Senátor Hoyt: A vám se na Prométheu Jedna nepodařilo havarijní tyče zasunout, je to tak?

Parks: Přesně tak.

Senátor Stone: Pane Parksi, mohu se vás zeptat, zda samotné palivové pruty odpovídaly předepsané normě?

Parks: Ano, odpovídaly.

Senátor Stone: Myslím tím, zda se osvědčily v praxi, ne jestli bylo v pořádku inspekční osvědčení od výrobce. Známe z minulosti případy, kdy došlo k falzifikaci těchto dokumentů.

Parks: Ano, vyzkoušeli jsme je.

Senátor Hoyt: Myslím, že se tady dostáváme trochu stranou. Proč nefungovaly havarijní tyče na Prométheu Jedna?

Parks: Odpověď na tuto otázku je poněkud složitá, senátore. Za velkého tepla a při bombardování neutrony se palivové tablety snadno smršťují a shlukují. Vznikají pak mezery, které mohou být i několik centimetrů vysoké. V reaktoru je velmi vysoký tlak a to může způsobit, že se palivové pruty v místě mezery promáčknou. V některých případech se palivové pruty ohýbají a zvětšují svůj objem z důvodů, které tak úplně neznáme. Pokud se vychýlí z řady nebo pokud zvětší svůj objem přespříliš, může dojít k tomu, že havarijní tyče pak nemohou do aktivní zóny proniknout.

Poslanec Holmburg: To je ale chyba výrobců paliva, když vyrábějí tablety, které nevyhovují normě.

Parks: Ne, tak to není.

Senátor Hoyt: Proč ne? Mně připadá naprosto zřejmé, že je to chyba dodavatele.

Parks: V případě palivových tablet výrobce normu dodržel. Problém je v tom, že my si nejsme tak zcela jisti tím, co probíhá uvnitř aktivní zóny.

Senátor Hoyt: Domnívám se, že tuto odpověď nelze připustit.

38

Asi tři sta kilometrů na sever od San Franciska v centrále elektrárenské sítě v Eureka Falls prohlížel hlavní dispečer Robert Moore elektrárenskou mapu západní poloviny Spojených států. Na světelném panelu byly zachyceny hlavní elektrárny a rozvodny a také dálkové vedení. Jedna z tenkých čar se červeně rozsvítila: vedení bylo přetížené. Počítač automaticky výpadek doplnil produkcí několika elektráren a čára opět zezelenala, což znamenalo, že vše je v pořádku. To bude noc, pomyslel si Moore. Jako by všechny továrny měly dnes noční. K tomu připočítej padesát miliónů elektrických deček, televizorů a sporáků a je to nápor k nevydržení. Nebýt Cardenas Bay, museli by buď snížit napětí, nebo zavést střídavé částečné vypínání proudu. Za současného stavu jim zbude ještě pohotová záloha, i když je elektrárna v Grayfieldu na čas vyřazena kvůli opravám. Kdyby si Středozápad potřeboval vypůjčit, bylo by to poprvé, co se pamatuje, že by jim mohli vypomoci.

Ještě chvíli se zamyšleně díval na panel a lovil v kapse kapesník. V místnosti byla stálá teplota dvacet stupňů Celsia, ale on se snadno potil a malé kapičky potu mu stékaly po kořenu nosu a rozstříkávaly se na stole před ním.

Otřel si obličej a rychle se rozhlédl po místnosti. Dnešní noc jim ještě dá zabrat, těžko by se tu někdo mohl flákat. Na druhém konci obrovské místnosti v prostoru pod úrovní podlahy stála obrovitá relé a přípojnice pro vstupní a výstupní dálkové vedení. Relé pracovala automaticky podle pokynů počítače, ale několik techniků bylo v pohotovosti, kdyby bylo potřeba provést některé úkony manuálně. Pochody v elektrické síti jsou příliš důležité, aby je bylo možno svěřit rozmarům elektroniky. Takže jako obvykle zvolí se kompromis - dvojí zabezpečení za čtyřnásobnou cenu.

Blíž k němu seděli dispečeri, kteří naslouchali zprávám ze sluchátek a kontrolovali obrazovky před sebou, aby zachytili a opravili případné chyby, jež unikly počítači. Nikdo z nich se na Moora nedíval a on pokradmu otevřel tubu valia a spolkl jeden prášek. V tomhle návalu práce by se mohla znovu ozvat jeho tachykardie a teď, když má blízko do penze, by se nerad nechal odvézt do nemocnice.

Všichni pozorně sledovali vlastní obrazovky a Moore zmáčkl několik tlačítek na přístrojové desce, aby si prohlédl přehled pochodů probíhajících v síti. Obrazovka zablikala a objevil se graf. Za normálních okolností by se po páté hodině, kdy se v továrnách přestává pracovat, projevila snížená spotřeba, ale tentokrát zůstala poptávka stejná. Přikon, který přebývá, když skončí pracovní doba v průmyslu, teď převzaly domácnosti.

Zmáčkl několik jiných tlačítek a objevil se jiný diagram - přehled odběru a výroby elektrické energie v

soustavě, z kterého bylo možno vyčíst vše od celkové produkce a ceny elektrické energie dodávané jednotlivými elektrárnami až po stav počasí a výšku hladiny vody na přehradách hydroelektráren.

To bude noc, pomyslel si znovu, ale aspoň zatím vše probíhá normálně. Zapálil si cigaretu a přestal si dělat starosti, když rozčilený hlas v jeho sluchátkách ohlásil: "Cardenas Bay se právě odpojila od sítě!"

Počítač už zprávu zachytil a na světelné tabuli se objevily varovné signály a rychle začala proplouvat hieroglyfická elektronická slůvka. Zavrčel do mikrofonu: "Jak to, že se odpojili? Vždyť právě před chvílí elektrárnu spustili, ne?" To snad není možné, pomyslel si. Cardenas Bay vyrábí polovinu energie celého státu. Celou polovinu! Srdce se mu najednou rozbušilo třikrát rychleji. Podržel si nos a silně foukl, srdce zpomalilo tlukot a začalo znovu bít pravidelně. Tak co dál, jen mě vystrašte k smrti, pomyslel si a oči se mu orosily. "Georgi, co se, prosím tě, stalo v Cardenas? Pokus se udělat něco s tím přetížením, snaž se, prosím tě."

Hlášení o nouzovém stavu rychle přebíhalo obrazovku přístrojové desky. Počítač přepnul automaticky na pohotovou zálohu, ale těch šest tisíc megawattů nemůže v žádném případě nahradit Cardenas - asi se budou muset nakonec stejně uchýlit k částečnému vypnutí proudu. Na obrazovce se nyní objevil diagram celé energetické sítě, přičemž jedno dálkové vedení už rudě svítilo. Nad ním bylo napsáno: "Hlsdle 7 to Lawrvl 8" - což znamenalo vedení z Hillsdale do Lawrenceville - jedno z největších v celém státě. Zatímco se díval, rozsvítily se červeně ještě další čáry v těsné blízkosti.

"Máte odpověď z Cardenas?" Neměl ani tušení, co se v Cardenas stalo, ale instinkt mu napovídal, že to do rána nedají do pořádku.

Pak mu najednou došlo, co se stalo, a ucítil, jak se mu srdce znovu začíná bouřit. Nejdelší vedení šlo přes Cardenas Bay, a teď bylo k ničemu. Proud ze zálohy teď přetěžuje zbytek rozvodové sítě - počítač se snaží krýt poptávku, aniž by měl k tomu k dispozici potřebné vedení. Už před chvílíčkou se to mělo vyrovnat, ale kdoví, co všechno se spálilo, když tak náhle zapojili celou zálohu?

Pot mu teď už bez přestání proudil po nose. Nechal si předložit další informace ze záznamů počítače a napjatě se díval, jak se čísla tajuplně zjevují na obrazovce, a pak zase mizí.

Znovu se objevil diagram rozvodné sítě. Vedení z Hillsdalu je mimo provoz - člověk neví, co se stane dál v jeho sluchátkách teď jen praskalo, jak se ze všech stran ozývaly zprávy o katastrofě.

"Meyersvillské vedení přetíženo, vypínají. Sacramento přetíženo - taky mimo provoz."

"Právě zabíkal Portland. Seattle je mimo."

"Transformátor rozvodny v Ukiah nevydržel. Veškeré vedení do Ukiah a dál je mimo provoz."

Na světelné tabuli se roztančila červená světýlka, postupně zazářila, pohasla, až zmizela docela. Mizela jako kostičky v dominu a s každým zhaslým světélkem se zvětšoval nápor na zbytek sítě. Bude muset něco udělat, a to hodně rychle, nebo se jim to dostane přes Skalnaté hory. Kdyby to došlo až tam, mohlo by se taky stát, že by zhasla celá Severní Amerika. Celostátní elektrická síť byla vlastně úplně propojená. Když dojde k výpadku v Omaze, museli by si Nebraskané vypůjčit třeba z Niagara Falls. Je to jako pavouci síť: zataháš za jedno vlákno a pocítíš otřesy po celé pavučině. Jenomže v tomto případě by ty otřesy sílily, až by mohly ohrozit celou energetickou síť.

Bude muset někde něco useknout, pomyslel si. Třeba se mu ještě podaří zachránit San Diego a místa na východ od něj, ale celé pobřeží nad El Cajonem bude muset úplně vypnout.

Strhl si sluchátka a zavolal si velín. "Joe, prosím tě, přeruš síť na uzlech tři sta dvacet devět a osm set sedmdesát."

Chvilí bylo ticho. "Určitě víš, co děláš? Celé pobřeží bude bez proudu."

"Udělej to. Zodpovídám za to já."

Obrazovkou před ním přeletěl malý značkovací a dotkl se mapy ve dvou bodech. Zbývající diagram mezi nimi zmizel.

Najednou se jeden z dispečerů chytil za sluchátka a zakřičel: "Jsme přetížení!" Na druhé straně místnosti na spínacím zařízení vyšlehl modrý plamen z obrovského relé a na chvíli oslepl techniky a dispečery. Moore zamrkal a zastínil si oči rukou. Ucítil pronikavý pach ozónu a naježily se mu vlasy na hlavě. Někde uvnitř budovy zaslechl zanařikání generátoru, které rychle utichlo.

Světla se ošklivě rozzářila a pak zhasla docela.

Moore vydechl, natáhl se v křesle a čekal, až mu povolí napětí v těle. Uvolil si vázanku a položil sluchátka na rozvodnou desku. Dál už s hroutící se sítí nemá nic společného.

"Má tu někdo baterku?" zeptal se někdo ve tmě. Ozval se nervózní smích a jiný hlas dodal: "A co svíčku? Třeba má někdo svíčku!"

Moore si vzdychl a začal šátrat ve spodní zásuvce stolu, kde měl schované jedno pivo do zásoby. Noc bude dlouhá, lidé v San Francisku a v Los Angeles budou ty svíčky rozhodně potřebovat.

Ale všechno není tak zlé, uvažoval a odzátkoval láhev. Srdce je docela v pořádku

39

"Tak co prezident?" zeptal se Tebbets.

Kloster pokrčil rameny. "Chvilí jsem se nahoře díval. V Cardenas Bay spustili reaktory a člověk by řekl, že je to ta největší událost od té doby, co se Armstrong prošel po Měsíci. Krom toho, když slyšíte prezidenta jednou, už vám to stačí - je to pořád to samé." Podíval se zvědavě na Tebbetse. "Zase jste tu jen na skok?"

"Dneska mám čtyřřidvacítku," odpověděl Tebbets. "Malcolm zůstal doma s chřipkou a nemohli honem nikoho sehnat."

"Musíte už být hrozně utahaný a máte toho asi dost."

"Je to lepší než koukat na televizi." Řekl to jen tak, ale najednou si s překvapením uvědomil, že je na tom něco pravdy. Měl takový pocit, že Kloster si myslí totéž a že se tu usadil aspoň na půlku směny.

"Jak je to s vypínáním proudu?"

"Nezhoršuje se to - a když teď zapojili v Cardenas, je možné čekat jen zlepšení. Chcete se na to podívat?" Promluvil do svého mikrofonu a na obrazovce se objevila obrysová mapa Spojených států pokrytá hustou sítí čar, které spojovaly velké, jasné červené tečky. "Tohle je zjednodušená mapa elektrické sítě, kde jsou zachycena hlavní vedení a elektrárny. Ta velká na pobřeží je Cardenas."

Začal znovu pohupovat sedlinou z kávy na dně šálku, když Kloster řekl: "Na té obrazovce je něco v nepořádku."

Tebbetts okamžitě vzhledl. "Děláte si ze mě legraci. Co je?"

"To červené světélko v Cardenas. Právě zhaslo."

40

Večírek v nejvyšším patře hotelu Mark Hopkins v San Francisku byl v plném proudu. Přijeli už i poslední opozdilci z divadel a číšníci otevřeli další bednu šampaňského. Suzanne Pastová stála sama na malém balkónu s vyhlídkou na celé město. Můžete odtud vidět úplně všechno, myslela si - záliv s mostem a blikající světla Berkeley Hills na protějším břehu. „Hledám nádhernou vyhlídku na město.“ Musela za to platit, jako za všechno ostatní, co od života kdy dostala. Jeden pohled pětadvacet centů. Kdyby si třeba pořídila takový ten vyhlídkový dalekohled, pomohlo by jí to splácet nájemné.

"Není vám smutno?"

Tak tohle není ani rytíř z pohádky, ani žádný pracháč, kterej by ji z toho všeho vysvobodil. Peter Maxey. Hraje na klavír pro jakousi baletní skupinu. Je o patnáct let mladší než ona a chodí na všechny její večírky. Podle těch pisálků ze společenských rubrik ji "zbožňuje". No co, kočka se může dívat na krále. A zrovna tak se může Peter Maxey dívat na ženu. A ještě jim to oběma dělá moc dobře.

"Je mi pořád smutno."

"To přesně vy ale chcete." Opřel se lokty o zábradlí balkónu a díval se s ní dolů na město - hubený mladík, který ji okouzloval, byť měl trochu zvláštní styky. Aspoň žil naplno, což se málokdy dalo říci o lidech z jejích kruhů.

"Sue." Podíval se na ni a tvářil se přitom naoko vyčítavě. "Tohle je váš první doopravdy nudný večírek."

Nemohla se hned rozhodnout, zda se má urazit nebo jestli ji to vlastně baví, a jen tak z rozmaru si vybrala tu druhou možnost. "Na večírek si nezveš herce v naději, že se o tebe budou zajímat, Petře. Předpokládá se, že oni zajímají tebe."

Otočila se zpátky a znovu se zadívala na město. Právě v tu chvíli zhasla světla.

Uvnitř v bytě přestala hrát hudba a najednou bylo slyšet směsici hlasů. To je divné, pomyslela si. Nikde nebylo ani světélka, ani na mostě. A pak si vzpomněla na lidi uvnitř. "Mám tam někde svíčky, Petře. Asi bych měla jít a najít je hostům."

Přiblížil se k ní. "Proč je nenecháte, aby si je našli sami, Sue?"

Byl slabounce cítit po citrónech. To se jí Ubilo. "To by třeba šlo. Ale jídlo vychladne."

"Mají tam dost studeného. A mají tam spoustu pití."

Začínalo to být zábavné. "Tohle se už jednou stalo v New Yorku, vzpomínáš si, Petře? Za devět měsíců potom došlo k populační explozi."

Usmál se na ni a v tu chvíli si přála, aby tu s ní byl někdo jiný. Už ji nebaví stále si jen hrát na něčí milenkou. "Když není televize," řekl, "nedá se skoro nic jiného dělat." Objal ji kolem pasu a poprvé po několika letech pocítila něco jako překvapení. "Je to nudný večírek," připomenul ji. Myslel to asi vážně.

"Takže ty s tím chceš něco udělat."

"Je vám smutno," řekl.

"A nemělo by vám být. Jste velice přitažlivá - -"

"- - na svůj věk."

"Věk tady nerozhoduje," řekl. Lehce jí odhrnul vlasy z uší.

"Ceníš si tě za to, že ses kvůli mně přemohl, Petře," řekla a najednou toho měla po krk. "Jenomže v tom to právě je - já přece vím, že ses musel přemáhat. Že nejsi zrovna na ženský."

V tu chvíli toho litovala, ale on se neurazil. "Jestli se s někým vyspím nebo ne," řekl rovnou, "to záleží jenom na tom, jak moc se mi líbí."

"A dneska se chceš vyspat se mnou," odpověděla chladně. "Ty ses snad dočista zbláznil."

"To první je pravda," řekl vesele, "to druhé ne." Dlouze ji políbil a ona si najednou zděšeně uvědomila, že se vůbec nezbláznil, že to myslí úplně vážně.

No co, je tam spousta šampaňského a nějaké ty chuťovky. A ten večírek je nudný. Krom toho, a to je snad to nejhorší, nikdo ji nebude postrádat, když zmizí. A pak, vzpomněla si, když brala Petra za ruku, vždycky si říkala, že až jednou přijde konec světa, chce odtud odejít právě takhle...

Na dálnici ze Santa Moniky zrychlil Joseph Yarbrough svůj nákladák až skoro na hranici povolené rychlosti, řadil rukou vycvičenou dvaceti lety na silnici. Chtěl dojet do skladu, než se úplně setmí. Doktor mu řekl, že má slabý zrak, a nechtěl si zahrávat s osudem. Pousmál se sám pro sebe. Kdyby tenhle nákladák převrátil, vznikla by rovnou uprostřed dálnice ta největší omeleta, jakou kdy Los Angeles vidělo.

Mhouřil oči proti zapadajícímu slunci. To je ta nejhorší doba, těsně před soumrakem. Pak se rozsvítilo osvětlení na dálnici a on si oddechl. Každá maličkost pomůže. Začal se přibližovat do krajního proudu a díval se

dopředu, kdy už přijde odbočovací úsek. Ten cadillac vpravo ho tam nebude chtít pustit. Zařadil se za něj a pak začal předjíždět. Zaplat pámbru, že je ta odbočka dobře osvětlená. Někdy se na vás začnou tlačit zezadu... Mrkl na hodinky. Za pět minut už bude ve skladišti a tam si odfoukne.

Znovu řadil a přešplhal se přes vrchol kopce. Na druhé straně se najednou octí v úplné tmě. Město kolem zmizelo, obloha byla úplně černá a zářily na ní hvězdy. Světla na dálnici zhasla a taky ztemněly všechny domy podél dálnice. Nikde ani světlýka, svítily jen reflektory aut jedoucích proti němu. Někde vypnuli proud, pomyslel si. Namáhal zřetelně, aby lépe viděl. Naklonil se blíž k přednímu sklu a horečně se snažil rozpoznat odbočku po straně silnice. Mělo by to být někde tady...

Zahlédl to místo a zatáhl za volant, pak najednou zpanikařil, protože si uvědomil, že jede rychle a že odbočka už je moc blízko. Zabrzdil a nákladák sebou hodil do strany. Zoufale se ho snažil vyrovnat. Najednou pocítil, jak se vlečák za ním uvolnil. Takže se do toho skladu přece jen nedostane, pomyslel si s mírným překvapením. Vjede zrovna napříč do cesty proudům aut.

Gloria Marksová zamkla dveře divadelní agentury Acme a netrpělivě stiskla přivolávací výtahu, aby sjela do suterénního parkoviště. Měla za sebou perný den - musela projít nějaké kontrakty a pak jí tam ještě přivedli tu fiflenku, o níž si její matka myslí, že z ní bude další Shirley Templová. Reklama je dneska to hlavní - tam se cpe nejvíc peněz. S nějakým předváděním dětské konfekce v obchodním domě se můžete jít zahrabat.

"Dneska jste měla řůru práce, co?"

Neslyšela ho přicházet. A už je tady - jako stín. Je velký a bude mu tak kolem třiceti, objevuje se vždycky kolem páté. Už se tu s ním setkala a pokaždé se na ni tak divně díval - v tu chvíli byla vždycky moc ráda, že má kolem sebe lidi. Ovšem dneska večer už tu nikdo není.

Podívala se na něj chladně. "Jo."

"Jste herečka?"

Na to jí přebývá deset let a takových deset kilo. A talentu se naopak nedostává. Ne, není. "Hádejte znovu. Pouhá sekretářka."

"Jmenuju se Harry."

Nudí ji. "To ještě neznamená, že vám řeknu, jak se jmenuju já."

Výtah přijel a ona nastoupila. Šel těsně za ní. Stiskla tlačítko do přízemí - nemá cenu si o něco koledovat. Až se tam trochu vzpamatuje, půjde si pro auto.

Kabina se rozjela. Byli mezi desátým a devátým patrem, když zhasla světla. Výtah se s trhnutím zastavil.

Stála v té tmě a chvíli byla příliš zmatená a udivená, než aby se stačila bát.

"Myslím, že bychom se měli seznámit trochu blíž," řekl jí přímo do ucha.

Burtu Fieldsovi se podařilo stihnout vlak na MacArthurově nádraží v Berkeley, našel si místo a hned se zabral do čtení zpráv z burzy. Za necelých deset minut bude na stanici v Montgomery Street v San Francisku a na North Beach si vezme taxíka - beztak už jde pozdě na večeri s Dianou. Pěkně se opřel a soustředil se na to, jak si vede Polaroid a Xerox, odtrhl se od světa a svých spolucestujících a zvláště od pomýšlení, že projíždí pětikilometrovým potrubím pohřbeným pod milióny tun vody. Kdyby o tom začal přemýšlet, vymkla by se mu jeho klaustrofobie z ruky.

Právě si začal něco počítat na okraji stránky, když začala světla blikat a vlak z neznámého důvodu zpomalil. Così ho zašimralo kolem žaludku. Jenom ať proboha nezastaví pod zálivem. To se mu stalo už jednou a těch pět minut, co tam seděl, měl moc co dělat, aby nezačal hystericky křičet.

Ostatní cestující začali mručet. Pak světla zhasla docela. Kolem byla tma tmoucí a vlak se pomalu zastavil. V tu chvíli věděl, že tentokrát to není jen na chvíli, ale že tam stráví třeba dlouhé hodiny.

Na různých místech vagonu se rozsvítily zápalky a pak zase zhasly. Byla taková tma, že neviděl ani na svou ruku. Tady sedím pod zálivem a milióny... tun... vody... tlačí... tlačí... tlačí...

Museli na něj být tři, než se jim podařilo vecpat mu do úst kapesník, aby umlčeli jeho ječení.

V Santa Barbaře otevřel Frank Johnson další plechovku piva a pohodlně se uvelebil na gauči, aby se podíval na prezidentův projev. Jak to psali v novinách? Něco jako že už mají řešení energetické krize?

"Drazí spoluobčané..."

Dovede promluvit k lidu, pomyslel si pochvalně. Od dob Trumana to žádný z nich nesvedl. Znovu si přihnul z plechovky. Projev má trvat čtvrt hodiny a pak bude ta havajská revue. Udělá si pěkný večer - bude koukat na televizi, pít vychlazené pivo a dá si pohov.

"....právě ve chvíli, kdy k vám mluvím, napájí Prométheus celostátní elektrickou síť svými dvanácti tisíci megawatty. Tato velká elektrárna je schopna sama o sobě pokrýt veškerou spotřebu Los Angeles a San Franciska dohromady. A není k tomu zapotřebí ani jediného barelu nafty!"

"Slyšelas, Marto?"

Z kuchyně se ozvala nezřetelná odpověď.

"....je jenom první ze série standardizovaných elektráren, které se postaví..."

A pak vynechal zvuk. Televizní obraz se trochu zachvěl, stáhl se do středu obrazovky a zmizel úplně.

Znovu usrkl piva a čekal, až se obraz vrátí - televize byla nová, nemůže to být v přijímači.

"To tu míníš sedět celý večer na zadku před tou bedýnkou? Jdi se podívat na pojistky."

Jen stěží rozeznal svou ženu, stála ve dveřích kuchyně. Slezl dolů z gauče a měl takový divný pocit. Televize odpadla a v domě nesvítla jediná žárovka. Taky tu bylo zvláštní ticho - nebylo slyšet ani hučení myčky, ani topení.

"Z toho jsem teda magor, Marto." Doklopýtal k oknu. Zdá se, že světla ve městě taky nesvítí. Otočil se a vyčítavě se podíval na televizor.

Co se kruci stalo s těma všema megatentononc?

41

Na krátkou chvíli zavládlo na ochozu absolutní ticho, bylo slyšet jen vzdálený Delanův hlas. Parks z něj vycítil strach.

Za sebou slyšel, jak se šéf přenosového týmu vyptává: "Co se stalo? Co je to havárie se ztrátou chladivá?"

"To znamená porucha, při níž dojde ke ztrátě chladicí kapaliny - například praskne potrubí a zmizí všechna voda z reaktorové nádoby - " odpovídal mu stísněně Walton.

„Je to vážné?"

Parks se naklonil k mikrofonu. "Dej mi situační hlášení, Delano."

Bylo slyšet, jak se Delano snaží ovládnout svoje nervy. "Chladicí potrubí Prométhea Jedna přerušeno. Nemohu se sám přesvědčit, jak to vypadá - nemůžeme do kanálu potrubí, zaplavuje ho voda. Za patnáct minut zbude v reaktorové nádobě asi deset procent vody."

Jaderná reakce se zastaví, když dojde voda, uvažoval Parks. Ale rozpadové teplo plutonia a dalších produktů reakce v palivových prutech zvedne teplotu aktivní zóny o dvanáct stupňů za sekundu.

Brandt mu šeptl do ucha. "Proč se to stalo, krucinál?"

"Jak k tomu došlo, Delano?"

"To přesně nevím, Peterson si myslí, že to byla závada na potrubí v místě, kde je přivařen k reaktorové nádobě. Při větším namáhání stačí vlasová trhlinka."

"...průměrná teplota je šest set třicet pět stupňů..."

Pára a voda unikající z prasklého potrubí poněkud snížily teplo, ale teče už teplota zase stoupala. Parks se začal potit. Nouzové chladicí zařízení mělo začít fungovat už před chvílí, jestliže ovšem ten ohromný příval nepoškodil čidla regulující hladinu vody. Čím víc se teď opozdí, tím horší to bude. Došlo patrně k poškození některých palivových prutů v důsledku vnitřního přetlaku plynů a zplodiny štěpení z nich unikají ven.

"...sedm set třicet pět..."

"Gregu." Znovu se ozval Delano, tentokrát trochu veseleji. "Podle kontrolního panelu se zapnuly sprchy a čerpadla, mělo by se nám podařit zatopit aktivní zónu vodou."

"O tom pochybuju," brumlal Brandt. "To potrubí má metr v průměru a je tam velký tlak páry nad vodní hladinou."

"Sprchy zaplaví palivové články," řekl Parks. "Budou do reaktorové nádoby stříkat čtyři sta hektolitřů za minutu."

Odněkud zespoda zahřměl malý výbuch. Jak se studená voda dostala k rozžhavené aktivní zóně, patrně se hned vypařila a tlak páry vrátil zpět zbytek chladiva, pomyslel si Parks a přemáhal paniku, která se ho zmocňovala. Napadlo ho, jestli třeba bariéra páry nezadrží zbytek vody úplně, takže by se do aktivní zóny už žádná nedostala.

Zachraptěl Delanův hlas. "Výbuch zničil sprchové prstence. Už to nestíká!"

Na přístrojové desce pohasly obrazovky Prométhea Jedna a rovněž tak celá řada světelných indikátorů. Zničilo to skoro všechny detektory v aktivní zóně, pomyslel si Parks. "...sedm set šedesát..."

A to je průměr. Aktivní zóna měla místy už teplotu kolem tisíce osmdesáti stupňů. A zircaloy se rozpouští při teplotě o něco vyšší než 1800 °, kysličník uranu kolem 2745 °. Mají tak nanejvýš pět minut, než se aktivní zóna sesune na dno reaktoru a roztaví se. A pak přijde na řadu Prométheus Dvě a Tři a Čtyři... Popadl mikrofon: "Delano - zastavil počítač i ostatní reaktory?"

Po chvíli váhání. "Naše indikátory tvrdí, že ano - ale v tu dobu už jsme se odpojili od sítě." "Nespoléhej na indikátory - zkus to zkontrolovat ručně."

"To nemůžu - výbuch páry zničil hlavní i pomocné systémy a ovládací mechanismy dalších regulačních tyčí se nedají zapojit." Parks si v duchu představil, jak chudák Delano bezmocně vrtí hlavou. "Ručně taky nemůžeme, Gregu. Chodba venku je plná vařící páry."

Parks chvíli zíral na mikrofon. Pak se nesmyslně zeptal: "Můžete se odtamtud dostat?"

Najednou v mikrofonu zapraskalo a Delanův hlas se ozýval přerývaně, ".....záleží..... voda..... úplně vypaří....."

Parks klesl do křesla u přístrojové desky. Katastrofa se teď už začínala dotýkat samotných lidí. jenom nejasně si uvědomoval, že Walton stále ještě mluví s novináři v rohu ochozu.

"...nevím, o co jde, ale zdá se, že je vám pěkně horko, co?"

"...řekl jsem, že jde o dočasnou poruchu. Ráno bude všechno v pořádku."

"...kecáš, kamaráde - já už jsem na jadernejch elektrárnách byl - zavřou to tu na půl roku."

"Okamžitě je odtud vyházej, Waltone! Ted hned," vložil se do toho Brandt.

Jako by se vytráceli zloději. Parks se otočil a podíval se silným olovnatým sklem ochozu dolů do hlavní reaktorové haly. Něco se tam dělo. Několik mužů postávalo kolem, hlavy měli mírně nakloněné, jako by něčemu naslouchali.

Brandt mu vrazil do lokte.

"Mají šanci zaplavit to ručně?"

Parks zavrtěl hlavou.

"To bys musel stát nahoře a stříkat na to z hadice. Pochybuju, že bys na tenhle kšeft našel dobrovolníky."

"Za jak dlouho se to celé roztaví?"

Parks honem v hlavě počítal.

"Za několik minut se začnou tavit tyče, za chvíli pak samotné palivo. Může to trvat deset minut, i hodinu, než se všechno sesune na nosnou desku reaktoru. Další hodinu, než se trosky aktivní zóny a nosná deska protaví, anebo

to celé spadne na dno reaktorové nádoby. Pak možná další hodinu, ale spíš ještě míň, než se roztaví dno tlakové nádoby. Pak je tu jedenapůlmetrová vrstva betonu. Ta se protaví až za několik hodin, třeba několik dní, ovšem tím dojde k porušení bezpečnostní obálky."

"....osm set devadesát pět..."

"Jsou nějaké varianty?"

"Těch je sakra hodně," řekl nervózně.

"Mohlo by to jít všechno ještě o hodně rychleji."

V mikrofonu to zapraskalo a znovu bylo slyšet Delana.

".....vibrace další chladicí potrubí kanál potrubí je zaplavený pára se valí zpátky....."

Tak tohle poslouchali technici dole, uvědomil si Parks. Přehrála pára a vzduchové bubliny ve vařící se vodě bubnovaly na ostatní potrubí v kanálu. S tímhle namáháním se při výrobě potrubí nepočítalo - a to i kdybychom nebrali v úvahu vliv jemných trhlinek a únavy kovu - které zvýší jeho křehkost.

"Jestli znáš nějaké experty na tavení aktivní zóny, teď by byla ta pravá chvíle, abys je povolal, Brandte."

"Takový experti nejsou," řekl Brandt pomalu.

"Spolehali jsme na modelové studie počítače. Asi jsme si měli jeden reaktor roztavit a byli bychom viděli..."

Delanův hlas ho přerušil. "Havárie se ztrátou chladivá. Reaktory Dva a Čtyři ... výbuch páry v potrubním kanálu."

Cushing, Walton a Abrams se pomalu přibližovali k Parksovi, aby slyšeli. Parks se podíval na vyděšeného Waltona. "Měl jsi možnost odejít s novináři, Jerry, škoda pro tebe, že ses jí nechýtil."

"Reaktory se přece měly zastavit pomocí havarijních tyčí, ne?" řekl Cushing.

Parks pokrčil rameny. "Nezáleží na tom, v jaké poloze jsou regulační tyče - když zmizí voda, zastaví se reakce. Ale rozpadové teplo bude zrovna tak veliké jako u Prométhea Jedna."

Znovu se ozval Delano.

".....nouzové chlazení nefunguje přívod vody do reaktoru přerušen..."

"Proboha, Delano, honem utíkej tam odtud pryč!"

Ozvalo se ještě zapraskání a pak dorozumívací zařízení oněmělo.

"....devět set sedmdesát, stoupá..."

Chvilí se na sebe dívali, až Brandt řekl: "Myslíš, že mají šanci se odtamtud dostat?"

"Ne," odpověděl zoufalý Parks. "Ne, myslím, že nemají ani nejmenší šanci."

42

Ve velínu bylo slyšet jen stejnoměrné hučení pásek počítače a krom toho ještě nepravidelné cvakání obrazovek, na kterých se jindy střídaly záběry různých částí aktivních zón reaktorů. Ted však zmizel obraz téměř ze všech - většina televizních kamer uvnitř aktivních zón byla zničena - ty dvě, které ještě fungovaly na Prométheu Tři, ukazovaly detail asi dvacet centimetrové části palivového článku. V pozadí hluboký, mechanický hlas počítače odříkával teploty v různých částech aktivní zóny.

"Carre, dej mi situační hlášení z Reaktoru Dvě."

Carrovi nervózně přeskakoval hlas. "Teplota stoupá, zatím se nic nezhroutilo. Přibližně polovina palivových prutů byla poškozena a unikají z nich zplodiny štěpení. Detektory radioaktivních plynů také nefungují, ale asi nám tam vzniká hodně vodíku a vzácných plynů."

Na reaktorech Tři a Čtyři to bylo zhruba stejné. Delano stav poctivě nahlásil Parksovi. V tu chvíli si uvědomil, že Parks podivně mlčí. Zavolal telefonem na ochoz a zjistil si, že telefonické spojení je také přerušené. V místě, kde se sbíhalo veškeré spojení, najednou nic nefungovalo. Všechny komunikační kabely vedly jedním kanálem, a když se porušil, nefungovalo pak nic. Teď byli úplně odříznuti. Rozhodl se, že to ostatním neřekne.

Načmáral pár nesmyslných poznámek do bloku, pak namaloval stromeček a malou holčičku. Počkej, až se vrátí táta Dovedl si představit, jak Edith říká tuhle větu malé Jennifer. To se pravidelně opakovalo každý den kolem večere. Ale táta se dneska večer trochu opozdí... .

Podíval se po ostatních v místnosti. Carr bude první, komu povolí nervy. Nejdřív Carrovi a hned potom Meltonovi. Šašci se hroutili vždycky nejdřív, neměli sebekázeň.

Jeho úkolem teď bude zabránit panice, dokud to jen půjde, aby mohli využít případné šance na únik, kdyby se snad nějaká naskytla. To procento je mizivé, ale dokud člověk žije...

"Prométheus Jedna, Reynoldsi."

"Žádné indikátory nefungují, na obrazovkách není nic vidět. Podle odhadu se začaly tavit povlaky paliva, aktivní zóna se zhroutí během dvou tří minut."

Reynolds je ženatý, má dvě děti, kluk je na univerzitě v Los Angeles. Studuje literaturu. Reynolds z něj chtěl mít inženýra, ale on chce být spisovatelem. Taky vypadal spíš na spisovatele - ohnutá ramena, silné brýle - ...

"Dej mi hlášení z Trojky, Meltone." Aspoň jednou uvidí, jak to vypadá, když se taví aktivní zóna. Kdyby se přece dostali ven, byla by to neocenitelná zkušenost.

Obrazovka se rozzářila a Delano si přehodil obraz na vlastní panel. Záběr ukazoval výsek palivového článku s distančními vložkami. Chvilí se díval. Nic neviděl. Možná že právě tahle část ještě není dostatečně rozžhavená, pomyslel si a pak si toho všiml. Jako by něco zasvítlo u jedné distanční vložky a pak se utvořila kapka kovu. Za chvíli potom následovala jedna kapka za druhou a viděl, jak se pruty znatelně tenčí.

"Stačí, Meltone, vypni to." Ten pohled mu drásl nervy. Těžko říct, co si o těch roztavených člancích myslí ostatní, ale řekl by, že je to musí úplně ničit. Najednou mu připadlo, že už se v nich dobře nevyzná, což bylo zlé

znamení. Nevěděl, co se děje v jejich hlavách, viděl jen bezvýrazné tváře.

Najednou měl pocit, že se na něj někdo dívá, a vzhlédl. Reynolds na něj civěl, byl bledý jako stěna. "Maxi, myslím, že mizí nosná deska na Prométheu Jedna."

To snad ne, pomyslel si zděšeně Delano. Tavení aktivní zóny u Prométhea Jedna by mělo postupovat krok za krokem, alespoň to tak říkaly všechny studie, které kdy udělali na počítači. Měla by se částečně roztavit dovnitř reaktorové nádoby, pak by měla znovu ztuhnout a pak se znovu tavit. Nějakou dobu by mělo trvat, než by se aktivní zóna úplně roztavila a klesla na nosnou desku, pak by se teprv měla roztavit samotná deska a to by trvalo ještě déle.

Ostatní se beze slova dívali na Reynoldse. Uběhlo několik vteřin a Delano podvědomě zaslechl, jak počítač ohlásil teplotu tavení palivových článků ve zbývajících reaktorech.

"Fungují ještě nějaké jiné indikátory, Reynoldsi?"

"Ne, skoro všechny detektory jsou pryč. Jeden detektor blízko nosné desky zaznamenal vysokou teplotu."

Na nosné desce může být tak dvě stě tun zbytků paliva, uvažoval Delano. Třeba víc. A kdoví, jak moc se namáhal kov nosné desky během těch posledních šesti měsíců, když jeli na částečný výkon. Nemohli si ji vytáhnout a ozkoušet.

"Hlášení Prométheus Dvě, Carre."

Carr vyskočil z křesla, takže Delano uviděl červeně rozžářený panel před ním. "Proč se nepodíváš sám, Maxi?"

"Neřikal jsem, abys mi to ukazoval, ale abys mi nahlásil, jak to vypadá."

Melton se otočil ve svém křesle, opřel se o panel Prométhea Čtyři, zapálil si cigaretu. "Přece si nemyslíš, že nás oblafeš, Maxi. Aktivní zóny všech reaktorů se taví, a my s tím nemůžeme nic dělat, rozhodně nemá cenu něco zapisovat. Nemůžeme se odtud dostat - jsme v pasti."

"Tady se nekouří," řekl Delano klidně. "Zhasni to."

Reynolds si odkašlal. "Maxi, co se stane?"

Melton znovu začal, poté co trochu zaváhal s odpovědí. "Telefony nefungují, že ne? A tak bych řekl, že dorozumívací zařízení taky ne?"

Delano si ho nevšímal. "Stane se tohle - dříve či později se musí zastavit přívod vody, a až se vyvaří zbytek vody, nebude ani pára. Aktivní zóny se taví, ale nosné desky by měly zachytit zbytky paliva a udržet je tak hodinku. I kdyby aktivní zóny propadly až na dno reaktorové nádoby, bude to ještě pár hodin trvat, než se protaví skrz."

"Na dně reaktorů je voda," řekl Carr podezíravě. "Vznikne další pára a riziko výbuchu vodíku."

Delano pokrčil rameny. "To už nám nebude vadit, Carre, protože už budeme venku. Jakmile se voda vyvaří, odejdeme. Bude tam žár, ale mělo by se nám podařit dostat se k únikovému schodišti."

Na Reynoldsově panelu to cvaklo a on se otočil, aby se podíval, co se děje. Zasykl a zasípál téměř neslyšitelně: "Nosná deska je pryč."

Bůh mi odpusť, řekl si otřesený Delano. Ale dělal jsem, co jsem mohl. Za chvíli následovala exploze, která otřásla velínem. Na stěnách se objevily hádci prasklin a horká, mokrá pára začala prosakovat dovnitř.

"Já odsud pálím," zamumlal Carr. Skočil ke dveřím, Melton a Reynolds v patách za ním. Delano se pokusil Reynoldse zachytit, chňapl po jeho propocené košili, ale zase ho pustil, když se po něm Reynolds ohnal pěsti. Za chvíli už všichni tři uháněli chodbou plnou vařící páry. Delano se zastavil ve dveřích a poslouchal jejich vzdalující se kroky, vařící pára mu začala prosakovat košili a kalhotami. Začal na ně křičet, aby se vrátili, ale slova mu ani nevyšla z hrdla. Vrátili? Sem? Třeba se jim dokonce podaří utéct. Chvilí počkal, pára mu páčila obličej, a pak uslyšel vpředu v chodbě výkřiky těch tří.

Carr najednou vyklopýtal z mlhy, a červený lesknoucí se obličej měl samý puchýř. Pověsil se na Dělaná.

"Pomoz mi," zamumlal a zhroutil se mu u nohou. Delano uslyšel další vratké kroky v mlze. Ustoupil a přibouchl dveře.

"To je tam zavřeš?" zarval na něj Young.

"Ano, zavřu." Delano se ještě celý třásl.

"Ten poslední výbuch porušil bezpečnostní obálku, něco paliva vystříklo s párou ven." Zavrtěl hlavou, bylo mu do breku. "Carr to měl na sobě, nemohli bychom ho odmořit, jenom bychom zamořili sami sebe."

Světla v místnosti náhle zablikala a zhasla. Malé svítílny na baterie, umístěné v rozích místností, se automaticky rozsvítily a vrhaly obrovské stíny směrem do středu místností. Přestala fungovat klimatizace. V místnosti bylo najednou mrtvé ticho a Delano si uvědomil, že je tam také příšerné horko. Škrtl zápalkou, aby se podíval na teploměr na zdi. Dvaatřicet stupňů a viděl, jak teplota stoupá. Někde nablízku muselo prasknout potrubí, místnost se změnila v parní lázeň.

Někdo bušil na dveře; bušení se rozplývalo v přidušených výkřicích. Delano a Young zírali jeden na druhého, ani jeden se nepohnul směrem ke dveřím. Delano se najednou na celou situaci díval filozoficky a jakoby s odstupem. To, že může zemřít, z tebe dělá hrdinu, uvažoval. To, že k tomu pravděpodobně dojde, tě změní v sobce, slabocha a zoufalce, i když ti beztak zbývá jen kousek života - z toho důvodu jsou asi hrdinové většinou mladí.

Carr s Meltonem a Reynoldsem. Probaha živýho...

Pětašedesát stupňů a rychle stoupá. Najednou to bylo až příliš skutečné - smaží se tu, víčka mu napuchují a nemůže dýchat. "Sprcha!" šeptl a oba se rozběhli k odmořovací kabině v rohu. Chvilku se bezostyšně strkali, kdo tam bude první. Delano vyhrál a jako šílenec rval kohoutek; voda vyrazila, nadechl se a na chvíli si naplnil plíce vzduchem, který bylo možno dýchat. Young se vmáčkl vedle něj a ve chvíli je teplá voda úplně promáčela.

Delano zaklonil hlavu, aby mu voda stékala po popáleném obličejí a hrudníku. Asi je trochu pozdě - -

Pak se voda změnila ve vroucí páru.

Začaly zvonit telefony, volali lidé z různých částí elektrárny. Parks odpovídal na telefonické dotazy u své přístrojové desky a očima soustavně sledoval údaje na obrazovkách a přístrojích. Když zodpověděl poslední dotaz, položil sluchátko a řekl: "To byl O'Malley ze závodu na přepracování paliva. Chtěl vědět to, co všichni ostatní; jestli budem elektrárnu evakuovat. Řekl jsem jim, že ne."

Podíval se na Cushinga.

"Řekl jsem to správně?"

V Cushingově obličeji se nic nepohnulo.

"To si rozhodujete vy."

"To jsem mohl vědět hned, že vás se ptát nemám."

Ani se nenamáhal, aby se obrátil na Waltona.

Brandt se mu skoro nemohl podívat do očí.

"Neměl bych ti za zlé, kdybys nařídil evakuaci, Parksi."

"Ty si ji můžeš nařídít, jestli chceš," odsekl Parks, pak si ale uvědomil, že k tomu by se Brandt nikdy neodhodlal.

"Hrozí nám nějaké bezprostřední nebezpečí?" zeptal se nervózně Walton.

"Myslíš elektrárnu a všem, kdo tu jsou," opravil ho Parks, "ne jenom nám. Odpověď zní, že ne, prozatím ne. Spodní část elektrárny je teď za uzavřenými nouzovými dveřmi. Pára a jakékoliv zamoření by se měly udržet za nimi. Jestliže se radioaktivní látky dostanou do vzduchu tady nahoře -" Pokrčil rameny. "Pak budem muset pryč."

"Takže co budeme dělat teď?"

"Zatím nemůžu dělat nic," řekl nervózně. "Odtud seshora řídit elektrárnu nemůžu a telefonické spojení ani dorozumívací zařízení nefunguje. Veškeré spojení s velínem je přerušeno."

"Co bezpečnostní kamera?" zeptal se Abrams.

Na tu nevzpomněl. Aspoň by se mohli podívat, co se tam dole stalo. Zapnul malý monitor nad přístrojovou deskou. Na obrazovce bylo vidět jen převalující se mraky bílé páry... "To je pára z reaktorové nádoby a z rozbitého potrubí." Dívali se, jak kamera pomalu přejela po celé místnosti. V oblacích páry se objevily trhliny, místnost se pekla. Parksovi se podařilo rozeznat ochozy - ale skoro nic víc. Kamera byla určena k záběrům nízko nad podlahou. Místnost vypadala opuštěně a na chvíli si začal myslet, že se snad Delano s ostatními dostali ven.

"Podívejte se do rohu," řekl najednou Brandt. "Odmořovací sprcha."

Parks na chvíli kameru zastavil a zaostřil obraz. Chvilí jen němě zírali. "Proboha..." vykřikl Abrams. Pak se čočka kamery orosila. Parks vypnul monitor.

Bude to muset říct jejich rodinám. Bude muset jít s kloboukem v ruce a říct: Váš manžel, paní Delanová...

"Tak tohle bude vyšetřovat Kongres," řekl Cushing.

"Budete mít příležitost svědčit, Eliote, jestli vám jde o tohle - a já taky," zamumlal Brandt. Sklonil hlavu v křesle a propletl si prsty rukou. "K těm výbuchům nemělo dojít tak brzo."

Parks stále ještě myslel na to, co viděl ve velínu. Ti ostatní jsou určitě taky mrtví, i když jejich těla neviděl. Zavrtěl hlavou a snažil se zbavit představy, kterou spatřil na obrazovce. "To musel být výbuch páry - patrně se zhroutila nosná deska a roztavené zbytky paliva se ponořily do vody na dně."

"Došlo k tomu moc brzy," řekl znovu Brandt téměř sám pro sebe. Z jeho hlasu bylo najednou slyšet, jak se cítí starý, zničený a podrážděný. Elektrárna je v háji a Western Gas and Electric, firma, kterou Brandt už několikrát v minulosti zachránil, padne pravděpodobně taky. Parks v tu chvíli nevěděl, jestli lituje Brandta pro to, co ztratil, nebo pro to, že tolik zestárl a tak rychle.

"Na té nosné desce mohlo být takových čtyři sta tun zbytků paliva. Ta váha, k tomu žár a únava kovu to asi způsobily."

"Co ostatní reaktory?"

"Asi skončí stejně, je to dokonce velmi pravděpodobné. Trojka ještě stojí celá, ale taky dopadne stejně. A znovu bude vybuchovat pára."

"Zvyšuje se nebezpečí radioaktivity," dodal Cushing ostře.

To už Parks nevydržel. "Jděte do háje, Cushingu! Krucinál, o čem si myslíte, že tady ty tři dny mluvím? Obtěžoval jste se někdy přečíst si moje zprávy? Bude tady zatraceně hodně radioaktivních plynů a k tomu tuny vaporizovaného uranu a plutonia, už zítra to poleze z tyhle elektrárny jako ze síta. A jestli nějaký výbuch naruší kulovou bezpečnostní budovu..."

"Ty možnosti jsou mi známy, Parksi."

"Ne, nejsou, Cushingu. Za prvé, ty vaše studie z počítače jsou deset let staré. Za druhé nemáte tu jen jeden reaktor - ale čtyři, a ty největší, co se kdy postavily. Takže si tu svou studii vynásobte čtyřmi a možná že budete blíž skutečnosti."

"Nerozčiluj se, Parksi," řekl tiše Brandt.

Tři dny musel s tím mizerou vycházet, teď už je toho příliš, aby se mohl udržet. "Volal jste znovu do Washingtonu, Cushingu? Co pro nás hodlají udělat krom toho, že nám ráno pošlou nějaké experty?"

"Snažil jsem se dovolat se tajemníka," řekl Cushing odměřeně.

"Šel večer někam pryč - nechal jsem mu vzkaz, dostane jej, jakmile se jim podaří ho najít."

"Snažil jste se dovolat se tajemníka," poškleboval se Parks. "Takhle vypadá zvláštní plán v případě katastrofy? Vypracujete zprávu a necháte sem poslat komisi, aby to vyšetřila?"

"Podívej se, Parksi, nejsi tu jediný, na koho je toho moc," řekl Walton.

Bývalý bek ze studentského mančafu se snaží zabránit spoluhráčům ve rvačce, pomyslel si Parks. "Pro tebe

to znamená tak akorát špatnou pověst, vid, Jerry?" řekl kysele.

"Firma se z toho jen tak nevzpamatuje," řekl Walton.

Parks dril, jak mu začíná vřít krev. Na přístrojové desce teď už nesvítlo skoro nic, téměř veškeré spojení s velínem bylo přerušeno. Nemůžeme dělat vůbec nic, pomyslel si a dělalo se mu zle. A nikdo z těch lidí kolem něj, dokonce ani Brandt, si neuvědomuje, co se může stát. Na téhle elektrárně bylo všechno v nadměrné velikosti, od začátku do konce, i potenciál katastrofy. Ale vypadalo to, jako by si nikdo z nich nedokázal představit ty možnosti ve vztahu k lidským životům. To nebyla jen otázka elektrárny za pět miliard dolarů nebo dvanácti tisíc megawattů. Delano, Young a ti druzí byli jen předzvěstí toho, co může skončit jako rozsáhlá tragédie.

Hlas počítače bzučel v pozadí, ale Parks si ho nejdřív nevšímal. Teď v nastalém tichu si náhle uvědomil, co hlásí.

"...devatenáct set deset stupňů, stoupá..."

"Parks!" Brandt zase žadonil pohledem, ale teď už to bylo docela přirozené. S praxí si člověk zvykne, pomyslel si Parks. "Co uděláme?"

"Zůstaneme tady. Dokud nebudeme muset odejít. Nemůžeme prostě utéct, ale nemůžeme to taky zastavit.

Rozumíš tomu, Hilary?" Nemůžeme dělat nic. Nic."

Odněkud zespoda se ozvalo zadunění a ochoz se otřásl. Následoval těžký, téměř podzvukový pocit velkého výbuchu. Ochoz se zachvěl a silná okna se začala třítit. Podlaha dole v hale najednou povolila a zespoda z reaktoru III vyrazil proud páry. Nikdo už tam nebyl. Betonový prach a pára se táhly do hlavní reaktorové haly.

Na panelu to začalo stejnoměrně pípát. To znamenalo radioaktivní poplach - radioaktivní látky začaly pronikat do vlastní budovy.

Parks udeřil do červeného tlačítka EVAKUACE na přístrojové desce. Celou budovou se rozlehl hlasitý zvuk klaksonu. Vyklouzl ze svého křesla a zarval: "Krucí, utíkejte, vemte to skluzavkou!"

Cushing s Waltonem se tryskem rozběhli chodbou, vyběhl za nimi, pak se vrátil na ochoz. Brandt se opíral o okna ochozu a němě zíral na patro pod sebou. Vypadalo to, že má šok.

"Brandte!" Neodpověděl. Parks k němu přiskočil a zatřásl jím, pak ho popadl za ramena, otočil si ho k sobě a dal mu pořádných pár facků.

Výraz šoku mu pomalu mizel z obličeje a ochraptěle se zeptal: "Kudy? ne... nemohu si vzpomenout."

"Pojď za mnou." Znovu se otočil a utíkal chodbou, přitom dril, jak další výbuchy trhají poschodí pod ním. Cítil, že Brandt běží v patách za ním.

Těžké výbuchy otřásaly budovou, když sjížděl po skluzavce únikovou šachtou. Znovu vybuchuje pára a vodík, pomyslel si. Ničí reaktorové nádoby a bezpečnostní obálky a trhá stěny samotné budovy.

Stalo se to nejhorší, co se vůbec mohlo stát. Elektrárna teď vystřikovala mohutný proud radioaktivní páry a plynů a vaporizovaného paliva k noční obloze, kde se ho zmocňovaly poryvy větru. A dole, v útrobách celého komplexu, se tisíce tun roztaveného uranu a oceli prokousávaly betonovými obálkami a prosakovaly do země pod nimi.

44

Senátor Hoyt: Pane Parksi, v době, kdy došlo ke katastrofě, byli na ochozu elektrárny tři lidé s právem rozhodování. Vy, pan Brandt a pan Cushing. Myslím, že by nám pomohlo, kdybyste mohl charakterizovat svůj vztah k ostatním.

Parks: Myslím, že vám tak docela nerozumím.

Senátor Hoyt: Měl jste je rád nebo nerad, respektoval jste jejich názory - asi tohle jsem měl na mysli.

Parks: Vážil jsem si pana Brandta. Nemůžu říci totéž o Eliotu Cushingovi.

Senátor Hoyt: Takže jste Eliota Cushinga neměl rád.

Parks: Neměl a stále ho ještě nemám rád, pane senátore, ale nevím, proč by to mělo být tak důležité.

Poslanec Holmburg: Myslím, že je to docela jednoduché, pane Parksi. Učinil jste řadu jednostranných rozhodnutí, aniž jste je konzultoval s panem Brandtem nebo panem Cushingem.

Parks: To není pravda. Byli ve stejné pozici, a kdykoli se mohli postavit proti mému rozhodnutí. Hilary Brandt mě dokonce zprostil! funkce a pak mě požádal, abych se zase vrátil. Ale na tom nezáleží. Bohužel nebylo moc co konzultovat. Nikdo nemohl nic dělat.

Senátor Hoyt: Tomu skoro nemůžeme uvěřit. Ze svědecké výpovědi pana Caulfielda vyplývá, že elektrárna měla četná záložní ovládací zařízení. Chcete snad říci, že veškeré zařízení nefungovalo?

Parks: Ano.

Senátor Hoyt: Zmínil jste se o tom, že deformace nosných desek byla příčinou prvních výbuchů páry a nepřímo zavinila výbuchy vodíku, které nakonec zdemolovaly elektrárnu. Mohl byste nám to vysvětlit?

Parks: Nosná deska drží palivové články. Během procesu tavení se roztavené palivo - ta část, která neprotekla nosnou deskou - plus neroztavené palivové tablety, kusy zirkonových prutů a ocelových kanálů mají nashromáždit na nosné desce. Podle studií na počítači mělo trvat asi hodinu, než by se nosná deska protavila. V tomto případě šlo pravděpodobně o mechanické selhání - nosná deska se zdeformovala pod tíhou zbytků, které bych odhadoval tak asi na čtyři sta tun. Zbytky napadaly do zásobníku vody pro snížení tlaku na dně reaktorové nádoby a došlo k výbuchům páry. Také vybuchoval vodík.

Poslanec Holmburg: Vodík?

Parks: Když ponoříte přehřátý kov do vody, dojde k reakci vody s kovem - voda se rozloží na vodík a kyslíčník příslušného kovu. Vodík se hromadí a vznikne nejenom nebezpečí předáku, ale i výbuchů.

Poslanec Holmburg: Možná že moji kolegové se vyznají v tomto prohlášení, ale já bohužel ne.

Parks: To je látka ze střední školy.

Poslanec Holmburg: Bohužel, když jsem byl na střední škole, strávil jsem asi víc času na fotbalovém hřišti než v laboratoři.

Senátor Hoyt: Rád bych se vrátil k té nosné desce, pane Parksi. Nerad bych, abyste nabyl dojmu, že říkám stále totéž, ale tohle mi' znovu připadá jako příklad chyby dodavatele. V předcházející svědecké výpovědi jste řekl, že palivové tablety se nechávaly tak, jak by bylo možno očekávat, ale z nějakého důvodu, který stále ještě nemohu pochopit, nebyla to chyba dodavatele. Teď tvrdíte, že se nosná deska nechovala tak, jak by měla. Patrně to ani v tomto případě není vinou dodavatele.

Parks: Přesně tak, pane senátore. Jakákoli součást může být přesně podle normy, a přesto může později selhat v reaktoru. Měl bych možná říci, že je vůbec dost těžké tu normu stanovit, když nám mnoho z toho, co probíhá v aktivní zóně, není tak docela jasné.

Poslanec Holmburg: Vypadá to, jako byste nám tu chtěl tvrdit, že katastrofa, k níž došlo, nebyla nikým zaviněna, že byla dilem božím.

Parks: Možná - ale v tom případě šlo o dílo boží, kterému hodně napomohla lajdácká práce, nekompetentní dodavatelé a termín, který nám neposkytl dost času na to, abychom všechno vyzkoušeli, než elektrárnu spustíme.

Senátor Hoyt: Tohle je -projev, pane Parksi. Byla to něčí vina, nebo ne?

Parks: Myslím, že po mně chcete jednoduchou odpověď, senátore. Ale ta situace bohužel tak jednoduchá nebyla.

45

První velký výbuch se rozlehl podzemními chodbami chvilku poté, co Paul Marical opustil závod na přepracování paliva. Už předtím došlo k menšímu výbuchu. Technici si vyměnili ustarané pohledy a přestali pracovat - čekali, co jim ohlásí. Dorozumivací zařízení se neožvalo, a tak se postupně zase vrátili ke své práci, ale Marical cítil skryté napětí. Něco se stalo, ale nikdo nevěděl co. O chvíli později se zapojilo nouzové osvětlení. Marical zahlédl, jak světla krátce blikla; kdyby nevěděl, co to znamená, ani by si toho nepovšiml.

Tentokrát to byl pořádný výbuch, jeho burácení se valilo chodbou a ze stropu odpadával prach. Marical zastavil elektromobil u jedné stěny dlouhé spojovací chodby a zamračeně naslouchal. Co se to, krucinál, děje? Chvilí bylo zlověstné ticho a pak se ozval klakson ohlašující evakuaci, jeho pronikavý zvuk se s ozvěnou nesl elektrárnou.

Slyšel, jak ve vedlejších chodbách lidé utíkají a několik elektromobilů se přeřítlo kolem něj. Jeden řidič se vyklonil a zarval na něj: "Pohni kostrou, Maricale, ve vzduchu jsou radioaktivní látky!"

Ovšem, pomyslel si - proč by jinak pouštěli klakson? Co se jen mohlo stát? Chvilí nad tím hloubal, pak se znovu rozjel a rychle přejezdil dolů spojovací chodbou kolem opuštěných skladů a prázdných horkých komor. Nakonec zabočil do slepé chodby. Zaparkoval elektromobil u malých přístupových dveří na druhém konci, opřel se o stěnu a poslouchal.

Nikde ani hlásku. Elektrárna byla úplně opuštěná. Nikde žádní technici, žádné písáčky, ani dozorcí, ani hlídači. Nikdo, komu by se mohl zdát divný zaparkovaný elektromobil, nikdo, koho by snad mohlo napadnout se po něm shánět. Vyšlo to lip než ten nejdokonalejší plán.

Ale co se to ksakru mohlo stát tam nahoře?

Otevřel přístupové dveře, vklouzl dovnitř a pak rychle přešel dál k malé jeskyňce. Už před několika měsíci sem propašoval dětský vozík. Nosil jej sem po kouscích a pak jej zase pečlivě skládal, kdykoli se mu podařilo vyklouznout v době oběda, a důkladně vyztužoval, aby mohl uvést těch několik set kilo. Většina nákladu bude olovo; zbytek - kolem dvanácti kilogramů - částečně rafinované plutonium. Jenom doufal, že to vozík vydrží, cesta bude nesnadná.

Otevřel skříňku na šaty a vytáhl bílý oblek pro práci v radioaktivním prostředí spolu s holinkami, rukavicemi a speciální kuklou s filtry a zásobou kyslíku. Jestli jsou radioaktivní látky ve vzduchu, je na to vybavený. Překontroloval si kyslíkovou láhev - bylo tam dost vzduchu na celou půlhodinu, kdyby potřeboval tak dlouho.

Za malou komůrkou, kterou tu vyhloubil pro olověné kontejnery, byl pod vápencovými kameny schovaný vozík. Jak jim říkali, když byl malý? American Flyers? Vytahal olověné kontejnery a srovnal je na vozík, pak jej vytáhl ke vchodu do jeskyňky. Díky bohu, že je tu pod nohama tvrdý vápenec. Být tu měkká půda, zapadne vozík až po nápravy.

Šel ve směru šňůry světla, která mizela v dálce ve tmě. Tudy by logicky musel dojít k východu do moře, kterým elektrárna vypouštěla odpad. Ale už si to tu jednou o polední přestávce prozkoumal a věděl, že touto cestou kontejnery ven nedostane. Cestička byla příliš hrbolatá a v jednom místě přetáá hlubokou trhlinou; prkna, jimiž byla původně překlenuta, ležela dole na hromádce. Našel si jinou cestu - pokud ví, jedinou další možnou - bude to těžké, ale projít se tam dá. Bude muset přenést jednotlivé kontejnery přes malé kanálky a na druhé straně pak znovu naložit na vozík, ale to by mu nemělo zabrat ani dvě hodiny. Bude u moře daleko dřív, než se tam má setkat se svou spojkou s členem. I kdyby přišel pozdě, počkají na něj. Neodjedou, než se tam dostane.

Vezme si peníze, které mu slíbili za štěpné látky, vyklouzne na pobřeží a víc Paula Maricala nikdo nikdy neuvidí. Stane se z něj Člověk s jinou tvář, s jiným jménem, bude poslouchat rádio a číst noviny a bude pyšný na to, co udělal nějaký Paul Marical.

Snad. Jestli se toho dožije.

Zaduněla další exploze a se stropu jeskyně se začaly sypat kousíčky vápence. Podíval se nahoru. Co se to tam jenom děje? Ať to bylo cokoli, elektrárna se kvůli tomu vyprázdnila a on měl volnou ruku - volnější, než se domníval, když oněhdy stanovili konečný termín - ale taky ho to pořádně znepokojovalo.

Další výbuch. Počkal, až zvuk dozní ve velké jeskyni, a pak ho najednou napadlo, že tu třeba došlo k sabotáži. Chvilí o tom uvažoval - pokud jde o něj, čím horší věci se stanou, tím lip - ale pak tu možnost vyloučil. Bezpečnostní

opatření na elektrárně byla prostě směšná, provést tady sabotáž bylo možné úplně kdykoli, ale nedovedl si představit někoho, kdo by to chtěl udělat. Ani ten židák, radikál uvězněný na elektrárně. Lerner toho vždycky nakecal o tom, jak je ten svět špatnej, ale jednou, když se hádali, ho prokouk. Uvnitř byl touž jako všichni radikálové, s kterejma se kdy setkal - republikán s pocitem viny. Nakonec všichni skončili jako pojišťovací s rodinkama ve sněhobílejších domech na předměstí.

Rodinky.....

Ozvěna se ztrácela v dálce a v tu chvíli se rozhodl; pustil oj dětského vozíku a vrátil se k přístupovým dveřím. Musí se podívat, o co jde, a nejen ze zvědavosti. Ať je to cokoli, mohlo by to případně ohrozit jeho úkol a už příliš do toho investoval a příliš dlouho se na to připravoval.

Zastavil se u skříňky na šaty a prohledával její dno, kam si kdysi schoval revolver. Našel jej, překontroloval a strčil do kapsy obleku. Už si nemůže dovolit žádný risk. Už nemá čas zdržovat se vysvětlováním nebo se zbavovat podezření. Kdo je už jednou mrtvý, nemůže se zdržovat nějakým váháním, když dojde na smrt, pomyslel si. Což vůbec, ale vůbec není k smíchu...

Otevřel přístupové dveře a jakoby nic vstoupil do chodby, jednou rukou svíral revolver v kapse. Tentokrát poslouchal velmi pozorně, přiložil si levou ruku k uchu a pomalu otáčel hlavou ze strany na stranu. A potom najednou ztuhl. Byl tam kromě něj ještě někdo jiný.

46

Výbuchy Kamrathe vyděsily a chvíli uvažoval, jestli se nemá vrátit do hlavní reaktorové haly. Zaslechl jakousi slabou ránu těsně předtím, než zablikala světla, ale v tu chvíli tomu nevěnoval zvláštní pozornost. Poslední výbuch ho málem porazil; klekl si a rukama se opřel o podlahu chodby, aby se uklidnil. Někde uvnitř elektrárny začal řinčet evakuační klakson. Chvilí nato už kolem něj utíkali technici, mnozí z nich svírali v náruči svoje věci. Nějaký obtloustlý člověk s očima rozšířenýma strachy zakopl a upadl blízko něj a Kamrath se rozběhl, aby mu pomohl na nohy.

"Co se děje?" ptal se.

"Pusťte mě," sykl ten muž. "Musím se dostat ven!"

"Co se stalo?" zeptal se znovu Kamrath a zmáčkl paži toho člověka. Škubl sebou, jak ho to zabořilo.

"Neslyšíte poplach?" Byl tak vylekaný, že téměř vzlykl. "Je to ve vzduchu. Ve vzduchu jsou radioaktivní látky!"

Muž se vysmekl a znovu se zařadil mezi prchající techniky. Poslední z nich zmizel za rohem chodby a Kamrath se octl sám. Chvilí uvažoval, zda je má následovat, ale pak si vzpomněl na Maricala a znovu v něm vzplál hněv. Něco ho zašimralo v nose a v krku a rozkašlal se. Chodba se jakoby zamlžila a bylo cítit mokrou omítku, jako když vám v domě praskne potrubí s teplou vodou.

Věděl, že když půjde zpátky do hlavní haly, nebude se už moci vrátit. A Marical je někde tady v tom bludišti chodeb mezi reaktorovým komplexem a závodem na přepracování paliva.

Ledaže už taky odešel s ostatními.

Kamrath o tom chvíli přemýšlel, a pak si řekl, že to je nepravděpodobné. Tohle je hlavní chodba a každý, kdo odešel, musel proběhnout kolem něj. A Marical mezi nimi nebyl. Pak mu ještě vrtalo hlavou, že Marical tady v té směně vlastně neměl být, ale přesto přišel. Potřeboval něco dodělat? A jestliže ano, co to bylo?

Stále ještě zazníval evakuační signál a on na chvíli zaváhal. Když evakuují elektrárnu nahore, znamená to, že když zůstane tady, je v pasti. Nevyznal se natolik v těch chodbách a nebyl tu nikdo, kdo by mu poradil, kudy má jít nebo kde by mohl hledat Maricala.

Ale když za ním nepůjde, uvědomoval si bolestně, asi ho už nikdy nenajde. A jemu moc záleží na tom, aby doktorova vraha dopadl. Svět je plný bláznů, psychopatů a samozvaných katů. Ale tenhle neunikne.

Rozhodl se. Dobrý honící pes nikdy nepustí stopu. A zvláště když má před sebou lišáka.

Sevřel zbraň v náruči a poněkud nejistě se vydal opuštěnou chodbou.

47

"Jak je mu?" zeptal se Glidden.

Karen Gruenová nahnátla Tremaynův puls. Byl pomalý, ale to mohlo být morfiovou injekcí. Byl jenom napůl při vědomí, jen nejasně si uvědomoval, kde vlastně je. "Brzy bude v pořádku - na zlomené nohy se neumírá." Neměla Gliddena ráda a byla by bývala raději, kdyby se nenabídl na tuhle "záchrannou" výpravu. Jednak to nebylo nutné a za druhé mohl alespoň řídit elektromobil - a ani to neudělal. Glidden je prostě hodný neschopný typ, usoudila. Určitě říká o své ženě "mamča" a hraje si na jejího ochránce.

"Jak daleko ještě půjdem, slečno Gruenová? Myslím, že už ho dlouho neunesu."

"Už to není daleko, Bildore - asi sto metrů."

Což byla lež. Z místa, kde Tremayna sebrali, to bylo takových osm set metrů - ale nechtěla ho odradit. Ze všech techniků, které mohla požádat o pomoc, musela zrovna přijít na Bildora. Rossi, který sám nesl nosítka vpředu, byl na svém místě - byl to rozložitý milý kluk, který pracoval v oddělení analýzy kovů. Bildora našla, když prováděl inventurní kontrolu v jedné z horkých komor. Ten hubený technik s ohnutými rameny nechtěl odtamtud odejít, ani když mu vysvětlila, že potřebuje pomoci s Tremaynem. Řekla mu, že ty pitomý palivový tablety může spočítat každý blbec a skoro ho z komory musela vytáhnout násilím. Bildor s Gliddenem nesli nosítka vzadu. Tremayne byl chlap jako hora, vážil přes sto kilo a žádný člověk nemohl nést nosítka vzadu sám, ani mohutný Glidden.

Vydali se po schodišti vedoucím do hlavní chodby. Glidden tiše nadával, když s námahou zvedali s Bildorem nosítka do výše ramen, aby byla v jedné rovině. Karen si jen zčásti uvědomovala, jak se s tím potýkají. Něco ji trápilo a

chvíli jí trvalo, než se jí podařilo určit, co to je. Nějakou chvíli předtím se ozvala ta rána; od té doby cítila slabé, ale nepřestávající záchvěvy ve spojovací chodbě a připadalo jí, že zesilují, čím víc se oni přibližují k reaktorové hale. Napadlo ji, jestli si toho všiml také Glidden, ale zdálo se, že si není ničeho vědom.

První velký výbuch je zastihl uprostřed schodů; Bildor málem pustil nosítka. Vypadal vystrašeně, jako by chtěl v tu chvíli vzít nohy na ramena.

"Nevšímej si toho, Bildore, běž dál." Ještě jí chybí bič, pomyslela si.

Právě vešli do hlavní chodby, když zaburácela druhá exploze a celou ji otřásla. Signál k evakuaci se ozval téměř vzápětí. Postavili nosítka na zem u zdi a kolem nich začali proudit vyděšení technici. Sotva si někdo té malé přikrčené skupinky povšiml.

"To je evakuační signál," vykřikl Bildor.

"To znamená, že se do vzduchu dostaly radioaktivní plyny."

Karen ukázala na Tremayna.

"Vím přece, co to znamená - jak daleko myslíš, že by doběhl?"

"Vždycky se mužem ještě pro něj vrátit," prohlásil pokrytecky Bildor.

"Nepřipadá v úvahu," řekl Glidden dutě.

"Zvedni svůj konec a jdeme."

Chodby teď zely prázdnotou a Rossi, Glidden a Bildor postupně zrychlili v pomalý klus. Tremayne si užije, když s ním takhle házejí, pomyslela si Karen, ale teď máme vážnější starosti. Neví, kolik toho může ve vzduchu být. Nikdy se to třeba nemusí dozvědět, až ji jednou sklátí leukémie nebo rakovina plic nebo až třeba někdy v příštích deseti letech potratí. Anebo jí už třeba příští týden začne ubývat bílých krvinek. Znovu rychle pohlédla na Gliddena. Měla takové tušení, že ví, co se tam nahoře děje, a proto se dal do poklusu. Otázkou zůstává, jestli jí to řekne na rovinu anebo jestli si to nechá pro sebe, protože si myslí, že by ji jen vystrašil.

Dveře do reaktorové haly byly teď na dohled. Před nimi stály tři elektromobily. Jeden prázdný, ale na dalších dvou byli řidiči a taky spousta pasažérů, kteří se pevně drželi postranního zábradlíčka.

Rossi zpomalil. "Do prdele!"

V tu chvíli to Karen uviděla. Obrovské nouzové dveře se zavřely a tím je odřízly od prostoru před nimi. Ty dva elektromobily vpředu se najednou otočily a rychle se rozjely směrem k nim, minuly je a pokračovaly dál chodbou.

Bildor se za nimi nechápavě díval.

"Kam ksakru můžou jet"

"Asi do závodu na přepracování paliva," řekl Glidden pomalu. "Možná že tamtudy se ještě mohou dostat ven."

"Tady dole nejsou žádné nouzové východy?" zeptala se Karen.

"Nikdy jsme si nemysleli, že je budem potřebovat."

Karen přešla k prázdnému elektromobilu. Tremayne se vejde dozadu, ostatní se chytí po stranách.

"Umí to někdo z vás řídit?"

"Já," přihlásil se Rossi.

"Hrál jsem si s tím jednou o polední přestávce."

Karen se rychle podívala na Tremayna. Stále ještě na něj působilo morfium.

"Dobře, podíváme se, jestli se dostánem ven druhou stranou."

Uložili Tremayna vzadu, jak to nejlíp šlo, Rossi si vylezl do kabiny a Karen, Glidden a Bildor se chytli po stranách. S trhnutím se rozjeli. Ujížděli zpět stejnou cestou, jako sem přišli, Rossi ještě zrychlil, když zvládl řízení. Skladiště a horké komory se rychle míhaly kolem nich; Rossi teď jel tou nejvyšší rychlostí prázdnými chodbami.

Za pět minut byli na dosah vchodu do závodu na přepracování paliva. U východu z chodby se nashromáždilo klubko Udí a elektromobilů. Byli ještě asi sto metrů od nich, když východem proklouzl poslední z techniků. Za chvíli nato se nouzové dveře zabouchly.

Glidden vyskočil z elektromobilu ještě za jízdy a běžel k dorozumívacímu zařízení vedle východu. Vytočil číslo, chvíli poslouchal, pak sluchátko pustil. "Nikdo to nebere."

Karen ukázala na jeho opasek. "Co ta vaše vysílačka?"

"Děkuju," odpověděl s nevolí. Řekl pár slov. Po další chvíli pokrčil rameny a zavěsil vysílačku zpátky za opasek. "Nikdo to nepřijímá."

"Teď jsme tu chycení, co?" ozval se Bildor.

Chodbami zahřměl zatím silnější výbuch a na stěnách se objevily trhliny. V tichu, které následovalo, se Rossi zeptal: „Je tu vůbec ještě nějaký východ?"

„Jo, hochu, to se moc ptáš," řekla Karen.

Glidden ji překvapil.

"Myslím, že je. Je tu řada přístupových dveří k jeskyním, kudy chodí údržbáři. V tomto patře jsou dveře kousek od reaktorové haly. Možná že bychom se mohli dostat ven tamtudy."

"A víte jistě, že tam ten východ je?" zeptala se Karen.

Glidden se zamračil. Karen usoudila, že z principu nemá rád negativní lidi a podle něj ona určité ten typ je. "Máme dvě možnosti," řekl pomalu. "Mužem zůstat tady, odkud se dostat nemůžeme, anebo se pokusíme najít východ v jeskyních. Měl by tam být."

Bildor ukázal palcem na Tremayna, který začal naříkat vzadu na elektromobilu. "Co uděláme s ním?"

Tentokrát Karen neodpověděla hned. "Budem muset udělat, co bude v našich silách," řekla nakonec.

Tremayne nabýval vědomí. Vklouzla k němu dozadu a dala mu další injekci. Je moc velký, pomyslela si. Hrozně velký,

nemůžou ho pronést jeskyněmi.

Pomalů zavřela svou brašnu. Možná že jediný z nich, komu to všechno až moc dobře dochází, bude nakonec Bildor. Běžela příliš rychle a příliš se strachovala o Tremayna, aby jí zbyl čas uvažovat pořádně o situaci, do níž se dostali. Jsou v pasti - není odtud žádný východ krom toho pochybného jeskyněmi, o němž se zmínil Glidden. A ty radioaktivní plyny...

"Slečno Gruenová?"

Vzhlédla. Glidden ji pozoroval a čekal. "Můžeme vyrazit? Můžeme s ním hnout?"

Přikývla. "Ano, mužem ho přemístit."

Rossi něco kutil na přístrojové desce elektromobilu. "Baterie jsou skoro vybité, je rozhodně vyloučené, abychom jeli rychle."

Glidden vypadal ustaraně. Dejte ďáblu, co jeho jest, pomyslela si Karen. Taký přemýšlí o tom, co s Tremaynem. "Zkoušel jsi ty ostatní?"

"Ano - ale nejsou o nic lepší než tahle."

"Tak pojeděš pomalu. My mužem jít pěšky."

Když vyrazili, dotkla se Karen Gliddenovy paže a trochu ho pozastavila. Bildor si toho nevšiml a o to jí šlo. Potichu se zeptala: "Nevíte, co se tam nahoře děje? Já vím, že to třeba není ode mne zrovna vhodné, ale probíhá živýho nesnažte se mi něco nabulíkovat."

Neusmál se. "Pokusím se. Já se domnívám, že došlo k havárii se ztrátou chladivá - asi prasklo chladicí potrubí u jednoho reaktoru, možná i víc. Tím by se daly vysvětlit ty ořesy." Pokýval hlavou. "Ano, taky jsem je cítil."

"Ale co to bouchalo?"

"Nejdřív vybuchovala pára, ty silnější exploze byly asi vodíkové. A do elektrárny teď nejspíš pronikají radioaktivní plyny - nevím, z jakého jiného důvodu by se spustil evakuační poplach."

Na chvíli ztichl a Karen řekla: "Ale neřekl jste mi ještě všechno."

"Určitě to chcete vědět?"

"Je to můj život - mám právo vědět, co se s ním může stát."

Karen vycítila, jak se Glidden přemáhá. "Taví se aktivní zóny, proto došlo k těm výbuchům." Zaváhal. "To znamená spoustu tun radioaktivních kovů." K něčemu směřoval.

"Kolik?"

Tvář se mu masně leskla ve svědění zářivek. "Možná deset tisíc tun. Bude to nějakou chvíli trvat, ale pak se protaví oceli a betonovou obálkou a potom to začne prosakovat do země."

"A co pak?"

Glidden se nadechl. "Jestli jste si všimla, jdeme trochu do kopce. Celý komplex byl projektován tak, že elektrárna je na vrcholku malého pahorku a závod na zpracování paliva pod ní." Odmlčel se. "Ted skutečně nevím, kolik času nám ještě zbývá," přiznal. "My jsme pod těmi deseti tisíci roztavenými tunami."

Ted! už chápala, proč jí Glidden nechtěl říct celou pravdu. A nešlo jen o jejich malou tragédii tady dole, byla v tom celá elektrárna. Všechno, čeho se Greg obával, se vyplnilo. Chvilu uvažovala o tom, kdo vlastně nařídil evakuaci elektrárny, a pak si uvědomila, že to musel být Parks. Cushing by nikdy takový příkaz nevydal a Brandt by patrně nebyl schopen. Alespoň tak usuzuje z toho, co jí Greg o nich řekl. Samozřejmě že to padne na něj. Je to dobrák, pomyslela si - zasloužil by si od života víc, než dostává.

Pak ji napadlo, co asi dělá Barney, a najednou ji ti dva muži ostře vyvstali před očima. Greg byl dobrý kamarád, doufala, že jí zůstane navždycky. S nikým si tak dobře nepopovídá jako s ním, bylo jí s ním dobře v posteli a byl výborný společník, když si někdy vyšli. Ale nikdy by jí nebyl věrný a ani by ho nenapadlo vyžadovat věrnost od ní. Barney žáril jako kluk, třebaže někdy bylo zřejmé, že ten její vztah ke Gregovi vlastně toleruje. A choval se pokrytecky - pod radikálním zevnějškem byl ortodoxní až do morku kostí. Naplánoval si do života rodinu, domov a budoucnost, která na ni bude klást dost vysoké nároky. Věděla, že u Grega se vždycky může spolehnout na to, že na ni bude hodný a ohleduplný. U Barneyho těch ohledů bylo méně, ale zato ji dovedl vášnivě milovat a mohla se o něj opřít.

Nerozuměla tomu a byla na pochybách, zda se jí vůbec někdy podaří to pochopit. Možná že je to docela jednoduché. Třeba to u ní vždycky ti správnější chlapi prohrávali: milovala ty mizery. A zrovna v tu chvíli by byla dala nevímco za to, aby mohla být s Barneyem.

"Mrzí mě to," řekl Glidden, který si její výraz nesprávně vyložil. "Nechtěl jsem vás takhle rozrušit." Skoro se bránil. "Řekla jste mi, ať vám nelžu, tak jsem nelhal."

"Jsem ráda, že jste mi to řekl." Začala mluvit o něčem jiném. Glidden jí vlastně řekl, že pokud nebudou mít z pekla štěstí, pravděpodobně zahynou. Není třeba se v tom patlat.

"Pořád ještě svítí světla. Jak je to možné?"

"Zapnuly se nouzové dieselagregáty. Moc dlouho to asi nevydrží."

"Co si to tam vy dva povídáte?" zeptal se vyčítavě Bildor, který šel kousek před nimi. "Neměl bych to taky vědět?"

Až teď si Karen najednou uvědomila, jak jsou chodby opuštěné, jaké je tu tísnivé ticho a dusno. "Ne," odpovíděla. "Není to nic, co bys potřeboval vědět."

48

Abby tentokrát neumyla nádobí hned po večeři, ale jen je srovnala do dřezu, aby se mohla s Edem dívat na televizi. Je to legrace, jak se člověk s věkem mění, pomyslela si. Dřív by jí jeden špinavý talíř nechaný ve dřezu nedal pokoj celý večer. Ale dneska je dobrá televize a sedne si do křesla a bude trochu háčkovat, zatímco Ed si vezme noviny

a bude se dívat na televizi přes horní okraj svých brýlí. A někdy v polovině večera usne a noviny mu sklouznou na podlahu.

Ale to nevadí, dělá to takhle už dlouhá léta a ji už to ani nepřijde. Stačí ji, že tu spolu takhle sedí a třeba nic neříkají, ale hlavně že jsou spolu. Stejně by toho moc nenamluvili.

Někde uprostřed detektivky - neví už, jak seto jmenovalo, připadají jí všechny stejné - zhaslo světlo. Televizní obraz najednou zmizel a odnesl s sebou toho pomalu rozprávějícího detektiva v trenčkotu.

"Abby? Sakra, co se stalo, Abby?"

Ed se s trhnutím probudil.

Slyšela ho, jak ve tmě začal sbírat noviny na koberci.

"Zůstaň, kde jsi, Ede, přinesu svíčky."

Nemohla si vzpomenout, kde mají pojistky, ale ráno se podívá.

Zapálila svíčku a nechala odkapat trochu vosku na talířek, aby ji na něj postavila, když uslyšela něco jako vzdálené výbuchy. Nemohla by to tvrdit s určitostí. Sluch už jí nesloužil jako dřív, třebaže doktoru Seyboldtovi by to nikdy nedala znát. Bála se, že by si vzal na její místo nějakou mladou treperendu. Měl by strach, že by nemohla vyřizovat správně telefony a tak. Nebylo to od ní fér, že se stále tvářila jakoby nic, někdy ji skutečně dalo práci telefonům rozumět, a brzo to bude muset doktorovi říct.

V tu chvíli si vzpomněla a začaly jí téct slzy. Kousla se do rtu. Nemá to cenu stále o tom přemýšlet...

"Slyšelas, Abby? Jako by něco vybuchlo."

To je ovšem něco jiného. Když to slyšel taky Ed. Vyšla do kuchyně a otevřela na chvíli dveře, stála tam a dýchala čerstvý vzduch. Drobounce přšelo - těžké mraky se převalovaly přes měsíc jako koráby, když plují na plné plachty.

Najednou ji něco zarazilo a rozhlédla se kolem sebe. Ve městě nesvítilo jediné světlo, ale za zálivem uviděla elektrárnu společností Western, která plála jako za bílého dne.

Zadívala se na elektrárnu, zamračila se, pak si narovnala brýle a zkoušela to s přivřenými očima. Něco se tam dělo, těžko říct, co to bylo. Vypadalo to, jako by lidé pobíhali sem a tam. Ještě chvíli se pokoušela rozeznat, co se děje, pak pokrčila rameny. V noci vás stíny dovedou pěkně zmást, a když už něco vyradila, pak k tomu může dodat, že zrak nemá o nic lepší než sluch.

Stála ve dveřích a kochala se nočním vzduchem. Byl svěží, vlhký, chladný a... Vtáhla nosem vzduch a ošklibla se. Taky v něm bylo něco jako písek a něco, co ji polechtalo v nose. Půjde zase dovnitř, mají sporák na plyn, takže by třeba mohla uvařit sobě a Edovi čaj. Bůh suď, kdy tu elektřinu zase zapnou.

Už se otočila, že půjde domů, když uslyšela, jak za ní něco plesklo. Nemohla to rozeznat, bylo to malé a tmavé a leželo to na zemi. Muselo to spadnout z oblohy. Nebo ze stromu. Strčila do toho palcem u nohy a slabounce to píplo. Ptáček, ubožátko jedno.

Sebrala ho, přitiskla si ho k blůze a uhladila mu peříčka. Byla vlhká a podivně teplá.

A samý písek.

49

Tom Peterson se rozběhl k nouzové skluzavce, když mu poslední výbuch zahýbal podlahou pod nohama. Zapotácel se a v tu chvíli se dlaždice podlahy zvedly a mrštily jím o zeď. Cítil, jak mu praskla kost v paži a v kotníku. Skoro ho to nebolelo, pokud se nehýbal.

Stejně by se byl nemohl nikam hnout. Trosky podlahy se částečně zbortily zpátky na něj a chránily ho tak před otevřenou šachtou reaktoru. Dlouho tam tak ležel přimrazený hrůzou a poslouchal, jak postupně doznívá poplach. Cítil, jak mu uniforma pomalu vlhne párou, která se valila z tlakové nádoby. Postupně se mu vrátil dech. Snažil se křičet o pomoc, třebaže věděl, že tu kolem nikde nikdo není. Pak se pokusil vykroutit se ze sevření a při každém pohybu sykal bolestí. Byl tam zavalený, nemohl se zpod trosk dostat. Vyhlédl zpoza hromádky dlaždic, které se na něm navršily - stačil odtud přehlédnout reaktorovou šachtu a ohoz, odkud ti nejdůležitější z nich sledovali běh elektrárny. Orlí hnízdo tomu říkali technici mezi sebou. Nahoře se tyčila kupole bezpečnostní obálky a obrovitý mostový jeřáb, kterým se prováděla výměna paliva.

Pár metrů od něj ležel bez hnutí na podlaze další technik. Co se mu jenom mohlo stát, pomyslel si Peterson. Možná že za pár minut mu bude závidět.

Z šachty se teď valila pára a drobounký déšť, v němž se mísily kapičky kovů s popílkem. To budou kousičky betonu a uranové palivo, pomyslel si. Radioaktivní palivo... Chvilí se potýkal s hromadou dlaždic, pak toho nechal a opřel se o zeď. S životem se dokáže člověk rozžehnat ve chvíliče. A taky by to pak mohl dělat po celý zbytek života. Už nemá na vybranou. Za několik minut bude po něm.

Reaktorová šachta začala pracovat s větší silou, vyletovaly z ní gejzíry roztavených kovů a narážely na stěny obálky. Kus zpola roztaveného kovu přistál kousek od něj. Poznal v něm část vysoušeče páry.

Uslyšel jak nad ním něco zaskříplo a na chvíli ho ovanul chladivý vzduch, hned vzápětí ho však obličej znovu začal pálit. Natáhl krk a podíval se nahoru. Tam, kde roztavené palivo vystříklo na kupoli obálky, byly stěny dobřela rozžhavené, jedna část byla už úplně pryč. Pár metrů od něj teď s duněním dopadaly na podlahu kusy ocelové konstrukce a betonu. Dírou ve stropě začala do okolního vzduchu unikat pára a jemný deštěk kovových kapiček. Ještě víc vykroutil hlavu, aby viděl. Na druhé straně reaktorové haly nohy jeřábu červeně žhnuly a uprostřed se už mírně prohýbaly.

Další kusy bezpečnostní obálky teď dopadaly na podlahu kolem něho. Vzduch mu spaloval plíce. Od pasu dolů necítil nic a puchýře na obličej i na pažích ho kupodivu taky netrápily. Uvědomil si, že ho zmáhá únava a už mu

nic nevadí. Smrt bude snadnější, než si kdy myslel...

Koutkem oka zahlédl mihotající se světlo. Pomalu otočil hlavu, aby se podíval, co to je. Uviděl vlnící se čáru na ochozu. Kus paliva doletí až tam a silná skla oken ochozu se tavila v rámech, ta vlnící se čára bylo propadávající se roztavené sklo.

Věděl, že pod úrovní podlahy se taví reaktorové nádoby a hromadí se tam obrovité kaluže pozůstávající ze stovek tun roztavené oceli a uranového paliva. Teď chytly od nesmírného žáru rozstříknutého paliva i kanceláře nahoře na ochozu. Roztaví se traverzy a nakonec i kovové stoly, židle a pořadače a všechno to poteče k velkým červeným díram na místě reaktorů. A pak se roztaví sama podlaha. Celá elektrárna se nakonec zhroutí na hromadu, roztaví se a sloučí v jeden obrovitý rakovinový proud, který se prožere do půdy.

Najednou uslyšel pronikavý zvuk, jako by o sebe křísly dva kovy. Ještě víc se vyklonil.

Právě včas, aby nezúčastněně pozoroval, jak se obrovitý mostový jeřáb ohnul a pomalu se hroutí právě na něj.

50

"Tak jsme byli na moři celý den a nevězeni si ani pořádnou večeři." Clint Jefferson sáhl do vaničky s ledem pro jednu plechovku piva a hodil ji Coleovi Levantovi. "Dej si pivo, Cole, aspoň tím se trochu zasytíš." Otevřel svou plechovku. "Vzpomínám, jak jsme jezdili s tátou po ránu na ryby a vraceli jsme se naložený, že nás to div nepotopilo." Dvěma hlty vypil půlku piva. "A to nejsem ani tak starej."

Levant se usadil v odrbaném lehátku. Byla už skoro tma, teď si může trochu oddychnout. Slabý déšť nad ním bubnoval do dehtové střechy, která kryla skoro celou palubu. Ve vzduchu byla lezavá zima a síť, které rozvšili venku, aby uschly, smutně visely po becích člunu. Počasí jim sice dneska nepřálo, ale tuhle denní dobu měl Cole nejraději: brzy zvečera, těsně po západu slunce, kdy ve vzduchu doků cítíte známý zápach ryb s příměsí nafty.

Nad obzorem přelétávaly mraky a hrozily větším lijákem. Vítr foukal od pevniny k moři, což bylo i v zimních měsících neobvyklé. Starý Halsam si sedl na bobek a pokýval hlavou. "Úlovky už nejsou, co bejvaly, to je nad slunce jasný. A taky je jasný, kdo za to může."

"Ale jdi, Franku, s rybama to jde od desíti k pěti už pět let. Třou se teď někde jinde. Třeba se vrátí, třeba taky ne. To záleží na tom, jestli má člověk štěstí." Levant musel zvýšit hlas, aby přehlušil déšť.

"Štěstí s tím nemá nic společného, Cole." Halsam se poškrábal v šedivých licousech, pak zaštrachal v tašce s jídlem a vytáhl zrcátko. Zvedl je, aby na ně dopadlo trochu světla ze svítilny na palubě. Vytáhl hřebínek a malé nůžičky ze zadní kapsy džinsů a začal si ostříhovat rozčuchaný vous.

"Zrcadlo, zrcadlo, pověz mi, kdo je tu nejkrásnější?" začal rozpustile Jefferson. "Nenamáhej se, blázne, je to pořád Sněhurka!" Opřel se o kabinu a řval smíchy. "To zrcátko by tě mělo žalovat pro špatný zacházení, Halsame."

"No tak, Franku," povzdychl si Levant. "Co myslíš, že se stalo s těma rybama?" Už půl roku se nemluvalo o ničem jiném.

"Může za to ta blbá elektrárna." Halsam ukázal pokrouceným palcem směrem ke světlům elektrárny na druhé straně zálivu. "Pouštějí tam odpad - voda je teď o deset stupňů teplejší. A až spustí elektrárnu naplno, bude to ještě horší."

Rob Levant sebou pohnul ve stínu kabiny. Seděl tam a házel kousky ryby rackovi sedícímu na roztaženém ocase. "Ten pán ze státní komise říkal jen o dva stupně."

"To záleží na tom, kde se měří," řekl Halsam stroze. "Ať si říkají, co chtějí, o tom, že ryby můžou žít i v teplejší vodě, ale fakt je, že ryby už tu nejsou doma. Je to jako když já se sem přistěhoval z Illinois. Žádná pořádná zima, žádný bouřky, věřte mi, že jsem si tu dlouho nemohl zvyknout. A tak bych řek, že s rybama je to stejný. Myslím, že už se nikdy nevrátí, myslím, že si našly domov jinde."

Jefferson se samým obdivem plácl do svých šupinami pokrytých nohavic. "Safraporte, Franku, dyť ty ses hotovej básník - jak to, že tě ty prevítí nikdy nevyslechli, když tu děláš průzkum?"

"Nikdy jsem neměl příležitost svědčit," řekl Halsam a plivl do vody. "Vybrali si ty, který chtěli poslouchat, aby to dopadlo, jak potřebovali."

"Ale Franku, elektrárna městečku taky hodně pomohla," řekl Levant zadumaně. "Nemusíme platit velké dané, máme novou školu, novou požární stříkačku. Jinak bysme je neměli."

Halsam opovržlivě frknul. "Kdy tady naposled hořelo - v šestatřicátým? Městečko dostalo sice novou stříkačku, ale ty teď nemáš na novejši člun, Cole."

"Taraval je náhodou ještě docela dobrej," řekl Levant.

"A když máme tak parádní školu, jak to přijde, že kluk mojí neteře pořád ještě neumí číst?" pokračoval Halsam.

"Neumí číst, protože dneska nedostávají pořádný věci ke čtení," řekl Jefferson. "To když já byl malej kluk, bejvaly tyhlety skládačky - a my se naučili číst natošup!"

"Ty se přece nečetly, Jeffersone," řekl Halsam. "Stačilo se koukat na vobrázky."

"Nechtě toho před tím klukem," řekl Levant tiše.

Jefferson se zatvářil zmateně a otočil se k Robovi. "Promiň, Robe, někdy si nedávám pozor na hubu."

"To nic, pane Jeffersone," řekl Rob a tvářil se dospěle. Pak se zahihňal. "Krom toho je znám."

Levant postavil plechovku s pivem na palubu. „Kdo ti je hergot ukázal?"

"Copak jsem žalobník?"

Ty děti! "Vyříd' Willymu, že jestli ti ještě jednou ukáže nějaký neslušný obrázek, promluví si s jeho tátou." Chvilí bylo nepřijemné ticho a Levant si uvědomil, že Roba před mužskými ztrapnil. Když mu nic neřeknu, je to blbý, když mu vynadám, je to to samý, pomyslel si. Začal mluvit o něčem jiném.

"Co se stalo s tím chlápem, kterýho jsi složil onehda v baru, Halsame?"

"Myslíš toho prcka? Lerneru? Slyšel jsem, že ho dneska ráno pustili, potřebovali ho na elektrárně." Dostříhal se a odložil zrcátko. Venku už byla tma, jediné světlo poskytovala svítlna na palubě.

"Cole, co si myslíš, že udělají ryby, až elektrárna pojede naplno tak týden dva?"

"Nevím, - ale dozvíme se to."

Halsam znovu plivl přes palubu. "Já ti to můžu říct hned - vodstěhujou se nadobro."

Levant se znovu napil piva a už se neobtěžoval, aby mu odpověděl. Ať je to tak či onak, je to všechno ještě ve hvězdách.

"Jak daleko myslíš budem muset jezdit, abysme něco slušného ulovili?" naléhal Halsam.

Levant pokrčil rameny. Už se chystal odpovědět, když zaslechli v dálce přitlumené výbuchy. Postavil plechovku zpátky na palubu a pozorně naslouchal. Ozval se další výbuch a pak ještě jeden, ozvěna se s burácením nesla přes vody v zálivu. Připadlo mu, že všechny přicházejí směrem od Prométhea.

Halsam vyskočil na nohy. "Krucinál, co to bylo?"

"Podej mi dalekohled, Robe, je v kabině," řekl Levant.

Za chvíli zaměřil dalekohled na elektrárnu. Celý komplex jako by přeskočil přes záliv blíž k němu. Světla ještě svítla, viděl, jak lidé utíkají přes parkoviště, pryč od elektrárny. Bylo jich hodně. Vypadalo to, jako by utíkala celá noční směna. Pomalu přejížděl dalekohledem elektrárnu, až uviděl, co hledal - nouzové skluzavky, kde se to jen hemžilo lidmi, kteří po nich sjížděli dolů. Evakuují elektrárnu.

Halsam s Jeffersonem čekali, kdy je taky nechá podívat. "Co se ksakru děje, Cole?" zeptal se Halsam. "Ty exploze jdou od elektrárny?"

"Jo," řekl Levant a pořád se ještě díval. Konečně půjčil dalekohled Halsamovi. "Doběhnu tam a podívám se, co se děje. Chcete někdo jít se mnou?"

Halsam s Jeffersonem se na sebe podívali a zavrtěli hlavou. "Jestli ti to nevádí, Cole, radši bych zůstal poblíž člunu," řekl Halsam. Shrnul si rukávy a dal si pěkně záležet při zapínání manžet. "Jestli uvidíš toho Lerneru, tak mu ode mě vyříd' pěkný pozdravení."

Rob se jen trásl, aby už šli. "Pojďme, tati."

"Tak to tedy ne, ty nikam nepůjdeš," řekl Levant ochraptěle. "Poběžíš pěkně domů a hajdy na kutě." A pak najednou, aniž věděl proč, si to rozmyslel. Co zemřela Leona, byl Rob tím jediným, co měl, a chtěl ho mít u sebe. "Dobře, tak pojď."

Vítr zesílil. "Zapni si bundu," řekl Robovi, "a vem si kapucu." Až když byli v docích, si všiml, že ve městě nesvítí ani jedno světlo. Podíval se na oblohu a uvědomil si, že ty větry vanoucí z pevniny na moře přepluly nad elektrárnou. Najednou jako by dostal vnuknutí, otočil se zpět ke člunu a zakřičel: "Všichni do kabiny!"

Rob už byl v dodávce. Levant se chvíli rozmyšlel, zda ho má zahnat zpátky do člunu, ale pak si to rozmyslel. "Zavři okénko, Robe."

Později, když ujížděl po pobřežní silnici k elektrárně, najednou zjistil, že z té bezmocnosti sešlapuje pedál plynu až do podlahy. Ať se na elektrárně v Cardenas Bay stalo cokoli, je to víc než vážné. Neměl brát Roba s sebou. Zauvažoval, jestli to nemá ještě otočit, ale už byli skoro u elektrárny. Podle toho, jak vypadali ti, co se tlačili kolem, usoudil, že situace je pochmurná.

A nejen pro ty, co pracují na elektrárně, pomyslel si.

51

Senátor Hoyt: Pokusíme se nezdržet vás déle, než to bude nutné, pane Levantě. Jestli tomu dobře rozumím, byl jste velmi nemocný. Chci po vás, abyste mi pověděl, jak lidé z městečka a zaměstnanci elektrárny spolu vycházeli. Mohl byste říci, že vztahy mezi těmito dvěma skupinami byly dobré?

Cole Levant: Než se začala budovat elektrárna, bylo Cardenas Bay rybářské městečko. Když přišla elektrárna, hodně lidí od nás tam odešlo pracovat. Takže vznikly dvě skupiny - ti, co pracovali na elektrárně, a ti, kteří tam nepracovali. Většina těch druhých byli rybáři. Ale všichni byli z městečka a nakonec jsme trpěli všichni.

Poslanec Holmburg: Pan Walton již dosvědčil, že ve městě byly dvě skupiny. Myslím, že můj kolega z Idaho měl na mysli prostě to, zda se vzájemně snášely.

Levant: Snášeli jsme se. Jestli vás zajímá, jestli jsme se měli rádi, tak to tedy ne - třebaže tohle bych musel upřesnit.

Senátor Hoyt: Naznačujete tedy, že mezi těmi dvěma skupinami byly rozpory?

Levant: Jakmile byla elektrárna v provozu, i když zpočátku jen částečně, rybolov se zhoršil. Říkali jsme, že za to můžou odpadní vody z elektrárny, které oteplovaly vodu v zátocce.

Senátor Clarkson: Není ovšem vědecky dokázáno, že termální poluce vody odehnala ryby, pane Levantě.

Levant: Něco to být muselo, ne?

Senátor Clarkson: Už předtím došlo k případům, že ryby změnily svoje třecí místa, aniž bychom k tomu našli nějaké vysvětlení.

Levant: V tomto případě nebylo tak těžké dát si dvě a dvě dohromady, senátore. Ale ptali jste se mě, proč jsme neměli rádi zaměstnance elektrárny, a tady máte odpověď.

Senátor Hoyt: Řekl jste, že byste musel upřesnit, jak se projevovalo to, že jste je neměli rádi. Vysvětlil byste nám to?

Levant: Většina z nás s nimi nakonec pila u jednoho baru. Je to tak asi vždycky; když lidi poznáte, zjistíte, že nejsou tak špatní. A mnozí z elektrárenských zaměstnanců pracovali jako diví pro společenský život v našem městečku.

Myslím, že tohle asi způsobil pan Parks.

Senátor Hoyt: Ale na druhou stranu musíte přiznat, že někteří rybáři elektrárnu a lidi z ní nenáviděli.

Levant: Ano, to musím přiznat.

Senátor Hoyt: Nenáviděli ji snad tolik, že by se pokusili elektrárnu sabotovat?

Levant: Nevím, kdo by se o to chtěl pokusit. Nevím ani, jak by mohl.

Poslanec Holmburg: Pan Walton ve svém svědectví naznačil, že on a jeho experti na styky s veřejností udělali hodně pro to, aby se vztahy mezi rybáři a pracovníky elektrárny urovnaly.

Levant: To není pravda. Nikdo z nás by si od něj nekoupil ani ojeté auto. Měli jsme dojem, že se nám snaží vnutit něco, co nemůžeme potřebovat, a ukázalo se, že jsme měli pravdu.

Poslanec Holmburg: Rozsah neštěstí byl nepředstavitelný - toho jsme si všichni tady ve Výboru vědomi - ale chci vás ujistit, pane Levantě, že vláda dělá, co je v jejích silách, aby pomohla obětem.

Levant: Možná že tady u soudu není moje otázka namístě, ale můžu se zeptat, jak to bude s mým členem?

Slíbili mi nový, jestliže pojedu se svým Taravalem k východu podzemních jeskyní u elektrárny.

Senátor Clarkson: Pane Levantě, odpovědnost vlády při katastrofách tohoto typu a zvláště v tomto případě je podle zákona omezena. S přihlédnutím k vašim službám v době katastrofy bychom ve vašem případě rádi udělali výjimku, ale zákon nám to nedovoluje. Peníze přidělené podle nedávného zvláštního výnosu Kongresu budou rozděleny, jak nejrovnoměrněji to půjde, ale nemohu vám sdělit, o jakou částku se v jednotlivých případech bude jednat.

Levant: Já vám to povím, pane senátore. Bude to tak dva centy na dolar.

Senátor Clarkson: Je mi líto, pane Levantě, ale i když to neštěstí je jistě velmi tragické, jaký by to mělo smysl přivést na mizinu zbytek Spojených států ve prospěch pomoci těm, kdo přežili.

Levant: Vy mi tu vlastně říkáte, že jste nás hodili přes palubu už na začátku.

Senátor Clarkson: Chápu vaše pocity, ale není to tak docela pravda. Elektrárna Prométheus platila přibližně osmdesát procent veškerých daní z majetku v Cardenas Bay za poslední čtyři roky - od doby, kdy bylo započato se stavbou elektrárny. Z těchto daní se vybudovala městská kanalizace, postavila se nová škola, zakoupilo se vybavení požární zbrojnice a v nejbližší budoucnosti se počítalo s malou nemocnicí.

Levant: Je mi líto, že tu vypadám jako nevďěčník, pane senátore. Je to možná proto, že ta kanalizace, škola a požární stříkačka už neexistují. Ta daň byla krvavá - hodně lidí zemřelo už během prvních osmačtyřiceti hodin. A ti ostatní? Vypadali, že jim nic není - a pak po týdnu, po čtrnácti dnech jim začalo být špatně a týden nato bylo po nich. Nepřežilo to žádné dítě pod pět let a staří lidé umřeli taky skoro do jednoho. Abby Daltonová mi umřela v náručí. Dělal ošetřovatelku u doktora Seyboldta a porodní asistentku ve městečku, než tam začal doktor působit. Přivedla na svět mého syna. A já pro ni nemohl udělat vůbec nic. Nikdo nemohl nic udělat. Viděl jste někdy někoho umírat na otravu z ozáření, senátore? Je to ten nejošklivější způsob, jakým se dá ze světa sejít, krvácíte -

Senátor Hoyt: Svědek může odejít. Myslím, že nikomu z nás není osobní tragédie cizí, mnozí z nás bojovali v Koreji, ve Vietnamu -

Levant: Kolik z vás, pane senátore?

Senátor Hoyt: Řekl jsem, že můžete odejít, pane Levantě.

Pan Levant: Nikdy jste neviděl, jak vám vaše rodné městečko srovnají se zemí buldozery a nacpou trosky do obrovských sudů a zakopou -

Senátor Hoyt: Prosím službu konajícího četaře, aby svědka odvedl.

52

Parks se na skluzavce přetočil, takže dopadl na záda a silně se uhodil. Chvilí ležel na vlhké trávě a nehýbal se. Na této závětrné straně budovy byla tma, osvětlené bylo jen parkoviště. Vlny deště se honily přes trávník. Za letícími mraky občas vyhlédl měsíc. Parks viděl obrysy lidí, kteří utíkali kolem něj. Natáhl se na trávě, ruce i nohy se mu zabořily do bláta, které tu rozdupalí lidé před ním.

"Parksí?" Brandt byl někde blízko ve tmě, z jeho hlasu poznal, že ho něco bolí.

"Tady jsem."

"Myslím, že jsem si vyvrtnul kotník."

Jak Parksovi dopadaly kapky studeného deště na krk, bylo to jako ledový obklad. Budova a lidé kolem něj začali nabývat určitějších tvarů. "To přežiješ. Kde je Cushing s Waltonem?"

"Tady." Cushing byl takové čtyři metry vlevo od něj. Podle hlasu by řekl, že aspoň jednou je trochu vylekaný. "Jsem v pořádku."

Walton se neozval. Asi dopadl rovnou na nohy a už se nezastavil, pomyslel si Parks.

Z elektrárny za jeho zády zaznívaly tlumené exploze. Reflektory na rozích budovy zablikaly a zhasly, nouzové naftové motory přestaly fungovat. Nějakou chvíli Parksův mozek pouze zaznamenával, co se děje; nechtěl myslet na to, co bude s elektrárnou, co se stane v příštích okamžicích.

Večerním vzduchem teď projel další zvuk. Kromě vzdálených výbuchů a tlumeného pobíhání lidí teď slyšel, jak na parkovišti startují auta.

Parks se rychle podíval na oblohu. Oblaka plula pryč od nich, nad oceán - a rovnou přes parkoviště.

Vyskočil ze země a křičel: "Utíkejte pryč z parkoviště, budete rovnou pod spadem! Jděte odtud - nechtě auta být, jsou zamořená!"

"Kdo jseš, že nám tu rozkazuješ?" zakřičel někdo z tmy.

"Greg Parks! Shromážděte se u budovy Informací! Řekněte to ostatním!"

Zoufale běžel k bráně parkoviště, doufal, že se mu podaří některá auta ještě chytit. Budou pokryta radioaktivním popílkem a kapičkami kovů včetně plutonia z vybuchujících reaktorů. U vrátnice stál strážný se svítilnou v ruce a civěl na budovu za sebou. Trhlinami ve stěnách prosvítala rudá záře.

"Dejte mi revolver!" zařval na něj Parks.

Strážný si na něj posvítíl lucernou, poznal ho a předal mu revolver. Parks střelil dvakrát do vzduchu. "Nikdo odtud neodjede! Vaše auta jsou zamořená. Jděte odtud, sejďeme se u budovy Informací!"

Vrátil revolver strážnému. "Jestli se někdo pokusí odtud odjet, střilejte mu na pneumatiky. Když budete muset, střilejte na nádrž - ale zastavte je!"

Opustil polekaného strážného a utíkal po silnici k budově Informací u silnice. Nebyla tu žádná světla kromě reflektorů aut na parkovišti a občasného svitu měsíce. Chladný drobný déšť mu tekl za límec a promáčely se mu boty. Třásl se zimou a sotva dechu popadal, když se dostal k budově Informací. Několik desítek lidí už se shromáždilo před budovou a další se sem stále trousili. Parks vzal za kliku. Zamčeno. Kopl do dveří.

"Já to zkusím." Nejdřív toho malého muže ve tmě nepoznal. Pak si kupodivu s úlevou oddechl. Lerner. "Uhni mi, Gregu." Couvl a Lerner vrazil do dveří ramenem. Povolily a Parks se vtačil dovnitř a za nim ostatní. Kruhovitá hala byla studená a opuštěná, exponáty stály bez hnutí pod skleněnými vitrinami. Šátral po zdi a hledal nouzovou svítilnu - mohl by přísahat, že tu nějaká byla - pak toho nechal a po paměti našel na kulatém stolku u vchodu nějaké propagační brožurky. Pár si jich vzal, pevně je sroloval a roličku zapálil svým zapalovačem.

V chodbě se tísnili technici v promáčených pracovních pláštích a dělníci v modrých kombinézách Westernu. Ve světle improvizované pochodně vypadali zubožené a vylekané. Jejich pláště a kombinézy byly samé bláto a zelená skvrna z trávy. Postávali kolem něj a čekali na instrukce.

Povšiml si, že mezi nimi stojí Abrams, a řekl: "Abramsi, najdi strážného od vrátnice - řekni mu, ať ti dá seznam lidí z dnešní noční směny." Za prvé musí zjistit, komu se podařilo se z elektrárny dostat - a kdo tam zůstal. Rychle se rozhlédl po přítomných. Karen mezi nimi nebyla.

"Lernere, podívej se po nějakých elektrických svítilnách. Měly by být dole ve skladu. Vyráz dveře, jestli je tam zamčeno. Vyber si někoho s sebou, jestli potřebuješ pomoc. Smithi, Gerrolde - podívejte se do jídelny, jestli tam nezbyly nějaké sendviče. V případě že ano, přineste je sem. Rozbijte automaty na čokoládu a přineste všechno, co v nich je. Začněte vařit kávu, jestli nějakou máme."

Nemohl si vzpomenout, zda tu mají vařiče na plyn nebo na elektřinu. Modleme se, aby byly na plyn, pomyslel si. Patrně nepoteče voda, ledaže by čerpadla měla nějaký vlastní nouzový zdroj elektřiny. Ale v případě, že ne, mělo by v potrubí být ještě dost vody na kávu. Když nebude, nabерou si nějakou ze splachovacích nádrží na záchodech. Močit se může venku. Stejně by pak museli chodit ven, když nepoteče voda.

Za deset minut už dva technici podávali horkou kávu a sendviče a budova byla přečpaná. Parks vyrazil dveře malé kanceláře a usadil se u stolu. Brandt s Cushingem horečně telefonovali na druhé straně místnosti. Nevěděl komu a co povídají, protože mluvili potichu. Lerner přinesl zezdola balík starých novin. Parks jedny vzal, pevně je sroloval a umístil na velký popelník. Když je zapálil, roztančily se po stole a po židlích stíny."

Lerner ukázal hlavou ke kruhové hale, kde Abrams předčítal seznamy zaměstnanců a odkud slyšeli občasné „zde“. "Spousta jich tam zůstala. Já sám jsem viděl Petersona v hlavní reaktorové hale, byl napůl zasypaný dlaždicemi, které vyletěly při výbuchu."

"Nemohls mu pomoci?"

"Asi mohl. Ale pak bychom byli mrtví oba." Chvilí si mnul čelo. "Tak to máme lidi z velínu a McGrathe, který opravoval elektriku v kanálu potrubí. Ten to nejspíš dostal rovnou."

"Podíval ses pořádně na ty, co se sem dostali?"

Lerner zavrtěl hlavou. "Nemá to cenu. Spousta jich má popáleniny z ozáření. Někteří dostali do sebe takových šest set rentgenů, v některých případech i víc. Několik jich zvrací. Jeden prý už má krvavou stolicí - ten bude asi do rána mrtvý."

"Barney." Beze slov uznával, že v této oblasti zná Lerner víc. "Jak to bude dál? Co můžeme čekat?"

Lerner byl pobledlý. "Dejme tomu, že člověk za prvních třicet let života dostane do sebe pět rentgenů z radiačního pozadí. Pak tě celotělová dávka tisíce nebo více rentgenů zabije do týdne nebo i dřív. Někteří z nich toho do sebe dostali patrně i víc. Šest set rentgenů tě zabije do měsíce. Tři sta rentgenů je smrtelná dávka asi tak pro čtvrtinu postižených, zbytek pak utrpí vážná poškození. Pod touhle hranicí to pak klesá." Zaváhal. "Pochop - všichni jsme tomu byli do větší či menší míry vystaveni."

"Jaké jsou příznaky?"

"Pokud se jedná o smrtelnou dávku, začíná to nevolností, následuje zvracení a někdy průjem. K tomu dojde během několika hodin nebo třeba už za půl hodiny. Pak se buď dostaví celková vyčerpanost, horečka a delirium, nebo taky ne. Třeba už si myslíš, že ses uzdravil, a najednou ti doktor řekne, že ti ubylo bílých krvinek. Za pár týdnů nato ti začnou vypadávat vlasy. Pak se ti na kůži a v ústní dutině objeví malé podlitiny, snadno se ti udělají modřiny, začneš krváčet z dásní. Ztratilš chuť k jídlu, začneš hubnout a ulehneš s vysokou horečkou. Tvoje odolnost vůči nemoci bude prakticky nulová. Zabije tě nějaká směšná nemoc, kterou by normální zdravý člověk bez obtíží překonal. A jestli se vyhneš tomuhle všemu, tak třeba za dvacet let přijdeš na to, že máš rakovinu."

"Existuje prahová dávka?"

Lerner zavrtěl hlavou. "Něco takového jako bezpečná dávka prostě neexistuje. Záleží to na intenzitě ozáření, ale v každém případě odčítáš dny ze svého života. Možná že pojišťovací by tohle věděli přesně."

Necháme toho, pomyslel si Parks. Člověk by se z toho musel zbláznit.

"Kolik toho víš o odmoření?"

Lernerovy oči byly v tu chvíli rozšířené a skelné. Asi toho už příliš viděl, pomyslel si Parks. "Víc, než si ti tam nahoře myslíš. Míň než bych chtěl vědět. Specializoval jsem se na to v izraelské armádě - kdyby něco. K tomu jsem dělal ještě další nepříjemné věci." Lerner se na chvilku zarazil. "Nebude to jednoduché. Znamená to za prvé změřit dávky u jednotlivých lidí pomocí Geigerova dozimetru, dále musíme zahrabat všechno zamořené oblečení, vydrbat všechny saponátem, oholit veškeré vlasy a chlupy na těle, pokud to bude nutné. Když mi řekneš, jak mám tohle všechno zvládnout, hned s tím začnu."

Parks chvíli přemýšlel. "U jednoho exponátu v hale je dozimetr. Rozbij sklo vitríny a vem si jej. V šatně pro uklízečky by měli být velká plechovka nějakého saponátu na mytí podlah."

"Kde vezmem vodu? Na kávu jsme brali už ze záchodů."

"Venku ji bude až dost. Vitr jde směrem od nás k elektrárně, takže by to mělo být v pořádku."

"Co suché oblečení?"

Parks rozhodl rukama. "Měly by tu být nějaké uniformy vrátných. Ty musíte ušetřit pro nejzávažnější případy. Ostatní tu budou muset sedět nízko."

"Nebojíš se, že dostanou zápal plic nebo se hrozně nastydnou?"

"Tyhle věci umíme léčit," odpověděl zachmuřeně Parks.

U dveří se Lerner zarazil a řekl: "Budu potřebovat někoho k ruce."

"Vem si Mika Kormanského - toho, co pomáhal Karen, musí vědět něco o medicíně." Na chvíli se odmlčel a díval se na stůl. "Podívej se, Barney, je mi nepříjemné, že se tě na to ptám - ale neviděl jsi Karen, že ne? Řekl bys mi, kdybys ji viděl, vid?"

Bývalé nepřátelství zmizelo Barneyemu z tváře. "Neviděl jsem ji. A hledal jsem ji."

Určitě se dostala ven, pomyslel si Parks. Musela se dostat ven.

Brandt se vrátil od telefonu. Přestože byl celý promáčený a vlasy měl připlácené na hlavě, vypadal jako ten Brandt, kterého znal Parks z dřívějšíka. Ovládl situaci, věděl, co má udělat. Jenom stopy hrůzy v očích ho prozrazovaly.

"Telefon ještě funguje?"

Brandt přikývl. "Telekomunikační společnosti mají většinou v záloze nouzové zdroje elektřiny - spotřeba není tak velká."

"Co říkali ve Washingtonu?"

"Posílají sem speciální námořní jednotku - chemickobiologickoradiologickou skupinu."

"Z Washingtonu?"

"Budou tu ráno. Pošlou je letecky z Fort Nicholson."

"A než se sem dostanou?"

Brandt se usadil do křesla, které uvolnil Lerner. "Prostě vydržet. Máme se spojit s místními úřady."

Parks se krátce zasmál. "To bych rád, ale jak? Kamrathe nikdo neviděl."

Brandt zavřel oči a chvíli si mnul kořen nosu. "Zdá se, že nikdo z nich si neuvědomuje..." Zmlkl.

Cushing dotelefonoval a šel k nim. Přitáhl si nějakou židli blíž ke stolu a posadil se, přitom si automaticky povytáhl nohavice, aby si nevytlačil kolena. "Nemusíte se obávat, že by se vám tu znovu objevili novináři." Zdálo se, že je sám se sebou docela spokojen.

Parks cítil, jak začíná znovu pění. "Musím říct, že toho jsem se teď zrovna nebál. Ale kdyby se tu někdo z nich přece jen ukázal, odkážeme je na oficiální zprávy z Washingtonu, ano?"

"Řekl jsem, že se neobjeví," odpověděl stroze Cushing. "Nepůjde to ani do televize, ani do novin. Ten kousek filmu, co už tu natočili, se zabaví."

"Veškeré zprávy odtud tedy zarážíte?"

"Přesně tak. Veškeré."

Parks si najednou připadal jako v blázinci - tady se prostě jedná o věcech, na kterých vůbec nesejde. "To se ale nemůže udržet."

"Ale může." Cushing svinul jedny noviny, na konci roličku zastrčil trochu dovnitř, podpálil ji a pustil na podlahu. Stíny propůjčily jeho tváři zachmuřený výraz.

"Věděl bych o deseti dalších věcech, na které bych se ptal Washingtonu," řekl Parks a už se zase vztekal. "Proč je tohle sakra tak důležité?"

Cushing se upřeně díval do plamenů. Zamračil se. "Parksi, nemám vás rád a dobře vím, že vy mě taky ne. Jste svým způsobem velice inteligentní a odvážný člověk. Víím, o co vám jde, víím to líp, než si myslíte. Ale přesto se domnívám, že tohle jste neuvážil - nejde o nějakou maličkost. Kdyby se rozkřiklo, co se tady stalo, nastala by přirozeně panika - lidé by začali utíkat ze sousedství úplně normálních elektráren, a to ještě dneska večer. A pak by přišla další vlna reakce - lidé, kteří žijí v blízkosti elektráren, by začali prodávat svoje domy a stěhovat se jinam. Začala by veřejná kampaň za zrušení všech jaderných elektráren ve Spojených státech. To bychom si těžko mohli dovolit - celá jedna třetina elektrické energie je z jaderných elektráren." Ještě chvíli si hrál ruce nad dohasínajícími plameny a na chvíli zmizel jeho obličej ve stínu. "To by neznamenal jenom pokles výroby, Parksi, to by byla pořádná hospodářská krize - a nebylo by z ní úniku - znamenalo by to dlouhodobé snížení životní úrovně na celé generace."

Přerušilo jej šoupaní nohou a nadávání u dveří. Vstoupil strážný a před sebou někoho strkal. "Tenhle chtěl odjet z parkoviště, pane Parks. Tak jsem mu řek, že nesmí, a on stejně jel dál, tak jsem mu prostřílel pneumatiky."

Byl to Jerry Walton, celý mokrý; oči měl zarudlé a zuřil.

"Nemáš právo mě tady držet, Parksi."

"Mám svrchované právo zabránit ti v šíření radioaktivního zamoření do jiných částí země, Waltone."

Walton se vymanil ze sevření strážného. "Víš, co o tomhle napíšou noviny, Parksi?"

"Jistěže vím. Nic. Podle pana Cushinga nic odtud nesmí ven."

Walton s Cushingem si vyměnili pohled a pak se Walton obrátil znovu na Parkse. Je to až k nevíře, když chameleon mění barvu přímo před vašimi očima, pomyslel si Parks. Ještě před chvílíčkou se vztekal jako krocan a najednou je krotký a čeká na další instrukce, aby se podřídil nové linii. "Promiň, Parksi, můžu ti v něčem pomoci?"

"Jdi za Barneyem do hlavní haly. Byl jsi na parkovišti, máš nejspíš zamořené šaty. Dávka mohla být třeba i smrtelná." V tu chvíli se Walton zatvářil, jako by měl smrt už na jazyku. "Když ti Barney řekne, aby ses svlékl, tak to udělej - tvoje oblečení se možná bude muset zakopat. Pak jdi ven a vydrhni se saponátem. Když bude mít Barney nějakou uniformu vrátného navíc, tak se do ní převlékneš. Když ne, budeš tu muset chodit s nahým zadkem asi až do rána. Přijďl potom sem ke mně a já ti dám seznam mrtvých, raněných a pohřešovaných. Dříve či později ho budem muset zveřejnit a možná že bys mohl vymyslet, jak to naformulovat."

Walton se na chvíli zarazil, najednou se zatvářil pokorně a nepřiměřeně situaci. "Mohl bych se na to podívat teď? Měl jsem mezi techniky nějaké přátele."

Parks mu seznam podal a Walton rychle přešel pohledem jména. "Máte tu Karen Gruenovou mezi pohřešovanými. Ona se nevrátila?"

Parks se opřel rukama o stůl. "Odkud?"

"Šla dolů do závodu na přepracování paliva. Nějaký Tremayne si zlomil nohu."

"Proč jsi nám to neřekl hned?" Parksovi se třásl hlas úlevou.

Waltonovi to bylo nepříjemné. "Kolem byli novináři. Nebylo by zrovna nejvhodnější, kdybych byl řekl, že si někdo zlomil nohu zrovna ten večer, kdy spouštíme elektrárnu. Chtěli jsme se vyhnout všemu, co by nám mohlo přinést smůlu." Zamračil se. "Kromě toho, říkal jsem ti to."

"Promiň, Waltone, ale neříkal," odpověděl vztekle Parks.

Walton mezi zmatený. "Řekl jsem to panu Gliddenovi a on šel dolů za ní, kdyby potřebovala pomoc. Myslel jsem si, že určitě zavolá a řekne, jak to vypadá."

Samořejmě Glidden, pomyslel si Parks. Místní politik shání hlasy.

Najednou bylo slyšet další výbuchy a Parks vyrazil ze dveří a ostatní za ním. Lerner už byl venku a díval se. Pár set metrů odtud bíle žhnula kupole bezpečnostní obálky. Před jejich očima se začaly rozžhavené části hroutit dovnitř. Vodní pára a jiné výpary se valily ven k noční obloze.

Parks řekl Lernerovi o Karen. Ona, Glidden a Tremayne spolu s několika dalšími techniky jsou někde mezi reaktorovou halou a závodem na přepracování paliva. Asi se tam odtud nemohou dostat, ale patrně jsou ještě naživu. Lerner na to neřekl nic a pak poznamenal: "Máme tu pět lidí, kteří nevydrží do rána. Bude jich možná i víc, když nebudeme mít štěstí."

Parks ho poslouchal jen tak na půl ucha. Zahlédl, jak se Cushing a Brandt na něco dívají. Znovu se podíval na oblohu a uviděl, jak se vysoký rozžhavený sloup par a popílku žene nahoru a noční vzduch jej odnáší přes parkoviště dál nad záliv, městečko Cardenas Bay a ještě dál nad moře.

A pak se znovu podíval na elektrárnu, která se pomalu a nelítostně hroutila na hromadu a její rozžhavené zbytky se vsakovaly do země.

Nevěděl, jak by se to dalo zastavit, ale čekal ho ještě jiný problém.

53

Senátor Hoyt: Pane Waltone, slyšeli jsme tu svědectví o hluboko zakořeněném nepřátelství mezi rybáři v Cardenas Bay a pracovníky elektrárny Prométheus. Vy jste nám tu přece uvedl, že jste se snažil překonat neporozumění mezi těmito dvěma skupinami.

Walton: Dělali jsme, co jsme mohli, abychom ukázali obyvatelům městečka, že elektrárna pomůže hospodářství v Cardenas Bay. Jak se ukázalo, mnohá vylepšení ve městečku by nebyla bývala uskutečněna bez daní, které odváděla elektrárna. Možná že některým rybářům bylo skutečně ukrivděno - to je ovšem nutno ještě dokázat - ale rozhodně to byla nepatrná část.

Senátor Stone: Předtím, než se započalo se stavbou elektrárny, byl proveden průzkum veřejného mínění, ne?

Walton: Komise vyslechla v rozsáhlé míře představitele Klubu Sierra, Klubu přátel země, Obranné rady národních přírodních zdrojů, organizace Další matka míru -

Senátor Stone: Vyslechla Komise všechny, pane Waltone? Byli slyšením Komise přítomni jako svědci také představitelé rybářů?

Walton: Nemůžete vyslechnout každého, pane senátore. Slyšení by se táhla věčnost. Omezili jsme se na představitele organizovaných skupin.

Senátor Stone: Skupin, které Komise schválila, ano?

Walton: Jistě jsme se snažili, aby výběr byl reprezentativní, pane senátore.

Senátor Stone: Soudím, že vaším úkolem bylo přesvědčit městečko, že elektrárna mu prospěje. Zajímalo by mě, jak vlastně ta vaše propaganda vypadala.

Walton: Myslím, že není snad vhodné tomu říkat propaganda - předvedli jsme jim to přímo a bez zastírání. Měli jsme středisko, kde jsme hovořili s jednotlivými skupinami občanů, se školní mládeží, víte, co mám na mysli. Pořádali jsme tiskové konference a neustále jsme veřejnost informovali. Poskytli jsme obyvatelům městečka technické informace týkající se výhod elektrárny, a jakmile byla elektrárna postavena, organizovali jsme prohlídky s výkladem v těch částech elektrárny, kde nehrozí žádné nebezpečí, a také v našem Informačním středisku. Chtěli jsme, aby lidé z městečka pochopili, že je to jejich elektrárna, že jim bude dobrým sousedem. Uspořádali jsme reklamní kampaň a dokonce jsme se dostali do místních novin.

Senátor Stone: Samozřejmě jste hlavně dbali na to, aby si obyvatelé městečka uvědomili, jaké výhody jim poplynou z daní Prométhea.

Walton: To snad není zločin, pane senátore.

Senátor Stone: Předpokládám, že jste zrovna tolik úsilí vynaložili na vysvětlení nevýhod elektrárny.

Walton: Nevím, co myslíte těmi nevýhodami.

Senátor Stone: Řekl bych, že katastrofa v Cardenas Bay byla určitou nevýhodou, nebo snad ne?

Walton: Lituji toho, co se stalo, jako každý jiný, senátore - a tím spíš, že nám to v budoucnu hodně znesnadní práci. Obtíží bylo už tak dost.

Senátor Hoyt: Co myslíte těmi obtížemi, pane Waltone?

Walton: Například způsob vyjadřování.

Poslanec Holmburg: Proč způsob vyjadřování?

Walton: To je problém, kdykoli se začne diskutovat o jaderných elektrárnách. Lidé se děsí některých vědeckých termínů. Jak můžete vybudovat důvěru lidí v bezpečnost vašeho zařízení, když stále užíváte termíny, jako "havarijní zastavení reaktoru" nebo "maximální možný rozsah havárie", "jednotka ozáření", "mezní dávka ozáření" a tak dále. Tahle slova prostě nikdy nemohou důvěru navodit.

Senátor Stone: Jakých slov byste tedy v případě jaderné energie používal, pane Waltone?

Walton: Je to energie čistá, rozhodně neznečišťuje ovzduší jako třeba v případě elektráren na pevná paliva nebo i v případě ropy. Myslím, že je spolehlivá a úsporná, je to zkrátka dobrý soused - a tak jsme ji také v našich propagačních materiálech nazývali.

Senátor Stone: A samozřejmě byste nepoužíval termínu "jednotka ozáření" ani byste nemluvil o "přípustné dávce ozáření" - raději byste volil "sluneční jednotky". Vyjádřil jste to přece tímto způsobem?

Walton: Vím, byl jsem za tento výraz kritizován. Nevymyslel jsem si jej sám, ale myslím, že na něm něco je.

Senátor Stone: Nemohu s vámi bohužel téměř v ničem souhlasit, pane Waltone. Neštěstí, ke kterému došlo v Cardenas Bay, myslím víc než dostatečně ukazuje, že jaderná energie má do spolehlivosti dost daleko a rozhodně není pravda, že by neznečišťovala svoje okolí. Počet úmrtí byl - Jakého slova byste asi v tomto případě použil, pane Waltone? Dál bych sotva mohl tvrdit, že je úsporná; poslední odhad celkové škody způsobené katastrofou je nepředstavitelný. A přitom hovořím pouze o ztrátách ve městech, neberu v úvahu zemědělskou půdu, která bude muset ležet ladem celá léta, možná staletí, než na ní bude možno znovu bez rizika hospodařit.

Senátor Hoyt: Vážím si zajisté senátora z Pensylvánie, ale dovoluji si tvrdit, že svědka mučí.

Senátor Stone: Mám už jenom poslední otázku. Myslel jste si, že je správné, aby se o podrobnostech neštěstí nedověděla široká veřejnost, pane Waltone?

Walton: Jistě, alespoň zpočátku. Katastrofa by byla mohla přilákat diváky z okolních obcí, kdybychom byli zprávy zveřejnili v rozhlasu či televizi. Panika by propukla patrně nejen tady, ale v blízkosti stovky dalších jaderných elektráren v naší zemi. Alespoň takto jsme uvažovali tehdy. Neměli jsme ani tušení, jakých rozměrů neštěstí dosáhne.

Senátor Stone: Jestliže uvážíte, co se stalo, stále ještě věříte, že je lepší zatajovat aspekty jaderné energie?

Walton: A vy snad ne? A jestliže si myslíte opak, proč nejsou tato slyšení přístupna veřejnosti?

54

Katherine McNearová se protáhla a zívla. Cesta z Denveru trvala dost dlouho, ale za deset minut už přistanou na mezinárodním letišti v Los Angeles. Asi stárne, pomyslela si - dvouhodinová cesta letadlem už ji zmáhá, i když přitom popijí martini, aby se tak nenudila. Aspoň že jim Martin přijede naproti na letiště. Musela by se zbláznit, kdyby se ještě musela strkat ve frontě na taxík.

Jennifer byla tentokrát úplně zlatíčko, prospala celou cestu. V autě se patrně docela probere a bude žvatlat pak celou cestu z letiště. Ale to je nakonec lepší, než kdyby musela poslouchat Martina, který jí pokaždé musí převyprávět kdejakou podrobnost z toho, co se stalo během těch čtrnácti dnů v ateliérech. Jedna věc je na něm milá - že nikdy doopravdy nevyžaduje, aby odpovídala na všechno, co jí řekne. Stačí mu, když se na něj beze slova obdivně dívá. A to po desetiletém manželství už hravě zvládne.

Vyhlédla z okna. Už by mělo pomalu být vidět Los Angeles. I když už ji hned tak něco nenadchne, pohled na Los Angeles ji vždycky vezme dech. Když vidí ta světélka roztroušená po pahorcích a v údolí, vždycky jí připadá, jako by nějaký obr vzal velký pytel a rozházel tam svoje šperky, je to divné - dnes jako by celé pobřeží bylo pod mraky - nevidí ani jedno světlo. Ale to taky není možné, protože vidí hvězdy na obloze - dokonce je vidí lip než kdy jindy, takže musí být jasno. Ledaže by ty mraky byly pod nimi - ale letadlo je přece už dost nízko, nebo snad ne?

Možná že celé pobřeží je z nějakého důvodu záměrně zatemněné, polekala se najednou. Rychle se rozhlédla kolem sebe. Lidé vraceli časopisy zpátky do kapes na sedadlech, zavírali aktovky. Jak se zdá, nikdo jiný si ničeho zvláštního nevšiml. Asi se jí to jen zdálo.

"Dámy a pánové, hovoří k vám kapitán letadla. Odkládáme směr letu na jih, abychom se vyhnuli bouři před námi. Přilet se o něco později."

Něco jim napovídat musejí, pomyslela si. Poletí na jiné letiště. Pak v ní znovu zahledalo podezření. O žádných bouřkách nebyla předtím řeč, tak co tak najednou. Zazvonila na letušku.

Letuška přišla uličkou: tváří se, jako by ji nic nemohlo vyvést z míry, dlouhé nohy doplňují bezvadnou uniformu a především - usmívá se. Uvědomují si tyhle nány, kolik cestujících žen je přímo nesnáší - pomyslela si Katherine. "Prosím, madam, přála jste si něco?"

Byla zneklidněna a zlobila se na sebe, protože se nedokázala ovládnout. "Co se děje? Vím, že se něco děje - dole pod námi nic nesvítí. Proč letíme jinam?"

Nepřirozený rádoby laskavý úsměv ani na chvilku nezmizel z její tváře. "Jedná se o běžnou změnu v letovém programu, paní. Děláme to tak vždycky v případě bouřky."

Ta holka si o ní nejspíš myslí, že v životě neletěla letadlem. Ale nemohla se s ní přít, už byla pryč.

Na sedadle vedle ní se Jennifer zabalená do lehké příkrývky začala vrtět. Obrátila se, podívala se z okna a pak ospale řekla: "podívej, mámi - celé nebe hoří."

Podívala se znovu z okna. Jennifer měla pravdu - tma byla široko daleko prozářená ohněm.

Uvažovala, co to asi je a jestli to má něco společného s tím, že nesvítí světla. Možná že je to lesní požár. Možná že se nějak přerušilo elektrické vedení.

Takže přistanou v nějakém Zapadákově, a jak je pak Martin vyzvedne, to tedy neví.

55

Šálky z umělé hmoty stály narovnané za sebou na opěradle Tebbetsova křesla, až už ty poslední hrozily, že nutně musí spadnout. Natáhl se po tom, co byl k němu nejbližší, a zjistil, že už je prázdný. Krátce zapátral po nějakém zbytku kávy, která by se ještě dala pít - ve většině šálků už ležely špačky od cigaret. Našel trochu kávy, opřel se v křesle a rychle si prohlédl Klosteru, aby věděl, jak se tváří na ten nešťastný vývoj událostí. Podsaditý kapitán od letectva byl bílý jako křída. To chce klid, kamaráde, pomyslel si Tebbets. Bude to všechno ještě daleko horší.

Obraz na obrazovkách před ním zamrkal a zároveň uslyšel ve sluchátku: "Přepínáme na nouzové zdroje. Rozvodná stanice v Eureka Falls se odpojila od sítě."

Kloster uslyšel totéž a zbledl ještě víc. "Moc už toho ze sítě nezbyvá, co?"

Tebbets dopil zbývající kávu, zmačkal šálek a hodil jej k nejbližšímu koši na papír. Trefil se. "Vypnul proud jen na západním pobřeží a částečně v oblasti Skalistých hor. Eureka Falls se odpojila dřív, než by se přetížení sítě dostalo na Středozápad." Studoval obrazovky. Elektrárny a rozvodné stanice se hroutily jako domečky z karet, jakmile elektrárna v Cardenas Bay vypadla ze sítě. "San Diego ještě pořád má proud. Aspoň námořní základna je v suchu."

"Díky bohu."

Kloster si znovu začal nervózně čmárat do bloku, když se ozval jeden technik. Tebbets si přidržel mikrofon blíž u úst a řekl: "Opakujte to, prosím."

"Zaznamenali jsme náhlý vzestup v infračerveném záznamu z Cardenas Bay."

Tebbets se znovu naklonil k mikrofonu a nervózně řekl: "Myslíte, že se znovu napojují na síť?"

"Ne, to rozhodně ne. Značná část vedení je mimo provoz. Já tomu vůbec nerozumím."

Tebbets si povšiml Klosterova pohledu. "Podíváme se na to. Obrazovka tři."

Objevil se známý infračervený záznam pobřeží, ale tentokrát už nesvítlo skoro nic, většina červených teček se nápadně zmenšila - kromě jedné velké červené skvrny, která musela patřit Cardenas Bay. Byla větší, než cokoli na infračerveném záznamu kdy bylo. Tebbets němě zíral na obrazovku a nedokázal si to vysvětlit. ^Přepni na přímý obraz, transfokátor šest."

Přes obrazovku přeběhly pruhy a pak se ukázal nezřetelný obrys elektrárny z výšky několika set metrů. Závod na přepracování paliva ani samotné pobřeží nebyly téměř k rozeznání, zato kupole bezpečnostní obálky byla jasně vidět, její části na obrazovce skoro svítily. Na jedné straně kupole, v levé části obrazovky, bylo vidět těžký fosforeskující mrak, který se pomalu pohyboval směrem od elektrárny.

Tebbets se chvíli se zájmem díval a pak šeptl skoro neslyšně: "Do prdele!"

"Co se to sakra děje, Tebbetsi?" zeptal se Kloster.

Tebbetsovi najednou vyschlo v ústech. Trochu si je svalužil studenou kávou a pak si uvědomil, že tentokrát mu nepomůže, když se napije. "V Cardenas Bay došlo k porušení bezpečnostní obálky. Ten mrak, co vidíte, je radioaktivní pára a nejspíš všechny možné radioaktivní plyny - k tomu velké množství vaporizovaného uranu a oceli, zirkonu, betonového prachu - prostě na co si vzpomenete. A plutonia. Ten mrak je tak radioaktivní, jak jen může být."

"Nebezpečí je smrtelné?"

"Nechtěl bych být pod tím, to vám povím." Tebbets položil šálek a shodil při tom několik dalších prázdných. Ani si toho nevšiml. „Dejte mi souřadnice toho mraku z elektrárny Prométheus."

Hlas ve sluchátkách vychrlil řadu čísel. Tebbets se zašklebil, "To stačí - nemůžete mi ukázat přímý záběr pobřeží?"

Na obrazovce se objevil dlouhý pruh pobřeží a na něm bylo vidět obrys mraku. Plul směrem nad moře, povšiml si Tebbets s úlevou, ale zdálo se, jako by mu rostl před očima. Budou muset analyzovat složení a odhadnout, jak dlouho se částičky udrží ve vzduchu. Řekl by, že spad pokryje plochu alespoň sto padesát kilometrů dlouhou a skoro pětadvacet kilometrů širokou. Jak bude vypadat rozptýl, to záleží na větrech. A to je spíš podceněný odhad.

Kloster také zamyšleně zíral na obrazovku. Najednou sebou trhl a sklonil se ke svému mikrofonu. V jeho hlase se odrážela panika. "Tady kapitán Kloster. Potřebuji předpověď počasí pro oblast Cardenas Bay na příštích čtyřadvacet hodin. Všechno, co mi můžete poskytnout - větry ve výšce mraku, jejich rychlost a směr. Také sílu deště a jak dlouho bude ještě pršet."

Jakmile získal žádané informace, začal Kloster něco počítat ve svém zápisníku. Tebbets ho se zájmem sledoval. Kloster skončil a řekl do mikrofonu: "Ne, děkuji, to mi stačí." Obrátil se k Tebbetsovi.

"Specializuji se na počasí. Ted" už jsem moc starý a tlustý, abych létal."

Tebbets ukázal na zápisník. "A co jste to počítal?"

Kloster byl zjevně na své výpočty pyšný. "Rychlost větru, schéma rozptýlu. A změny větru." Chvilu mlčel a rychle si to přepočítával. "Jak dlouho bude asi trvat, než se jim to podaří v Cardenas zlikvidovat?"

"Zlikvidovat?" Tebbets se na něj překvapeně podíval. "Kapitáne, tohle se nedá sfouknout, jako když třeba

hoří nafta." Kývl na jednoho z techniků, aby mu přinesl další kávu. "To se uhasit nedá, kapitáne, to půjde prostě takhle dál a dál a dál. Aspoň několik týdnů."

Kloster se na něj nechápavě díval. "To myslíte, že Cardenas bude dál exhalovat radioaktivní částice a páru?"

Tebbets si zamíchal do kávy trochu rozpustné smetany v prášku a cukr. "Už jsem vám to řekl. To prostě není jako oheň, který se dá uhasit."

"Ale ta pára přece musí zmizet!" trval na svém Kloster.

Tebbets se trochu vyklonil dopředu a řekl do mikrofonu: "Jaké geologické složení má okolí Cardenas Bay?" Chvilí čekal. "Myslel jsem si to. Děkuju." Otočil se ke Klosterovi a zavrtěl hlavou. "Nezastaví se to. Jsou tam vápencové útesy. Z krystalové vody v okolních skalách vznikne zase spousta páry."

Kloster bezmocně ukázal na svůj zápisník. "Víte, co to znamená, Tebbetsi?"

Tebbets se sklonil nad šálek s kávou. "Jen mi to řekněte, kapitáne."

"Právě teď je situace dost neobvyklá, tedy pokud se týče počasí. Převládající větry vanou z moře na pevninu kromě případů, kdy vane Santa Anna. Ty větry jsou horké a suché, protože jdou z pouště. V současné době konec severní bouřkové fronty tlačí před sebou jižní větry. Nestálý vzduch za frontou vane směrem na moře a prší. Ale nepotrvá to dlouho. Během dalších čtyřadvaceti hodin se vítr změní."

Teď už Tebbets věděl, co Kloster řekne dál.

"Někdy během zítřka," pokračoval Kloster nervózně, "bude Los Angeles po větru od téhle hrůzy."

Tebbets chvilí seděl a němě sledoval rozrůstající se mrak na obrazovce tří. Pak znovu sklonil hlavu k mikrofonu. "Zavolejte mi generála Whitmora. Nepůjde-li to jinak, přerušte třeba hovor. Jedná se o přednostní zprávu." Poprvé toho večera pocítil sám strach.

56

Do budovy Informací se trousili další lidé, ale Karen zůstávala mezi nezvěstnými. Nemůže se tam odtud dostat, pomyslel si Parks, a Glidden taky ne. Pak na to přestal myslet. Má dost co dělat, aby udržel při životě ty živé.

Ti, co teď přicházeli, byli z velké většiny vážně zranění - popálení nebo opaření párou. "Někde tady přece musí být nějaká lékárníčka," řekl Lerner. "Většinou sem chodily děti, musejí tu mít něco na odřená kolena a podobné věci. Nebude toho moc, ale něco tu být musí." Našli malou lékárníčku ve stolku u vchodu do hlavní kruhové haly a krabici s rezervními léky v šatně údržbářů, hned za balíkem s toaletním papírem. Jedné roličky papíru se hned zmocnil jakýsi technik a zmizel s ní venku v dešti. Za pět minut se s nadáváním vrátil.

Brzy potom, co objevili lékárníčku, hlásil Lerner Parksovi největší problém. Zavolał si ho do té části haly, kde on a Kormanski izolovali za jedním exponátem raněné. Mluva potichu.

"Právě přišel Stewart. Dělal s Petersonem údržbu. Je to ten samý případ - zastihlo ho to v hlavní reaktorové hale, jenomže jemu se podařilo dostat se ven."

"Je to hodně zlé?"

"Dostal vysokou dávku, moc vysokou."

Parks se na něj podíval nechápavě. "Tak ať se svlékne a umyje. Jsou tu snad nějaké pláště, tak se pak může i obléknout." Někteří technici unikli z elektrárny jenom s minimálním ozářením a přispěli svými pracovními plášti k použitelnému šatstvu pro ty, kdo museli svoje šaty svléknout úplně.

Lerner se zatvářil netrpělivě. "Ty mi nerozumíš: je moc popálený. Je absolutně vyloučeno, aby se sám svlékl a umýt se taky nemůže. Bude mít co dělat, aby nezešlel bolesti, když ho umyje někdo jiný." Nadechl se. "Tedy - když na to někoho sezeném. Jestliže to bude nutné, udělám to sám, ale stále ještě dost dalších přichází a potřebují mě tam."

"Tak si řekni o dobrovolníky."

"Nemůžeš dost dobře po někom tuhle práci chtít, aniž bys mu vysvětlil, jaké to znamená pro něj nebezpečí. A když to uděláš, už nenajdeš dobrovolníky."

Parks pocítil, jak mu naskakuje husí kůže. "To mu nikdo nepomůže? Ale ne, Barney, nejsou přece všichni zbabělci."

Lerner už se očividně ovládal, aby nezvýšil hlas. "Stewart má radioaktivní částice na šatech, ve vlasech, patrně za nehty a nepochybně na velké ploše kůže. Chceš po někom, aby se ho dotkl - po někom, kdo třeba teď není zamořený a je přitom ochoten se pak nechat znovu odmořit. Když pomůže Stewartovi, znovu se vystavuje ozáření, není možné se tomu nikterak vyhnout." Opřel se o stěnu a řekl vyčerpaně. "Lžem si do kapsy, Parksi." Rozmáchl se rukou po hale. "Všechno tohle je prostě fraška. Je téměř nemožné udržet odmořovací středisko radiologicky čisté. Je to, jako když otevřeš plechovku s medem a rozliješ jej po kuchyni. Vyskytly se případy, že doktoři nevědomky roznesli radioaktivní látky po nemocnici, dokonce si je přinesli domů. A my při tom zdaleka nejsme tak vybavení jako nemocnice."

"Všichni odmítlí?"

Lerner už dostával zlost. "Prosím tě, Parksi, copak jsem se moh ptát každého? Ti, kterých jsem se ptal, s díky odmítlí." Znovu ztlumil hlas. "V době, kdy v Londýně byl mor, stavěla okolní města před brány ozbrojené stráže, aby nepustili londýnské utečence dovnitř. Tohle je totéž. Stewart má prostě mor."

"Chceš, abych se pokusil někoho k tomu přimět?"

"Já vlastně nevím, co po tobě chci." Lerner se najednou odvrátil. "Čeho se vlastně krucinál bojím? Dostal pořádnou dávku, hodně přes šest set rentgenů. Nevydrží ani týden a každý den bude pro něj peklem." Chvilí nic neříkal a pak se rozhodl. "Sežeň mi revolver od strážného." Všiml si, jak se Parks zatvářil. "Už jsem to dělal, není to zas tak strašně těžké." Parks na něj beze slova zíral, až Lerner pokrčil rameny. "My Američani! Chceme, aby žil, aby mohl trpět. Co vlastně máme proti lidstvu, Parksi? I ta nemá tvář je ke svým druhům milosrdnější!"

"Ty bys to opravdu dokázal, Barney ?" zeptal se Parks.

Lerner se na něj vzdorně podíval. "Kdysi jsem musel."

Mike Kormanski stál opodál a naslouchal jejich hovoru se vzrůstajícím neklidem. Najednou je přerušil. "Mě ses neptal, Barney. Já ho svléknu a vydrhnu."

"Neptal jsem se tě," omluvil se tiše Lerner, "protože tys už toho udělal víc než dost. Už jsi riskoval život v daleko větší míře, než si patrně uvědomuješ."

Kormanski pokrčil rameny. "Když nikdo jiný Stewartovi nepomůže."

"Hraješ si na hrdinu?" zeptal se ironicky Lerner. "Nebo jsi tak blbej?"

"Zkoušíš mě nebo co?" zeptal se Kormanski.

"Máš pravdu," řekl Lerner a změkl. "Nerad vidím, když někdo nasazuje kůži a nemá k tomu důvod. Pak se většinou zarazí někde uprostřed, protože si to celé uvědomí, a vycouvá, což je horší, než kdyby se do toho nikdy nepustil."

Parks přešel kolem kanceláře, kde byli Cushing s Brandtem a Waltonem zcela zabráněni do hovoru, chvíli zaváhal a pak pokračoval dál ke vchodu do budovy. Vyklouzl ven a chvíli stál přede dveřmi a zhluboka dýchal. Příliš mnoho lidí v takovém malém prostoru nutně páchně, pomyslel si.

Venku to ovšem nebylo o nic lepší: tavicí se bezpečnostní obálka žhnula a bylo cítit pronikavý zápach ohně. Vycítil, že Lerner šel za ním, a zeptal se: "Jak to vypadá teď?"

"Pět jich to rozhodně nepřežije; deset dalších je ve vážném nebezpečí. Jiných deset má popáleniny a opařeniny různého stupně - až po ty nejhorší. Ti všichni by měli být v nemocnici. Téměř každý dostal nějakou dávku, ale nedá se přesně říct, jak velkou. Kdo přežije svoje rodiče, může být rád. Kdo ne, ten si to může přičíst na vrub dnešnímu večeru." Začal mluvit o něčem jiném. "Kdy se sem dostane námořní vojsko?" "Možná za dvacet minut, možná za půl hodiny." "Pokus se zařídit, aby nám letecky přepravili raněné do nemocnice. Mohl bys možná taky požádat, aby nám sem poslali doktory." Zašel znovu dovnitř.

Parks ještě chvíli postával ve dveřích a krčil se v saku, když ho skrápěl déšť bičující roh budovy. Z vrátnice bylo slyšet naříkání. Přitáhl si límec saka ke krku a šel se podívat, co se děje. Cassidy, strážný od brány, držel elektrickou svítilnu, zatímco nahý Kormanski pomáhal nějakému muži se svlékáním a začal ho jemně mýt saponátem. Kormanski byl ve světle svítilny úplně bílý, na jeho těle nebylo ani chloupku: hubený zrzavý kluk, samá ruka samá noha a propadlý hrudník.

Tomuhle nikdo nedá metál, pomyslel si Parks. Možná že ta skutečná historie zůstává jen v paměti lidí kolem. Jako zůstane Kormanski v jeho. Otočil se, šel zpátky do kanceláře a vklouzl do křesla za stolem. Všiml si, že jim sem někdo přinesl elektrickou svítilnu. "Půlka bezpečnostní obálky už je pryč. Jestli někdo z vás na něco přišel, tak sem s tím."

"Už jsi to jednou vyslovil," odpověděl Brandt suše. "Nemůžeme od toho odejít a nemůžeme s tím zároveň nic dělat."

Parks se letmo podíval na Cushinga, ten zavrtěl hlavou. "Na mě se, Parksi, nedívejte, já nejsem žádný inženýr. Skupina z Washingtonu bude mít nepochybně nějaké řešení."

Parks se nemohl soustředit, stále před sebou viděl Lerneru a zraněné v hale. Zápachu spáleného masa se člověk jen tak nezbaví, pomyslel si; to je horší než shnilé brambory.

"Vysmál ses mi, když jsme předtím mluvili o postřikání bezpečnostní obálky ručně," řekl Brandt. "A co teď? Za takovou hodinku nezbude nic jiného než díra v zemi a v ní zbytek taveniny. Co kdybychom to zaplavili pak?"

"Jenomže ono to může dopadnout právě opačně. Voda může působit jako moderátor a reakce by pak pokračovala."

Brandt začal něco říkat, pak se zarazil a nakonec vyhrkl: "Co kritičnost?"

"Možná," připustil Parks. "To všechno záleží na tom, jak se tavenina rozleje - do jakých objemů se soustředí." Zavřel na chvíli oči a v hlavě se mu promítaly známé rovnice. "Než to všechno skončí, bude na dně takových deset tisíc tun taveniny. Nevíme, do jaké míry se zředí ocelí a zirkonem a bůhví čím ještě a nevíme, jak se tavenina bude rozlévat. Třeba kdyby nás tu někdy v nejbližší době napojili na nějaký nouzový zdroj elektřiny, mohli bychom si to zkusit na modelu." Pokrčil rameny. "Já prostě nevím - když se k tomu přidá ta další spousta ze závodu na přepracování paliva..."

"Co je s tou kritičností?" zeptal se Walton zvědavě.

Parks otevřel jedno oko. "Čau, Jerry - já jsem zapomněl, že tu taky jsi. Nic ve zlém, ovšem." Chvilí přemýšlel. "Kritičnost, Jerry, to znamená, že máš právě to potřebné množství štěpných látek v té přesné poloze, kdy ti začíná řetězová reakce. V reaktoru ji lze ovládat. Mimo reaktor, aspoň v tomto případě, vzniká neřízená řetězová reakce. Nejedná se o výbuch, ale spousta radioaktivních látek se rozptýlí po okolní krajině, radioaktivní mrak se stane ještě smrtelnějším, jestli je to vůbec možné."

"Co budeme teda sakra dělat?" vybuchl Brandt. "Sedět tu s rukama v klíně a čekat, až dorazí kavalérie?"

S Cushingem to nepohnulo. "Skupina odborníků z Washingtonu sem dorazí časně ráno - teď je dávají dohromady. Chemickobiologickoradiologická skupina by měla přijet každou chvíli. Jestli chceš jít ven a na bezpečnostní obálku močit, Hilary, tak si posluž."

"Někdy mezi tím, co dorazí námořní jednotka a skupina odborníků z Washingtonu, se někdo zeptá, co se vlastně stalo," řekl Walton bez okolků. "Abych to upřesnil, budou se ptát vás, pane Parksi."

Parks si najednou uvědomil, že se všichni tři na něj dívají. "To předpokládám," řekl pomalu.

Cushing si odkašlal. "A co jim odpovíte, až to udělají?"

Už zas si připadám jako ve cvokárně, pomyslel si Parks. "Ještě jsem o tom nepřemýšlel - nechápu, jak na to

mohl myslet někdo jiný. V hale téhle budovy jsou mrtví a umírající, reaktory jsou pryč a uniká odtud spousta radioaktivních látek do širého okolí." Na chvíli se odmlčel a pak sarkasticky řekl: "Ani jsem na to nepomyslel, ani na chvíličku."

Teď musel zase promluvit Cushing. "Nemohu nic udělat pro ty, co umírají, Parksi. Doufám, že chemickobiologickoradiologické jednotky udělají, co bude v jejich silách, až se sem dostanou. A je jasné, že nemůžeme nic dělat s reaktory. Ale nemá cenu tu sedět s rukama v klíně, když můžeme vyjasnit určité důležité věci. Je totiž strašně důležité, co řeknete Federální vyšetřovací komisi nebo kongresovému výboru."

"Řeknu jim pravdu," odpověděl Parks jednoduše.

Cushing se naklonil dopředu. "A co je to pravda, Parksi?"

V místnosti bylo podivné napětí a Parks si je nedovedl vysvětlit. Moc pozorně sledují, co říká. Brandt se potí a mračí, Cushing útočí jako prokurátor u soudu. "Řeknu, co říkám celou dobu. K neštěstí došlo kvůli nedbalé práci, příliš těsnému termínu, vadným součástem - a kvůli tomu, že jsme se snažili postrčit techniku dopředu moc rychle. A mám k tomu všemu pádné důkazy."

"Skutečně?" Cushing vyjádřil zdvořilý zájem. "Obávám se, že všechny vaše důkazy se buď teď už roztavily, nebo jsou natolik ozářené, že si nedovedu představit nikoho trochu při smyslech, kdo by je zkoumal, ledaže by snad byly pod silným olovnatým sklem nebo jste k jejich inspekci použil manipulátorů."

"Ještě jsou tu dopisy, které jsem napsal Komisi."

Cushing přikývl. "To máte pravdu. Existuje jistě rozsáhlá korespondence mezi vámi a Washingtonem, která obsahuje všechny vaše stížnosti, Parksi. Ale když nemáte žádný hmatatelný důkaz, kterým byste je mohl podepřít, jsou jen na papíru. Já bych jim třeba uvěřil. Vlastně - věřím jim skoro všem - ale všichni ostatní budou po vás chtít hmatatelný důkaz. Jestliže jej nebudete mít..." pokrčil rameny. "Nezapomínejte, že tihle dodavatelé a elektrárenské společnosti mají své právníky. Když nemáte po ruce přímý důkaz, budete se divit, jak obrátí vaše stížnosti naruby a co z vás nadělají."

"Na co tím narážíte?" Parks najednou vycítil, že tady je Cushing doma a že teď těží ze svého postavení - jako šikovný manipulátor, jako politické zvíře, které se vyzná v bludišti doupat a chodbiček politického Washingtonu.

"Parksi!" Poprvé od té doby, co přijel do Cardenas, nasadil Cushing smířlivý tón, napadlo Parkse. "Řekněme, že obvinění, která jste vznesl, jsou opodstatněná - skutečně jste se setkal s vadnými součástmi, špatně provedenou prací a řadou dalších věcí, na které si stěžujete?"

"Všechna ta obvinění jsou někde zaznamenaná," řekl Parks dopáleně.

"Skutečně?" Cushing se blížil svému cíli a už bylo na něm znát, že se nemůže dočkat. "Já bych to netvrdil tak jistě, Parksi - a věřte mi, že jestli vaše zprávy zmizí, já v tom nejsem. Inspekční zápisy se dají zfalšovat, dopisy se poztrácejí nebo pozmení nebo ukradnou - tohle se děje často. Příliš mnoho je v sázce a těžko se můžete zaručit čestností každého úředníka v Komisi. Jejich platy jsou většinou nízké a právníci disponují spoustou peněz k těmto účelům."

Mají tady mrtvé a další lidé umírají, pomyslel si Parks. Samotný Cushing přišel o několik let života, ale jeho hlavní starostí teď je, aby si kryl záda. Ale pravdou zůstává, že vyhrává ten, kdo uprostřed ještě nevyřešených problémů už myslí na příští krizi. "O co vám jde, Cushing?"

"Vy soudíte, že vadné součásti a všechno to, o čem jste mluvil, bylo příčinou havárie se ztrátou chladivá na Prométheu Jedna. Asi máte pravdu, ale nemáte žádný důkaz, kterým byste platnost svého úsudku podepřel - řekl bych, že touto dobou už jsou všechny vaše důkazy roztavené - takže je to stále jen úsudek." "Co tím sakra chcete říct?" "Mohla to být sabotáž," řekl Walton.

V místnosti zavládlo ticho. Čekají na něj, jestli se toho chytne, pomyslel si Parks. Přikývl. "To by se hodilo, ne? Pak by to nebyla ničí chyba. Společnost Western zaplatí dvacet nebo čtyřicet tisíc pokuty za nedostatečná bezpečnostní opatření, a tím to vadne. Všechno půjde zas jako dřív." Odmlčel se. "Jaký důkaz máte pro svoje tvrzení vy, Cushing? Moje důkazy jsou třeba vniveč a zprávy příhodně zmizely. Ale co máte v rukávu vy?"

Cushing začal odpočítávat na prstech. "Někdo zavraždil doktora Seyboldta."

"Ta vražda nemusí nutně mít spojitost s elektrárnou." "Nemusí, ale je to přitažlivá myšlenka. Za druhé - co zmizelé radioaktivní látky?"

Parks se zarazil. "Jaké zmizelé radioaktivní látky?"

"Mám na mysli pohřešovaný materiál - k tomu přece dochází na každé elektrárně. Denně mizí mikroskopické dávky a koncem roku to u takhle velké elektrárny může znamenat množství na jednu dvě bomby."

Brandt ustrašeně zavrtěl hlavou. "Tohle není důkaz, Eliote. Pořád si ještě myslím, že tomu nikdo nemůže uvěřit."

Cushing se k němu otočil a už zuřil. "Uvěří tomu, protože neexistuje žádný jiný reálný důkaz. Tohle si bude muset někdo pěkně odskákat, a jestli nechcete, abyste to byl vy, Hilary, měl byste se snažit předhodit někoho jiného."

Znovu se obrátil k Parksovi. "Kdysi jste po nás chtěl, abychom řekli věci na rovinu. A teď vy sám si je necháváte pro sebe." Zase se snažil o smír. "Nevěřím tomu, že byste měl vážný zájem na tom svést celou katastrofu na chyby, které jste objevil během stavby a zkušebního chodu elektrárny."

"Zapomínáte na budoucí elektrárny, Cushing."

Cushing se naklonil blíž a začal znovu: "Měl jste někdy co dělat s nějakým výborem Kongresu, Parksi? To nejsou vědci a inženýři, to jsou právníci. Nerozeznají atom od artyčoku a je jim to srdečně jedno. Nerozumějí vědecké abstrakci, ale zato rozumějí zločinům a zločincům. Chcete přísnější předpisy pro dodavatele? Můžete je mít. Ale než je dostanete, bude Kongres chtít dostat svého obětivého beránka - toho, kdo je Odpovědný. Je jim jedno, kdo to bude."

V tichu, které následovalo, slyšel Parks slabě hovor z haly a občasné výkřiky raněných. Cushing chvíli čekal,

aby jeho řeč měla náležitý dopad, pak se obrátil znovu na Brandta. "Jste si absolutně jist, že to nebyla sabotáž, Hilary?"

Brandt zakolísal. Letmo se podíval na Parkse, aby mu pomohl, ale nenašel odezvu, otočil se tedy znovu ke Cushingovi. Najednou na něm bylo vidět, jak se cítí starý a poražený. "Je těžké tvrdit, že to rozhodně sabotáž nebyla."

"Děkuji vám, Hilary," řekl na to Cushing výsměšně.

Parks si stoupl a odstrčil křeslo tak prudce, že se převrhlo. "Je to tak snadné ukázat prstem na jednoho člověka. Není to chyba v systému, není to proto, že stavíme elektrárnu s tím, že když nastanou problémy, nějak se to udělá. Může za to za všechno jeden neznámý člověk - a když nevíme kdo vlastně, tak tím lip. Přijmeme tuhle teorii a všichni budou z obliga. Ale já říkám, že tohle hnusně smrdí." Přešel ke dveřím a cestou se krátce zastavil u Waltona. "Gratuluju, Jerry, právě sis vysloužil penzi."

Hala byla plná lidí a z opačného konce, kde Lerner izoloval raněné, sem zaléhalo slabé sténání. Parks se rozhlédl po hloučcích dělníků a techniků. Někteří z nich spali na dlaždičkové podlaze, jiní se potichu bavili. Znovu vyšel ven ke vchodu. Právě když se chtěl vrátit, vešel dovnitř nahý Kormanski a vedl Stewarta zahaleného do pracovního pláště.

Parks na ně zůstal koukat. Lerner mu neřekl, že to Stewarta oslepilo.

Vyšel ven ze dveří a chvíli znovu myslel na Kormanského. Je to statečný kluk. A pale si horce dodal: Může si to dovolit. Dává všanc jen svůj vlastní život. Nikde na něj nečeká nějaká komise správních ředitelů nebo kongresový výbor anebo celý šik rozzuřených akcionářů. To tihle postupně udělali z Brandta zbabělce, ne nějaký strach, že by mohl přijít o život.

Vzduch byl chladný, padal studený déšť a několik set metrů od něj žhnula bezpečnostní obálka... Zavřel oči a snažil se předstírat, že skutečná je jen ta zima a déšť.

"Pane Parks?" Přicházel k němu Cassidy, strážný od brány. "Někdo sem jede po silnici."

Parks pocítil vlnu úlevy. Chemickobiologickoradiologická námořní jednotka z Fort Nicholson je tady. Rozběhl se po silnici, pak zpomalil.

Desítky aut proudily z města, jejich reflektory ostře protínaly tmu.

Lidé z městečka, pomyslel si. Přijíždějí ze zvědavosti, protože slyšeli výbuchy a viděli, jak elektrárna za zátokou hoří. Přijíždějí, aby se dozvěděli, co se stalo s jejich příbuznými, kteří na elektrárně pracovali.

A bude na něm, aby jim přečetl seznam mrtvých, umírajících, zraněných a nezvěstných.

57

Venku v dešti stálo snad padesát lidí, možná i víc. Všichni byli vystrašení a všichni se rozčilovali. Cassidy přinesl elektrickou svítilnu z vrátnice a pověsil ji nad dveře budovy Informací, aby viděli na Parkse. Několik se jich pokusilo dostat se dovnitř, ale byli zadrženi.

"Co se ksakru stalo, Parksi?"

"Je Jim Roberts v pořádku? Nestalo se mému Jimovi nic?"

"Viděl někdo Torna Petersona?"

Parks zvedl ruku. "Bohužel -"

"Hlasitěji, neslyšíme vás!"

"Pojď k nám dolů, Parksi!"

"Jak to přijde, že nás nepustíte dovnitř?"

Pak najednou se přestal ovládat a chraplavě na ně zakřičel: "Došlo k neštěstí!" Náhle bylo ticho, slyšel, jak vítr bičuje roh budovy. Papíry mu zašustily v rukou a vycítil, jak se pohledy všech upřely na bílé archy papíru.

"Krucinál, Parksi, my přece víme, že došlo k neštěstí!"

Jedna stará paní, která až dosud klidně stála v popředí, konečně vyslovila otázku, které se celou dobu bál.

"Zahynul někdo, pane Parksi?"

"Uvědomíme nejbližší příbuzné -" začal.

"Nejbližší příbuzní jsou tu!" zařval kdosi.

"Co se hergot děje, Parksi?"

Vyšel zpod vchodu ven na déšť.

"Reaktory jsou pryč!" zakřičel.

"Roztavily se! Někteří lidé zahynuli, máme tu raněné. Spousta lidí je zamořená radioaktivními látkami - nemůžeme vás pustit dovnitř."

Znovu nastalo ticho a Parks ztlumil hlas.

"Námořní jednotka už je na cestě k nám. Až sem dorazí, převezmou to tady."

Rychle se podíval na silnici, kde stála jejich auta, a pak zpět na lidi před sebou. Někteří tu stáli s deštníky, jiní v pláštích do deště. Měl pocit, jako by se mu něco vzpříčilo v krku. Nemůže jim to přecíst...

Až nějaká žena asi metr od něj řekla pevným hlasem, takže ji bylo slyšet i vzadu: "Chci vědět, co se stalo s mým manželem."

Za ní se davem prodrál nějaký muž a vyšel na schody. Byl to Cole Levant, chlap jak hora. Parks se s ním několikrát setkal a měl ho rád. "Mají právo se to dozvědět," řekl tiše.

Parks přikývl. "Nepokouším se jim něco zatajit," řekl a lámal se mu hlas. Přimhouřil oči, aby viděl ve slabém svědění, a začal číst. Několik dalších minut nebylo slyšet nic jiného než vítr, déšť a Parksův ochraptělý hlas, vyvolávající jména mrtvých, raněných a pohřešovaných. Občas se někdo mezi nimi rozplakal. Byla to scéna, jakou mockrát viděl ve filmu - důlní neštěstí a dav shromážděných příbuzných s dětmi před bránou.

Zatím s jistotou věděli o dvanácti mrtvých - které viděli jejich spolupracovníci - dvaadvacet lidí pohřešovali.

A bůhví, kolik jich zemře během následujících týdnů.

Ze silnice k nim náhle dolehla siréna požární stříkačky. Lidé se rozestoupili a jediné požární auto městečka se rozjelo po trávníku směrem ke zbytkům bezpečnostní obálky. Parks si v duchu vybavil myšku útočící na lva. Rozběhl se po schodech dolů za nimi.

Když k nim doběhl, už rozvínovali hadice.

"Krucinál, co to děláte?"

Jejich velitel se k němu otočil: "Co bys asi myslel, Ferdo?"

Parks ho zarazil.

"To byste zrovna tak mohli na to čurat a výsledek by byl stejný. Když na to přilejete vodu, vznikne jen další pára. Když se přiblížíte ještě o pár metrů, chytne spad. Jestli je vám jedno, jak umřete, tak pokračujte!"

Požárník zaváhal. "To to prostě necháte hořet?"

"A co si sakra myslíte, že bychom s jednou stříkačkou zmošli? A i kdybyste jich měli deset, tak by to bylo jedno. Když to postříkáte vodou, bude to jen horší."

"To je chemický oheň?"

"Radioaktivní."

Požárníci couvli a jeden z nich začal zase rolovat svou hadici.

Najednou se vedle Parkse objevil Abrams.

"Lerner chce s tebou mluvit. Je vzadu v budově Informací. Je prý to důležité."

Parks se otočil a šel za ním. Levant a ostatní lidé pořád ještě postávali kolem, ale rozptýlili se do menších hloučků. Lerner čekal ve dveřích a pokývl na Parkse, aby šel rychle dovnitř. V ruce držel Geigerův dozimetr a vypadal nervózně a napjatě.

"Gregu, budem muset přeměřit ta auta na silnici."

"Je to vážné?"

"Je."

Vyklouzli z budovy a odešli k silnici. V přístroji to začalo cvakat, jakmile se jen přiblížili k prvnímu autu. Lerner zkusil jiné - bylo to spíš horší než lepší. "Ty auta přímo svítej. A s lidma, který sem v nich přijeli, to nebude asi o nic lepší. Myslím, že je klidně můžeš pustit dovnitř, Gregu. Nejspíš by mi strhali dozimetr." Jak mu to říkal, přecházeli kolem řady aut a dozimetr ani na chvilku neutichl.

"Městečko je rovnou za zátokou," přemýšlel nahlas Parks. "Je přímo pod spadem. Všichni lidé z městečka do sebe pravděpodobně něco dostali - a ti, co vyjeli sem, toho asi mají hodně. Víc než hodně."

Šli zpátky k budově Informací a prodírali se hloučky lidí. Parks si zavolal Levanta stranou. "Pojď sem na chvíli, Cole." Odvedli si ho do rohu a Lerner u něj beze slova přidržel dozimetr a obešel ho kolem dokola. Zaczvakalo to, jako kdyby sypal hrách na podlahu.

Parks řekl: "Jsi zamořený, Cole. Na tvoji dodávku napadal radioaktivní spad, když jste sem jeli z městečka."

Cole se zatvářil nechápavě. "Nerozumím tomu."

"Přece víš, co je to spad, Cole, ne? Jsou to malé radioaktivní částice kovů, kyslíčnicků kovů a betonu se nachytají na tvoje auto a na tebe. Když si je nesmyješ, mohou způsobit otravu z ozáření, odbourat ti bílé krvinky a později z toho můžeš dostat leukémii nebo rakovinu. Ty částice ani nemůžeš vidět, ani je nepocítíš, tenhle dozimetr nám ukáže, jestli je na sobě máš nebo ne. A ty je máš, Cole."

"Byli jsme s Robem celou dobu uvnitř v dodávce," bránil se Levant.

"Neotevřeli jste si ani na chvilku okénko? Máš tu dodávku vzduchotěsnou?"

Lerner dodal: "Cardenas Bay je přímo pod tím nejintenzivnějším spadem. Městečko bude muset být evakuováno, všichni do jednoho. Budem je muset přeměřit, a když to bude zapotřebí, odmořit."

Levant se díval z jednoho na druhého a pomalu vrtěl hlavou. "Vy jste se zbláznili. Vždyť je to přes tři tisíce lidí. To mají prostě všechno nechat, jak to je, nasednout do aut a přijet sem? Kvůli něčemu, co nemůžou nahmatat, uslyšet ani ucítit? Jenom proto, že by je to za rok nebo za deset let mohlo zabít?"

"Mohlo by je to zabít setsakramentsky dřív," namítl Parks.

"Přeskočilo vám," řekl Levant tiše. "Dobrá polovina by neodjela ani kdyby městečko bylo celé v plamenech." Zamračil se. "A nebylo by vůbec pro ně lepší, kdyby zůstali doma? Já jsem to dostal právě proto, že jsem vyjel sem, ne?"

"Domy jsou jako síta," řekl nato Lerner. "Je v nich vlastně neustále mírný průvan. Všichni ve městečku jsou teď už více či méně zamoření. A bude se to jen zhoršovat, stejně by nemohli zůstat doma navždy."

"Nejste tu na to vybaveni," stále ještě odporoval Levant. "Jak sem ty spousty lidí chcete nacpat? A už to, že sem pojedou, bude pro ně nebezpečné."

"Ať to vezmou třeba oklikou, v závětrí po menších silničkách," řekl Parks. "Mezitím se pokusím obsadit nějakou stodolu v okolí a tam budeme odmožovat - možná tu někde budou mít artéskou studnu."

"Parksi, oni prostě neodjedou!"

"Když neodjedou, zemřou. Někteří zítra, jiní příští týden, jiní za měsíc a zbytek možná po několika letech. Každý ztratil už část svého života. Někteří hodně. Ale ztratili všichni, Levantě. Bez výjimky."

Levant se rozhlédl po hale a uviděl hloučky techniků a ze zadu slyšel nařikání raněných. "Kdybych já byl farmářem a uvědomoval si, co se stalo, nepustil bych si lidi z městečka na kilometr od svého plotu."

"Já taky ne," připustil Parks. "Asi bych si vzal pušku a střílel, kdyby to bylo nutné. Taky jsem řekl, že budu muset nějakou tu stodolu obsadit."

"Máte zbraně, abyste to mohli udělat?"

Lerner už stál netrpělivě u dveří. "Venku je to stále horší."

"Dobře," řekl Levant. "Vezmu si pár chlapů. Ukážete nám, jak se máme odmořit, a uvidíme, co se dá dělat." Jak stál přede dveřmi, jeho slova téměř zanikla ve větru. "Neodjedou, Parksi - znám je. A když se mi podaří je přemluvit, budou vás nenávidět."

"Můžeš se znovu zamořit, je to nebezpečné!" křičel za ním Parks. Jestli tam pojedáš, hlásíš se na rizikovou práci."

"Jistě, to nás v armádě naučili."

Parks se díval, jak zmizel v davu. "Před třiceti lety," povídal Lernerovi, "ses jen zmínil o spadu a každý byl podělaný až za ušima. Skoro všichni měli doma ve sklepě zásoby jídla a vody a možná taky ještě revolver, aby se jim tam snad náhodou nechtěli nacpat taky sousedi. Nevěděl jsem, že to lidi tak brzy zapomenou."

"A víš tak jistě, že zapomněli?" Lerner se zadíval na oblak nad rozpadající se bezpečnostní obálkou. "Myslím si, že Levant jim řekne, co se stalo a že zpanikaří."

58

"Dovolal jste se?" zeptala se Karen. Zvedla svítilnu výš, aby viděla Gliddenovi do obličeje. Nad horním rtem mu vyskočily krůpěje potu a netrpělivě si je otřel. "Kdybych se dovolal, netajil bych se s tím, slečno Gruenová."

Ještě jednou se pokusil a pak zavěsil vysílačku zpátky na opasek. "Zkusíme to za chvíli znovu."

"Všichni na nás tady dole kašlou," řekl Bildor trpce.

"Parks ví, že jsme tady," odpověděl stroze Glidden.

"Tak proč nikdo neodpovídá?"

Je to zvláštní, kolik se toho dá vyčíst z tónu hlasu, pomyslela si Karen. Glidden se obezřetně snažil, aby na jeho hlase nebylo nic znát, ale ona instinktivně vycítila, že lže. Nikdo neví, že jsou dole ve skladovacích jeskyních. A i kdyby o nich věděli, Parks má nepochybně plné ruce práce. A Barney asi taky. Tam nahoře to musí být-

Nechtěla to domyslet. Nechtěla myslet na nebezpečí, kterému jsou vystaveni Greg a Barney. Bylo dost hrozné už jenom si uvědomit, že někde těsně za bludištěm chodeb se začíná rozlévat deset tisíc tun roztavené oceli a paliva z reaktorů. Ve tmě prozařované jen jednou svítilnou měla strašlivý pocit, že žije v jedné vzduchové bublině na dně oceánu.

Tremayne se rozkašlal a Karen řekla: "Postavte ho na chvíli na zem."

Položili nosítka a Rossi si masíroval paži. "Nebyl by to takový problém, kdyby byly nedošly ty baterie v elektromobilu. Jak to máme ještě daleko, pane Gliddene?"

"Už je to blízko. Ještě dvě chodby a pak se dáme vpravo, přístupové dveře jsou pak na konci té chodby."

Bildor se zachvěl ve tmě. "Lžem si do kapsy. Mužem se dostat k přístupovým dveřím, ale jestli je to pak dál hrbolaté, neodneseni Tremayna daleko." Glidden si odkášlal a Rossi se odvrátil. "Vím, co si myslíte," řekl Bildor tentokrát už hlasitěji. "Víte přece moc dobře, že ho nemůžu táhnout s sebou. Jenom zbytečně riskujeme vlastní život. Je to na hlavu padlý - od začátku až do konce!"

"Tak už sakra mlč!" Karen postavila svítilnu na podlahu, klekla si a změřila Tremaynovi puls. I maličkosti, pokud se v této situaci dá mluvit o maličkostech, by mohly způsobit šok a vypadalo to, jako by se Tremayne do něj dostával. "Zvedněte ho a jdeme."

Ušli asi patnáct metrů, Karen jim svítila na cestu. "Už jsme skoro tam, odkud jsme původně vyšli," řekl Rossi.

Jak je to dlouho? přemýšlela Karen. Hodinu, možná déle? Ztrácela pojem času. V hlavní chodbě před nimi zahlédla jasnou záři. Bildor řekl: "Všechna světla asi nezhasla - ledaže by to bylo nouzové osvětlení."

Ale osvětlení se už dávno přepnulo na nouzové zdroje a ty už mezitím také došly, divila se Karen. Byli už pár metrů od hlavní chodby, když uslyšela z hlavní chodby pomalé souvislé syčení. Glidden řekl: "Počkej -" ale to už zahýbali za roh.

Těžké dveře nouzového východu z hlavní reaktorové haly byly doběla rozžhavené. Začínaly se roztékat, jako by byly z vosku. Bildor je uviděl první. Pustil nosítka a zašeptal: "Proboha!"

Karen vykřikla a rozběhla se zpátky, odkud přišli. Glidden ji chytil a zakřičel: "Tam se nikam nedostanete. Utíkejte k přístupovým dveřím!"

Vyrazili přes hlavní chodbu. Glidden chvíli lomcoval zavřenými dveřmi, které nechtěly povolit. Pak se dveře otevřely a oni se dostali dovnitř. Karen se najednou zarazila.

"Tremayne!"

Glidden ji popadl za ruku. "Nedostanete se k němu včas. Jenom se vystavíte silnému gama záření."

Chvilí ještě nerozhodně stála ve dveřích. V hlavní chodbě na podlaze Tremayne nabyl vědomí a zvedl se na lokti. Zíral na nouzové dveře, které odtud neviděli. Chodbou se rozlehl šílený výkřik. Tremayne se úplně posadil na nosítkách a začal řvát. Bílá záře oslnivě osvětlila jeho tvář.

Pak Glidden vtáhl Karen dovnitř a začal zavírat dveře, aby nebylo slyšet, jak Tremayne křičí.

"Nemohla jste mu pomoci."

Opřela se o vodotěsné dveře v chodbě a snažila se ovládnout vzlyky. "Přece ho tam nemůžu jen tak nechat."

"Ale jistěže můžete," řekl Glidden drsně. "Dobrý doktor se musí především naučit, kdy se má vzdát." Pak mu změkl hlas. "Přestaňte si to brát, slečno Gruenová. Asi bychom ho stejně nemohli donést až k východu u moře."

"Byla to donkichotština vůbec se o to pokoušet, je to tak?"

"Já bych to řekl jinak. Prostě jsme to nemohli udělat."

"Mohli jsme cestou odpočívat."

"Ne, nemohli," řekl Glidden pochmurně. "Nemáme čas. "
Zvedla svítilnu. Bildor se pomočil, skvrna se mu rozlila po montérkách. Třásl se. "Musíme se odsud dostat. Ta tavenina poteče teď stále za náma. Zaplaví skladovací jeskyně. "
"Co se stane pak?" zeptal se Rossi ve tmě.
Bildor najednou vypadal jako honěný zajíc. "Bude to narůstat.
Štěpné látky ze skladovacích jeskyní se k tomu přidají. Dokonce možná dojde k malým výbuchům. " Otočil se.
"Pojďme, pojďme už přece!"
Glidden zavrtěl hlavou. "Budem potřebovat ochranné obleky. Ted třeba zatím ne, ale je zatraceně jisté, že brzy je potřebovat budem. "
"Kde je tady dole najdem?" zeptal se Rossi.
"Asi o sto metrů dál je skřinka pro údržbáře a tam jsou. "
Glidden vzal svítilnu a vydal se po kamenité cestičce ke skřínkám. Když ušli asi polovinu vzdálenosti, otočila se Karen zvědavě zpátky.
Přístupové dveře byly rudé jako krev.

59

Ed už nastartoval, když Abby najednou řekla: "Počkej ještě, něco jsem zapomněla. " Vystoupila a běžela zpátky po schodech nahoru přes rozházený obývací pokoj do ložnice. Rodinné album bylo ve spodní zásuvce toaletního stolku. Vytáhla je zpod úhledně složené hromádky bavlněných kombiné a flanelových nočních košil, rychle se porozhlédla, jestli snad ještě něco neopominula a nerozhodně zůstala stát uprostřed pokoje. Daguerrotyp tety Heleny, který uchovávali dlouhá léta, porcelánový servis, který jí matka dala jako svatební dar, přikrývka, již vlastnoručně ušila ještě na střední škole...

Přitiskla si album s fotografiemi pevně k sobě. Všechny vzpomínky, které si odtud může odnést, jsou tam zachyceny, nic jiného by patrně odnést stejně nemohla. Nemohou si vzít všechno, pomyslela si, a bylo jí skoro do pláče. Kromě toho, určitě se vrátí. Je to bláznovství že takhle utíkají; stejně věřila Colu Levantovi jen tak napůl.

Ne, to není pravda, uvěřila mu doslova. V hloubi duše se vždycky elektrárny tak trochu bála. Pamatovala si, jak v době korejské války stavěli protiatomové kryty. Jistě, tehdy šlo o případný atomový útok a tohle se s tím nemůže srovnávat, ale stejně...

Vrátí se; musí tomu věřit. Úřadům se musí podařit nějak to vyřešit a pak se zase s Edem vrátí...

"Abby? Co to tam prosím tě vyvádíš?"

Ještě jednou přejela pohledem po místnosti, učinila krok směrem k fotografii tety Heleny, pak se otočila a rozběhla se zpátky do auta. Venku zesílil déšť a mohla by přísahat, že cítí těžký pach ohně. Ed jí přidržel dvířka u auta. Rychle nastoupila a položila album nahoru na hromádku na zadním sedadle. Je tam celý její život, říkala si. Zažloutlé obrázky pikniků, večírků, miminek a příbuzných, jejichž jména si už ani nepamatuje...

"Nikdy si ty fotky nepřehlídíme, Abby. Divím ses že ses pro to vrátila. "

"Kdybych tak měla dost času, abych zabalila porcelán," řekla s lítostí.

Auto se s trhnutím rozjelo a vyjeli z příjezdové cesty na ulici. Ulici se nyní jako stíny míhala další auta a všechna směřovala na hlavní silnici. Mnohá měla zavazadla na střeše nebo v nedovřených kufrech.

"Nikdy jsme ten servis nepoužívali, Abby, jen když jsme měli návštěvu - a kdy u nás naposled někdo byl!"

Neodpověděla. Místo toho se otočila, aby se naposled podívala na jejich domek, přikrčené, neutěšené stavení s hnědými šindeli a smutnými okénky v deštivé tmě. Už to tu nikdy neuvidí, pomyslela si. Je si tím jista jako svou smrtí.

"Ede, pořád máš ještě ty mentolky tady v přihrádce?"

"Není ti dobře?" Najednou vypadal starostlivě jako vždycky, když jí něco bylo. "Ani bych se nedivil. Nejdřív zhasnou světla a pak tě probudí uprostřed noci kvůli téhle pošahané výpravě. Nezapomnělas zamknout dveře?"

Přikývla a hledala mentolky. Bylo jí trochu na zvracení a slabo. Možná že je to jen reakce na ten hrozný spěch, kdy se najednou snažila sbalit všechny nutné věci. A taky z toho bolestného rozhodování - co vzít a co ne.

Na silnici přibývalo aut, a jak přijížděli na okraj městečka, museli zpomalit. Ed stáhl okénko, aby si mohl odplivnout. "Abby, měli jsme zůstat doma a čekat, až nám něco ohlásí v rádiu nebo až zase zapnou proud a poslechnem si večerní zprávy v televizi. Ten rybář nejspíš ani nevěděl, o čem mluví, víš, že nikdy neměli elektrárnu v lásce..."

Říká všechno tohle, usoudila Abby, protože tomu, co řekl Cole Levant, věří ještě víc než ona - ale nechce to přiznat.

Vyjeli do otevřené krajiny a spršky deště bičovaly auto. O čem to mluvil Cole Levant? O spadu? Vyhněte se mu, řekl, ale když takhle fučí, je to asi marné.

Ze silnice už bylo vidět elektrárnu, viděla ji teď líp než od zadního vchodu jejich domku a ten pohled jí vzal dech. Půlka už zmizela a jasné mraky se valily od ní k noční obloze. Teď už nepochybovala o tom, co jí říkal Levant.

Proud vozidel se zastavil. Před nimi byla otevřená rovina - louky, kam občas jezdili na piknik. Na kraji silnice stály nákladní vozy a kolem nich hloučky lidí.

Nočním vzduchem najednou zazněl rachot helikoptér. Tři vznášející se stíny, sotva viditelné ve stínu za navigačními světly na lousce. Na chvíličku vykoul mšíc zpoza mraku připomínajícího starý koráb. Viděla, jak nějací lidé rychle lezou z vrtulníků a přidávají se k těm, co postávali u nákladáků. Muži z vrtulníků měli na sobě něco bílého, na hlavách jakési kukly a byli ozbrojeni.

"Sakramentskej krám... ! Promiň, Abby. Vypadají jak Mart'ani, co?"

Přikývla. "Vojáci. "

"To vím taky. Nejsem přece šlěpěj. "

Několik vojáků v bílém se vydalo k radě aut. Mluvili s řidiči. Ed otevřel okénko, ale to už jeden z nich oslovil proud stojících aut megafonem. V té bílé uniformě a kukle, která zakrývala obličej, vypadal téměř neživě, pomyslela si Abby. Jako stroj v lidské podobě.

"Zůstaňte na této silnici. Všechny odbočky jsou uzavřeny. Shromážděte se v odmořovacím středisku u silnice o kus dál. "

Kousek od nich se řidič starého volkswagenu dohadoval s jedním vojákem. "Podívej se, kamaráde, já pokračuju do San Diega, mám tohodle města dost. Mám v Diegu příbuzné a -"

Voják odjistil pušku. "Odmořovací středisko je tři kilometry odtud, pane, a pojedete tam. Dál se po silnici nedostanete, uzavřeli jsme ji."

Ten hlas ji docela uklidňuje, pomyslela si Abby. Mladý a úplně lidský hlas. Málem čekala, že promluví jako robot.

Po odstavném pásu silnice k nim přijížděl džíp. Zastavil na chvíli u toho vojáka. Nějaký důstojník - Abby usoudila, že to musí být důstojník, měl výložky na náramenicích bílé uniformy - se vyklonil a řekl: "Desátníku, Cardenas Bay je v karanténě. Nikdo se tam nesmí vrátit. Všichni teď pojedou do odmořovacího střediska. Bez výjimky. Když to bude nutné, použijte zbraň."

Znovu se usadil v džípu, vozidlo s rámem odjelo. Řidič volkswagenu nastartoval. Mladý voják vykřikl, "O'Hallorane! Pojď sem ke mně!" Otočil se k autu a už přibíhal další voják s odjištěným samopalem. "Nehnete se odtud!"

Volkswagen se rozjel stranou na odstavný pás. "Z cesty, vojáčku!"

Desátník ustoupil stranou a řekl klidně: "Provrtej mu kapotu, O'Hallorane." Druhý voják zvedl samopal a vystřelil dávku na kapotu auta. Volkswagen poskočil a zastavil se. Z prostřelené nádrže najednou vyšlehl plamen. Dvířka se okamžitě rozlétla a řidič se s křikem vypotácel, rukama se snažil uhasit na sobě hořící šaty, a když to nešlo, válel se v blátě na odstavném pásu. Přiběhl další voják a desátník přikázal: "Simsi, sežeň deku. Zabalte ho, pak ho zatkněte a odvezte k plukovníku Burgessovi do odmořovacího střediska."

Sundal si megafon z opasku a otočil se k rozzlobenému davu na kraji silnice. "Tak, lidičky, všichni pěkně zpátky do svých aut a ať už jste v odmořovacím středisku." Chvilí se nikdo nehýbal. "My si neděláme legraci - pohněte sebou!"

Abby vystoupila z auta. Rozběhla se k vojákově, který pomáhal řidiči z volkswagenu uhasit šaty. "Jsem ošetřovatelka - bude potřebovat lékařskou pomoc."

Desátník s megafonem k ní přiklusal, vzal ji pevně za paži a odvedl zpátky k autům na silnici. "Zpátky do auta, paní, všichni bez výjimky. Poskytneme mu lékařskou pomoc, nestarejte se."

"Ale já jsem -"

"Pohněte sebou, paní!"

Ed jí pomohl zpátky do auta. "Nemají právo s tebou takhle mluvit," zvolal rozzlobeně. "Na to vůbec nemají právo!"

Opřela se o sedadlo a přitáhla si kabát k tělu. Cítila se stará, unavená a zbytečná. "Plní jen rozkazy, Ede. Nemůžeš tomu chlapci dávat vinu."

"Ale ty jeho rozkazy jsou nesmyslné, Abby. Ten člověk byl asi dost popálený."

Autá před nimi se zase rozjela a za chvíli už se posunovali po silnici dál. Vítr zesílil, Abby cítila, jak jí fíčí až na tělo. Je lezavo, pomyslela si.

Začalo jí být ještě hůř.

60

Plukovník Avery Burgess si otočil kuchyňskou židli opěradlem k sobě a sedl si, aby se mohl opírat lokty. Upřeně se díval, když felčar ošetřoval farmářovu paži. Jak je to v té básničce? Pod košatým kaštanem, kovárna ve vsi stojí; statný tu chlap je kovářem, síly těch rukou každý se bojí... Larson má velké silné ruce - to teda jo, třeba by Burgessovi zakroutil krkem jedna radost - kdyby se mu ovšem naskytla ta příležitost.

"To od vás nebylo rozumné, víte to? Mohli vás vážně zranit." Larson sykl, když felčar čistil paži v místě, kde dávka ze samopalu potrhala maso. "Kdyby ti vaši zpropadení námořníci byli tak dobří, jak se nám pořád snažíte namluvit, byl bych teď už mrtvý," Burgess se dobrosrdečně usmál. "Já vím, už to není, co to bývalo, ale co taky dneska je." Úsměv zmizel. "Gilroy střílí naprosto přesně. Zasáhl vás přesně tam, kam chtěl, jinak byste opravdu byl mrtvý." Podíval se na farmářova syna, který postával u kamen a tvářil se zarputile. Chlapec byl přesným obrazem svého otce, jen o takových třicet let mladší. "Z vašeho kluka by byl pěkný voják - naše námořnictvo by ho bralo. Pomýšlel jsi někdy dát se na vojnu?" "To teda sotva," zamumlal chlapec.

"Udělal bychom z tebe muže," řekl zase vesele Burgess. "Kdybys už byl mužský, vzal bys na nás bouchačku jako tuhle tvůj táta. K tomu je zapotřebí odvahy." Rychle si prohlédl Larsonovu ženu, která stála po boku svého muže. Bylo na ní vidět, že za mlada musela být krásná. "Nebylo by trochu kávy, paní Larsonová? Venku je psí počasí."

"Zabrali jste nám farmu," řekla zatrpkle. "Udělejte si ji." Larson se trochu pootočil na židli a podíval se na ni. "Marto, udělej tomu člověku kávu. Já bych si taky dal."

Loudala se k plotně. "Až ji uvařím, podáš mu ji sám. Ať se propadnu, jestli to udělám já."

"Řekl bych, že soutěž v popularitě bych tady nevyhrál," povzdechl si Burgess. Rozhlédl se zvědavě po kuchyni. "Jak to, že vám jde proud? Máte vlastní zdroje?"

"Máme generátor na benzínový motor. Sporák a topení je na propan."

"To máte tak," řekl Burgess, "já jsem si to všechno nevymyslel. Ale elektrárna v Cardenas Bay vybuchla a -"

Pokrčil rameny.

"Nemůžu si pomoci. Potřebujeme váš kravín. Máte artéskou studni, takže víme, že voda není zamořená, a máte sprchy. Nic lepšího jsem si ani nemohl přát."

Zapálil si cigaretu a vyfoukl kouř do stropu.

"Proč jste se nás hergot pokoušel zastavit?"

Larson znovu zasykl a podíval se na felčara.

"Krucinál, nešlo by to trochu jemnějc - to snad i s těma krávama člověk zachází líp."

Otočil se znovu k Burgessovi.

"Před rokem mi sem přišli - inspektoři od vlády. Musel jsem vyhodit všechno mlíko a dva měsíce mi měřili krávy. Kvůli nějakému stronciu. A za to všechno mohla ta vaše pitomá elektrárna, už tenkrát s ní něco nebylo v pořádku."

"Naše elektrárna to není, Larsono. My tyhle věci nestavíme."

"Co hodláte dělat?"

"Ve vašem kravíně? Sprchovat lidi - bude jich přes tři tisíce. Proto potřebujeme ty kotce a studniční vodu. Mužem sem letecky dopravit sudy saponátu, ale s vodou by to bylo horší. Kam teče odpad, mimochodem?"

Larson ukázal hlavou na západ.

"Do toho potoka. Vlévá se do oceánu."

Burgess si to poznamenal na kartičku a vsunul si ji zpátky do kapsy. Budou muset dát do karantény všechny farmy podél potoka, dokud se voda v něm nevyčistí. Jestli se vůbec někdy vyčistí.

"Víte," vzpomínal Burgess, "já sám jsem vyrostl na farmě. Blízko Muncie, v Indiáne. Dvě stě akrů, skoro samá kukuřice. Ted tam na tom místě promítají mládeži nepřístupné filmy." Larson zabručel, ale neřekl na to nic. Nespřátelí se, pomyslel si Burgess. Holt člověk se nemůže zavděčit všem. "Máte to tu pěkně zařízené. Dobře udržované, moderní vybavení, máte vlastní cisternu -"

Venku se ozvala palba. Larson a jeho syn ztuhlí. Burgess vtáhl kouř a vyfoukl přesný kroužek.

"Co to ksakru bylo, plukovníku?"

"Skutečně nevím, co by to mohlo být."

Burgess chvíli přemýšlel.

"Vracejí se vám někdy krávy takhle pozdě?"

"Vždycky se najde nějaká, co se zatoulá."

"V tom případě se některé asi zatoulaly tentokrát moc daleko. Asi zabloudily až pod spád."

Podíval se na Larsona a pomalu zavrtěl hlavou.

"Je mi líto, pane Larsono, není prostě čas, abychom oholili a vydrhli nějaké krávy."

"Vy mizero jeden!"

Shýbl se právě včas a konvice s kávou ho netrefila. Nepohnul se ze své židle, ani nedal znát, že ví o loužičce kávy mezi svými botami.

"Vláda vám samozřejmě poskytne náhradu. Dohlédnu na to, aby vám poslali formulář. Byla to patrně jenom jedna nebo dvě krávy."

Znovu se ozvala palba. Povzdechl si a vstal.

"Je to moje chyba. Měli byste krávy naučit, aby se držely při domu."

Kývl na felčara.

"Budu venku v kravíně, kdybyste mě potřeboval."

Odcházel a přitom líně uvažoval, jestli má Larsonova žena lepší trefu s noží než s konvicemi horké kávy. Vlastně jí to ani nemůže zazlívát. A to ví jen polovinu.

Ve stáji rozvěšovali bílé oblečení vojáci hrubé záclony kolem sprchovací plochy. Na jemnocit není čas, pomyslel si Burgess. Mohli by strávit celou noc jenom tím, že by rozdělávali celý prostor na jednotlivé sprchy. Krom toho takhle to bude účinnější. Sprchy budou stříkat na lidi ze všech stran.

Přiběhl k němu voják. "Holiči jsou připraveni a vrtulníky nám přivezou šatstvo. Měly by tu být každou chvíli. Mužem začít kdykoli."

"Dobře. Kde je vedení z Cardenas Bay?" Voják ukázal na skupinu mužů, kteří hovořili v rohu, a Burgess se k nim vydal.

"Který z vás je Parks?" Už mu skoro podal ruku, pak ji najednou zase stáhl zpátky a křivě se usmál. "Ještě myslím ne. Už jste prošli prohlídkou? Vím, že jste v té vaší budově Informací dělali, co jste mohli, ale bohužel se na to nemohu spolehnout."

Zatímco hovořil, odhadoval si Burgess skupinu před sebou. Nejdřív si myslel, že Parks je ten silnější a starší člověk, ale ten se představil jako Brandt, nějaký pohlavár společnosti Western. Podle toho, jak vypadal, by řekl, že si musel užít, a nejspíš to taky tak bylo. Parks vypadal víc jako inženýr, z těch, co se nebojí umazat si ruce. Dobrý, schopný typ.

"Nemáme toho moc, ale ještě pořád jsme zamořeni," řekl Parks.

Burgess hlavou ukázal na jeden konec kravína. "Támhle jsou holiči. Svlekněte se a oni vás ostříhají. Osprchujeme vás první."

Parks pocítil rozpaky. "Myslel jsem, že necháme nejdřív ostatní."

Burgess zavrtěl hlavou. "To je od vás šlechetné, ale poněkud nepraktické. Potřebujeme vás, jak nejdřív to

půjde, což znamená, že to mělo být už před půlhodinou."

Cushing vystoupil dopředu. Jmenuji se Eliot Cushing. Jsem z - "

"Formality mohou počkat," přerušil ho Burgess. Věděl, kdo je Cushing. Odhadl ho okamžitě, ten chlap doslova smrděl Washingtonem. Až budu starý a šedivý a budu sedět za psacím stolem někde na ministerstvu, pomyslel si Burgess, budu muset pracovat s lidmi, jako je Cushing. Možná že budu mít to štěstí a padnu mezitím v nějaké válce. "Svlékněte se prosím a jděte s ostatními, budem vás také potřebovat." Cushingovi ztwardly rysy a Burgess se na něj mile usmál. "Řeknu vám potom, jak se píše moje jméno, abyste to měl do zprávy. Ale tečí prosím už jděte."

Když byli na odchodu, řekl Burgess: "Ještě moment. Vy jste Lerner, že? Jakmile budete hotov, dostanete to tu na povel. Podle mých informací jste měl s odmožováním víc zkušeností než kdokoli jiný. V Izraeli jsou prý na tohle velice důkladní." Podíval se na Lerneru zkoumavě. "SV plánu pro stav nouze jste jmenován jako člověk, který by měl mít velení v případě neštěstí. Jsem rád, že jste to přežil." Rozhlédl se kolem. "Měl by tu být ještě někdo - nějaký Kormanski. Ten prý je taky školený."

"Zůstal v budově Informací," řekl Lerner.

"Pošleme pro něj džíp. Bude vašim přímým podřízeným. Jakmile projdete odmožovací procedurou, seznámím vás s poručíkem, který to tu zatím řídí. Vyplní vaše rozkazy. Máte tu k ruce šest holičů, hejno medií a šatstvo už je na cestě. Pokud budete něco potřebovat, víte, kde mě najdete." Ukázal na jejich promáčené šaty a pracovní pláště techniků. "Budete se muset jít svléknout ven - na jižní pastvinu. Sundejte si všechno: klobouky, boty, hodinky, snubní prstýnky, všechno se to bude muset spálit a zakopat. Totéž platí pro lidi z městečka. Všechno, co si s sebou přivezli, se jim musí zabavit."

"Všechno?" zeptal se Parks.

Burgess přikývl. "Samozřejmě - nemáme ani vybavení, ani čas na to, abychom přeprokontrolovali osobní věci, jestli nejsou zamořené, pane Parksi. A nejedná se tu o něco, co by vyprchalo do příštího týdne ani za příštích sto let - nebo tisíc. To přece víte. I prach v knize může způsobit smrt toho, kdo ji bude číst třeba za deset let." Zavrtěl hlavou. "Bohužel - všechno se bude muset spálit a potom zakopeme popel."

"Kouř - - " začal Parks namítat.

"- - zatím jde k moři. Měli bychom být hotovi, než se vítr obrátí. Pomoz nám pámbů, kdybychom to nestihli."

Parks se nepohnul. "Pak tu vyrostе tráva a kořeny do sebe absorbují radioaktivní látky a krávy sežerou tu travu a my budeme pít jejich mléko a bude to zrovna takové."

Burgessovi zmizel úsměv z tváře. "Zítřka tu bohužel už žádná farma nebude. Oplotí se to tu - celá plocha bude v karanténě a stane se z toho národní chráněná oblast. Řekl bych, že dohled nad tímto místem se ponese z generace na generaci ještě dlouho a dlouho. Nakonec to nejspíš dopadne tak, že se o takováhle místa budou starat mnišské řády."

Burgess už skoro odcházel, ale znovu se zarazil a řekl: "Až budete hotov, Parksi přijďte za mnou. Musíme udělat něco s tou vaší elektrárnou - a to ještě dnes v noci." Pohlédl oknem na mraky plující po obloze. "Posíláme tam povětrnostní pozorovatele, ale bohužel tuším, co mi tak asi řeknou. Jestli se změní vítr..." Pokrčil rameny.

Přispěchal sem nějaký desátník a zasalutoval. "Plukovníku, zachytili jsme nepovolené vysílání. Myslíme, že to bude nějaká pohyblivá jednotka na dálnici hned za městečkem, nejspíš pohyblivá zpravodajská jednotka."

"Řekněte poručíkovi Paxtonovi, ať je přeruší a ty lidi zatkne." Chvilku přemýšlel. "Použijte všech prostředků, když to bude nutné."

Desátník zasalutoval a odběhl.

"Co hodláte udělat?" zeptal se Parks sarkasticky. "Zastřelíte je?"

"Jen když budu muset," odpověděl Burgess přívětivě. Znovu se mu do tváře vloudil úsměv. "Už před několika minutami jste se měl svléknout a osprchovat, Parksi. Snad se nestydíte?"

61

Napětí očividně vzrůstá, pomyslel si Tebbets. Nedá se přesně říct, v čem to je, ale najednou slyšíte nervózní hlasy ve sluchátkách - a do kávy vám zapomenou dát cukr. Na pití není, tak proč mu nedopřejou aspoň tenhle pohon? Uskrával kávu a zamýšleně sledoval obrazovku tří. Infračervený záznam Cardenas byl obrovský a jasný mrak valící se nad moře nebyl o nic menší.

Kloster už byl zcela zahrabán v moři zmačkaných papírů z bloku, které poházel všude kolem sebe. Podíval se na Tebbetse. "Máme nejnovější souřadnice spadu?"

"Počítač už na tom pracuje."

"Jak dlouho se udrží tenhle směr větru?"

"Podle posledních zpráv pět hodin, možná deset. A možná taky méně."

"Kterým směrem se otočí?"

"Na jih, na Los Angeles." Tebbets foukl do kávy. Ksaku, tady to vážně jde od desíti k pěti. Vědí přece, že ji má rád vlažnou. "Evakuovat Los Angeles dá pěknou fušku." "Ani se o to nepokusí."

Tebbetse o tom chvíli nevěřicně přemýšlel. Pak postavil šálek opatrně mezi ty prázdné na opěradle svého křesla. "To prostě nechají ty lidi jen tak, aby si každý vyfasoval svou dávku?"

Na Klosterovi byl znát bezmocný vztek. "Město je bez proudu. To znamená, že na ulicích se nesvítí, nejde televize, nejde rádio a nemůžete ani rozsvítit zelené nápisy 'Tudy do krytu'. Možná, že něco půjde dělat ráno, ale je víc než jisté, že teď nenaděláme nic. Jedině bychom uprostřed noci způsobili paniku."

Pro boha živýho, pomyslel si Tebbets, neudělají vůbec nic. Budou sedět na zadku a modlit se, aby se ten zatracený vítr neotočil. Ale i kdyby mohli město evakuovat, kam by ty spousty lidí poslali? Pak ho najednou napadlo ještě něco. "Neříkal jste, že máte v Los Angeles rodinu?"

"Ano, v Glendalu. A nemusíte mi to připomínat." Kloster se ještě chvíli bezmyšlenkovitě díval na svůj zápisník, pak se najednou zvedl a odcházel z místnosti.

"Počkejte, nechtěl jsem - !" Tebbets větu nedokončil, Kloster už byl pryč.

V hale se Kloster na chvíli pozastavil a hledal po kapsách drobné. Myslí, že má až dost. Rozhlédl se chodbou a rychle odešel k telefonu před pánskými záchodky. Vyprázdnil kapsy a srovnal si drobné na malé polici pod telefonem, vhodil deseticent a vytočil číslo. Volací kód dvě - jedna - tři...

Ozval se hlas telefonistky. "Váš hovor je z bezpečnostních důvodů odposloucháván. Bohužel, nemůžeme vás spojit bez povolení."

Kloster němě zíral na telefon.

"Máte bezpečnostní povolení?"

Odkáslal si, a pak si to rozmyslel.

"Prosím jméno a od koho máte povolení."

Neochotně zavěsil.

Když se vrátil do místnosti a znovu se usadil, podíval se na něj Tebbets s účastí. "Nebyli doma?"

62

Velký oheň stravující auta, pokrývky, nábytek a oděvy planul uprostřed pastviny. Vše, co si lidé z městečka přivezli s sebou, hodili vojáci do ohně. Zkonfiskovali všechno snad s výjimkou zlatých zubů, pomyslel si Lerner. A možná že se pro ně ještě vrátí.

Díval se ještě chvíli: viděl tu řadu aut, jak vjížděla na dvůr, jak lidem z městečka sebrali veškerý majetek a jak je přinutili svléknout. Slyšel, jak se bouřili a jak si stěžovali. Občas se někdo začal prát. Viděl, jak nějaký voják strčil hlavní pušky do mladíka, který se nechtěl rozloučit se svým vypiplaným starým chevroletem. Za chvíli nato už čtyři další vojáci odstrčili auto k hromadě na ohni. Voják hrbící se pod tíhou plamenometu zvedl ústí zbraně. Plameny se rozběhly po autě a vyšlehly k temné obloze, kouř se kroutil a vítr jej odnášel na západ.

Lerner se zachvěl. Cožpak nevědí, že zamoření se nedá vypálit? Plameny je jenom znovu roznášejí - teď už je to ale stejně jedno. Začínala mu být zima. Ode dveří přehlédl celou budovu před sebou. Uvnitř vojáci v bílých uniformách znovu lidi prohledávali, jestli si nenechali něco na památku - prstýnky, hodinky nebo i peněženky. Následovalo stříhání a holení. Pak byli nazí muži, ženy a děti nahnáni pod sprchy. Na opačném konci kravína se utírali a oblékali do olivově zelených pracovních uniforem. Pak je znovu vyhnali ven, naložili do autobusů a odrachotili s nimi do tmy.

Jeho rodiče tímhle vším zamlada prošli, pomyslel si, a prarodiče taky. Otec s matkou tu hrůzu přežili, prarodiče zemřeli - zbaveni snubních prstýnků, zlatých zubů a dokonce lidské důstojnosti. Jejich jediným odkazem byl malý svazek zažloutlých výstřižků z novin, které až dosud neměly pro Lerneru význam.

Studený průvan z dávné minulosti v Dachau a Buchenwaldu ho roztřásl. Dají se okénka v autobusech otvírat? přemýšlel. Nebo jsou zajištěná? Zaniklo syčení plynu v hovoru? Je odmoření v tomto případě pouhá fraška? Kam jedou ty autobusy? Na nějaký hřbitov, kde budou kosti cestujících sřezány celá tisíciletí?

Najednou pocítil paranoidní pocit někde uvnitř a zmocnila se ho panika. Kolikrát tohle pocítili jeho rodiče? "Nacisti měli pravdu; měli je spálit všechny."

Lerner měl najednou pocit, jako by ho něco jako silný magnet přitahovalo ke sprchám v kravině.

Před jedním holičem postávala skupina mladíků, většinou už byli vývojem událostí zkrotlí, někteří se ještě tvářili bojovně. Všichni ti kluci civěli na dívku s dlouhými špinavě žlutými vlasy sedící na bandasce od mléka obrácené dnem vzhůru. Kolem pasu se jí nakrabatily šedé tukové polštáře. Lerner zlomyslně zauvažoval, jestli pro ni sprcha bude novinkou. Byla na ní vidět spousta karbanátků a smažených jídel a noci strávené v pochybných motelech v neradostném otupělém milování. Znovu se podíval na ty kluky - nervózně; s mírně pootevřenými ústy, sledovali dívku. Tihle se nikdy k ničemu nedostanou, protože se budou bát přiblížit se moc blízko.

Dívka si uvědomovala svou nahotu a zlobila se, že už nemá co skrývat. "Zatracené, to je musíte ostříhat úplně?"

Holič odborným pohybem projel mašinkou od krku vzhůru a chomáč vlasů pomalu spadl do kbelíku potaženého olovem u jeho nohou. "Měla sis vzít klobouk. Máš radioaktivní částice ve vlasech a my nemáme tolik času, abychom je pořádně umyli." Oholil jí hlavu a pak vzal do ruky dozimetr a podržel jí ho krátce mezi nohama. Popadl znovu mašinku. "Tak je roztáhni." Dvakrát rychle zabral. Dívka najednou neměla daleko k pláči. "Ta dnešní noc venku se ti teda nevyplatila," řekl holič. Jeden z chlapců se znalecky zahihňal.

Ve sprchách to bylo pochmurné, jak Lerner předpokládal. Kormanski lidi do sprch naháněl, nějaký voják s dozimetrem kontroloval ty, kteří vycházeli, zda jsou skutečně odmořeni. Muži, ženy, děti se mačkali ve sprchách dohromady, drhli si těla tuhými kartáči, bílými od pěny. Scény ve sprchách splyvaly Lernerovi před očima v jedno velké panoráma: viděl, jak si lidé vzájemně drhnou záda a pak sami sebe, až byli všichni růžoví, jak nějaký malý chlapec závistivě pozoruje dospělé muže kolem sebe a malé děvčátko se rozplakalo náhlým studem a strachem a drží se pevně své mámy.

Nějaká stará paní se sukní trochu nakřivo a pokroucenými punčochami zatahala Kormanského za rukáv.

"Musím se svléknout a sprchovat se s ostatními dohromady?" Měla slabý hlas, sotva ji bylo slyšet v té změti hlasů kolem.

Kormanského překvapilo, že se dostala až sem a ještě není svlečená. "Je mi líto, paní, ale neměli jsme na nic lepšího čas." Pokusil se ji rozveselit. "Ve vašich letech se ještě stydíte?"

"Prodělala jsem operaci," skoro šeptla;

Kormanski nasadil neosobní výraz. "Je mi líto, paní, ale to je rozkaz." Pomalu se učí tvrdosti, pomyslel si

Lerner.

Začala se svlékat, lidé kolem najednou ztichli. Nějaká mladá žena popošla k ní, aby jí pomohla, a tvář se jí mihl soucit, když rozepínala bavlněnou podprsenku staré paní. Ostatní ve sprše se chvíli tiše strkali, aby jí udělali místo, a pak zase pokračovali v hovoru.

Lerner se odvrátil. Na druhém konci kravína se skupina mužů a žen oblékala do khaki uniform. Ne že by jim to slušelo a ne že by to zrovna hrálo, pomyslel si.

Ale jeho prarodiče se nakonec taky museli obejít bez prádla a bez kabátů.

Baculatá mladá žena s bílým hadrem kolem hlavy uvázaným na babku pomalu procházela kolem laviček, kde se lidé oblékali, a na něco se ptala. Měla tragický výraz a usilovně se snažila něco dozvědět. Další tvář minulosti, pomyslel si Lerner; věděl, na co se bude ptát, dřív než vůbec promluvila.

"Viděl někdo Paula Maricala? Pracoval v závodech na přepracování paliva."

Jeden z mužů vzhledl od lavičky, kde se snažil vtěsnat pětáctýřícítku nohu do bagančat číslo čtyřiačtyřicet. "Jestli byl dole ve skladovacích komorách a není teď tady, tak to můžete sbalit, paní - ty chodby jsou neprůchodné." Najednou zavrtěl hlavou a podíval se jinam. "Sakra, paní, promiňte mi to - vy jste příbuzná?"

Zaváhala. "Jenom přítelkyně." Obrátila se k dalšímu hloučku mužů. "Určitě jste ho nikdo neviděl?" Zavrtěli hlavou a ona ztichla. Sedla si na lavičku a zabořila obličej do dlaní.

Lerner měl pocit, jako by se neustále pohyboval mezi přítomností a minulostí - minulostí, která měla být bezpečně uzavřená v učebnicích dějepisu.

Přešel ke vchodu, kde stál Kormanski s jedním vojenským lékařem. Postarší paní před nimi už si svlékla část oděvu a ani se nezdálo, že by se nějak styděla. Lékař odložil dozimetr, zavrtěl hlavou a odešel, jak se Lerner blížil.

"Promiňte nám ty společné sprchy, Abby."

"To je v pořádku, pane Lerner - já jsem toho viděla v životě dost a nebudu si stěžovat, když teď jiní uvidí mě." Jako by se nutila do toho bezstarostného tónu a najednou mu připadala strašně unavená.

"Copak je, Abby?"

"Chtěli mě přeměřit trochu víc." Otočila se zpět ke Kormanskému a se strachem v hlase se zeptala: "Neřekneš to Edovi, že ne?"

Proboha, proč zrovna Abby...

Kormanski vypadal, jako by sám byl na pokraji pláče.

"Ale měl by to vědět, paní Daltonová."

"Kolik času mi asi zbývá?"

"Těžko říct - my tady nejsme experti."

Vzchopila se a promluvila silnějším hlasem. "Celý život jsem dělala ošetřovatelku, taky jsem někdy musela říkat lidem špatné zprávy."

Kormanskému naběhla žila na krku. "Ozářilo vás to hodně. Jak přišlo a jak jste zvedla toho ptáka - "

"Kolik?"

"Možná týden, možná měsíc."

Přikývla, jenom jí potvrdil, co už tušila. "Vzali mi album s fotografiemi." Zaváhala. "Myslíte, že by mi je teď dali zpátky?"

Poslední přání, pomyslel si Lerner. Podívali se s Kormanským bezmocně jeden na druhého. Nakonec řekl: "Je mi to líto, Abby. Můžu se jít zeptat, ale nejspíš je rovnou hodili do ohně, protože se báli, že je zamořený."

Chvilí mlčela. "Můžu sedět venku? Chtěla bych si sednout k ohni, chtěla bych, aby mi bylo teplo. Možná že by mohl Ed jít taky ven a povídat si se mnou." Pak zavrtěla hlavou. "Ne, to by asi neměl. Prší tam a vůbec - bylo by to na něj moc." Unavené staré oči se na chvíli upřely na Lerneru. "Radši bych se neměla k lidem moc přibližovat, že?"

Kormanski se protáhl kolem Lerneru a popadl Abby do náruče. Na chvíli se k němu přitiskla a plakala, pak mu odstrčila ruce a ustoupila. "Ne, to nesmíš."

"Zařídím, aby vás vrtulníkem dopravili do nemocnice," řekl Lerner. Musel se vrátit ke sprchám a domluvit se s lékaři. "Jsem Lazar a přišel jsem k vám z mrtvých, abych vám řekl vše," pomyslel si smutně Lerner; "řeknu vám vše."

Abby už byla na odchodu a najednou se otočila a zeptala se: "Jak se vede té vaší slečně?"

Celý večer se snažil na to nemyslet, ale když teď zčistajasna uslyšel tu otázku, až se divil, jak málo se ho dotýká. Smrt byla té noci tak častým zjevem, neštěstí bylo tak velké... A člověk je schopen pojmout smutek jen do určité míry, pak si zvykne. Jeho prarodiče k tomuhle museli dojít.

"Karen je mrtvá," řekl prostě.

63

Poslanec Holmburg: Stále ještě nechápu, proč někteří lidé zemřeli tak brzy. Nějakou dávku ozáření máme přece každý, a ještě kvůli tomu nemusíme zemřít.

Plukovník Burgess: Ano, podle těch reklamních letáček máme vlastně radioaktivitu v rodině už po celé generace. Bez ustání nás obklopuje. Během prvních třiceti let života dostane do sebe člověk průměrně pět rentgenů -

Poslanec Holmburg: Nevysvětlujte mi tady znovu ty jednotky; poprvé jsem tomu taky nerozuměl. Chtěl jsem jen vědět, proč když vlastně záření denně absorbujeme, může na ně člověk najednou zemřít?

Plukovník Burgess: To je jako když srovnáváte chřipku s obyčejnou rýmou. V případě, že celotělová dávka dosáhne tří tisíc rentgenů nebo i víc, můžete zemřít během šestatřiceti hodin. Říká se tomu smrt v důsledku selhání centrální nervové soustavy - prostě přestanou fungovat nervové tkáně. S dávkou tisíce a více rentgenů může ta osoba žít třeba ještě týden, ale zemře na střevní onemocnění. Nejčastější je smrt v důsledku ozáření kostní dřeně, k té dochází

po minimální smrtelné dávce - řekněme šesti set rentgenů.

Poslanec Holmburg: Nejsem si tak docela jist, jak se projevují ta jednotlivá onemocnění.

Plukovník Burgess: Nechtěl jsem vám to popisovat moc barvitě.

Senátor Stone: Pane plukovníku, požádali jsme vás, abyste svědčil, ne abyste nás ušetřil nepříjemných stránek.

Plukovník Burgess: Promiňte, pane senátore. Jestliže člověk umírá na ozáření kostní dřeně, prvními příznaky jsou nevolnost, zvracení a někdy krvavý průjem. Dojde k celkovému vyčerpání a ten člověk dostane vysokou horečku. Jestliže přežijete dva tři týdny, objeví se vám na pokožce krevní podlitiny a začnou vám vypadávat vlasy. Počet bílých krvinek vám klesne do takové míry, že můžete dostat kteroukoli nemoc nebo infekci - a docela nevinná nemoc vás může zabít.

Senátor Clarkson: Vy nejenže nám to líčíte barvitě, ale dokonce na nás pouštíte hrůzu, plukovníku.

Plukovník Burgess: Pokud jste někdy viděl umírat člověka na nemoc z ozáření, hned tak na to nezapomenete.

Poslanec Holmburg: Chápu přímé ozáření ve velké míře, ale není mi tak úplně jasné, jaké nebezpečí představuje spad.

Plukovník Burgess: Rostliny a zvířata v sobě hromadí radioaktivní látky, takže ty se pak dostávají do oběhu živin. Když pak naše děti pijí mléko nebo jedí maso, může už být koncentrace nebezpečná.

Poslanec Holmburg: Takže ti, kdo kupují zaručeně nezávadné potraviny bez chemikálií, na tom nejsou o nic lip, že?

Plukovník Burgess: Pokud se potravin týče, jsme na tom všichni stejně.

Poslanec Holmburg: Všichni zde mluvili o plutoniu - je to skutečně tak zlé?

Plukovník Burgess: Když srovnáváte váhově stejná množství, je plutonium pětatřicetiisíckrát smrtelnější než kyanid. A má dlouhý poločas rozpadu. Je nebezpečné dlouhou dobu.

Senátor Stone: Larsonova farma byla tedy dána do karantény kvůli případné přítomnosti plutonia?

Plukovník Burgess: To byl jeden z důvodů. Existují ještě jiné radioaktivní látky kromě plutonia. Nebylo možné nikterak odmotit Larsonův kravín, poté co jsme tam odmotili lidi z městečka, neexistuje způsob, jakým bychom to udělali, aby to bylo naprosto bezpečné. A kromě toho jsme na pastvině v těsné blízkosti pálili majetek lidí z městečka.

Poslanec Holmburg: Proč jste to všechno prostě jen nezakopali? Bylo by to jednodušší, ne?

Plukovník Burgess: Obávali jsme se, že lidé by se snažili vrátit se tam a vykopat si něco na památku, nechat si věci, ke kterým měli citový vztah.

Senátor Hoyt: Kdy se farma Larsonům zase vrátí? Jejich právní zástupci se nás už dotazovali.

Plukovník Burgess: Nikdy, to je naprosto vyloučeno. Pokud vím, udělá se tam z toho uzavřená oblast. Vláda místo ohradí a bude se o ně starat.

Senátor Hoyt: To myslíte, že z farmy bude jakýsi hřbitov ve stálé péči?

Plukovník Burgess: Ano, tak nějak to asi bude vypadat.

Poslanec Holmburg: To je patrně věc názoru. Podle mého za nějakých dvě stě nebo tři sta let mi sotva budou moji potomci nosit růže na hrob. Co se tedy myslí tou „stálou péčí“? Sto let nebo tak nějak?

Plukovník Burgess: Hovoříme tady o čtvrtině miliónu let, kongresmane. To už třeba nebudeme mít růže. A možná ani kongresmany.

64

Ochranný oblek byl Karen velký, ale teď si nemůže naříkat na takovou hloupost, pomyslela si. Měli je mít na sobě už před hodinou.

Rychle se oblékli, pak se Glidden znovu pokusil spojit se s elektrárnou. Nikdo neodpovídal.

Rossi si zapnul kuklu. "Připadá mi to tak trochu, jako když zamknete stáj, potom co vám ukradli koně. Jak moc už nás to asi ozářilo?" Jeho hlas tlumila maska se vzduchovými filtry.

"Nevím," odpověděl Glidden. "Máte o tom nějakou představu, slečno Gruenová?"

Všichni se teď dívali na ni. Ona jediná byla na tyhle situace školená. Zavrtěla hlavou. "To se nedá s určitostí říct. Bude to patrně velká dávka vzhledem k tomu, že jsme byli ještě v chodbě, když se tavenina dostala ven z haly. Jak velká, nebudem vědět, dokud se nevyvolají naše filmy z dozimetřů."

"Takže taky můžeme být mrtví a ani o tom nemusíme vědět," řekl Bildor.

"Přesně tak, Bildore, můžeš být mrtvý, aniž bys o tom vůbec věděl." Chová se jako pěkná mrcha, pomyslela si. Zavřela oči, ale hned je zase otevřela. Ve tmě pod očními víčky uviděla Tremayna, jak se na něj valí roztavené palivo.

"Nikdy jsem u toho východu u moře nebyl," začal Glidden pomalu. "Ale je tu jen jeden a určitě nás k němu dovedou světla."

"Světlo nesvítí," logicky namítl Bildor.

"Máme elektrickou svítilnu. Půjdem podle kabelu až k východu." V jeho hlase zaznívala falešná důvěra.

Karen napadlo, že tohle je jeden z mnoha rozdílů mezi Gliddenem a Parksem. Parks by přiznal, že si není jist. Glidden se snažil nejistotu skrýt a nakonec to dopadlo tak, že ještě víc vynikla.

"Třeba to není jediný východ," dodal najednou Glidden.

I v kukle bylo vidět překvapený výraz na tváři Rossiho.

"Je tu ještě jiný?"

"Ne tak přesně. Mohli bychom se pokusit vrátit se zpět chodbami. Jsou tu ještě další přístupové dveře a východ ze závodu na přepracování paliva může teď být otevřený. Nebo bychom se mohli pokusit obejít nouzové dveře tím, že bychom vylezli jednou větrací Šachtou."

"To ale nemyslíte doopravdy?" zeptal se Rossi. "Jenom říkáte, že ta možnost by tu byla." Glidden přikývl.

"Jestliže se rozhodnám špatně, už jinou možnost mít nebudem," řekla Karen.

"Jak to?" zeptal se Rossi.

"Přístupové dveře, kterými jsme sem přišli, byly doruda rozžhavené po pěti minutách/" vysvětlila Karen.

"Tavenina se patrně dostane do téhle části jeskyni tak za deset patnáct minut." Zvedla svítilnu, aby viděli na kabel osvětlení a cestičku, která mizela v temnotách. „Je to tu všude z kopce. Máme patrně před taveninou pořád náskok, ale poteče stále za námi. Jestliže se vůbec dostaneme k východu u moře, nemůžeme se potom už vrátit. A když se vrátíme do chodeb a nepodaří se nám obejít nouzové dveře, zůstaneme tam. Zpátky už se nedostáném, tavenina pak bude před námi."

"Proč bychom se taky měli vracet?" zeptal se nechápavě Rossi.

Glidden zaváhal. "Nemuselo by se nám podařit dostat se ven tím východem u moře," připustil konečně. "Je tam mříž, musel by nám ji odstranit někdo zvenčí."

"Ne, to snad není možné," řekla pomalu Karen. "Vy jste to přece věděl celou dobu."

"Co byste ksakru dělala na mém místě vy?" vybuchl Glidden. "To jsme měli zůstat tam, kde jsme byli? Pokud vím, ta mříž je zrezivělá. A třeba se mi podaří ses někým spojit vysílačkou, než se tam dostáném."

Chvilí bylo ticho, pak Karen řekla: "Promiňte mi to. Asi máme mizivou šanci na každý pád."

"Je to všechno pitomost, úplná pitomost," mlel Bildor. "Nikdo o nás tady dole neví. Nikdo neví, že půjdeme tamtudy. A i kdyby ta mříž byla prorezivělá, co pak? To poplaveme zpátky kolem útesu? Proboha, vždyť já neumím ani plavat! A jestli ta mříž drží, tak nás k ní tavenina přiškvaří!"

"Vy si dělejte, co chcete," odpověděl Glidden stroze. "Já zkusím štěstí."

Karen si znovu vzpomněla na rozžhavené přístupové dveře a taveninami hned za nimi. Zachvěla se. „Já nechci jít zpět do chodeb. Víím, jak to tam vypadá."

"Rossi?"

"Jdu s vámi."

"A ty, Bildore?"

Bildor začal pomalu couvat pryč od nich, pak se otočil a rozběhl se zpět k chodbám. "Nedostanete se tamtudy ven. Je to nesmysl, je to holý nesmysl!"

Glidden vykřikl: "Bildore, nebuď blázen - vždyť nemáš světlo!"

Ale Bildor se nezastavil. "Kašlu na vás!"

Dívali se za ním, jak uhání zpátky po kamenité cestičce. Karen přemýšlela o tom, jestli ostatní mají také smíšené pocity jako ona. Opovrhovala Bildorem, ale nechtěla si vlastně vysvětlit proč. Bála se, že by se ukázalo, že na něj vlastně svaluje vlastní pocit viny za to, že nechali Tremayna v chodbě. Tohle se jí Ubilo na Barneyem. Málodky trpěl smíšenými pocity...

Všechny výhrady vůči němu už ji opustily. Tolik si přála, aby teď byla s Barneyem.. Všechny ty věci, které vždycky odmítala, najednou hrozně moc chtěla: někoho, proti jehož nadvládě by musela stále bojovat, ale jemuž by zároveň podrobila polovinu svého života, muže, který třeba dělá chyby, ale netráví dlouhé hodiny zbytečným váháním, muže, který pod hrubou maskou skrývá svou vášnivou lásku...

Glidden se otočil a dal se dolů z kopce podle šňůry zhaslých žárovek. "Pojďme odtud, ta zpropadená tavenina je rovnou za námi. A pomoz nám bůh, jestli měl Bildor s těmi skladovacími komorami pravdu..."

Karen zvedla svítilnu a šla za ním, občas jí na kamenité cestičce ujížděly nohy. Cítila, jak jí pod kuklou tečou slzy, ale nemohla si je setřít. Nechám je tak, myslela si. Poprvé za svůj život je nechá téct. Takovou sílu opravdu nemá, vlastně nikdy neměla. To, co na ní Parks vždycky tak obdivoval, vlastně nikdy neexistovalo. Jenom předstírala. Ale teď není na nějaké předstírání vhodná doba a ostatně není tu ani nikdo, pro koho by to dělala...

Asi třicet metrů od nich se opačným směrem vzdaloval Bildor. Přeběhl na jinou cestičku, než kterou sem přišli od přístupových dveří a teď, když doběhl k hrubým zdem chodby, zpomalil. Začal pátrat po dalších přístupových dveřích. Pak se slabé světlo z Kameniny svítilny ztratilo docela a Bildor se octl ve tmě. Pod kuklou mu bylo horko a sotva dýchal. Málem začal litovat, že odešel od ostatních. V temnotách jeskyni ho přepadl tísnivý pocit opuštěnosti...

Ale zůstat s nimi znamená jistou smrt, pomyslel si nervózně. Tavenina je přiškvaří k mříži. Tímhle směrem má ještě nějakou naději....

Opatrně šátral rukama, když zahýbal za roh, a v tu chvíli zahlédl vpředu nějaké slabé světlo. Že by ještě fungovala část nouzového osvětlení? Anebo jsou tam otevřené přístupové dveře a někde v chodbách něco svítí. Rozběhl se směrem k tomu světlu a zpomalil, jakmile si všiml, že poskakuje nahoru a zase dolů.

Jako by je někdo nesl, pomyslel si a zaradoval se. "Hej, ty tam! Počkej! Počkej na mě!"

Svítilna se přestala hýbat. Rozběhl se k ní. No tohle... nějaký Člověk v ochranném obleku jako on sám a táhne malý vozík. Trochu váhavě se k němu blížil. "To jsem já, Martin Bildor - dělám technika v závodě na přepracování paliva."

Ten muž chvíli stál a prohlížel si ho, přes kuklu nebylo vidět, jak se tváří. Bildor měl najednou divný pocit.

"Ahoj, Bildore," ozvalo se nakonec.

Bildor ho poznal po hlase. Neměl ho nijak zvlášť v lásce, ale teď byl moc rád, že ho vidí. "Maricale! Co tady prosím tě děláš?"

"To samý, co ty," řekl Marical opatrně.

Bildor se zvědavě podíval na vozík. Co to tam vlastně má?

"Nevěděl jsi, že jsem tady dole, že ne?"

Bildorovi začalo být úzko. Vypadalo to, jako by tam měl naložené olovené kontejnery. Což nedává smysl,

ledaže by...

"Bildore?"

Vzhlédl a snažil se, aby na něm nebylo znát, jak znervózněl. "Jasně, že nevěděl. Nikdo z nás to nevěděl."

"Z vás?"

"Byl jsem s Gliddenem, Rossim a slečnou Gruenovou. Mysleli jsme si, že tu nikdo kromě nás není."

"Děkuji, Bildore."

Nevšiml si, že Marical drží revolver. Jenom udiveně zíral, když jej Marical zvedl a dvakrát zmáčkl spoušť.

Ozvěna výstřelů se nesla jeskyněmi. Bildor měl ještě výraz údivu ve tváři, když se sesul na kamenitou cestičku.

65

Desátník Robert Allen vyskočil z korby nákladáku, ještě než zastavili. Hned za ním následovali dva vojáci s odjištěnými samopaly. Opuštěné doky byly v úplné tmě. Nikde se nic nehýbalo kromě rybářského člunu, který odtud právě vyklouzl a pomalu odplouval na zátoku.

"Posviť na ten člun, Murphy." Počkal, až mu kužel světla z elektrické svítilny osvětlil jméno lodi na zádi.

Taraval. Pak stiskl knoflík na svém megafonu.

"Ahoj, Taravale! Pojeďte s tou kocábkou zpátky. Městečko je v karanténě. Všichni obyvatelé se musí hlásit v odmořovacím středisku, jste zamoření!"

Přehlušil ho zvuk motoru, který někdo nastartoval v podpalubí. "Vypal něco na záď, Davisi," nařídil Allen.

Zapraskaly dva výstřely.

"Neděláme si legraci, otočte tu pramici!"

"Čemu říkáte pramice?" zahulákal někdo z kabiny.

"Ostřílejí jim trochu palubu, Davisi, ale mř dál od kabiny."

Davis vypálil další dvě rány; Allen zaslechl, jak se ze zábradlíčka odštípí kus dřeva a odletěl do vody.

"No, no, vždyť už se vracíme!"

"Máte na to třicet vteřin, jinak vám provrtáme kabinu!"

Taraval se pomalu otočil na zátoce a vrátil se zpět; přirazil k lanům na kraji mola. Nějaký muž vyskočil na molo, přivázal člun a přiloudal se k Allenovi. Další člověk vyskočil přes bok lodi a šel za ním.

"Na koho jsi to sakra střílel, chlapečku? Už tak je to mizérie, když nic nesvítí. Mohl jsi nás zabít!"

"Žádné nebezpečí vám nehrozilo, s touhle věcíčkou vidíme i v noci." Allen je zarazil pohybem ruky. "Takhle to stačí, asi jste pořádně zamoření." Všiml si, že mají oba na sobě rybářské gumové obleky, to je velká výhoda. Zamoření bude minimální.

"Chci vědět, proč jste po nás stříleli."

"Americké vojenské námořnictvo," představil se znučeně Allen. "Evakuujeme městečko. Ta vaše elektrárna bouchla a celá oblast je zamořená spadem." Vytáhl malý zápisník a svítilci tužku z kapsy ochranného obleku, "Tak s kým vlastně máme tu čest, Murphy."

Voják se svítilnou znovu rozsvítil. V té záplavě světla uviděli dva mžourající námořníky. Tomu staršímu mohlo být kolem padesáti a vypadal, jako by tu zbyl z dob plachetnic. Ten druhý byl hubený, svalnatý, s těkavými očima a bylo mu takových třicet. Toho zvládne, pomyslel si Allen automaticky; až dojde na toho staršího, bude možná potřebovat zbraň. "Jména, prosím. Nejdřív příjmení." Neřekli nic. Podíval se na ně. "Jak chcete, mužem tu stát třeba celou noc, ale myslím, že bych vám měl připomenout, že dýcháte jed. Tak ať už to máme za sebou, a pak se uvidí, jestli jste zralí na nemocnici nebo na poslední pomazání."

Neochotně odpověděli.

"Jefferson, Clint."

"Halsam, Frank."

"Tak fajn, Davisi, přivez auto."

Obrátil se znovu k námořníkům. Jste zatčení. Jde spíš o formalitu. Ale znamená to, že jestli se pokusíte odjet s tím svým člunem, může vás tady Murphy zastřelit."

Auto už přijíždělo. Zpomalilo a zastavilo a oni si nastoupili dozadu. "Další zastávka ve středu městečka, řidiči."

"Je to moc zlé?" zeptal se mladší námořník. "Vypadalo to, jako by všichni z městečka odjížděli."

"Ano, všichni kromě vás. Jak to přijde, že vy ne?"

"Čekali jsme, až se vrátí náš kapitán. Nepřišel. Dali jsme si dohromady, co se asi stalo, a rozhodli jsme se, že se trhnem."

Všechno si asi dohromady nedali, pomyslel si Allen, protože jinak by byli odjeli už dávno. Auto zpomalilo a připravil se, že vyskočí. Tomuhle říkají město.... Pak s Murphys vyskočili a auto odraحتilo dát. Mají deset minut na obchodní čtvrť, a pak je má vyzvednout jiné auto. Jsou rovnou pod radioaktivním mrakem, a i když mají na sobě ochranné obleky, jejich čas je přísně omezen.

"Vem tu ulici vpravo, Murphy, já půjdu vlevo. Kdyby snad někdo drancoval a nechtěl toho nechat, můžeš střílet a pamatuj na to, co říkal plukovník o kočkách a psech - nebo jiných zvířatech."

Přeběhl asi polovinu bloku, když Murphy vypálil. Rychlými skoky se začal vracet, ale Murphy ho zarazil.

"Někdo tu nechal pinče."

"Zabil jsi ho?"

"Myslím, že ne," odpovědi Murphy trochu přiškrceným hlasem.

"Tak to udělej."

Ozval se další výstřel a Allen běžel dál po ulici. Jeho mladší bratr měl pinče. To jsou chytří psi....

Byl už skoro na rohu, když zaslechl kus před sebou na druhé straně ulice, jak se sype sklo. Ztuhl. Někdo tu krade, určitě. Vždycky se najde někdo, kdo je ochotný těžít ze situace a vykrást sousedy.

Držel se při zdi a pomalu postupoval na roh, pak se najednou otočil.

Neviděl nikoho, až se náhle někde uprostřed bloku zatřpytilo v měsíčním světle sklo v místě, kde se někdo vloupal do obchodu. Chvilí čekal a pak se v okně objevil jakýsi muž a skočil na ulici. Allen vystoupil zpoza rohu,

"Stůj! Vojenské námořnictvo USA - město je v karanténě!"

Ten muž se škrábal na nohy.

"Stůj - nebo střelím!"

Nezřetelná postava začala utíkat a v náruči svírala něco jako hromádku knih.

Ten blázen si myslí, že uteče, pomyslel si Allen. Ztracený pitomec. Zvedl pušku. V tomhle světle to není žádná legrace, měsíc chvilí svítí, chvilí je za mraky, ale snad se mu podaří trefit ho do nohou.

"Stůj!"

Ten muž byl už skoro na konci bloku. Ještě chvilku a zmizí za roh. Allen pevně sevřel rukama spoušť. Zmáčkl a vystřelil jenom jednu ránu. Knihy vyletěly z rukou toho člověka a on zavrával a padl obličejem na chodník.

Allen i Murphy se k němu rozběhli, Murphy rozsvítil baterku. Allenovi bylo v tu chvíli na zvracení. To světlo mátló víc, než předpokládal: zasáhl toho člověka rovnou doprostřed zad.

Murphy ho nohou převrátil a Allen zatajil dech. Kluk, může mu být sedmáct osmáct. Hubený, brejličky na nose, na nějakého rošťáka vůbec nevypadal. A ty knihy vlastně nebyly knihy, ale gramofonové desky, několik s popmusic, pár klasických. Třeba hrál ve školním orchestru, pomyslel si Allen. Nebo studoval hudbu a nemohl si dovolit desky koupit. Nebo to třeba bylo obyčejné staré pokušení. ... Kdoví? A komu na tom sejde?

Murphy zapnul vysílačku: ambulance tu bude každou chvíli.

Baterka pořád ještě svítila a Allen se naposledy podíval na tělo na chodníku. Déšť smýval krev do kanálu.

Ten kluk by nejspíš do týdne stejně umřel, ale to byla slabá útěcha.

66

Ozvěna dozněla a Karen se pomalu zase nadýchla. "Dva výstřely," zašeptala.

Glidden ji pohybem ruky umlčel. Karen namáhala uši, jestli uslyší ještě něco jiného. Nebylo slyšet nic, jenom někde nablízku odkapávala voda.

"Bildor," řekl tiše Rossi.

"Šel tím směrem, odkud se ozvaly ty výstřely."

Hlas se mu roztřásl.

"Ježišmarjá, někdo tam je a zabil ho."

"To nevíme," řekl Glidden. Pomalu se otočil a v tu chvíli zaslechl sotva znatelné syčení od přístupových dveří, z té strany, kam odešel Bildor.

Přestože v jeskyních byla zima, Karen pocítila, jak se začíná hrozně potit.

"Přetavilo se to."

Rossi už skoro vyrazil a teď se zastavil a znejistěl.

"Co s Bildorem?"

Glidden si odkašlal, ale neodpověděl. On i Rossi se dívali na Karen a čekali, jak rozhodne. To od nich není fér, řekla si. Nechtěla mít moc nad životem a smrtí, nechtěla tohle rozhodovat. V tom byl rozdíl mezi doktorem a sestrou, pomyslela si; vlastně proto nechtěla vystudovat medicínu. "Zpátky nemůžeme," řekla nakonec. "Je to příliš nebezpečné." Znovu ji před očima vyvstal Tremayne a zachvěla se. "Nemůžeme pro něj udělat vůbec nic."

Přesně tohle by byl řekl Bildor, pomyslela si trpce. Zachraň se, kdo můžeš. Logika sobectví ve své podstatě.

Obrátili se a znovu se pustili odpadním kanálem podél šňůry zhaslých žárovek. Teď už běželi, Glidden zvedal nohy, jak nejrychleji to šlo, občas klouzal a klopýtal přes kameny, které tu stály v cestě. Zlověstný rachot za nimi sílil.

"Malé jeskyně se pod vahou taveniny provalí," vysvětloval Glidden. Sotva dechu popadal. "Máme dobrý náskok."

Podaří se jim to, myslela si Karen. Jestli mříž prorezavěla. Jestli jim někdo přijede naproti. Jestli se jim podaří spojit se s někým vysílačkou. Jestli...

Rossi, který šel první s elektrickou svítilnou, se najednou z stavil. "Překážka."

Karen s Gliddenem ho došli. Dole u Rossiho nohou cestičku přetínala propast. Kdysi přes ni vedla prkna jako most, ale dávno spadla dolů. Rossi zvedl svítilnu. Ten příkop byl víc než deset metrů hluboký; na jednom konci se zužoval a vybíhal směrem ke Stěně jeskyně, na druhém konci se rozšiřoval a mizel v dálce.

"Kde je kabel?" zeptal se Glidden a rozhlížel se kolem. Rossi mu posvítí; těžký silný kabel visel na skobách na jejich straně. "Posvit' mi na chvíli sem dolů." Necelé dva metry pod kabelem byl ca stěně úzký výstupek.

Glidden zatahal za kabel, pak se na něj pověsil. Držel; silné skoby byly zatlučeny hluboko do vápencové stěny.

"Vy půjdete první, slečno Gruenová. Držte se kabelu a ručkejte na druhou stranu."

Když se držela napjatého kabelu nahoře, zrovna tak dosáhla nohama na výstupek. Kabel byl mokrá a klouzal ji z rukou. Začala se pomalu posunovat na druhou stranu. V jednom místě najednou pocítila, jak klouže dolů, zarazila se a pokračovala dál. Na druhé straně se pustila šňůry trochu předčasně, uklouzla po drobném Štěrku a plácla sebou na skálu. Celé tělo ji bolelo, jak se natahovala, a pocítila palčivou bolest v rameni.

Druhý lezl Rossi, rychle se přesunoval na druhou stranu, sotva se nohama dotýkal úzkého výstupku. Připevnil si svítilnu k opasku a houpající se světlo vytvářelo stíny, které se nořily do propasti pod ním. Za chvíli stál vedle Karen a zvedl svítilnu, aby Glidden viděl na cestu.

Když Glidden urazil první metr, viděla Karen, že je v nesnázích. Byl starší, než vypadal, a teď už byl vyčerpaný, jak běželi jeskyní. Jeho silné prsty se těžko dostávaly mezi kabel a kamennou stěnu. Trvalo mu déle a déle, než přemístil ruce, a úmyslně se nedíval pod sebe. Karen zatajila dech. Glidden zřejmě nesnáší výšky a nejspíš se bojí i malých propastí.

Byl už skoro na jejich straně, když se najednou několik skob vytrhlo ze zdi a Glidden zůstal viset na kabelu kus od kraje propasti. Zavřel oči. Karen viděla, jak lapě po dechu a pak se pokouší ručkovat na propadlém kabelu. Rossi si klekl na kraj propasti a natáhl ruku. Dotkl se jeho zápěstí, pevně je uchopil a vytáhl ho nahoru.

Gliddenovi se udělalo špatně. Karen mu rychle změřila tep. Byl nepravděpodobný, ale už se zpomaloval, bude v pořádku. Po chvíli si vzdychl a posadil se. "Měli bychom se znovu pokusit o spojení," řekl ochraptěle. Odepjal si vysílačku z opasku a podal ji Rossimu. "Tu máte. Víte, jak se s tím zachází?"

Rossi přisvědčil, chvíli ji zkoumal, pak postavil svítilnu na kámen a klekl si s vysílačkou zády k propasti.

Karen už si pak nemohla vzpomenout, jak se to vlastně stalo. Později došla k závěru, že kámen, na němž Rossi klečel, byl patrně kluzký od vody kapající ze stropu a že byl trochu z kopce. Najednou začal Rossi klouzat. Vyhodil ruce a snažil se zachytit, pak tiše zmizel přes okraj propasti.

Glidden popadl svítilnu a okamžitě přiskočil k okraji. Rossi ležel deset metrů pod nimi a nehýbal se.

Karen se rozhlédla po stěnách propasti. Nebyly tam žádné záchytné výstupky ani pro ruce, ani pro nohy. Podívala se znovu na Gliddena. Ve světle svítilny byl jeho obličej bledý. Ten tam slézt nemůže, pomyslela si. Je moc starý a bojí se výšek, podívá se dolů a je to jeho konec. "Budu tam muset slézt," řekla.

Glidden pomalu zavrtěl hlavou: "Máme před taveninou náskok jen pět minut."

Karen si ho nevšímal. "Budeme muset utrhnout kus kabelu, můžete mě tam po něm spustit."

"Nemáme čas," řekl Glidden chrtivě. "Jdete se mmou?"

Karen se nepohnula. "Budem potřebovat pomoc u východu," řekla. "A vysílačka je tam dole. Pomozte mi utrhnout kus kabelu."

Úmyslně mluvila nevzrušeně a profesionálně a snažila se ho přemoci pohledem. Nakonec sklopil hlavu a řekl: "Tak dobře, vlez tam pro tu vysílačku."

Zavrtěla hlavou. "Jestli je naživu, budete ho muset vytáhnout - já na to nemám sílu."

Znovu zaváhal, pak přikývl a vytáhl kus kabelu ze skob. Utrhl se na spoji u protější stěny, když se na něj Glidden pověsil. Přivázali kabel jedním koncem k výběžku skály, druhý spustili do propasti. Karen za něj zatahala, jestli drží, a pak se rychle spustila na dno. Nad hlavou ji Glidden zavolal: "Pospěšte si, už slyším taveními."

Nahmátla Rossiho puls a spěšně ho prohlédla. Bylo to rychlé. Přerazil si páteř o ostrý kámen na dně. Seshora neviděla loužičku krve. Jemně mu vzala vysílačku z ruky, zavřela mu oči a vydala se nazpět.

Nemohla pomoci ani jednomu, pomyslela si otupěle. Nemohla pomoci Bildorovi. Ani Tremaynovi. Poprvé pocítila, jak je asi lékařům u smrtelných případů; určité nemoci se prostě léčit nedají.

Pověsila si vysílačku na opasek a zatahala za kabel. "Lezu nahoru!" Možná že se jí to jen zdálo, ale připadalo jí, že rachot zesílil, a slyšela nebo spíš podvědomě cítila to syčení. Pevně se chytila kabelu a rychle lezla nahoru. V duchu děkovala Parksovi, který ji na společných výletech do hor zasněžil nejen do krás milování v přírodě, ale také do základů horolezectví.

Odklopýtali dalších sto metrů po cestičce, když se najednou zastavila a zatahala Gliddena za rukáv. "Počkejte. Počkejte chvíli."

Vytáhla vysílačku od opasku. V přístroji to zapraskalo a někdo se slabě ptal, kde se právě nalézají.

Glidden popadl vysílačku a rychle odpověděl. Znovu to zapraskalo a Glidden se opřel o stěnu, zatímco Karen se svezla na velký kámen poblíž. Nemělo smysl plakat, už se jí nedostávalo slz. I když poslech byl mizerný, poznala hlas na druhém konci. Barney si ji nase.

Mohla to vědět.

67

Je to jasné už od pohledu, pomyslel si Kamrath: jedna rána do srdce, druhá těsně za levým uchem. Nicméně mu formálně zkusil tep. Svítilna, kterou Kamrath našel ve skřínce, zablikala a pak se rozzářila.

Jednou do srdce, jednou do hlavy, pomyslel si. Takhle byl zavražděn doktor Seyboldt.

Svlékl mrtvému kuklu a bílý ochranný oblek a na chvíli se zarazil, aby si přečetl nápis uvnitř. "Ochranný oblek proti záření." Asi pracoval s radioaktivními látkami zrovna ve chvíli, kdy zazněla siréna. Kamrath rychle prošel obsah kapes šatů toho člověka. Obvyklé věci, které člověk s sebou nosí, klíče, drobné. A filmový dozimetr připnutý vpředu na košili. Austin Bildor. Kamrath si vzpomněl, že pracoval v závodu na přepracování paliva, takže musel Maricala znát.

O čem spolu asi mluvili, než stiskl Marical spoušť? přemýšlel. Proč to Marical udělal? Protože zřejmě něco nesl a Bildor to viděl, nebo se bál, že by to mohl vidět. Tak to muselo být. Marical měl jinak právo být tady dole jako kdokoli jiný - o tom nemohlo být pochyb. A Marical neměl důvod si myslet, že ho někdo z něčeho podezřívá nebo hledá, aby ho vyslýchal.

Něco u sebe měl a Bildor to viděl. A tak ho Marical zastřelil.

Jistě štěpné látky. Ale ty musejí být v nějakých obalech a budou těžké. V nákupních taškách je asi neponese.

Kamrath se postavil a posvítíl si svítilnou na zem. Začal chodit kolem mrtvol v postupně se zvětšujících kruzích. Pak se zastavil. V prachu jeskyně byly dvě rovnoběžné koleje. Znovu si klekl a postavil si svítilnu na zem.

Jedna z kolejí vedla přes jakýsi malý kámen: rozdrčené úlomky toho kamene ležely teď po stranách koleje.

Marical táhl něco na kolečkách, asi nějaký vozík. Jinak by ten kámen jenom odstrčil z cesty. Kdežto tenhle byl rozdrčený něčím pořádně těžkým.

Marical naložil vozík nakradenými štěpnými látkami a využil zmatku, který vznikl nahoře, k tomu, aby je dostal ven. Na chvíli ho napadlo, jestli snad Marical neměl něco společného s celou tou katastrofou. Může se ho na to zeptat, ale až ho najde, pomyslel si chmurně.

Znovu zvedl svítilnu a pečlivě prohlížel zem kolem sebe. Podle nezřetelných stop usoudil, že Marical kousek popošel, aby vystřelil ránu z milosti, a pak se vrátil zpět k vozíku.

Ale vedou ty koleje sem, nebo pryč odtud?

Znovu si klekl a prohledával místo, aby našel stopy s které by mu to řekly. Stopy podpatků člověka, který táhne těžký náklad, půlměsícovité stopy v prachu zanechané člověkem, který hledal pevnější půdu pod nohama.

Netrvalo mu to dlouho a našel, co hledal. Postavil se a zvedl svítilnu. Marical šel tamtím směrem. Zavěťtil nosem. Možná že se mu to jen zdá, ale žije u oceánu moc dlouho, aby nedokázal poznat blízkost slané vody po čichu. Marical směřuje k východu u moře.

Kamrath pevně sevřel revolver a pustil se tichým poklusem

podél těch nezřetelných kolejí v prachu. Za sebou slyšel slabý rachot.

68

Parks se díval na hořící hranici, ale sotva ji vnímal a jenom vzdáleně si uvědomoval, že hřeje. Díval se skrz plameny a znovu v hlavě počítal. Neřešitelné problémy neexistují, říkal si, i tenhle musí mít přece nějaké východisko, ale čas pracuje proti nim a v hlavě se mu prozatím nevylíhla žádná chytrá myšlenka. Pomýšlel na to, že půjde zpátky dovnitř, ale pak si to rozmyslel.

Uvnitř vede Lerner a on pro ně nemůže celkem nic udělat. A nechtěl se znovu dohadovat s Cushingem, Brandtem a Waltonem o tom, kdo nebo co za tohle všechno může.

Zahlédl postavu blíž u ohně a vyšel směrem k ní; pak poznal Abby a zastavil se ve stínu kravína. Nemá jí co říci. Jak člověk asi povzbuzuje ty, kdo umírají? Viděl za tu noc příliš mnoho tragického, pomyslel si, a člověk otupí.

Ale stejně nemohl bez bolesti pomyslet na Karen,

Jejich vztah nebyl nikdy dokonalý, vždycky mu něco chybělo. Možná že chyba byla v nich obou: oba se snažili udělat z dobrého přátelství něco jiného. Možná že se o to snažili až moc. Barney se k ní choval vždycky přirozeněji, spontánněji. Karen se svěřovala Parksovi, ale ve skutečnosti potřebovala Barneyho... Zakřenil se. Šlo jim to dobře v posteli, ale to je spíš otázka těla než srdce.

Znovu se zadíval do plamenů a najednou se zastyděl. Lidé jsou sobečtí, pomyslel si. Přemýšlíš o někom, kdo zemřel, a myslíš při tom na to, cos ztratil ty sám. Nemyslíš na to, co ztratil ten člověk, co všechno měl v životě ještě před sebou -

Zahlédl něco v lese, v místě, kam ještě sahala záře ohně. Ve tmě lesa prozářené měsíčním světlem se mihlo cosi hnědavého a bílého. Zároveň zaslechl výstřel. Ta barevná skvrna poskočila, padla do křovisek a chvíli bylo slyšet praskot větvi.

"Zabil jsi to, Gilroyi?"

Burgess stál v otevřených vratech kravína, stínil si rukou oči a díval se směrem k lesu.

"Myslím, že ano."

"Tak se podíváme." Burgess se dlouhými kroky vydal k lesu a Parks šel za ním. Někjaký voják rozhrnul křoví na kraji paseky a posvítil tam baterkou. Tak asi roční kolouch tu ležel na boku a oči už se mu začínaly kalit.

"Přeměř ho, Gilroyi," nařídil Burgess.

Mladý voják si odepnul Geigerův dozimetr z opasku a přidržel jej u zvířete. Jednotvárné cvakání z radiačního pozadí se u zvířete zrychlilo a zesílilo.

"Nerad zabíjím zvířata a nerad se na to dívám, Parksi. Ale pod tím mrakem je jich spousta a pohybují se. Mají většinou hustou kožušinu nebo chlupy a v nich se zachytí velké množství radioaktivních částic. Není možné je všechna pochytat a odmořit. Je to totéž jako s těmi kravami. Budeme rádi, když se nám tu podaří najít všechny lidi a postarat se o ně. Většina zvířat se bohužel bude muset pozabíjet."

"Většina?"

"Všechna, samozřejmě." Burgess si stoupl a díval se nepřítomně do lesa. "Máte představu, jaká zvíř se tu nachází?"

"Nějaká vysoká, králíci, lesní krysy. Myši, možná pár hadů."

"A ptáci," dodal Burgess zamyšleně. "Hmyz všeho druhu. Přidejte si k tomu domácí zvířata - kočky a psy, kteří volně pobíhají. A zvířata na farmách pod mrakem." Povzdechl si a otočil se ke Gilroyovi. "Zavolej na základnu, ať nám sem pošlou minometnou rotu a bojové chemické látky."

"Co uděláte?" zeptal se Parks.

"To jediné, co mužem udělat. Jakmile odtud dostaneme lidi, zničíme všechno živé v údolí."

Vraceli se zpět ke kravínu, když k Burgessovi přiběhl nějaký voják. "Plukovníku, radista hlásí, že zachytili vysílání z elektrárny."

Parks stál chvíli jako přimrazený a pak vyhrkl: "To není možné! Nikdo tam už není, nemůže tam už nikdo být!"

Voják vypadal zmateně. "Nic víc o tom nevím - mluvilo se o nějakých jeskyních."

Parks ho popadl za rameno. "Jak to zachytili?"

"Nevím, někdo si vzpomněl, že hlavní inženýr má přenosnou malou vysílačku."

Parks se rozběhl. Mělo ho to napadnout. Glidden má vysílačku a jistě se pokusí podat zprávu. Podával zprávy celý život, bude to určitě dělat i v penzi.

Radiostanice byla umístěna u vchodu do domu. Parks bral schody po dvou a hned v patách mu běželi plukovník s vojákem. Lerner už tam byl a Cushing s Brandtem také. Věděl, o co jde, Lerner to měl napsáno na obličejí.

"Kdo je tam ještě kromě Karen?"

"Glidden. Dostali se přístupovými dveřmi do jeskyní. Je tam možná ještě někdo jiný. Nepodařilo se nám vyslechnout celou zprávu."

Měl tam být ještě Tremayne, vzpomněl si Parks. Karen šla dolů, aby mu pomohla. To znamená, že si může odškrtnout tři jména ze seznamu obětí, může si odečíst tři položky z celkové tíhy viny.

Najednou ho napadlo něco hrozného a rychle se otočil k Burgessovi. "Budete muset počkat s těmi chemickými látkami, plukovníku."

Tady je všude kolem v zemi spousta děr a všechny jsou propojené s jeskyněmi. Jakmile pustíte do vzduchu ten váš plyn, prosákne se do jeskyní a zabije všechny, kdo tam jsou."

Burgessova tvář zůstala bez výrazu. "Podaří se vám dostat je ven, ne?"

Parks zaváhal. "Nevím. Neznám to tam dole."

"U moře je východ," vysvětlil Brandt. "Mohl bys je nejspíš dostat ven tam."

"Budem muset sehnat člun," řekl Parks pomalu. "A Karen a těm ostatním to bude nějakou dobu trvat, než se k východu dostanou. Plukovníku, můžete požádat vašeho radistu, aby se s nimi spojil a řekl jim, aby šli k východu u moře?"

"Jak dlouho bude vašim lidem trvat, než tam dojdou?"

"Nevím to jistě - proč?"

"Jestli použijeme plyn, musíme to udělat, než se změní vítr."

Parks cítil, jak mu tuhnou svaly na krku. "Kolik času nám tedy zbývá?"

Burgess pokrčil rameny. "Možná do rána, to se nedá přesně určit."

"A když to naši lidé do té doby k východu nestihnou?"

Burgessův výraz se nezměnil. "Je mi líto, Parksi, mám své rozkazy a podle nich nesmí nic živého opustit tuhle oblast, pokud to není úplně odmořeno. Cokoli a kdokoli tady zůstane potom, co odmoříme lidi z městečka a odjedeme, zemře. Je mi líto - máte na to pár hodin a nic víc."

"A když se nám nepodaří se s nimi domluvit?"

Burgess zavrtěl hlavou. "Než se vítr otočí, udělám, co budu moci. Taky předpokládám, že se nám do té doby podaří něco udělat s elektrárnou, ale na to bude asi potřeba vůle boží. Ovšem jestli s tím nic neprovedeme, bude to pěkný průšvih pro daleko rozsáhlejší oblast, než je Cardenas Bay."

Parks na chvíli zavřel oči. Když začne vát ten pravý vítr, bude se jednat o území takových patnáct kilometrů široké a sto padesát dlouhé. Možná i větší... Tak teď pěkně po pořádku, pomyslel si. Nesmí si toho vzít moc najednou, nebo přetíží závity a nakonec doopravdy zešílí. "Co ryby v oceáně? Ty taky vyhubíte?"

"To je směšné, Parksi. Tichý oceán je dost velký, aby se v něm spad rozptýlil, ale v téhle oblasti se hned tak lovit nebude." Zarazil se. "Podívejte se, je mi líto vašich přátel. Taky jsme patrně nechali někoho ve městě - nemocné, lidi zavřené doma, ke kterým se to vůbec nedoneslo - a je mi jich taky líto. Je to jako válka: lituji každého, kdo s ní má něco společného, ale není to moje starost."

Parks se podíval na Lerneru. I v měsíčním světle by řekl, že je bledší než jindy. "Zničí taky rostlinstvo, Gregu. Nemůžeš připustit, aby vyrostly květiny a přiletěly na ně včely a hmyz a pak také ptáci. Až to tu skončí, bude to vypadat, jako bys tu zemi vydrbal drátky na podlahu."

"Co Karen?"

"Musíme ji dostat ven, a tím to končí."

Obtíž je v tom, že člověk se vždycky snaží řešit víc problémů najednou, pomyslel si Parks. A zřídka kdy to jde. Je potřeba na ně jít postupně, krok za krokem. Okamžité zázraky se nedějí, ve skutečnosti je jen tvrdá dřina a pomalý postup.

"Plukovníku, nevíte, jestli tady mají pomocný agregát?"

"Myslím, že jsem jej zahlédl vzadu za domem - proč?"

"V budově Informací máme model. Kdybychom si mohli vyrobit něco elektřiny, aspoň bychom se podívali, jak daleko je tavenina."

Burgess si ho chvíli prohlížel. "Vystavíte se nebezpečí, že se znovu zamoříte."

"Kdybychom měli ochranné obleky, nebyl by to takový problém."

Burgess chvíli zaváhal a pak přikývl. "Dobře." Obličejem mu přelétl náznak úsměvu. "Kolik Udí chcete?"

Parks se otočil k Brandtovi, Cushingovi a Waltonovi. "Pánové půjdou se mnou? Nemám žádný monopol na chytrosti." Brandt přikývl. Cushing byl chladný. "Pochybují, že bych vám k něčemu byl."

"Muž s vašimi zkušenostmi by byl nepostradatelný," odpověděl sarkasticky Parks. "Co myslíte, plukovníku?"

Burgess nedal na sobě nic znát. "Myslím, že Washington by od pana Cushinga očekával, že půjde."

Cushing nezměnil výraz. "Když mě tam chcete, půjdu."

Walton pobledl. "Ty ne, Jerry," řekl Parks. "Ty zůstaň tady a snaž se vymyslet ty formulace."

Navlékli si ochranné obleky a Parks vykročil k jednomu džípu u silnice, Lerner ho dohonal. Parks řekl tiše: "Je to fajn holka, Barney - máš štěstí."

Lerner se na něj divně podíval. "Je to potvora, Gregu - a vím to já i ona." V jeho hlase zaznívalo přátelské opovržení. "Vy dva byste spolu nikdy nemohli vydržet. My spolu budeme celý život bojovat. Budem si vzájemně život

ztrpčovat, dřív než si ho zpřijemníme."

Parks na chvíli přemýšlel o sobě. Je pravda, že prostě lehko snáší prohru, nebo to věděl celou dobu? Byl tu rozdíl v psychologii - on ani Karen by nepřipustili, aby ten druhý přišel do pokoje, kde by byla rozesílaná postel a prach na nábytku. Nikdy neviděl Karen ve starém koupacím plášti nebo v natáčkách. Ale vsadil by se, že Lerner ji málokdy viděl jinak.

A pak znovu vymazal Karen z mysli. Farma stála na mírném svahu a ze silnice uviděl elektrárnu a to, co zbylo z bezpečnostní budovy. Budova žhnula rudě a bíle a nahoru k obloze a pak dál nad oceán od ní stoupal zářivý mléčný mrak.

Chvilí se beze slova díval a najednou si uvědomil, jak je vzduch kolem studený. Sedl si dopředu vedle Burgesse, který řídil, ostatní nastoupili dozadu.

Za chvíli už poskakovali po silnici zpět k budově Informací. Ve zpětném zrcátku zahlédl vojáky u farmy, jak vytahují agregát na silnici. Jedna z postav se mu zdála povědomá - byl to Cole Levant. Díval se, jak naložili agregát na korbu nákladáku a Levant si vylezl nahoru. To je dobrý nápad, pomyslel si Parks. Levant to tu jednak dobře zná a krom toho má taky člun.

Když budou mít štěstí, mělo by se jim za půl hodinky podařit zjistit, jak to vypadá. A pak bude muset přemýšlet, co s tou taveninou, a vyrovnat se s tím, že veškeré poučky a rovnice jsou mu k ničemu.

Ve tmě vedle něj se Burgess zeptal: "Parks, co se vlastně stalo? Můžete mi to nějak vysvětlit bez těch technických podrobností?" Žmoulá! cigaretu a snažil se najít slova pro to, co chtěl vyjádřit. "Mám dojem, že se snažím o nějaké filozofické vysvětlení. Vaši přátelé se domnívají, že to byla sabotáž, ale já mám takový pocit, že celý ten program výroby energie byl špatný od samého začátku." Chvilí nic neříkal, obličej mu ozářil plamének zápalky. "Nevím, jestli mi rozumíte. Myslím, že se vám tu snažím říct, že si myslím, že k tomu neštěstí nebo třeba k jinému by bylo došlo v každém případě."

Parks se nepřítomně díval na záři na obloze před nimi a nakonec řekl: "Snažili jsme se popohnat techniku dopředu moc rychle, plukovníku. Mysleli jsme si, že víme víc, než jsme doopravdy věděli, a když vznikly otázky, neznali jsme na ně odpovědi. Je to prosté."

69

Model se pomalu rozsvítil, když agregát venku vyrobil pro něj elektřinu. Čidla mají vlastní zdroje energie a budou vysílat informace, dokud nedojde k jejich mechanickému poškození. Parks se napjatě díval, jak se stíny začínají skládat v celý obraz. Ty části, kde došlo ke zničení detektorů, byly černé, zbytek modelu ukazoval známý obrys místnosti a chodeb a dokonce hrbolaté nestejněmnohé spojovací chodby v jeskyních. Znal půdorys elektrárny a usoudil, že černá oblast zhruba odpovídá velikosti taveniny. Dalo se také určit, zda se tavenina pohybuje a kterým směrem.

Brandt položil ruku na černé místo. "Jak je to asi velké?"

Parks si v duchu něco odhadoval. "To se nedá přesně určit. Řekl bych, že čelo může být takových třicet až padesát metrů široké. A vzrůstá to."

Brandt zbledl. "To je ale větší než podle všech předpovědí vypočítaných na počítači."

Nic nám tu nevychází podle počítače, pomyslel si Parks. A nic nevyjde. Prstem namaloval čaru na předním okraji černého místa. "Hlavní masa taveniny je asi o patnáct metrů níž. Je patrně proto tak velká, že se k ní přidaly látky ze skladovacích komor. Počítám, že to vybililo skladovací komory tak před půlhodinou."

Černé místo jim najednou poskočilo před očima o dva centimetry, pak o další dva. "Provalilo se to do jeskyní," řekl tiše Parks. Další minutu nikdo ani nehlesl, jen se napjatě dívali na obraz před sebou.

"Jste si jist, že se to nedá nikterak zchladit?" zeptal se Cushing. Parkse najednou ta řečnická otázka překvapila, jako by v ní byla výzva.

"Nevím o žádném způsobu. Možná až přijedou experti z Washingtonu, třeba ti na něco přijdou." Podíval se po ostatních kolem sebe. Bylo to skoro jako předtím na ochozu - jak je to dlouho? Pár hodin? Jenom Brandt s Cushingem měli teď na sobě khaki uniformy a přes ně ochranné obleky a Lerner - který zůstal u radisty na farmě - nahradil Levant. A k tomu plukovník Burgess fascinovaný možnostmi modelu a zároveň znuděný jejich neustálými neshodami nahrazoval řecký chór novinářů.

"Jak jste říkal, že je ta tavenina velká, Parks?"

"Představuje hmotu víc než deset tisíc tun. Dejme tomu tři tisíce na každý reaktor, k tomu všechno to, co přidaly skladovací jeskyně. A pomoz nám pámbů, jestli toho přidaly skutečně tolik, kolik si myslím."

Budova se zachvěla a nouzové světlo na stropě se začalo houpat sem a tam. Aniž vzhlédl od modelu, zeptal se Burgess: "Co je to za otřesy? To už je druhý."

"Nejspíš žár a tíha taveniny trháji vápencové útvary dole v jeskyních."

"Nemůže tam vzniknout kritické množství?" zeptal se bledý Brandt.

Parks přikývl. "Mohlo by - v menší míře."

Burgess se podíval z jednoho na druhého. "Co se stane pak?"

Parks sykl. "Kdyby došlo k menším jaderným reakcím, mohlo by to odlomit celé čelo útesu."

"A co pak?"

"Množství radioaktivních zplodin, které by se přidaly ke spadu, by bylo drtivé."

"Parks!" Burgess se na chvíli zarazil a snažil se přechýst jeho výraz. "Co kdybychom vyhodili do povětří chladicí nádrž nad elektrárnou - voda by natekla do šachty reaktoru. V nádrži jsou skoro tři milióny hektolitrů vody, to by mělo taveniny zchladit."

Parks se na něj vyděšeně díval. "Voda by se taky dostala do jeskyní. Jsou tam lidi, nezapomněl jste?" Burgess se zatvářil rozpačitě. "Dostaneme je včas ven."

Parksovi najednou došlo, co se stalo. "Vy už jste tam poslal demoliční čet, ne?" "Můžu je zase odvolat."

"Vůbec jste se mě neptal," řekl Parks, jako by tomu nemohl uvěřit. "Oběti budou tak jako tak. Jde jen o to, jestli jich bude několik anebo několik set tisíc," řekl chladně Cushing. Parks na něj vyjel.

"To vy jste dal ten rozkaz, Cushingu? Jakým právem?" Cushing se vzepřel. "Tajemník Komise - "

" - není žádný vědec ani jaderný inženýr! Je to právník, profesionální pochlebovač!" "Parks, můžeme si dovolit čekat, až sem dorazí experti z Washingtonu ?"

"Ksaku, vím, že ne!" "A pomůže to, pane Cushingu?"

Cushing si olízl suché rty. Znejistěl. "Mělo by to fungovat jako nouzový chladicí systém - "

Vložil se do toho Parks. "Houby pomůže. Máme tam rozpadové teplo. Když na to nalejeme vodu z nádrže, vystavujeme se nebezpečí, že se voda zachová jako moderátor a řetězová reakce se zase rozjede. Dál dojde k výbuchům páry a kdoví k čemu ještě."

"A co kdyby to přece jen pomohlo?" trval na svém Burgess. "Kdyby přece jen?" zeptal se Parks trpce. "Pak by nám tu vznikly další problémy. Skoro tři milióny hektolitrů vody by se spláchly do oceánu rovnou u pobřeží. Mohli bychom tímto způsobem znečistit vodu u západního pobřeží kontinentu na celá staletí. Nedalo by se lovit, nedalo by se tu plavat. Nedalo by se asi ani chodit po pláži. Ve srovnání s tím je rozlitá nafta úplná legrace."

"Máte nějaký lepší nápad?" Parks pohrdlivě zavrčel. "Tomuhle se nedá ani říkat nápad."

"Ať se stane, co se stane," zeptal se tiše Levant, "u pobřeží už lovit ryby nebudem, co?"

"To nebudete. Celé generace." Parks o tom chvíli přemýšlel. "Podle mého, když vyhodíte chladicí nádrž, neodnesou to jenom ty ryby. Myslím, že plankton v oceánu by to nepřežil. A když vyhubíte plankton, vyhubíte i rostliny, které produkují dvě třetiny veškerého kyslíku na světě. Pomalu bychom se udusili."

Cushing se k němu najednou naklonil přes model a zuřivě spustil: "Ty vaše zprávy, Parksi! Měl jste je začít posílat dřív. Multimiliardový projekt se nedá zastavit v polovině, nedá se nikterak zastavit." Začal cenit zuby i na Brandta. "Tohle jste k sakru věděli oba."

Parks se na něj chladně podíval. "Jestli hledáte zloducha, pane Cushingu, tak mě vynechte. Já nehraju."

Brandt se začal třást, věci se mu vymkly z rukou, stal se pouhým obtlouklým úředníkem, jehož kamenný obličej padesátníka se najednou zvrátněl do záhybů a jemuž narostla druhá brada. Vypadal absurdně v ochranném obleku o dvě čísla menším, než by potřeboval, a připomínal figurku z televizního reklamního seriálu. "A co jsme měli dělat, Eliote? Nevyráběli jsme si ty součásti přece sami, byli jsme závislí na dodavatelích. A víte, jací jsou. Kolik metrů vadrného potrubí jsme dostali ? Kolik ventilů nebylo podle normy ? Dělalí jsme to, jak nejlíp jsme dovedli; prohlíželi jsme každou součástku, která nám přišla. Udělali jsme, co bylo v našich silách."

Zase jako by Cushinga prosil, Parksovi z něj bylo nanic.

"Zřejmě jste neudělali dost, Hilary," prohlásil nakysle Cushing. Tak tohle je divadýlko pečlivě narežirované pro Burgesse pro případ, že by se snad Cushingovi nepodařilo prosadit tu sabotáž. A jak reagoval pan Cushing, plukovníku? Můžete členům Výboru říci svými slovy...

Burgess si přitáhl vysokou stoličku a posadil se. Tvářil se znechuceně. "Řekl bych, že každý z vás bude mít příležitost říct k tomu všemu své. Bohužel, čím déle tu sedíme, tím víc se blížíme sebevraždě. Vzduch je určitě zamořený, a co sakra padá na střechu, to bych ani nechtěl vědět. Nejhorší na tom je, že já umřu zrovna tak brzy jako vy, že teď plýtváte mým časem."

Zapálil si cigaretu a otočil se k Parksovi. "Vy jste si jist tím, co jste řekl o té chladicí nádrži?" "Je tu riziko, že reakce se obnoví, krom toho ležete vodu do myši díry."

Burgess si povzdychl. "Proboha, Parksi, tohle přece vím taky." "Tak proč jste se mě nezeptal hned?" Parks zavřel oči a třel si kořen nosu. "Já vím, všichni jsme unaveni."

"Já bych vám taky rád řekl: 'Tak pojďme teď všichni domů a vyspíme se na to, ráno bude všechno lepší.' Ale to říct nemůžu." Burgess vypadal bezmocně.

"Co evakuace Los Angeles?" zeptal se Levant. "Někteří vojáci něco takového říkali tam na farmě."

"Evakuace Los Angeles," opakoval suše Burgess. "Uprostřed noci a když ty lidi nemáme kam poslat? To nejde. Stejně by nám to problémy lady nevyřešilo." Podíval se znovu na model. "Jak dlouho to tu bude radioaktivní, Parksi?" Parks se cítil bezmocný. "Několik let. Možná i déle." Cushing popošel k oknu a díval se na hořící budovu reaktoru. V rudém světle vypadal jeho hubený ustaraný obličej jako tvář kostlivce. "Výbor Kongresu nás rozcupuje," řekl, aniž by svou poznámku někomu adresoval.

Ty problémy nás zmáhají, pomyslel si Parks. Zmáhají nás už několik let. Nemůžete doopravdy přemýšlet o tom, že vystavujete milióny lidí smrtelným dávkám záření. Byly to jen hypotetické studie, problém, s nímž se vypořádávala statistika. Když pak došlo na skutečnou situaci s konkrétními lidmi, museli jste myslet na něco malého. Na něco, co můžete pochopit, něco, s čím jste obeznámeni. V podstatě to asi byla jediná možná reakce, když si Brandt stěžoval na neschopné dodavatele, Cushing se strchoval o budoucí vyšetřování Kongresu a jemu nešlo z hlavy, jak dostane

zespoda Karen a ty ostatní. Žádný z nich se nemohl soustředit na celkovou katastrofu a vzít na sebe vinu. A kdo by snad mohl? Ti kongresmani a obchodníci, na které už se dávno zapomnělo a kteří kdysi rozhodli za ně?

Najednou si uvědomil, že se na něj dívá Burgess.

"Čas vypršel," řekl Burgess. "Jsme mezi dvěma kameny. Co uděláme, pánové, to tu budeme jen tak sedět na zadku?"

70

Tebbets pozorně poslouchal hlasy ze sluchátek a na kávu docela zapomněl. Zprávy teď přicházely z celého světa. To je, jako když se kopne do mraveniště, pomyslel si. Podíval se na Klostera, který si rychle zapaloval cigaretu.

"Proč nedokouříte tu, co jste si zapálil před chvílí?"

Kloster se podíval na cigaretu na popelníku. "Děkuju." Zhasil tu novou a zastrčil ji zpět do krabičky.

"Jak je to s větrem?"

"Přesunuje se sem oblast vysokého tlaku. Vitr se začne měnit během dvou hodin." Na obrazovkách před nimi teď byla stále povětrnostní situace, dávali dohromady fotografie z desítky průzkumných družic. Dokonce i Sověti jim posílali záběry pořízené jejich družicemi.

"Jak to vypadá?" zeptal se Kloster.

"Posíláme přísně tajné zprávy do celého světa. Všichni jsou strachy bez sebe, že se situace ještě zhorší. Jestli přestane pršet, spad by se mohl roznést kolem celé zeměkoule."

"Za tohle nás tečí všude musejí mít moc rádi."

Tebbets najednou zpozorněl, když zaslechl něco ve sluchátkách. Chvilí poslouchal a pak řekl. "Spíš je nutíme, aby zaujali stanovisko. Mexičani nám právě pohrozili, že přeruší diplomatické styky, jestli se spad dostane až dolů na jih."

"A když půjde na sever, udělají totéž Kanadáni."

Ten déšť je spásný, pomyslel si Tebbets. Vlhký vzduch zatím drží radioaktivní spad relativně nízko nad zemí. Kdyby vál suchý vítr, radioaktivní částice by se mohly vznést a obletět zeměkouli jako prашný mrak po výbuchu v Krakatoi.

"Co pozorovací letoun?"

"Už je nahoře." Kloster znovu začal něco počítat. "Každou chvíli by měly dojít zprávy. Složení mraku, které prvky obsahuje, intenzita záření a podobně. Nemyslete si ale, že nám to zvedne náladu."

V chodbě se ozval dupot. Tebbets se otočil a natáhl krk, aby viděl dozadu. "Co to ksakru -"

Dveře vzadu se otevřely a dovnitř vešlo řadou šest příslušníků vojenské policie a zaujalo postavení "pohov" u přístrojových desek. Hovor ustal a všichni technici se dívali dozadu. Tebbetsovi se nepodařilo rozeznat, zda důstojník, který je následoval, je kapitán nebo plukovník. Důstojník popošel dopředu a pokynul jednomu technikovi, aby ho pustil k mikrofonu. Ten vypadá přísně, pomyslel si Tebbets. Za chvíli už ho bylo slyšet ve sluchátkách. V jeho hlasu zaznívala únava a nuda, ale přesto zněl velitelsky.

"Pánové, před několika hodinami jsme zaznamenali pokus o nepovolený telefonický hovor z této budovy."

Tebbets se podezíravě zadíval na Klostera, který najednou zbledl.

"- připomenout příslušné odstavce Zákona o špionáži. Toto zařízení je přísně tajné. Nic z toho, co zde uvidíte nebo uslyšíte během následujících dvanácti hodin, se nesmí dostat ven, nesmíte o tom hovořit ani mezi sebou. Nikdo z vás během této doby neopustí budovu, ani se nepokusí spojit se s přáteli či příbuznými. Zařídili jsme vám ubytování přímo zde. Také jsme uvědomili manželky těch z vás, kteří jsou ženatí, že budete pracovat přes Čas. Nebudu s vámi diskutovat o důvodech, které nás vedly k těmto opatřením. Uvědomte si, že pracujete nyní v podmínkách žlutého poplachu."

Starý řád odchází, pomyslel si cynicky Tebbets, a uvolňuje místo novému. Za chvíli mu nejspíš přinesou kávu bez kofeinu.

71

McCloskey se přidržel sedadla, když se lehký letoun na chvíli propadl a zachvěl v nárazech větru. Déšť bubnoval na střechu kabiny rovnou nad jeho hlavou. Soustředil se ještě víc na přístroje před sebou a ze všech sil se snažil přemáhat nevolnost. Kdyby sloužil u námořnictva, nemohl by se snad ani podívat na oceán, aby se mu nechtělo zvracet.

Pilot letadla Boruck k němu trochu pootočil hlavu. "Jak to vypadá?"

"Je silně radioaktivní, ale ještě to nemohu říct přesně. Budeš se muset ještě víc k tomu přiblížit, potřebuju lepší vzorek. Neodvážuju se pustit sondu níž, v tom větru bychom ji mohli ztratit."

"Jak můžu sakra ještě blíž? My jsme už tak blízko, jak to jen šlo. Ted už jen tak tak držím řízení v ruce. Stejně bych rád věděl, proč nás sem kruci poslali."

"Protože jsme měli zrovna službu a protože tohle letadlo má na to vybavení. Přestaň se vztekat." McCloskey si protřel oči a snažil se číst naměřené hodnoty. Údaje na stupnici mu rostly před očima. Vzorky ze sondy budou později analyzovány ve hmotovém spektrografu. Patrně zjistí stroncium a cesium - asi ve velkém množství. Určitě taky spoustu jódu 131. Tep se mu zrychlil. Jestli se dá těm přístrojům věřit, budou to astronomická množství. Jód 131 má naštěstí poločas rozpadu osm dní, ale stejně z toho spousta lidí dole dostane rakovinu štítné žlázy. Mrak obsahuje taky hodně uranu 235 a - ucukl - plutonia. Ale budou se muset ještě víc přiblížit, aby byl vzorek přesný.

Znovu nařídil přístroje a pak si začal něco mumlat pro sebe. Najdou taky dost kryptonu 85. Ten má poločas rozpadu deset let a většinou se rozpouští v tkáních obsahujících tuk, takže celotělová dávka ještě stoupne. A bude ho

tam zatraceně moc...

"Budem muset blíž," opakoval nepřítomně.

Boruck zavrtěl hlavou. "UŽ jsem ti řekl, je to hrozně nebezpečné. Mohli bychom se dostat do sestupného proudu a byl by konec."

"Platí nás za to, abychom riskovali, Borucku."

"Nemůžu se odmořit. To nám nestojí za to."

Ale McCloskey pocítil, jak letadlo trochu poskočilo a začalo se pomalu otáčet, aby se přiblížilo k mraku.

"Pokus se dostat se nad něj."

"Jasně." Najednou byli nad mrakem a McCloskey natahoval krk, aby z okénka lépe viděl. Jako by přeletěli prozářenou mléčnou řeku. V dále se mu podařilo zahlédnout rudou zář od elektrárny. To muselo být peklo, pomyslel si.

"Co jsi dělal, McCloskey, když ti zavolali?"

"Večeřel." Na chvíli přestal myslet na přístroje před sebou a znovu se přihlásil nepříjemný pocit v žaludku.

"Měl jsem jehněčí a byl bych radši, kdybys mi to teď nepřipomínal. Proč se ptáš?"

"Zpátky se asi hned tak nedostáném."

"To chce klid, všechno bude v pořádku. Vem to proti větru, směrem k elektrárně."

V tu chvíli cítil, co přijde. Maličko stoupli, jako by se přehoupali přes malý kopeček, a pak najednou padali dolů aspoň takových sto metrů - dostali se do sestupného proudu, z kterého měl Boruck strach. Chňapl po nějakých papírech, které se vznesly ke stropu, a řekl tiše: "Tak to bychom měli. Proletěli jsme rovnou prostředkem. Všechny přístroje jsou na doraz. I ionizační komora je zahlcená."

Začal si zapisovat nějaká čísla a Boruck mezitím podával hlášení. Chvíli nedával pozor, až si najednou všiml, že se Boruck s generálem dohaduje. Slyšel už jen, jak říká: "Ale more je rozbouřené, generále." Pak Boruck vztekle vysílačku vypnul.

McCloskey znepokojeně vzhlédl.

"O co šlo?"

"Chtějí po nás, abychom se vykoukali."

"Přistát na vodu? V tomhle počasí? To je sebevražda!"

"To jsem mu řekl taky."

Letadlo začalo klesat dolů k oceánu.

"Zajisti přístroje a schovej papíry do nepromokavého pytle."

McCloskey se chvíli vrtal v přístrojích a pak řekl: "Hlásil jsem se na práci, ne na sebevraždu. Plavu mizerně."

Boruck pokrčil rameny, měl příliš mnoho práce s letadlem. "Je mi líto, kamaráde. Jsme teď hrozně zamoření a dostali jsme rozkaz opláchnout se. Vyzvedne nás Pobřežní stráž."

"Proč na ně nepočkáme?"

"Mají tady někde blízko loď, měli by tu být každou chvíli. Nechtějí být pod mrakem moc dlouho."

"Takže nám nedovolí přistát zpátky na základně?"

"Ne, jsme moc zamoření."

McCloskey honem posbíral papíry do nepromokavého vaku a pak se schoulil u dveří hned vedle záchranného člunu a vest. Podíval se z okénka a pokoušel se prohlédnout hustým lijákem. Velké lesklé vlny už byly necelých dvacet metrů pod nimi. Bude to, jako by přistáli rovnou do hejna rozzuřených velryb.

"Pozor, připrav se!"

Sehnul hlavu. Dopadli na hladinu, jednou poskočili a pak pomalu dosedli na vlny oceánu. Něco ho udeřilo vzadu do hlavy, na chvíli ho to omráčilo, pak se silou opřel do dveří kabiny. Rozletěly se. Vál chladný vítr a cákal mu do obličeje vodu. Vystrčil člun na vodu a díval se, jak se rychle nafukuje. Letadlo se houpalo na vlnách a voda šplouchala dovnitř. Za sebou uslyšel, jak Boruck nadává. Otočil se. Předek letadla se nárazem zdeformoval směrem dovnitř, Borucka to přimáčkl k sedadlu, takže se nemohl hnout. McCloskey se k němu s námahou přibližoval, voda už mu sahala po kotníky. Odstrčil kus plechového krytu a Boruck se zpod něj vyvlékl. "Tak jdem," divně zasípal Boruck.

McCloskey se prodíral zpátky ke dvířkům. Šňůra, na níž byl záchranný člun přivázaný, se přetrhla a člun už se pohupoval na vlnách takových třicet metrů od nich. Pozdě, pomyslel si. Třicet metrů, to nic není, ale už mu není osmáct a nikdy neplaval na otevřeném moři.

Skočil po hlavě do vody, ale nohou zavadil o dvířka a plácl sebou na břicho, až ho to zabolalo, a chvíli se nemohl dostat z pěního proudu vody pod letadlem. Třicet metrů, ale člun se pořád vzdaluje. Ohnul se a s hlavou ve vodě si sundal kalhoty a boty a vyrazil za člunem. Voda byla ledová, za chvíli mu zkřehly ruce a hrudník. Už vůbec neviděl, kde člun je, viděl jen vlny, když do něj najednou narazil hlavou. Natáhl ruku, chytl se šňůry po straně člunu a vytáhl se nahoru.

Chvíli ležel na dně člunu a sotva dechu popadal, pak se otočil za letadlem. Plavalo už přes sto metrů od něj, naklánělo se ke straně, takže jedno křídlo vyčnívalo do vzduchu a dveře kabiny byly asi tři metry nad hladinou. Boruck se chystal ve dveřích kabiny, něco na něj křičel, ale jeho slova se ztrácela ve větru.

McCloskey začal horečně hledat pádlo po straně člunu, aby se mohl vrátit zpět k letadlu. Stál na jednom konci, druhý se zvedal do vzduchu a v tu chvíli jej zasáhla velká vlna. Člun se zvedl do vzduchu, pak se převrátil. Plácal kolem sebe ve vodě pod člunem a kašlal. Další vlna ho vynesla nahoru - člun sklouzl přes něj.

Po hřebeni vlny se dostal do výšky a uviděl temný oceán kolem sebe. Letadlo s Boruckem zmizelo z dohledu. Člun klouzal po vlně dál na širé moře.

Chvíli šlapal vodu a šátral kolem sebe, jestli najde nepromokavý vak. Pak si uvědomil, že to nemá cenu. Člun

byl asi sto metrů od něj a on už neměl sílu k němu doplavat....

72

Senátor Hoyt: Pokud tomu dobře rozumím, pane generále, byl jste odpovědný za vyslání pozorovacího letounu za účelem zjištění radioaktivity mraku v Cardenas Bay.

Generál Whitmore: Ano, je to tak.

Senátor Hoyt: Odpovídal jste rovněž za rozkaz k nouzovému přistání letounu na otevřeném moři?

Generál Whitmore: Jedná se tu v podstatě o velitelský postup. Plnil jsem pouze pokyny shora, dá-li se to tak říci.

Poslanec Holmburg: Já na to třeba nevypadám, pane generále, ale rozhodně poznám, když se někdo snaží svalit odpovědnost na druhého. Ta otázka je jasná: Dal jste rozkaz, aby letadlo přistálo na moři, nebo ne?

Generál Whitmore: Chtěl jsem jen vysvětlit, že velitelský postup poskytuje -

Senátor Stone: Nařídil vám snad někdo nadřizený, aby letadlo přistálo na moři?

Generál Whitmore: No, to zrovna ne -

Senátor Stone: Takže původcem toho rozkazu jste byl vy, je to tak, pane generále?

Generál Whitmore: Jestliže to formulujete takto, nemohu to popřít.

Senátor Hoyt: Pilotu a pozorovatele měla vyzvednout loď Pobřežní stráže, jež se měla nacházet někde v blízkosti, ale k letadlu se vůbec nedostala.

Generál Whitmore: To není tak úplně přesné.

Senátor Stone: Tady s vámi musím souhlasit, pane generále, není to přesné. Nějaký radioamatér v Sacramentu zachytil vysílání mezi letadlem a základnou. Navíc ohlásil policii a místním novinám, že letadlo přistálo. Náš úřad se dotazoval Pobřežní stráže a dozvěděli jsme se, že té noci nikde v okolí letadla žádná loď nebyla. Neměli ani příkaz, aby ji vyslali. Věděl jste to, generále?

Generál Whitmore: Ano. Ano, v té oblasti skutečně tehdy žádná loď nebyla.

Poslanec Holmburg: K čertu, jak jste tedy mohl s klidným svědomím říct těm dvěma mužům, že nablízku je loď? Věděl jste, jak bouřlivé je moře?

Generál Whitmore: Ano, byl jsem si toho plně vědom.

Senátor Hoyt: Nevěřím svým uším.

Generál Whitmore: Připadalo nám lepší, aby ti dva věřili, že nablízku je loď a že je vyzvedne. Pochybuji, že by jinak přistáli na moři.

Senátor Stone: Myslím, pane generále, že dlužíte tomuto Výboru nějaké další vysvětlení, ne?

Generál Whitmore: Ti muži v letadle byli v jistém smyslu už mrtví. Na ozáření, kterému byli vystaveni, když proletěli mrakem, by byli do týdne, do čtrnácti dnů stejně zemřeli. Nebylo možno nikterak letadlo odmořit, byli bychom vystavili nebezpečí personálu základny, kde by přistáli. Vyměnili jsme životy dvou mužů, kteří už stejně byli mrtví, za životy těch mnohých na letišti. Bylo to bolestné rozhodování.

Poslanec Holmburg: Nerad bych byl na vašem místě, pane generále. Myslím, že bych v noci nespál.

Generál Whitmore: Jestli vám to udělá radost, mohu vám říci, že spím velice špatně.

73

"Co říkají?" zeptala se Karen.

Glidden jí naznačil, aby byla zticha, a napjatě poslouchal vysílačku, pak ji zastrčil zpět za opasek. "Posílají k východu u moře demoliční čet, aby vyhodila mříž. Máme se tam s nimi setkat." Pomohl jí vstát. "Jste v pořádku?"

Přikývla. "A vy?"

"Jsem příšerně unavený." Vypětí mu bylo vidět na tváři. Karen uvažovala, jestli to vydrží jeho srdce.

Přelezl přes další trhlínu. "Ten, kdo zabil Bildora -" začal Glidden.

"Říkal jste přece, že to nevíte jistě," přerušila ho Karen. Tušila, co má Glidden na mysli, ale nechtěla o tom mluvit.

"Nespáchal přece sebevraždu," zavrčel Glidden. "A to, co jsme slyšeli, byly výstřely - znám zbraně, kdysi jsem je sbíral. Těžko soudit podle zvuku tady v těch místech, ale řekl bych, že to byla malorážní pistole."

Světlo svítilny sláblo a Karen se jednou rukou přidržovala kabelu; kdyby světlo úplně zhaslo a ona se nedržela, nikdy by východ nenašla.

"Ten, kdo ho zastřelil, se taky musí dostat ven," pokračoval Glidden. "A je tu jediný východ."

"O kterém víme," opravila ho Karen,

Glidden zavrtěl hlavou. "Je tu jen jediný," opakoval zachmuřeně. "Východ u moře. Všichni se tam sejdem - a my nejsme ozbrojeni."

"Proč si dělat starosti, když na tom stejně nic nezměníme?"

Glidden už byl příliš unavený. "Neříkal jsem to proto, abyste si s tím dělala starosti. Myslel jsem, že až uvidíme východ, měli bychom zhasnout svítilnu a držet se při zdi ve stínu, další se uvidí." Zaváhal. "Měli by tam být vojáci."

Vojáci. Chvilí přemýšlela. "Nahore je to asi hrůza, co?"

Přikývl. "Horší už to asi být nemůže."

Zjistila, že už jí Glidden není tolik proti mysli. Nakonec jsme oba na stejné lodi, pomyslela si, a to se musí projevit. Je to zvláštní člověk, hromotluk vzhledem i chováním, těžko by si o něm někdo mohl myslet, že je hnidopich, ale ca druhé straně mu chybí opravdová autorita, aby se o něm dalo říci, že je takovým poháněčem firmy. Můžete se spolehnout, že vás ráno vesele pozdraví a mile se usměje. Je to člověk, za kterým každý přijde, když něco potřebuje, ale

jinž přesto všichni opovrhují. Má na sobě stigma věčného poražence, dobrý šedý muž, který tu byl odjakživa a kterého všichni považují za samozřejmost.

"Jestli vám to pomůže," řekl, "byl to Barney." Opatrně sestupoval dolů po kamenité cestičce a zvedal svítilnu, aby viděl, kam může šlápnout.

"Vy ho nemáte rád, že ne?" zeptala se Karen.

"Lerner? Moc ne." Cítila, že se ve tmě asi zamračil. "Jde mi proti srsti. Nemám rád ty ukřičené radikály a zvlášť ty, co vždycky všechno vědí."

"Není zase tak špatný," řekla.

"Snad ne," připustil Glidden. "Možná za takových dvacet let, až ho to přejde, ho budu mít rád. Možná, že chyba je v tom, že mně je o třicet let víc. To mi jednou řekl Parks."

"Greg?" zeptala se zamyšleně. "Jak tam s tím asi zápasí?"

"Pomáhej mu pámbů," řekl Glidden. "Je mi ho líto, a to ani nemyslím to, v čem je teď, mezi těma hyenama nahoře."

To nečekala. Glidden jí pomohl přes nerovný kus skály. Přelezla jej a zeptala se; "Jak to myslíte, proč je vám ho líto?"

Glidden se na chvíli zastavil a položil svítilnu na zem. Potřeboval se vydýchat. "Lituju ho ze dvou důvodů. Když byl ještě na škole, každý si inženýrů považoval - zvlášť jaderných inženýrů. Museli dřít, neměli čas na politiku, na problémy, kterými se zabývali ostatní studenti, na ty jejich volovinky. Ale stálo to za to. Oppenheimer byl pro ně hrdina a oni se chystali uskutečnit ten nový svět, chystali se na to, že světem pohnou. Pak přišla sedmdesátá léta a všechno se změnilo. Najednou z nich byli darebáci, kteří plundrovali životní prostředí a stali se pro tenhle svět nebezpečím. Řekl bych, že mnoha mladým inženýrům tohle muselo vrtat v hlavě, někteří z nich dokonce zahořkli."

Na chvíli ztichl, přemýšlel a Karen řekla: "Mluvil jste o dvou důvodech, pro které ho litujete. Jaký je ten druhý?"

"Možná že tec! mluvím vlastně o sobě," začal pomalu. "Když se vám nepodaří něco udělat do Čtyřiceti, začnou vám dávat jako podřízené mladé kluky. A než se nadějete, ti kluci jsou nad vámi a skončíte jako obyčejný ouřada a to vám pak vydrží až do penze." Zarazil ji pohybem ruky. "Vím, co se říká o mně; člověk by nevěřil, kolik se dá zaslechnout. Greg je teď na rozhraní. Je přesně v tom věku a mají tam teď Abramse. A ten jde přes mrtvolu. Ten by vám dokázal podříznout krk, ani byste o tom nevěděla. Gregova budoucnost záležela na tom, jestli se mu podaří spustit Prométhea." Pokrčil rameny. "Nešlo to dobře, nešlo to od úplného začátku. Není to jeho chyba, ale odnese si to. Odteďka z něj bude ten ouřada."

Nikdy ji nenapadlo dívat se na to z téhle stránky, pomyslela si Karen. Vždycky si jen stěžovala, že ji Parks nevěnuje dost pozornosti, že se vlastně oženil se svou prací. Ale jestli má Glidden pravdu - a nejspíš ji má - byla to doba v jeho životě, kdy se měl své práci cele věnovat. Bylo to pro něj bud, anebo, a ona tohle nikdy nebrala v úvahu. Barney je mladší, ale jednou se mu to stane taky. Přejde čas, kdy mu práce bude nutně přednější, a ona to bude muset přijmout bez výčitek.

"Jak to máme ještě daleko?" Nechtěla už mluvit ani o Barneyem, ani o Parksovi, ani nechtěla přemýšlet o sobě. A nechtěla myslet ani na Tremayna, ani na Bildora nebo Rossiho nebo na to, co se asi děje venku. Kdyby na to myslela, budl by dostala hysterický záchvat, nebo by se nemohla strachy hnout. Teď chtěla jen jedno - dostat se ven.

"Už to nemůže být moc daleko - cítím moře."

Chvilí se jim šlo dobře. Syčení a rachot z jeskyní za nimi se stále vzdalovaly, třebaže za takových pět deset minut by náskok zase mohli ztratit. Už docela mechanicky teči pomáhala Gliddenovi přes hrbolaté úseky a trhliny, a on se nebránil.

Pak ještě jednou, tentokrát slaběji, zapraskala vysílačka. Glidden se zastavil, vytáhl vysílačku od opasku a chvíli poslouchal s uchem na reproduktoru. Najednou si ji rychle zasunul zpět a otočil se k ní s naléhavým výrazem.

"Budem muset utíkat," řekl skoro omluvně. "Během hodiny pustí nahoře bojové chemické plyny, a když se sem něco dostane, je s námi konec."

Chvilí zauvažovala, jestli to už není jedno. Jestli jsou jeskyně plné radioaktivních plynů z taveniny, mají to už stejně spočítané, i když by to třeba ještě týden dva nemusela vědět.

74

"Možná že by pomohlo, kdybychom celé místo uzavřeli," řekl pomalu Burgess. "Naše demoliční družstvo by mohlo zavalit šachtu reaktoru."

"Nejspíš to jenom přidá ke spadu," řekl Parks.

Burgess bubnoval prsty na modelu. "Nemáme moc dalších možností. Zbývá nám asi hodina, než se vítr otočí, možná méně. Musíme do té doby udělat něco s tou vaší taveninou a nemůžeme se tu dohadovat."

Obrátil se ke Cushingovi. "Kdy se sem ksakru dostanou ti experti?"

Cushingovi už to bylo nepříjemné. "Ráno, aspoň tedy podle toho, co jsem slyšel naposled."

"Ne že by zrovna spěchali, co? To znamená za čtyři hodiny." Chvilí přemýšlel, pak vzhlédl a rozhlédl se po ostatních. "Tak dobře, pánové, je rozhodnuto. Uzavíráme východ u moře a zavalíme šachtu reaktoru. Jestli to nepomůže -" Pokrčil rameny. "Bude to muset pomoci, jinak by to znamenalo sbohem, Los Angeles."

"A co když se vítr změní dřív?" zeptal se Parks.

Burgess zavrtěl hlavou. "Demoliční družstvo už zaujalo pozice. Při první změny větru vyhodíme do povětří, co nám přijde pod ruku."

"A co lidi dole v jeskyních?"

"Podle posledních zpráv jsou na cestě. Jestli nedojdou včas... Udělal jsem, co jsem mohl."
Nedíval se Parksovi do očí a Parks se zeptal: "Víte, kde teď jsou?"
Burgess si prohlížel model před sebou. "To bohužel nevím, Parksi. Nějakou dobu už jsme bez spojení. Řekl bych, že jim docházejí baterie. Jestli máte nějaké jiné návrhy, chci je slyšet."
"Když se vám nepodaří to uzavřít, co se stane s městy po větru?" zeptal se Cushing.
"To už jsme jednou probrali," odpověděl Burgess stroze. "Evakuace by nebyla možná."
Nemá po ruce žádné králíky, které by mohl tahat z klobouku, pomyslel si Parks. Žádné triky, žádné převratné řešení... Nebo snad ano ?
V nastalém tichu jezdil Parks ukazovákem po černém místě na modelu. "Tavenina teď postupuje hodně rychle, míří rovnou do oceánu."
Karen s ostatními jsou před ní, aspoň doufá, ale teď si uvědomuje, že Burgess má pravdu. Kdyby nedorazili k východu u moře, než by se změnil vítr, demoliční družstvo by muselo východ uzavřít, aby se tavenina nedostala do moře.
"Já tomu nerozumím," ozval se najednou Levant.
Parks se na něj podíval a v tu chvíli ho skoro zamrzelo, že to řekl Levant je jediný z těch tady kolem něj, kdo sem nepatří a ví toho o situaci z nich nejvíce. "Čemu nerozumíš?"
"Řekl jsi, že se tavenina pohybuje přímo k moři. To mi nedává smysl." Všichni se teď beze slova dívali na Levanta.
"Proč ne?"
"Jako kluk jsem si v těch jeskyních hrával. Je to tam v těch útesech jako úl, všude kolem jsou další malé jeskyňky." Zvedl ruku a roztáhl prsty. "Tavenina by se měla rozlévat různými směry."
"Nechali jsme většinu postranních jeskyň uzavřít," vložil se do toho Brandt. "Chtěli jsme mít jistotu, že v případě porušeního potrubí by odpad tek l jedním směrem k moři a nehromadil se nám v jeskyních kolem."
Parks se díval na model a myšlenka už se mu rodila v hlavě, jen ji vyslovit. V tu chvíli to měl.
"Jsme my to ale hlupáci," řekl pomalu. "Kdyby se nám podařilo rozdělit taveninu na malé pramenky do malých prostor - -"
Burgess ho přerušil.
"Jako když rozhrábnete rozžhavené uhlí - vystydne rychleji, tohle jste myslel?"
Parks přikývl, najednou se ho zmocnilo nadšení. "Kdybychom tohle mohli udělat, pak by mělo smysl zavřít východ a zavalit šachtu. Jestliže se tavenina rozdělí na malé objemy, sníží se také nebezpečí vzniku kritičnosti, vzniku samovolné reakce."
"Ty jeskyně mají skutečně jenom jeden východ k moři?" zeptal se Burgess.
"Já to tam znám," trval na svém Levant. "Jenom jeden."
Brandt se sklonil nad modelem a prohlížel si plochu taveniny. "Je to otázka poměru povrchu k danému objemu taveniny," uvažoval. "Zvětšíme povrch, jak to nejvíc půjde - čím větší bude povrch, tím více se zvýší chladicí účinek."
"Budem potřebovat čln a výbušniny," dodal Parks.
Burgess přikývl. "Už jsme tam jeden odveleli. Nějací námořníci v něm chtěli odjet ze zátoky."
"Nejmenují se náhodou Halsam a Jefferson?" zeptal se najednou Levant.
"To je váš čln?"
"Pojedeme s ním rovnou pod mrak, co?"
Burgess pokrčil rameny. "Už stejně pod tím spadem pěknou chvíli sedí. Bude se pak muset asi zničit a zakopat."
Levant se na něj zkoumavě zadíval. "Dostanu za to novější?"
"Jistě." Burgess si teď Levanta odhadoval. "Budem potřebovat někoho, kdo se v jeskyních vyzná. Moji lidé můžou klást nálož, ale nebudou vědět kam." Odmlčel se. "Říkal jste, že ty jeskyně dobře znáte, že jste si tam hrával."
Levant rezignovaně přikývl. "Okay, pojedu."
"Taky bych chtěl jet," přidal se Parks.
"Čím víc nás bude, tím to bude veselejší."
"A vemte Barneyho Lerneru."
Burgess se zatvářil překvapeně.
"Řídí odmořovací středisko."
"Kormanskí má na to kvalifikaci."
"Máte k tomu nějaký zvláštní důvod?"
Parks zaváhal. "Osobní."
"To je dost mizerný důvod. Dobře, já jsem pro, jestli bude chtít on." Burgess se letmo podíval na hodinky.
"Máme necelou hodinu - jestli. Výbušnina už je v docích a demoliční četa čeká."
Parks se na něj užasle podíval. "Vy jste nás předběhl?"
Burgess zavrtěl hlavou. "Byli bychom východ u moře vyhodili v každém případě. Za pět minut bych je byl poslal tak jako tak."
Otočil se k Levantovi. "Muže máte na palubě, všechno je připraveno."
Podíval se na všechny trochu udiveně. "Jestli to pomůže, bude to docela prosté. Nechápu, proč vám to trvalo tak dlouho."
Tentokrát se ozval Brandt: "Není vždycky tak jednoduché vidět něco, co je zřejmé. A to platí všude." Díval se v tu chvíli upřeně na Cushinga a na jeho tváři se objevilo porozumění.

75

Už to nemůže být daleko - sama už pozná po čichu tu zvláštní směs slané vody, studeného vzduchu a pachy hnijících ryb, které laici říkají "čerstvý mořský vzduch". V jeskyních bylo horko. Nasadili si kukly se vzduchovými filtry. Tavenina se valila za nimi, Karen slyšela zlověstný hukot a občas to ostře zapraskalo, když vybuchl beton nebo vápenec. Jenom aby tam na ne čekali, modlila se. A aby se tam s Gliddenem dostali dřív než ten někdo z jeskyní.

"Ta vysílačka už asi nefunguje?"

Glidden se na chvilíčku zastavil, aby se nadechl, a zkusil vysílačku. Zmáčkl pár tlačítek, promluvil a napjatě čekal na odpověď. Ani nezapraskala, nijak se neprojevila. "Vybily se baterie."

Teď bylo cítit ještě něco jiného. Karen to rychle rozpoznala. Byl to pach rozžhaveného kovu. Jen se modlila, aby jí fungovaly filtry v kukle, když něco cítí, jistě to znamená, že jí něco proniká dovnitř.

Málem už to nevydržela. Viděla tolik lidí umřít, připadalo jí to všechno tak beznadějně. A byla unavená a nemělo cenu -

Glidden klopýtl a upadl. V okamžiku byla u něj a pomohla mu na nohy.

Musí dostat ven nejen sebe, ale taky jeho. Levá noha, pak pravá... Nevšímej si pachu rozpáleného kovu, rachotu a syčení za sebou, nemysli na to, co se asi teď děje uvnitř tvého těla. Levá noha -

A v tu chvíli uviděla východ s ocelovou mříží na konci kamenité chodby. Glidden jej taky uviděl, zahodili svítilnu a běželi k němu. Třeba je tam ještě někdo jiný, pomyslela si najednou Karen, někdo s revolverem.

Ale to nevadí. Východ už byl na dosah a zahlédla plamen a jiskry, jak někdo na druhé straně začal řezat mříž.

ČTVRTÝ DEN

76

Bylo právě před rozedněním. Falešně předjití, pomyslel si Parks, kdy ještě není světlo, jenom jakási záře na obloze, záře na obzoru, která tentokrát nepochází od elektrárny. V docích se nic nehýbalo, jediné kolem Taravalu se hemžilo několik vojáků v bílém, kteří nakládali balíčky výbušniny.

Lerner na něj už čekal.

"Plukovník mi řekl, že můžu jet, jestli chci."

"Je tam Karen. Myslel jsem si, že bys třeba chtěl být u toho, až se dostane ven."

"Jasně že chtěl. Děkuju." V očích měl podivný výraz, který si Parks nemohl vysvětlit.

"Jestli ale nechceš, tak nemusíš."

Lerner zavrtěl hlavou. "Chci, ale lidé v odmořovacím středisku mi leží v hlavě." Na chvíli se zarazil, přemáhal se. "Spousta dalších umře." Musel to vyslovit. "Elektrárna se neměla spouštět, Parksi. A tys to věděl."

"Pokusil jsem se to celé zastavit," odpověděl Parks unaveně.

"Nepokusil ses dost!" Lernerovi skoro selhal hlas.

"Tohle říkej Brandtovi, a ne mně. Anebo ještě radši Cushingovi."

Lerner se tiše zasmál. "Kdybych jednou začal, myslím, že bych je musel nakonec zabít." Otočil se k molu.

"Vím, jak se to všechno stalo, byli jste všichni podělaní až za ušima." Parks se nenamáhal, aby mu odpověděl, a Lerner neochotně změnil téma hovoru. "Ty jedeš taky?"

"Tohle je moje akce. Chci být u toho, až Karen s Gliddenem a ostatními vylezou ven. A chci vidět, jak s tím skončím."

"A ty si vážně myslíš, že s tím skončím?"

"Aspoň tady."

Lerner zamyšleně přikývl a znovu si ho odhadoval. "Budu s Levantem a demoliční četou dávat nálože."

Renesanční člověk, pomyslel si Parks. "To taky umíš?"

"Divil by ses, co všechno se u vojáků můžeš naučit, Parksi."

"Nikdy jsem nebyl - nikdy jsem asi neměl to štěstí." Pak řekl: "Karen bude moc ráda, až tě uvidí."

Lerner přikývl. "Myslím, že uvidí ráda kohokoli, dole to asi nebylo nic příjemného." Na chvíli spadla jeho chladná maska. "Co ta tavenina dole? Ozáření bude moc silné?"

Parks o tom nechtěl přemýšlet a byl by raději, kdyby s tím Lerner nezačal. "To záleží na tom. Jestli se jim podařilo najít někde nějaké ochranné obleky, nebude to třeba tak hrozné. Jestli ne - co ti ksakru na to mám říct, Barney?"

Lerner ho upřeně pozoroval. "Opravdu ti šlo o Karen, Parksi? Myslím, jestli jsi to s ní myslel vážně?"

"Měl jsem ji rád," odpověděl Parks klidně. "Kdybych byl rozvedený nebo kdybych se mohl snadno rozvést, asi bych se s ní oženil."

"A myslíš, že ona by si tě vzala?" zeptal se Lerner.

Lerner si Karen není tak úplně jist, pomyslel si Parks. Znovu mu dal najevo, jak jím v tomhle opovrhuje. "Barney, žárlivost je hrozně blbá vlastnost. Nevím, jestli by si mě vzala nebo ne. Nikdy jsem se jí na to neptal. Ale dám ti jednu radu: jestli ji chceš ztratit, tak pořádku zkoumej, jestli je ti věrná nebo ne."

Někdo na ně ze čunu zavolal, vydal se tam a Lerner si přestal všimnout. Cushing, který vypadal elegantně i v tom ochranném obleku, už na něj čekal. Vrásky kolem očí mu zmizely a vypadal trochu nepřítomně, jako by už zase měl starost, co bude pozítí.

"Za hodinu s tím budete hotovi, že?"

"Jestli všechno klapne."

"Určitě ano." Cushing z něho nespustil chladné oči a snažil se vyčíst z jeho tváře, co se dá, zachytit jakýkoli záchvív citu. "Za pár minut budete pryč. Až se vrátíte, bude tu už asi skupina z Washingtonu - vyšetřující i ty mozky, které to tu mají vyřešit. Neříkal bych... jim toho příliš. Když budete mluvit moc brzy, můžou si vás za to potom podat." Už se zase roztomile usmíval, vrátila se mu sebedůvěra. "Nemusíte se mnou v ničem souhlasit, ale tohle je dobře míněná rada."

"Budu si ji pamatovat," odpověděl Parks a sám se podívil, že z jeho odpovědi zaznívá vděk.

"Jestli pro vás budu moci něco udělat - myslím potom - určitě mi řekněte." Cushing najednou natáhl ruku a stiskl mu rameno, pak se otočil a odešel k jednomu nákladáku. Ten tlak byl silný i na něj, pomyslel si Parks. Hledáš supermanky a nakonec najdeš obyčejné lidi, ale to jim přece nemůžeš vyčítat.

Pak si uvědomil, že aniž se o to Cushing zvlášť snažil, stoupl u něj v ceně. Jako každý dobrý politik měl ty roztomilé úsměvy vždycky v záloze. Poplácají vás po rameni a ukážou vám, že jím na vás záleží. Přijď za mnou, až se z té války vrátíš, chlapče; naše firma pro tebe vždycky bude mít schované místočko...

Pak už byl na palubě a směřovali na zátoku. Lerner seděl vedle něj pod stříškou kabiny. Přibližovali se k útesu, rovnou pod mrakem, a Parksovi se zdálo, že vidí na palubě popílek. Ale to není možné - šplouchají sem přece vlny... Pak si vzpomněl, že trpí mořskou nemocí.

Lerner najednou řekl: "Myslím na Karen skoro pořád, Parksi. Žárlím na ni, vím to. Myslím na ni pořád, zapomínám, co se děje, co se ve skutečnosti děje... Co se stane, jestli nám tahle akce nevyjde? Myslím, že na to nemyslí nikdo z nás. Možná že na to ani nikdo nemůže myslet."

• Parks si povzdechl. "Myslíme na maličkosti, Barney. Myslíme na pár lidí, máme strach sami o sebe. A co bychom jiného měli dělat? Myslet na historii, pořád si plně uvědomovat, co se děje? To možná mohl takový De Gaulle nebo Churchill, já ne. Kdo to řekl, že Smrt jednoho člověka je tragédie; milión mrtvých, to je statistika.' Von Clausewitz?"

"To ses spletl v osobě," odpověděl suše Lerner, "To řekl Hitler." Zachvěl se. "V odmořovacím středisku to vypadalo jako v Buchenwaldu, jak to člověk vídal na fotografiích. Pořád jsem tam viděl mého dědečka s babičkou." Podíval se na vlaječku na zádí, která se třepetala ve větru. "Jestli se nám to nepovede a vítr se otočí, budu už mít před očima pece." Parks se na něj rychle podíval. "Co je ti, Barney?" "Co je mi?" zeptal se Lerner, skoro jako by se ptal sám sebe. "Můj děda s babičkou zahynuli v Buchenwaldu. To je jako mateřské znaménko, které si člověk nese s sebou po zbytek života. Vždycky jsem přemýšlel, o čem asi mluvili, když přišel ten konec. Myslím, že si až do poslední chvíle mysleli, že je něco zachrání. A pořád mi nejde z hlavy, že my na tom jsme dost podobně."

Parks mu neodpověděl. Uvažoval, jestli Karen Lernerovi opravdu rozumí, pak to pustil z hlavy.

"Parksi." Levant vyhlížel z kabiny. "Určitě mi vláda dá nové člen?"

"Plukovník to říkal."

"Co mě to bude stát? Dva roky času a soudní pří?"

Tak už i Levant, pomyslel si Parks. Zítřka by mohl být konec světa a lidé by stále měli strach o to, jestli příští měsíc dostanou výplatu.

"Mám takový dojem, že stačí napsat stížnost a zaplatí ti hned."

Levant o tom chvíli přemýšlel, pak se otočil zpátky ke kormidlu a vystřídal Halsama. "Dobře, Parksi, nebudu ti mít za zlé, když to nepůjde, tak jak říkáš."

Zůstali teď stát před čelem útesu a člen se pohupoval na vlnách. Jeden voják s přenosným autogenem vystoupil na výstupek u mříže, zapálil hořák a začal řezat kovovou mříž.

Parks se na něj chvíli díval a čelo útesu se mu zvedalo a zase klesalo před očima.

Cítil, jak mu ten pohyb obrací žaludek. Za chvíli už se nakláníl přes zábradlíčko a zvracel do zelených vod pod sebou. V mozku měl na chvíli prázdno jako v žaludku, poprvé za těch dvanáct hodin nemyslel na elektrárnu a na to, co se může stát ráno.

77

"Vandeabergovi meteorologové hlásí, že se blíží změna větru," řekl tiše Tebbets.

Kloster přikývl. "Tlaková výše postupuje rychlostí přibližně osm kilometrů za hodinu."

"Hlásili vám, jak dlouho to ještě asi potrvá, než se vítr otočí?"

"Půl hodinky, možná méně."

Za půl hodiny bude mrak směřovat na Los Angeles a dál k mexické hranici, pomyslel si Tebbets. Velká část spadu se patrně spláchně deštěm v okruhu takových patnácti dvaceti kilometrů od elektrárny, ale až přestane pršet, rozlétnou se radioaktivní částice dál.

Klostera bylo sotva vidět za clonou kouře z cigarety. Tebbetse napadlo, o čem teď asi přemýšlí, ale to přece ví. Myslí na manželku a rodinu, jako on myslí na Susan, která se znovu vdala, má dvě děti a žije v Pacoimě. Asi každý z těch, kdo tu sedí, má příbuzné nebo přátele či známé někde v jižní Kalifornii.

Rozhlédl se kolem sebe. Jindy to tu bzučelo, teď nikdo nic neříkal. Vojenská policie tu stále ještě byla, ale stáhla se do pozadí. Z obrazovek teď ani na chvíli nezmizel záběr pobřeží a bylo slyšet jenom zprávy o počasí. Nemůžou dělat vůbec nic, pomyslel si. Jsou zrovna tak bezmocní jako lidé, kteří žijí tam, kudy půjde mrak.

Neviděl Susan už - jak dlouho vlastně - čtyři roky? Pokud by to záleželo na ní, asi by se s ní už nesetkal a nakonec ani on o to dříve nijak zvlášť nestál. Ale podle toho, jak to vypadá teď, už asi nikdy nebude mít tu možnost, a když na to pomyslí, moc by ji najednou chtěl vidět. Stýskalo se mu po ní už dlouho a teď se mu bude stýskat ještě víc - a delší dobu.

"Víte se obrací," řekl tiše Kloster.

Tebbetts znovu zvedl šálek s kávou, napil se, ale v tu chvíli si to rozmyslel a vylil obsah do nejbližšího koše na odpadky. Najednou mu přestala chutnat.

78

Senátor Hoyt: Pane Reissi, vy jste členem Národní rady bezpečnosti, ano?

Reiss: To není tak úplně pravda, pane senátore. Jak víte, členy rady jsou prezident, viceprezident a ministři obrany a zahraničí. Pracuji v radě jako tajemník.

Senátor Hoyt: Děkuji, pane Reissi - mluvil jsem samozřejmě o vašem oficiálním postavení. Ale abychom pokračovali. Domnívám se správně, že Bílý dům věděl o rozsahu neštěstí v Cardenas Bay hned toho večera, kdy ke katastrofě došlo ?

Reiss: Ne tak docela, pane senátore. K původní závadě na Prométheu Jedna došlo brzy zvečera a další reaktory komplexu byly vyraženy z provozu hned nato. Bílý dům dostal úplnou zprávu až kolem půlnoci.

Senátor Stone: To je obvyklé byrokratické tempo.

Reiss: Původní zprávy byly adresovány ministrům a vojenskému velení. Pak jsme se museli spojit s vědeckými poradci, aby nám vysvětlili, co se stalo, a poskytli údaje.

Senátor Stone: Prezident si nemohl udělat úsudek sám?

Reiss: To třeba mohl, ale nebylo by to přesné. Není o nic lepší fyzik než poslanec Holmburg.

Poslanec Holmburg: Nevím, jestli tohle bylo míněno jako kompliment, nebo ne. Jak reagoval prezident?

Reiss: Jak lze předpokládat, velice ho to zneklidnilo. Jedním z prvních opatření, která učinil, bylo, že svolal Národní radu bezpečnosti a zároveň členy Úřadu pro ochranu životního prostředí.

Senátor Stone: Předpokládám, že mu byly předneseny různé návrhy a jedním z nich byla evakuace Los Angeles a jižní Kalifornie.

Reiss: Evakuaci Los Angeles jsme probrali jako jednu z prvních možností. Byla zamítnuta jako neproveditelná.

Senátor Stone: Tomu nerozumím, pane Reissi.

Reiss: Bylo by to zhora nemožné. Los Angeles bylo v té době bez proudu, protože značná část elektrárenské sítě selhala. Nemohli jsme žádným způsobem ohlásit rozkaz k evakuaci ani jsme nemohli vyrozumět obyvatelstvo. Rádía a televizory - a ani vysílací stanice - nefungovaly. Jediná použitelná cesta na východ - dálnice 66 - by byla naprosto nedostačující i pro menší dopravu. A neměli jsme kam lidi poslat. Je mi líto, senátore, ale o evakuaci Los Angeles se ani nedalo uvažovat jako o vážné možnosti. Kromě dalších nevýhod tu byla ještě pravděpodobnost paniky a počet možných obětí v důsledku této paniky se nám zdál nepřijatelný.

Senátor Stone: Jestliže uvážíme, co jste právě řekl, chtěl bych vám položit stěžejní otázku. Existuje vůbec proveditelný plán evakuace kteréhokoli amerického velkoměsta během několika hodin ?

Reiss: Za těchto okolností ne a pravděpodobně nikdy nebude existovat.

79

Karen zatajila dech, když se plamen autogenu zakousl do zrezivělé mříže. Stáli s Gliddenem ve stínu a čekali, až ten člověk u východu skončí. Napadlo ji, jestli tu čeká ještě někdo jiný a chystá se vyrazit ven, jakmile bude průchod volný. Hlouposti, pomyslela si. Jsou tam vojáci, nic jim nehrozí. Ale už měla zničené nervy a uvědomila si, že by stačilo jen málo a podlehla by panice. Pak už postavy v bílých oblecích zvedly mříž. Rozběhla se a za chvíli stála venku na výstupku útesu a cítila, jak jí prší a fouká do obličeje.

"Karen."

Parks stál kousek od ní. Chvilí se na něj dívala a chtěla se mu vrhnout do náruče, ale nevěděla, jak by se zachoval. Než mohla něco říci, objevil se vedle něj Barney; stál tam a jen se na ni díval.

Přestala váhat, stačilo jí, jak se na ni podíval. Barney ji na chvíli objal a hned ustoupil.

"Měla bys raději jít do člunu. Musíme vyhodit jeskyně do povětří a nemáme moc času." Mluvil krátce, skoro neosobně. Nenechal ji čas na to, aby začala plakat, aby dala průchod svým citům. Neudělal by to v žádném případě, neschvaloval to. Jenom se slabě rukou dotkl její paže, aby věděla, co v tu chvíli cítí.

Beze slova se podívala na Parkse. Bylo toho tolik co říci, a teď už to asi nikdy neřekne. Pak se nechala snést do člunu. Ještě uviděla, jak Parks mluví s Gliddenem..

"Je to zlé, Gregu?" zeptal se Glidden.

"Už nic nezbyvá," zachmuřeně odpověděl Parks. Začalo to na Prométheu Jedna a pak se roztavily všechny."

Glidden zamžoural ve světle a nemohl to úplně pochopit.

"Je hodně mrtvých?"

"Asi dvanáct a zrovna tolik jich ještě pohřešujeme." Parks si olízl rty, byl rád, že stojí na suché zemi, i když třeba jen na chvíli. "Spad je hrozně velký. Zatím jde nad moře, ale mění se vítr. Pokusíme se vyhodit do vzduchu jeskyně, zatarasit východ a rozdělit taveninu."

"Měl jsi pravdu," řekl Glidden unaveně. Nemohl se Parksovi podívat do očí. "Neměli jsme se ani pokoušet elektrárnu spustit."

Nechtěl, aby mu říkali, že měl pravdu, pomyslel si Parks. Teď ne. "Kde jsou ostatní?"

"Tremayna jsme tam museli nechat," začal pomalu Glidden. "Rossi je mrtvý a Bildor taky." Odmlčel se. "Bildora někdo zastřelil. Uvnitř je někdo s revolverem."

Parks o tom dál nepřemýšlel. Slyšel, co Glidden říká, ale neměl čas se tím zabývat. Několik vojáků začalo Gliddenovi pomáhat na loď - Čekal, až přijde vlna a zvedne člun.

"Nemohli jsme to zastavit, Gregu. Prométheus byl jako balvan, který se valí z kopce. Každým dnem na něj víc spoléhali, čekali na něj." Pak se otočil a zmizel v kabině. Kulhal na levou nohu a ramena měl ohnutá. Nikdy předtím si to neuvědomil, pomyslel si Parks. Glidden je starý.

Pak se Levant s demoliční četou objevili u východu z jeskyně. "Nepůjdete zpátky na palubu, Parksi?"

Ne, ještě jsme neskončili, pomyslel si Parks. Chtěl vidět, jak s tím tady skončují, moc už to chtěl vidět.

"Chtěl bych jít s vámi," řekl Parks. Levant pokrčil rameny. Lerner s několika muži už zmizeli v jeskyni, Levant s Parksem šli za nimi.

Uvnitř jeden z vojáků tiše řekl: "Máme deset minut, abychom položili nálože a vrátili se na člun. Vítr se začíná otáčet."

80

"Položte několik náloží sem," řekl Levant. Stál u betonové stěny a usilovně si vzpomínal, jak to kde vypadá. "Za touhle jeskyní je spousta malých." Lerner položil nálože propojené zápalnicí a tu táhl za sebou do hlavní chodby v jeskyních. Pak následoval Levanta, který už přešel dál do jeskyně. Parks s demoliční četou šli takových sto metrů za nimi, rychle kladli nálože, kam jim ukázal Levant, odvínovali zápalnici a navazovali na ni nálože.

Lerner si všiml, že čím hloub šli do jeskyní, tím se mu zdálo větší horko. A někde vpředu slyšel syčení a rachot. To bude tavenina, pomyslel si. A Karen před tím utíkala několik hodin... "Kolik času ještě máme?" zachraptěl Levant. "Pět minut, možná trochu míň." "Sakra, tady je ale vedro."

Lerner naklonil hlavu na stranu a pozorně poslouchal, pak ukázal na ohyb chodby asi tři sta metrů před nimi. "Zdá se, že tamhle to spadlo, tavenina bude nejspíš už za tím."

Levant se pozorně podíval po zdech kolem sebe a pak přikývl. "Pojďme blíž. Tady jsou stěny mezi jeskyněmi dost tenké. Mělo by se nám to tu podařit." Vyběhli kupředu a Levant položil nálože, pak se najednou rozhlédl kolem sebe. "Safru, kde jsem zasel nůž?" "Nenechal jsi ho tam u toho ohybu?" Levant rychle prohledal všechny kapsy. "Nejspíš." "Dojdu pro něj." Lerner se otočil a běžel zpátky chodbou. Levant nechal jeden balíček s náloží na jejím konci a nůž ležel pod ním. Lerner si postavil svítilnu na zem a sehnul se, aby nůž sebral. Někdo k němu přicházel z postranní chodby. To bude asi nějaký voják, pomyslel si; třeba už zbývá míň času, než se domníval.

Stoupl si a chvíli se beze slova díval na toho člověka před sebou.

Pak řekl: "Ahoj, Paule."

"Ahoj, Barney."

Marical skrýval jednu ruku za zády a Lerner instinktivně vycítil, co v ni má. Na zlomek vteřiny zabloudil očima za Maricala a uviděl vozík s olověnými kontejnery.

Marical viděl, jak Barney mrkl na vozík, zlomyslně se usmál a vytáhl pistoli. Rychle ji namířil na Lerneru, než po něm stačil skočit.

"Co se stalo nahoře, Barney?"

"Na Prométheu. Jedna došlo k havárii se ztrátou chladivá. Ty ostatní vzaly za své brzy potom - čínský syndrom."

"Nekecáš? Je to vážný?"

"Jestli se změnil vítr, spad těžce zasáhne polovinu státu."

Marical se tiše zasmál a zavrtěl hlavou. "Jak se to stalo?"

"Nejspíš někdo provedl sabotáž," odpověděl Lerner chladně. "Asi ty."

"Já?" Marical se na něj díval s nepředstíraným překvapením. "To mě nikdy nenapadlo, Barney." Chvilí se tvářil opovrhlivě. "Bylo by to bývalo snadné. Kolik lidí je mrtvých?"

"Dvanáct a další přibudou. Peterson, chlapi z velínu, Stewart... Spousta radioaktivity se rozptýlila do vzduchu. Museli evakuovat městečko, odmořit lidi."

Číhal na vhodný okamžik, Marical ovšem na oplátku bedlivě hlídal jeho. Usměvavej nácek, pomyslel si Lerner.

"Všichni mají ochranné obleky?" zeptal se Marical.

Kdyby jen těma očima na chvilku uhnul, pomyslel si Lerner. Kdyby se jen trochu pohnul, kdyby někdo přišel chodbou, kdyby se stalo něco, co by rozptýlilo Maricalovu pozornost aspoň na vteřinku. "Většinou vojáci."

Najednou si uvědomil, že mu tady něco nehraje. Marical se pohodlně opíral o stěnu, občas zvedl ruku, aby si utřel z čela pot. Bylo tu horko, ale zase to nebylo tak hrozné. A podle hlasu ho až zarazilo, že Marical vlastně nemá vůbec strach, jako by mu to všechno bylo jedno.

"Je ti dobře?"

Marical zavrtěl hlavou. "Je mi mizerně. Potím se, bolí mě hlava, mám horečku. To je nemoc z ozáření, víš." Lerner si to najednou dal dohromady. "To ty jsi zabil doktora?"

"Doktora? Jo. Bylo mi pořád blbě a on nakonec nechal udělat krevní obraz. Pak jsem si to spočítal. Věděl jsem, že až uvidí, jak to vypadá, podá zprávu a bude se vyšetřovat co a jak." Ošklivě se zasmál. "Měl jsem být opatrnější. Připadám si jako barman, kterej se ožere."

"Takhle hnusnou smrt si doktor nezasloužil."

Marical se zamračil, jako by Lerner něco nepochopil. "Smrt je vždycky hnusná. Udělal jsem to čistě a rychle."

Lerner jen nevěřičně na Maricala zíral a pak ukázal na vozík. "Tohle jsi chtěl dostat ven východem u moře?"

"Měla tam na mě čekat spojka." Marical se na něj tázavě podíval. "Ted' už se mi to asi nepovede, co?"

"Ne. Vítr foukal od elektrárny na moře. Kdyby se někdo pustil tímhle směrem na lodi, dostal by dávku. A krom toho jsou venku vojáci od námořnictva."

"Tak to bysme měli. Bylo to prohrané od samého začátku." Najednou začal mluvit o něčem jiném. "Co jste to

dělali s těma náložema ?"

"Chystali jsme se vyhodit jeskyně do povětří. Parks si myslí, že jedině takhle mužem taveninu zastavit."

"Asi má pravdu." Marical chvíli mlčel. "Myslím, že to je všechno, co jsem chtěl říct." Namířil mu pistolí přesně na hlavu. "Je mi líto, Barney."

"Nedostaneš se ven, Paule," ještě se ho snažil zarazit Lerner. Ukázal na vozík. "S tímhle ne."

"Teď už je to jedno." Marical pokrčil rameny.

Kdyby tak někdo přišel, modlil se Lerner. "U východu se to jen hemží vojáky, Paule."

Marical ukázal na svůj bílý oblek a kuklu. "Není to zas tak velký riziko. Když budu mít kuklu, nikdo mě nepozná."

"Karen ano. Je ve člunu."

Marical se zarazil. "Ale ono to půjde. Všichni budou mít plný ruce práce, nevšimnou si mě. Krom toho, moc jiných možností mi nezbývá."

"Jsi nemocný," řekl rychle Lerner. "Dostal jsi silnou dávku, nevydržíš víc než pár dní."

"Pár dní je pár dní," odpověděl suše Marical.

"Co jsi s tím chtěl dělat, Paule? Bombu?"

"Já ne - ale ti, pro který jsem to podniknul."

"To jsou teroristi?"

Marical znervózněl. "Moc kecáš, Barney." Volnou rukou si otřel čelo. "Nemělo to jít nikam ven, není v tom žádná exotika. Výlučně domácí. Máme už taky svoje teroristy."

Kdyby tak někdo, zoufale si myslel Lerner... "Proč jsi to dělal? Pro prachy?"

Marical náhle změnil výraz. Přestal se chovat přátelsky. Lerner ho najednou v duchu viděl, jak stojí nad doktorem na pláži, namíří pistolí za ucho a zmáčkne spoušť. Svaly mu ztuhly, ruka s revolverem byla jako z mramoru. Oči se mu rozšířily a leskly se.

"Pro prachy, Barney? To jen částečně. Spíš to pro mě byla příležitost vrátit ránu, co mi vzala to nejcennější v životě." Lerner vycíťoval chorobný vztek, který se Maricala zmocňoval. "Poznal jsem svou ženu v Mohawk Bluffs, dělali jsme tam spolu v laboratoři. Nepřestala dělat, když jsme se pak vzali, a ani potom, co jsme měli děti. Ale byli tam lajdači, jako všude na elektrárnách. Vedení se nestaralo o to, v čem lidi dělají." Z jeho tváře teď zmizel cit. "Umírala tak strašně dlouho a celou dobu trpěla. Musel jsem platit doktory, musel jsem si nechat hlídat děti..." Na chvíli se odmlčel, vzpomínal. "V Mohawk Bluffs se zřekli odpovědnosti. Nemohli si dovolit připustit, že to byla jejich vina. Neviděl jsem od nich ani cent."

Marical naklonil hlavu k jedné straně a trpce se usmál, "Už chápeš, Barney? Nakonec na tom není nic zvláštního - obyčejná staromódní pomsta. Je docela snadný krást štěpné látky na jaderných elektrárnách. Řekl jsem si, že až bouchne jedna taková bomba nebo dvě, přestanou tyhle elektrárny stavět." Pokrčil rameny. "A taky jsem potřeboval prachy na ty účty. Řekl jsem si, že to je jedině spravedlivý."

"Zabiješ spoustu lidí jen proto, abys ukázal, o co ti jde."

Marical se pousmál. "Tam venku jich stejně umře spousta, ne?"

Lerner instinktivně vycítil, že Marical skončil. Uhnul stranou a vrhl se na Maricala, chtěl ho povalit na zem. Marical mu snadno uskočil, otočil pistolí a udeřil ho hlavní do hlavy. Lernerovi poklesla kolena, omráčilo ho to a stále ještě natahoval ruce před sebe a hledal Maricala. Neviděl nic, krev mu tekla proudem do očí. Tohle byla od něj blbost, pomyslel si. Měl se pokusit hned, jak Maricala uviděl. Neměl s ním mluvit, to byla osudná chyba. Člověk nemá začít mluvit - na začátku se nikdy nemluví.

Cítil, jak ho Marical obchází. Pak ucítil něco studeného rovnou za levým uchem.

Někde v dálce v chodbě se ozval dupot.

"Barney! Kde sakra vězíš? Musíme vypadnout!"

To byl Parks.

Studený kov na hlavě. Ten zatracenej nácek ho snad - -

81

"Je mrtev?" zeptal se Levant.

Parks se pokoušel zastavit krev, ale nedařilo se mu to. "Myslím, že ne. Musíme ho vynést. Karen se o něj postará."

Zvedl Lerner a Levant mu řekl: "Musíme běžet - nálože jsou načasované."

Běželi zpátky k východu. Najednou Parks ucítil, jak se mu Lerner pohnul v náruči. Zamžikal očima a Parks se zeptal: "Kdo to byl?"

"Ten zpropadenej nácek," zašeptal Lerner. "Marical." Pak jeho tělo ztěžklo a hlava mu spadla na stranu. Vojáci u východu uchopili Lerner a jemně ho snesli do člunu. Za chvíli nato se ozval vzdech a přidušený výkřik. Parks si domyslel, že Karen poznala, kdo to je.

Skočil na loď. Levant za ním, přikrčil se, vstoupil do kabiny a převzal od Halsama kormidlo. Taraval vyrazil od útesu a ujížděl na otevřené moře. Když urazili necelý kilometr, ozval se od útesu rachot. Vápencový útes se pomalu rozpadl na vodopád kamenů. Jeden z vojáků na palubě se pokusil o radostný výkřik. Nikdo se k němu nepřidal.

Parks se otočil a šel do kabiny za Karen a Lernerem. Karen ovázala Lernerovi hlavu a držela ho v náruči. Lerner něco potichu nesouvisle mumlal.

Podívala se na Parkse a v očích měla děs a šílenství. "Říká teď všechno, co vždycky chtěl, ale čeho se bál. Všechno mu teď připadá tak prosté."

Parks se rozpačitě pohnul. "Jak mu je?" zeptal se. Viděl ji mockrát nahou, ale ještě nikdy se před ním takhle neodhalila.

"Umírá," zašeptala.

82

Marical nevěděl, kde je. Uslyšel Parkse s ostatními ve spojovací chodbě, střelil Lerneru do hlavy a pak utíkal chodbou dozadu. Asi někde špatně odbočil, pomyslel si, a dostal se zase na stejné místo. Znovu mířil k východu u moře, cesta se svažovala. Loď už teď bude pryč a mohl by buď plavat, nebo se pokusit vylézt nahoru na útes. To by bylo asi lepší, plavat by musel dlouho a šlo by to špatně.

Něco nebylo v pořádku. Cesta šla chvíli dolů, ale teď už zase stoupala. A bylo tu teplo, tepleji než předtím. Asi šel prve správně, ale myslel si, že ne. Vrátil se pak zpátky směrem k tavenině.

Výbuch ho překvapil. Ozvalo se zapraskání a kamenitá cesta se zvedla proti němu. Chvilí ležel skoro omráčený a poslouchal rachot bortících se jeskyní kolem sebe. Prach se začal usazovat. Zjistil, že leží zrovna na kraji propasti, která před ním vznikla. Uviděl, jak se na druhé straně díry, ve vzdálenosti asi deseti metrů, začíná něco pohybovat směrem k němu. Něco svítivého se pomalu blížilo k okraji propasti.

Stoupl si a zaclonil si oči. Tavenina. Pomaloučku se blížila ke kraji, začala překapávat dolů a pak záplava pomalu vzrůstala. Bylo to oslepující - a hřálo to. Víc než hřálo, bylo to horké, víc než slunce dole na Floridě nebo v Mexiku.

Svěsil paže podél těla. Cítil, jak má žár spaluje obličej. Napadlo ho, kolik slunečních jednotek právě dostává - tak tomu říkali v Mohawk Bluffs, pomyslel si trpce.

Tavenina se teď jako vodopád valila přes okraj propasti a tříštila se do spousty malých praménků, které padaly do menších jeskyní a dře dole. Oslepovalo ho to. Před očima mu skákaly tmavé skvrny a věděl, že se mu spalují oční nervy. Pak přestal vidět.

Je to zvláštní - najednou mu připadlo, jako by ho někdo volal.

Doktor a Lerner a Wanda. Měl kvůli nim všem teď hrozné výčitky, zvláště kvůli Wandě. Byla to obyčejná holka, ale vždycky udělala všechno, oč ji požádal. A milovala ho. Jako ho milovala Marie v těch strašlivých měsících, kdy mu pomalu umírala před očima.

Žár přesáhl míru snesitelnosti, ale on už nemohl ani křičet. Věděl, že mu hoří vlasy, ale necítil bolest. Vodopád rozžhaveného kovu se změnil v bouřlivý rámus.

Slunce, pomyslel si naposled. Cítil je v kostech.

Kamrath stál jako přimražený kus dál ve spojovací chodbě. Obličej měl zkrvavený, jak ho výbuch hodil na kamennou stěnu, a s hrůzou přihlížel. Marical stál na kraji propasti a díval se do oslepujícího kovového vodopádu. Nejdrív si rukou chránil obličej, ale teď mu paže visely podél těla. Nehýbal se, třebaže mu hořely vlasy. Jak se Kamrath díval, vznítit se na Maricalovi oblek.

"Maricale! To jsem já, Kamrath!"

Postava se nepohnula. Marical ho v hluku vodopádu nemohl slyšet. Kamrath ještě chvíli stál a nemohl se rozhodnout, pak se rozběhl dopředu. Teď už na tom nezáleží, pomyslel si. Žár mu začal spalovat obličej, když pocítil, jak se mu cesta zachvívá pod nohama. Klopýtl a zastavil se. Chytil se stěny. Těsně před ním se stezka propadla a kamenů se zmocnil proud roztaveného kovu.

Marical teď stál na ostrůvku uprostřed taveniny, nemohl se k němu nijak dostat. Kamrath znovu zavolal, pak poklekl na jedno koleno a zvedl revolver. Namířil těsně nad Maricalovu hlavu a zmáčkl spoušť. Marical se musí dozvědět, že je tady!

Rachot roztaveného vodopádu výstřel pohltit. Marical se nepohnul. Neslyší ho, pomyslel si Kamrath. Marical se nikdy nedozví, že ho našel, že bude muset zaplatit za doktorovu smrt.

Oční víčka mu začínala napuchat. Kamrath zvedl ruku, aby si před tím žářem zastínil obličej. Marical platí, ale ne tak, jak by měl. To bůh činí spravedlnosti zadost, ne on.

Je to rouhání, ale nemůže si pomoci. Došel až sem a teď si připadá podvedený.

Marical se to nikdy nedozví, pomyslel si s bolestí.

V tu chvíli postava na kraji propasti klesla na kolena, zakymácela se a bez hlesu spadla do propasti.

Kamrath zamrkal, znovu si uvědomil ten strašný žár ... a ještě něco. Pistole mu vyklouzla z ruky a vrátil se po cestě pomalu zpět. Puchýře na obličeji mu začaly mokvat a nemohl se dotknout kabátu, jak byl horký. Bude muset najít východ, jestli tu ještě nějaký je.

Rachot za ním pomalu slábl, žár se mírnil a postupně mu vymizel z hlavy i obraz Maricala.

Je to divné, pomyslel si, je mu tak slabo a špatně od žaludku.

83

Senátor Stone: Byl jste vedoucím personálního oddělení v Cardenas Bay?

Robert Hoffman: Oddělení pro celou společnost Western, nejen pro Cardenas Bay.

Senátor Stone: Ale přijímal jste lidi na elektrárnu v Cardenas Bay?

Hoffman: Ne tak docela. Nerad bych v této věci Výbor mylně informoval. Podle postavení příslušného pracovníka je možné, aby byl přijímán přímo vedením. My jsme potom pouze zpracovali materiály.

Senátor Hoyt: Zabývali jste se žádostí o přijetí u Paula Maricala?

Hoffman: Ano, někdo to dělal a jeho materiály prošly našima rukama.

Poslanec Holmburg: Prověřili jste jeho žádost?

Hoffman: Není mi jasné, co máte v tomto případě na mysli?

Poslanec Holmburg: Proboha, člověče, něco přece děláte, abyste si nenajímali rovnou registrované komunisty anebo psychopaty, ne ?

Hoffman: Řídíme se hodně podle předchozích doporučení. Jestliže ten člověk dělal předtím pro jinou elektrárenskou společnost nebo v podobném zaměstnání, myslím, že bychom zbytečně ztráceli čas, kdybychom si ho znovu prověřovali.

Senátor Stone: Takže se spokojíte s hodnocením předchozího zaměstnavatele?

Hoffman: Personální oddělení nejsou obvykle moc velká a naše oddělení by patrně potřebovalo víc lidí, nemáme jich dost, abychom prověřovali každého. A nemá cenu prověřovat každého obyčejného úředníka.

Senátor Stone: Paul Marical nežádal o místo obyčejného úředníka. Pracoval v důležité části elektrárny, pracoval s nebezpečnými látkami.

Senátor Hoyt: Prověřili jste si jeho minulost?

Hoffman: Nevzpomínám si, že bych byl jeho materiály vůbec viděl. Myslím, že si zařídil, že si je mohl sám odvézt přímo do Cardenas Bay a tam je předložit. Neměli jsme žádný důvod si ho zvláště prověřovat.

Senátor Hoyt: Takže jste nevěděl, že jeho žena byla v Mohawk Bluffs nešťastnou náhodou vystavena větší dávce záření a za rok nato zemřela na rakovinu slinivky břišní ?

Hoffman: Když jsem osobně jeho materiály neviděl, jak bych to mohl vědět?

Senátor Stone: I kdybyste je byl viděl, nebyl byste o nic moudřejší, pane Hoffmane. Odesl si je sám, aby je mohl zfalšovat. Mluvil jste s někým v Mohawk Bluffs, než jste přijali Paula Maricala, pane Hoffmane?

Hoffman: Nepovažoval jsem to za nutné. To je formalita, kterou určitě provedli ti, kdo ho přijímali v Cardenas Bay.

Senátor Stone: Možná že by vás mohlo zajímat, pane Hoffmane, že vedení v Cardenas Bay je přesvědčeno, že toto ověřování provádíte vy, že to spadá do vaší pravomoci.

Hoffman: Nemají důvod si to myslet.

Poslanec Holmburg: Výbor mi promine-ale to doufám nechcete opakovat.

Senátor Stone: Takže nemáte ani tušení o tom, zda Paul Marical pociťoval hlubokou nenávist k jaderným elektrárnám vzhledem k tomu, že jeho Žena zemřela na následky nehody v Mohawk Bluffs ?

Hoffman: O tom nic nevím, pane senátore.

Senátor Hoyt: Takže zároveň nemůžete říci, zda Paul Marical mohl případně provést sabotáž na elektrárně v Cardenas Bay ?

Hoffman: Ne, to skutečně nemohu říci. Pokud mohu vůbec soudit jenom z toho, co jsem se tu dozvěděl - a slyším to opravdu poprvé - řekl bych, že je to možné. Dokonce možná pravděpodobné.

ŠESTÝ DEN

84

"Jak je vám?" zeptal se někdo.

Nebylo snadné opustit sen a probudit se. Mysl měl ještě zamlženou jako vždycky, když člověk není ještě úplně probuzený a zároveň nespí a kdy vám sny připadají reálnější než skutečnost. Parks zamžoural a zavrtěl se na lůžku. Nemocniční stan kolem něj byl jinak prázdný. Párkrát zamrkal, zavzdychal a začal se zavrtávat pod pokrývkou. Ještě chvíli...

"Jste vzhůru?" ozvalo se naléhavěji.

V tu chvíli se rychle probral a posadil. Na židli u lůžka seděl Cushing. Měl na sobě civilní oblek a až na tu oholenou hlavu vypadal až nápadně stejně jako tehdy, když se poprvé setkali. "Jak se cítíte?"

Parks zívá. "Jsem celý polámaný. Jako by mě někdo pořádně zmlátil. Jak dlouho jsem spal?"

"Dva dny jste nebyl na nohou. Bylo vám nějakou dobu špatně. Spal jste, pak jste se najedl, pak jste znovu usnul." Cushing se na něj díval s účastí.

Najednou se mu začaly vybavovat věci, spousta věcí, které by byl raději zapomněl. "Co Lerner?" zeptal se najednou. "Dostal se z toho?"

Cushing zavrtěl hlavou. "Zemřel brzy po převozu do nemocnice. Nemohli už mu pomoci."

Parks pozoroval obrazce, které vytvářely sluneční paprsky na jeho pokrývce. "Kdo ještě?"

Cushing zaváhal a pak řekl: "Všichni se nedostali včas z městečka. Pokud jsme si zatím mohli ověřit, šerif Kamrath buď zůstal na elektrárně, nebo někde v jeskyních. Zřejmě tam šel hledat Paula Maricala."

Parks se na něj překvapeně podíval. "Maricala?"

"Nevím tak přesně proč. Myslím, že se domníval, že Marical měl na svědomí smrt doktora Seyboldta. Bohužel, není tady, abychom se ho zeptali." Cushing vypadal mírně znuděně a Parks se domyslel, že chce nejspíš mluvit o něčem jiném.

"Co elektrárna?"

Opět se trochu zarazil.

"Není třeba si dělat starosti, všechno už je uzavřené. Plyn zřejmě zabil všechny živočichy a oblast bude teď stále postříkovaná jedy na rostlinstvo."

Něco se mu na té odpovědi nezdálo, ale byl ještě pořád natolik otupělý, že nemohl říci, co přesně to je. Nechtěl na to dál myslet. Lerner je mrtvý. Zemřela spousta jiných lidí, další ještě umrou... A Cushing chce mluvit o něčem jiném.

"Máte něco na mysli."

"Přiletěla vyšetřovací skupina, jak jsem předpokládal."

"Žádní reportéři?"

"Ne, ti nepřijedou."

Parks začal hledat boty. "Všechno držíte pod pokličkou?"

"Aspoň prozatím." Znovu zaváhal. "Alespoň než se nám podaří všechno ujasnit."

"Lidi stejně neumčíte," řekl Parks.

"Nezáleží na tom, co kdo napovídá," řekl pomalu Cushing. "Záleží spíš na tom, co řekne ten, kdo má na to postavení."

Parks se díval nepřítomně před sebe. "Tak mě raději vynechte."

Cushing se zhoupl s židlí a spojil si ruce za hlavou. Očima pozorně Parkse zkoumal jako vždy. "Řeknu vám to na rovinu, Parksi. Je velice důležité - důležitější, než si teď právě můžete uvědomit - co řeknou ti, kdo do toho mají co mluvit. Pokud jde o lidi, kteří pracovali na elektrárně, seženeme jim zaměstnání na jiných elektrárnách. A rybáři dostanou odškodné. Postupně."

"A doufáte, že tímhle jim všem zavřete hubu. Aspoň na čas."

"Přesně tak," přikývl Cushing.

"Vzhledem k celkové situaci jsou tohle prkotiny, co?"

"Ano, je to tak."

"A už máte taky něco přichystáno pro mě, ne?"

Cushingova židle s brnknutím dopadla na zem. "Dejte pokoj, Parksi, copak jsem agent CIA? Můžete si jít a říct úplně, co chcete. Já se vám jen snažím pomoci, abyste si dal dohromady, co doopravdy chcete říct."

"Že to byla sabotáž a ne nehoda?"

"Parksi, všechno pěkně popořádku. Ať už se stalo cokoli - cokoli, rozumíte - nehodláme zastavit ostatní jaderné elektrárny, které nás přišly na miliardy dolarů, a vrátit se k životu v jeskyních jenom kvůli jednomu neštěstí."

"Těch neštěstí byly stovky."

Cushing unaveně přikývl. Parks si pomyslel, že už chce odtud vypadnout, aby stihl letadlo do Washingtonu. "Jestli počítáte každý stržený závit, tak jistě, na to máte právo." V očích se mu objevil chlad, v hlasu pohružka. "Máte právo říct, co chcete. A my máme to svoje taky."

"A co vy chcete říkat?" zeptal se Parks trpce.

"Že jste záměrně zavírali oči před stovkou porušení předpisů a norem? Že jste vědomě spustili elektrárnu, i když jste věděli, že není připravena?"

"Parksi," řekl tiše Cushing, "nevím, jestli vláda bude chtít obětího beránka nebo ne. Ale v případě, že ano, už ho mají. A jste to vy. Tak jen si dál svalujte vinu na dodavatele, na to, že vás vláda tlačila, na lajdáckou práci dělníků - odbory budou nadšené. Myslíte si, že si najdete dost lidí, kteří by vás podporovali? Už jsem vám jednou řekl, že vaše dopisy Komisi patrně zmizely. Vaše dokumenty lehly popelem, který teď plave někde v oceánu. Stěžujte si podle libosti. Čím zatrpkleji budete mluvit, tím víc lidí si bude myslet, že se snažíte svalit vinu na někoho jiného."

Parks už byl na nohou, popadl Cushinga za klopý kabátu a rval ho ze židle. Cushing ani nemrkl. "Jen jednou mě praštil, Parksi, a máte to zpečetěné a mně to ušetří spoustu námahy."

Parks ho pustil a posadil se znovu na lůžko. Najednou se mu zatočila hlava. "Promiňte, Cushingu."

Cushing pokrčil rameny. Řekl tiše: "Byla to vaše elektrárna, vy jste ji řídil, a ať už se vám to líbí nebo ne, odpovědnost nesete vy. Tak jste si myslel, že se nemá spustit. Věděl jste, co všechno je v sázce. To jste vážně věřil, že stačí pár dopisů do Washingtonu a všechno se zastaví? Udělal jste vše podle pravidel hry, ale tím to taky končilo. Co si myslíte, takových inženýrů, jako jste vy, máme spoustu! Všichni jsou chytrí, vyrovnaní, výkonní a trochu zmatení, když dojde na oplétačky s vládou a na politické zájmy. Všechno svědčí pro vás, ale nemáte na to. Jestli chcete změnit svět, musíte na to jinak."

Naklonil se dopředu. "Máte rád stroje, Parksi; jste na ně pyšný, když fungují, tak jak mají. Ale ten váš to nezvládl a nikdo vám nebude věřit, když se budete snažit tvrdit, že za to může někdo jiný. To váš stroj se porouchal, Parksi."

Parks si zapálil cigaretu a chvíli se díval na podlahu. "Myslíte si, že jsem pro vás nebezpečný?"

"Mohl byste být - v tom smyslu, že byste mohl některé věci znesnadnit. Nemůžeme jinak. Musíme se s tím vyrovnat. Nemáme jinou alternativu a zbytečně byste to ztížil. Lidé budou muset žít s jadernou energií. Bylo by lepší, kdyby z ní neměli celý život hrůzu."

"Myslíte, že se přestanou bát, když se dozvědí, že elektrárna selhala, protože ji někdo sabotoval?"

"Můžeme přijmout důslednější opatření, aby se sabotáž v budoucnosti nemohla opakovat, ale nemůžeme dost dobře zajistit, že se už nesetkáme s chybnými projekty nebo se stroji, které nebudou fungovat, protože o nich ještě nevíme dost nebo proto, že se mohou v různých situacích chovat různě."

Parks se na něj překvapeně podíval. "Takže vy se mnou vlastně souhlasíte?"

Cushing zavrtěl hlavou. "Ale to vůbec ne. Jedná se o to, že lidstvo se octlo v období, kdy musí začít riskovat a spoléhat na to, že se nic nestane a všechno dobře dopadne."

"Mně se to riziko ovšem nelíbí," namítl Parks. "Proč bych měl tedy mlčet?"

Cushing se podíval na hodinky. Parks si představil, jak v duchu počítá, kolik času mu ještě zbývá, aby to stihl na letiště. "Společnost Western buduje další rychlý reaktor v Oregonu. Za půl roku tam budou potřebovat ředitele."

Parks o tom chvíli přemýšlel. "Aha, chcete mi to nabídnout, ale zároveň hrozíte. Proč mi to nepřišel říct Brandt?"

"Přijde." Cushing se zvedl a natáhl se pro klobouk. "Naše země nemůže bez energie existovat, Parksi. Potřebujeme ji a potřebujeme muže, jako jste vy, aby nám pomohli ji získávat."

Když byl Cushing u dveří, řekl Parks: "Vy víte, že to nevezmu. Když se něco stane na rychlém reaktoru, neroztaví se, ten rovnou vybuchne. Ale nevzal bych to v žádném případě."

Cushing se zatvářil překvapeně a pak se pousmál. "Chvilí jsem si nebyl jist." Úsměv zmizel. "Řekl jsem vám to na rovinu, Parksi. A bylo to míněno vážně."

Parks zavrtěl hlavou. "Moc lidí zahynulo, Cushingu. Musím vyslovit to, co si asi říkali oni."

Cushing přikývl a zachmuřil se. "Třeba lidi přesvědčíte. Ale když se vám to podaří, ztraceně nám to znesnadní život, nikdo vám nepoděkuje, Parksi." Mačkal v prstech okraj klobouku ve snaze vymyslet si další důvody, pak si uvědomil, že už řekl vše. Ještě chvíli stál ve dveřích a nahlas uvažoval. "Když jsme přijali pohodli automobilu, přijali jsme taky těch padesát tisíc mrtvých na silnici rodně. Je to neštěstí, když někdo přijde takhle o život, ale nikdo už o tom nepřemýšlí. Musíme žít s jadernou energií a to znamená, že riskujeme občasnou katastrofu. S tímhle se nebudeme chtít smířit, ale nakonec to taky uděláme."

Nasadil si klobouk a sebral aktovku. "Vím, že vám na tom nesejde, ale vážím si vás, i když vás nemám rád." Zaváhal a tiše dodal: "Odtědka to už nebude žádná legrace."

85

Senátor Hoyt: Takže vy si myslíte, že ke katastrofě v Cardenas Bay došlo v důsledku sabotáže, ano ?

Eliot Cushing: Myslím, že o tom není pochyb. Během těch několika měsíců, které uplynuly od neštěstí, podařilo se vyšetřujícím odhalit spoustu informací o Paulu Maricalovi. Víme, že mu v důsledku nehody zemřela žena v Mohawk Bluffs. Víme, že začal být předpojatý vůči jaderným elektrárnám. Máme důvod se domnívat, že elektrárnu sabotoval, poněvadž se snažil zakrýt stopy a rozptýlit všeobecnou pozornost, když vyvážel nakradené Štěpné látky z elektrárny ven.

Senátor Stone: Když svědek dovolí, to bylo snad trochu víc než rozptýlení pozornosti.

Cushing: Domnívám se, že nezamýšlel provést to, co se nakonec stalo, zřejmě se mu situace vymkla z rukou.

Poslanec Holmburg: Pane Cushingu, měli jsme zde celou řadu svědků, z nichž někteří na nás velice zapůsobili. Několik svědků - zvláště pan Parks - vypovídalo v tom smyslu, že elektrárna v zásadě nebyla dostatečně zabezpečena, že se příliš spěchalo, že dodavatelé posílali vadné součásti a podobně. Můžete nám k tomu něco říci?

Cushing: Jsem si jist, že pan Parks to myslel upřímně a vypovídal podle svého nejlepšího svědomí. Ale rád bych Výboru připomněl, že se dlouhá léta zabývám problémy bezpečnosti jaderných elektráren. Téměř všechny stížnosti prošly mými rukama - po roce se začaly opakovat a zřídka kdy jsem se setkal s něčím neobvyklým.

Pokud byly stížnosti a varování opodstatněné, provedli jsme šetření, elektrárny jsme případně uzavírali a penalizovali dodavatele. Komise nikdy netolerovala lajdáckou práci nebo riskantní pracovní postupy. A proto nemohu souhlasit se závěrem, který pan Parks vyvodil z vlastních zkušeností. Třebaže se záznamy bohužel ztratily, já sám jsem dobře znal problematiku v Cardenas Bay. Žádný z těch problémů nebyl tak výjimečný, se všemi už jsme se setkali dříve a nikdy nevedly k takové katastrofě. Na elektrárnách jsou četná zabezpečovací zařízení, jistěže může nějaké selhat, ale těžko si lze představit, že by přestala fungovat všechna najednou.

Poslanec Holmburg: Vy jste dokonce byl na místě katastrofy, když k ní došlo a předtím, je to tak?

Cushing: Ano.

Poslanec Holmburg: Takže jste v té době pracoval s panem Parksem.

Cushing: Ano, byli jsme tam oba.

Poslanec Holmburg: Určitě jste si za tu dobu vytvořil nějaký názor na schopnosti pana Parkse.

Cushing: Musel jsem ocenit schopnosti pana Parkse, které jsou značné. Podle mého názoru tam byl zcela na svém místě. Dalšího hodnocení bych se raději zdržel.

Senátor Hoyt: Situace je příliš vážná, pane Cushingu, abyste něco skrýval. Pochválil jste pana Parkse. A teď myslím, že pokud máte nějaké výhrady k tomu, co pan Parks udělal nebo rozhodl, měli bychom je také znát.

Cushing: Nemohu říci, že by učinil nějaké nesprávné rozhodnutí. Pokud bych přece něco proti němu měl, pak bych řekl, že snad někdy příliš podléhal vzrušení - třebaže za těch okolností mu to nelze vyčítat. Také si myslím, že je to inženýr oddaný své práci. Někdy až příliš.

Poslanec Holmburg: Oddanost práci považujete za špatnou vlastnost? To mi budete muset vysvětlit. Tohle by myslím moji voliči těžko mohli spolknout.

Cushing: Jestliže chcete po stroji, aby byl dokonalý, je to někdy, jako byste to chtěl po člověku. Můžete se jistě o to snažit, ale myslím, že je chyba myslet si, že toho dosáhnete.

Senátor Clarkson: Chcete tím snad říci, že pan Parks byl puntičkář?

Cushing: Myslím si, že chtěl od elektrárny v Cardenas příliš mnoho, a menší chyby - ke kterým dochází při normálním provozu na každé elektrárně - v jeho mysli nabývaly obudných rozměrů.

Senátor Stone: Myslím, že nám tu ukazujete pana Parkse v takovém světle, že skoro nemůžeme být na pochybách, že s nim nesouhlasíte. Krom toho, skutečně to všechno nakonec vedlo ke katastrofě. A nebyly to maličkosti.

Cushing: Neměl jsem v úmyslu hovořit o panu Parksovi, požádali Jste mě o to vy. Ale rád bych znovu shrnul svou výpověď: Nevěřím tomu, že elektrárna v Cardenas Bay selhala svou povahou nebo kvůli nedostatům ze strany dodavatelů nebo kvůli nezkušeným pracovníkům. Se všemi těmito problémy jsme se setkali už dřív ať jednotlivě nebo v různých kombinacích. Z výpovědi lze myslím usoudit, že daleko pravděpodobnější důvod selhání elektrárny je zcela prozaický - sabotáž. Třebaže chybí průkazné svědectví, máme i podezřelého i motiv,

Senátor Marks: Je jistě politováníhodné, že podezřelý již nežije, a nemůže tudíž svědčit.

Senátor Stone: Promiňte mi, pane Cushingu, že se vás ptám podruhé, ale v době katastrofy jste vykonával funkci místopředsedy Podvýboru pro bezpečnost reaktorů při Výboru pro projektování reaktorů, říkám to dobře?

Cushing: Ano, je to správně.

Senátor Stone: A co děláte teď?

Cushing: Jak jsem už Výboru řekl, jsem teď místopředsedou Komise pro jaderný rozvoj u společnosti Western Gas and Electric.

Senátor Stone: A Hilary Brandt?

Cushing: Mohu s potěšením říci, že pan Brandt nám stále ještě dělá poradce. Bohužel jeho zdravotní stav mu brání, aby zde dnes svědčil, ovšem nevím, co by mohl ještě ke své výpovědi dodat.

Senátor Stone: Nezdá se vám, že vaše výpověď před tímto Výborem v sobě nese možný rozpor zájmu?

Cushing: K událostem v Cardenas Bay došlo skoro před rokem. Tehdy jsem se společností Western neměl nic společného. Přišli za mnou až nedávno, kdy si chatrné zdraví pana Brandta vyžádalo nového místopředsedu. Rád bych tady zdůraznil, že jsem na svou současnou funkci hrdý a jsem zároveň hrdý na to, že moje služba ve vládním výboru přispěla k tomu, že jsem byl na tuto funkci vybrán. Historie amerického průmyslu je plná příkladu, kdy jedinci, kteří sloužili své zemi buď ve vládě, nebo v armádě, se později uplatnili přímo v průmyslu.

Senátor Stone: Vzpomínám si, že prezident Eisenhower tomu říkal "vojenskoprůmyslový komplex".

Senátor Hoyt: Vážený kolega z Pensylvánie se svědka dotýká. Senátor Stone: Omlouvám se svědkovi, jestli se ho snad moje přirozená zvědavost dotkla. Pane Cushingu, pan Parks ve své výpovědi doporučoval aby se od jaderného programu upustilo. Co byste doporučoval vy?

Cushing: Pane senátore, nedovedu si představit nic tragičtějšího, než kdybychom od programu upustili. Americká vojenská síla a také hospodářská nezávislost do značné míry závisí na jaderné energii.

I vzhledem k okolnostem považuji současný výpad proti jaderné energii za nezodpovědný a krátkozraký. Čím bychom ji nahradili? Nemůžeme vytěžit dost uhlí, nemáme dost přírodního plynu a existující geotermální a hydroelektrická energie by prostě nemohly nahradit energii v současné době poskytovanou jadernými elektrárnami. Sluneční energie a energie jaderné fúze jsou zatím písní budoucnosti. Kdybychom se vzdali současného jaderného programu, jak navrhl pan Parks, znovu bychom záviseli na zahraničních zdrojích paliva. Finančně by nás to zruinovalo a znovu bychom byli vydáni na milost a nemilost dodavatelům ropy. Nejlogičtější možnost - a ve skutečnosti ta jediná - je pokračovat v současném výzkumu a zvýšit bezpečnostní opatření na všech našich elektrárnách, abychom se ujistili, že další takový Paul Marical nemůže způsobit, že by se incident v Cardenas Bay opakoval. Jak jsem tady už několikrát uvedl, osobně si vážím názorů pana Parkse, ale opustit jaderný program by znamenalo vyhlásit vaničku s dítětem.

Senátor Stone: To je přímo projev, pane Cushingu. Přesto bych znovu protestoval proti tomu, abyste tady nadále vychvaloval přednosti Gregoryho Parkse, když mu zároveň kopete hrob. Dále si myslím, že jste příliš rychle zavrhl několik dalších dlouhodobých možností řešení energetické krize a snažíte se nás zastrašujícími argumenty přesvědčit, že je nutné, abychom pokračovali v programu, který vedl k jedné z nejtragičtějších katastrof v americké historii. Zkrátka považují vaši výpověď před tímto Výborem za naprosto samoučelnou.

Poslanec Holmburg: Nerad to říkám, ale tady se s kolegy z Pensylvánie rozcházíme. Nechtěl bych vidět, jak polovina mého voličstva přijde o práci jenom proto, že se budeme bát něčeho, čemu nejen můžeme zabránit, ale k čemu by pravděpodobně nedošlo během dalšího tisíce let. Musím souhlasit s panem Cushingem. Zastavit program by znamenalo dát naši milovanou zemi napospas hrstce despotů z pouště.

Senátor Hoyt: Úlohou tohoto Výboru je pouze přednést vládě obecná doporučení, ne dělat politiku. Ale s výjimkou senátora Stonea je myslím většina Výboru zajedno v tom, že názory pana Cushinga jsou nejen přesvědčivé, ale až neuvěřitelně uvážené a logické.

86

Parks si zavázal tkaničky u bot a oblékl si khaki košili přehozenou přes židli. Než odešel, povšiml si malé vizitky, která ležela na pokrývce. Bylo na ní prostě napsáno: Eliot Cushing. A dole malými písmeny telefonní číslo. Chvilí si ji prohlížel, pak ji roztrhal a kousky nechal spadnout na podlahu.

Venku ho oslepilo zimní slunce. Chvilí stál ve stínu stanu, než si oči přivyklý, a zároveň se orientoval. Stan stál na nízkém útesu s výhledem na zátoku. To místo mu připadlo známé, občas tu s Karen v poledne obědvali. Cole Levant se objevil před stanem vedle. Parks mu zamával a otočil se, aby se podíval na městečko v dálce.

Městečko už tam nebylo. Nebo spíš z něj zbyvala už jen část. Parks se tiše díval, jak malinké buldozery bouraly domečky v dálce. Nemohl by to tvrdit, ale zdálo se mu, že ti muži mají na sobě bité obleky. Další buldozery pracovaly na troskách a domyslel si, co asi dělají. Rýpaly dřevo, beton a omítku a vyklápěly je na hromady. Trosky se pak nakládaly do dvouapůlhektolitrových barelů.

Levant přišel k němu. "Nakládají do plechu, co zbylo z městečka, Parksi."

Na druhé straně stála malá fronta lidí, kteří tu čekali na autobus.

"Co to dělají, Cole?"

Kousek od nich rachotil po silnici nákladník s řidičem v bílém Vzadu na korbě měl naložené řady sudů ve dvou vrstvách.

Připadlo mu, že Levant hodně pobledl a zeslábl. "Všechno zbourají a vyrývají zeminu do hloubky půl metru. Sudy pak zakopou v uzavřené oblasti."

Mluvil zatrpkle.
"Bude to něco jako radioaktivní Arlington, Prý se to jednou už stalo ve Španělsku."
Parks se díval, jak buldozery na obzoru systematicky popojíždějí sem a tam.
"Co tvůj člus?"
Levant chvíli lovil v kapse a vytáhl brýle s ocelovou obroučkou a pár ušmudlaných formulářů.
"Tohle mám třikrát vyplnit. Během šesti měsíců bych měl dostat nový Člus - teda snad. Netřesu se na to.
Stejně nevím, kde bych lovil v pobřežních vodách se teď nesmí."
Parks se ještě chvíli díval, jak demolují městečko, a pak se zeptal: "Kde je Karen?"
Levant palcem ukázal na frontu.
"Tamhle. Čeká na autobus."
Stála ve frontě, měla na sobě beztvárovou parašutistickou kombinézu. Nebyla naličená, na oholené hlavě měla proti slunci modrý šátek uvázaný na babku. Viděla ho, ale nezamávala na něj. Šel k ní. Až když byl blízko, povšiml si černé pásky na zelené látce.
"Už jsem se bál, že se minem."
"Jsem ráda, že se to nestalo."
"Barneyho je mi líto," řekl.
Pokrčila rameny, v obličeji se jí nic nepohnulo. Chvilí bylo trapné ticho.
"Měl jsem dlouhý hovor s Cushingem."
"Viděli jsme ho, když šel k tobě do stanu," řekla.
Mluvila zahořkle.
"Myslím, že tě zavedl na horu vysokou a ukázal ti všechna království okrsku země."
"To zní jako z bible."
"To taky je. Evangelium svatého Lukáše, kapitola čtyři, verš pět. Barney to jednou citoval."
Lerner je s nimi jako stín, pomyslel si Parks, ale nezlobil se.
"Potřebuji ředitele na rychlý reaktor v Oregonu."
"A nabídli ti to."
"Přesně tak."
"Tak jsme si to povídali ve fronte," začala pomalu.
"Když jsme ho viděli, jak jde dovnitř, vsadila jsem se, že si tě nekoupí. Myslím, že jsem prohrála."
Parks si pozorně prohlížel její tvář. Neměla by se vůbec líčit, pomyslel si; byla takhle mnohem hezčí. Nebo třeba vypadala zdravěji, tak se to myslím říká.
"Myslíš, že lidi by měli začít bydlet ve stanech a topit dřívím?"
"Jestli je to jediná alternativa, tak ano." Při té vzpomínce se zachvěla. "Každý z těch, co na elektrárně pracovali, by se mnou souhlasil."
"Já taky," řekl.
"To myslíš vážně?"
Přikývl a ona zamyšleně dodala: "Nacházíš sám sebe."
"V poslední době mi k tomu leccos pomáhá."
Přišel k nim Levant a zeptal se: "Neviděli jste Roba? Ztracený kluk, máme už za chvíli jet."
Našli Roba s nějakým kamarádem kousek dál na pláži. Seděli na bobku. Rob měl v ruce lupu a nastavil ji tak, aby sluneční paprsky dopadaly na kousek papíru. Jak k nim přicházeli, začalo se z papíru kouřit.
"Pojďte, kluci," zavolal drsně Levant.
"Říkal jsem vám přece, že se na pláž nesmí, chcete se znovu sprchovat?"
Parks se zamyšleně zadíval na kousek ohořelého papíru. "Kdyby se války daly vybojovat slunečními paprsky," vzpomněl si, "mohli jsme mít sluneční energii už dávno."
Karen se na něj podívala. "Kdo to řekl?"
Parks pokrčil rameny. "Už si nevzpomínám. Ať to byl kdo chtěl, musel to být chytrý člověk." Lehce se dotkl její paže.
"Uvidím tě ještě někdy?"
Přikývla a vtiskla mu do ruky kousek papíru.
"Když budeš chtít. Jako přítelkyni - aspoň zpočátku. Jedu domů do Seattlu. Moje sestra tam dělá v nemocnici, třeba by se tam něco pro mě našlo. A ty?"
V tu chvíli na to pomyslel vlastně poprvé. "Ještě nevím. Z energetiky mě vyšoupnou, ale stejně bych to už asi nechtěl dělat." Chvilí se odmlčel, přemýšlel. "Až se k tomu dostanu, tak se asi rozvedu. Možná, že pak se podívám do Seattlu. Ale nejdřív pojedou na pár týdnů k bratrovi na Long Beach. Abych se trochu oťřepal - bude tam klid a slunce."
Karen se najednou zatvářila divně.
"Oni ti nic neřekli?" zeptala se.
"Cushing ti nic neřekl?"
Parks se na ni nechápavě díval.
"O čem?"

Frank Tebbets: Sledovali jsme obrazovky, celkový záběr pobřeží. Radioaktivní mrak rostl celou noc, ráno byl asi dvě stě padesát kilometrů dlouhý a možná padesát kilometrů široký. Těsně předtím, než se otočil vítr, jsme byli vyrozuměni, že na místě odpálili třaskavé nálože, aby zavalili šachty reaktorů.

Senátor Stone: Co se stalo pak ?

Tebbets: Nic, senátore.

Senátor Stone: Jak to nic?

Tebbets: Domnívali jsme se, že mrak přestane růst a větry jej rozptýlí. Místo toho se mrak rozrůstal dále k jihu. Později jsme se dozvěděli, že podcenili dávku dynamitu nutnou k uzavření šachty. Původní odhad se zakládal na nějaké studii z počítače. Šachta nebyla úplně uzavřena až tak do dvanácti hodin.

Senátor Hoyt: Mohl byste nám popsat situaci, jak se vám jevila na obrazovkách?

Tebbets: Mrak se přesouval dost rychle - měli jsme stěží čas varovat lodě a letadla v bezprostředním okolí. Během jedné hodiny se rozprostřel na jih až k Oceanside a na východ až k San Bernardinu.

Senátor Stone: Nakonec tedy pokryl celou losangeleskou pánev.

Tebbets: Ano.

* * *